

ప్రకాశక్రియం 54 4-86

“దేశాభిమానం నాకు కద్దని వట్టి గొప్పలు చెప్పుకోకోయ్
పూని ఏదైనాను ఒక మేల్ కూర్చి జనులకు చూపవోయ్”

అన్న గురజాడ మాటలే మా సమితికి పునాదులు. స్వాతంత్ర్య మహా
వీరుడైన విచాయక్ సావర్కర్ సాహిత్యంలో అంతటా ఆయన జీవితం
పొడుగునా సజీవంగా దర్శనమిచ్చిన రాష్ట్రీయ భావం రసాత్మకంగా
సశాస్త్రీయంగా సాక్షాత్కరిస్తుంది. ఏక రాష్ట్ర భావననూ, జాతీయ
సమైక్యతనూ సుప్రతిష్ఠితం చేసే ఈ మహా సాహిత్యమే మన దేశంలో
సకల జనులకు హితకరమైనది. అందుకనే ఆ సాహిత్యాన్ని మొత్తం
తెలుగుచేసి సావర్కర్ ని అధ్యయనం చేయడంవల్ల వచ్చే మహత్తును
తెలుగులోకం సొంత సొత్తు చేద్దామని సంకల్పించాం. అదే తీరువుగా
తతిమూ మూడు దాక్షిణాత్య భాషల్లోకి కూడా సావర్కర్ ప్రముఖ
గ్రంథాల్ని అనువదించిచేద్దామని ఈ సమితి సంకల్పించింది. ఈ సంకల్పాలు
బహు వ్యయ ప్రయాసలుపడితేనే రూపాన్ని దాల్చగలవు. దేశభక్తుల
ఆశీర్వాదమే మా వెన్నుతట్టున ఉండి మమ్మల్ని ఈ మహాత్కార్యానికి
పురి గొల్పింది.

ఆర్.ఎం. 27375

తెలుగుచేత “హిందుత్వం” అనే చిన్న పుస్తకంతో ప్రారంభించ
డానికి కారణం లేకపోలేదు. ఈ పుస్తకంలో హిందుత్వం తాలూకు
విశాల దృక్పథం సోదాహరణంగా విశదీకృతమై ఉంది.

“చెట్టపట్టాల్ పట్టుకొని దేశస్థులంతా నడవవలెనోయ్
అన్నదమ్ములవలెను జాతులు మతములన్నీ మెలగవలెనోయ్.”

అనే గురజాడ మాటలే సావర్కర్ మాటలకు ప్రతిధ్వని అవుతాయి.

ఈ పుస్తకాన్ని అనతికాలంలోనే సరళమైన తెలుగులో చక్కగా
అనువదించిన శ్రీ యన్. నరసింహారావు, (ఫిజిక్స్ లెక్చరర్, వివేకవర్ధని

కళాశాల) గారికి మా కృతజ్ఞతలు. మూలంలోని సావర్కర్ భావావేశాన్ని ఖుణ్ణంగా అవగాహన చేసుకొని తానే సావర్కర్ గా తాదాత్మ్యం చెంది ఇది అనువాదంలా కాకుండా మూలమనిపించేలా తెనిగించిన శ్రీ ఎన్. నరసింహారావుగారికి మరొకసారి ధన్యవాదాలు! వీరి 'అధర్వణవేదంలో అక్షయ నిధులు' ఆంధ్రప్రభ వారపత్రికలో ధారావాహికంగా వెలువడ్డాయి.

భవదీయులు

బాగ్యనగర్,
30-11-'83

రుథిరోద్గారి, కార్తీక
బహుళ ఏకాదశి.

స్వాతంత్ర్యవీర సావర్కర్
సాహిత్య సమితి

5-1-234/1/A, సుందర్ భవన్, జాంబాగ్,
హైదరాబాద్ - 500 001

(ఈ పుస్తకం శ్రీ ఎన్.ఎస్. సావర్కర్,
వీరసావర్కర్ ప్రకాశన్,
సావర్కర్ సదన్, బొంబాయి-28
సౌజన్యంతో ప్రచురితమైంది)

ప్రథమావృత్తి
ప్రతులు: 5000.

మూల్యం: రూ. 5/-

పుస్తకాలు దొరుకుచోటు:

సా హి త్య ని కే త న్

ఇం. నెం. 3-4-704/4, నారాయణగూడ, హైదరాబాద్-500 029

ముద్రించిన వాళ్లు:

1. శ్రీనివాస్ ప్రింటర్స్, నల్లకుంట, హైదరాబాద్.
2. పద్మా పవర్ ప్రెస్, కుత్బీగూడ, హైదరాబాద్.

ముందుమాట

“ఆ ఋక్షదంహసో ముచద్యో వార్యాత్పస్త సింధుషు
వధ ర్తాసస్య తువిన్యమ్ నీనమః”

(ఋగ్వేదం 8-24-27)

(భగవాన్ : ఈ మా సప్తసింధురాష్ట్రాన్ని అనఘంగా చక్కదిద్ది మమ్మల్ని క్షీణింప జేసే మనుష్యు, గుణాల్ని వజ్రాఘాతంతో తెగటార్చి బహువిధ బలైశ్వర్యాలతో తులతూగేలా చేసి చుక్కల్లాగ పైపైకి ఎక్కి ఉదీర్ఘలమయ్యేలాగ తీర్చిదిద్దా.)

1923లో ఈ పుస్తకం ముందర్నిగా ఇంగ్లీషులో అచ్చు అయినప్పుడు రచయిత పేరు లేకుండా ‘ఒక మరాఠా’ అని ఉన్నప్పటికీ లాలాలజపతిరామ్, పండిత మదనమోహన మాలవ్యా వంటి సుప్రసిద్ధ హిందూ నేతలు ఇది హిందుత్వ భావనాసిద్ధికి కావాల్సిన పుస్తకం అని వేనోళ్ల కొనియాడారు. ఈ పుస్తకం పైన ఉన్న శ్లోకం హిందుత్వానికి వీర సావర్కర్ ఇచ్చిన నిర్వచనం. అది, వేద మంత్రద్రష్టలకి మల్లేనే సావర్కర్ ఋషికి దృగ్గోచరమైన మంత్రం అని స్వామీ శ్రద్ధానందులు చేసిన కైవారం వట్టి మాటలు కావు.

స్వాతంత్ర్యం వచ్చి నిండుగా ముప్పైఆరేళ్లు నిండిపోయినా ఇంకా మనం జాతీయ సమైక్యత, రాష్ట్రీయ ఐక్యత లేవని వాపోతున్నామంటే ఎంత దౌర్భాగ్యస్థితిలో ఉన్నామో విప్పి చెప్పకుండానే అర్థం చేసుకోవచ్చు. దానికి “వట్టి మాటలు కట్టిపెట్టి” గట్టి పనులు తరి పెట్టాలి. “చెప్పేవి శ్రీరంగనీతులు....” అన్నట్టు జాతీయ సమైక్యత కావాలని గొప్ప గొప్ప జిలుగు జిలుగు కబుర్లు చెప్పి దానికి కావాల్సిన పనులు చేయకపోడం వలనే, వ్యక్తిగత మహత్తుకోసం ప్రాకులాడటంవలనే ఈ దుఃస్థితి మనకి ఏర్పడింది. ఈ శని పూర్తిగా పోవాలంటే ఈ పుస్తకాన్ని అధ్యయనం చేయాలి. ‘హిందుత్వం’ అనే పేరుమాసి “ఇదీ ఒక జాతి ఏచ్చి తాలూకు పుస్తకం” అని తీసి పారేసే అవకాశం లేకపోలేదు ప్రస్తుత కాలంలో. కానీ ఆ ఆవేశంతోబాటు దాని అత్యంతావశ్యకతకు కారణాన్ని మహా మనః పరిపాకంతో వివరించాడు సావర్కర్.— ప్రపంచం అంతటా మానవజాతి అంతా పర మేశ్వర సంతానమే అనే భావం రానంతదాకా మన మొక్కళమే అది పట్టుకు వేళాడి నంత మాత్రాన లాభం ఉండదు. ఆ ఏకత్వ సౌభ్రాతృభావం వేఖానేతదాకా మనమూ మన అస్తిత్వాన్ని విశిష్టంగా ప్రత్యేకంగా ఉంచుకోవలసినదే - అని. శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస చెప్పిన ‘పామూ-బ్రహ్మచారీ’ కథలోలాగ కావాలని హింసించద్దు కానీ, నీ ఉనికికే ఎసరుపెట్టే పరిస్థితులో బుసకొట్టో భయపెట్టో నువ్వు నిలవడం ఎంతైనా అవసరం. అదేమీ అపరాధమూ కాదు, పాతకాన్ని తెచ్చి పెట్టేదీ కాదు. పైగా అలా చేయకపోతే నీకేకాదు, నీ దేశంలో ఉన్న అందరికీ కూడా ముప్పే.

ఒక్కరు బుసకొట్టడం కన్నా పదిమంది కలిసి బుసకొడితే ఇహ ఆ ప్రాంతాలను కన్నెత్తి చూద్దానికి భయపడతారు అందరూ. అందరూ కలిసేది జాతి పేరనే, సంస్కృతి పేరనే. ఈ భూమి నా నిత్యదేవతల భూమి అనీ, ఈ భూమి నా గురు మహాత్ముల నిలయ

శునీ తలచుకొన్నప్పుడే ఈ భూమి మీద ఎవరైనా దురాక్రమించినప్పుడు ఆ అక్రమణ నీ శరీరం మీదనే జరుగుతోందని భావించగలుగుతావు. ఈ దృష్టి ఈ పుస్తకాధ్యయనంతో కలిగి తీరుతుందని నా గట్టి విశ్వాసం.

ఒక్కసారిగా 'మానవజాతి' అనే విశాల దృక్పథం ఏర్పడడం కలలోని మాట. ముందు పరివారమూ, ప్రాంతీయ సమాజమూ, స్వజాతి అనే మెట్లు వలసగా ఎక్కితేనే 'మానవజాతి' అనే మహాత్తర దృక్పథం ఏర్పడి దృఢపడుతుంది. ఆ మెట్ల మీద కాకుండా ఒక్కసారే ఎగిరి ఉట్టి పట్టుకుందా మనుకుంటే అది వట్టి మాటలుగానే ఉంట్టపోతుందని అందరూ గుర్తించాలి. కానీ అనంతత్వాన్ని అలవర్చుకోడానికి ఎప్పుడూ ప్రయత్నించాలి. దానికికూడా మెట్లు ఉన్నాయి. ముందు నీ దేశాన్ని ఒక సజీవవస్తువుగా చూడగలగాలి. మన దేశానికి ప్రకృతి నిధంగానే ఉన్న కోటగోడల్ని హిమాలయాల్ని — అగాధమైన మహా సముద్ర కందకాన్నీ మనం మనోనేత్రం ముందు ప్రత్యక్షం చేసుకోడం ప్రారంభిస్తే అప్పుడు విశాల ప్రపంచాన్ని కూడా అదే విధంగా సాకారవస్తుగా చూడగలుగుతాము. అ సమానూ ఇంటికి, ఒంటికి అంకితంకాకుండా సంఘానికి, సంసత్తుకి హితం చేయడం అలవాటు చేసుకున్న తరవాతనే విశ్వహితం చేయగలిగేది. సంఘహితం మనం అంతా కలిపి ఒక్కటే అన్న భావన స్థిరపడిన తరవాతనే ప్రారంభమవుతుంది. ఆ ఏకత్వాన్ని సాధించడానికి ఈ పుస్తకం తప్పకుండా సహాయపడుతుంది.

ఈ ఒక్క పుస్తకంలోనే సావర్కర్ బహుముఖప్రజ్ఞ గోచరమవుతుంది. అటు చరిత్రలో ఇటు సాహిత్యంలో అటు రాజకీయాల్లో ఇటు వేద వైజ్ఞానిక విషయాల్లో—అన్ని తోనూ ఆయన ప్రతిభ మనల్ని చకితుల్ని చేస్తుంది. ఆయన బతుకులో సగం పైగా కారాగారాల్లోనే గడచినా ఆయన తన జాతి ప్రజలకోసం నిరంతరం తపన పడిపోయాడు. వాళ్ళకు బలం చేకూరి స్థిరంగా స్వతంత్రంగా ఉండాలని ఆయన చేసిన ఆలోచనల ప్రతిరూపాల్లో ఒక ప్రతిరూపం ఈ "హిందుత్వం." ఆయన స్వార్థం మనందరి స్వార్థమూను. మనందరం బాగు పడితే ఆయన అందరం ఎక్కినంత సంబరపడిపోతాడు ఎక్కడున్నాసరే. ఆయన మహా హృదయాన్ని ఈ పుస్తకం అమూల్యగ్రం చదివితే అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఆయన ఆదర్శ వాది అయినా పగటికరిలు కనేవాడు మాత్రంకాదు. ఇప్పుడు విశృంఖలంగా భేతాళ నృత్యాలు చేస్తూన్న వర్తకక్షయ సమసిపోయే రోజు వచ్చి తీరుతుంది. వర్తకక్షయ సమసిపోయి ఏకత్వం రూఢి అయినప్పుడే మానవ రాష్ట్రం ఏర్పడగలదు అని ఆయన జోష్యం చెబుతాడు. ఆ రోజు త్వరగా రాడానికే మనం అంతా శ్రమించాలి, విక్రమించాలి.

వీరయశ్ వంత్ రావు జోషి

వినాయక్ దామోదర్ సావర్కర్

జననము : 28-5-1883

ఆత్మార్పణము : 26-2-1966

హిందుత్వం

‘పేరులో ఏముంది కనక ?’

“పేరన్నది చెయ్యా, కాలా, ముక్కా, ముఖమా, మరే అవయవ మేనాక ? మార్పు కోపూ ?” అని ప్రేముణ్ణి మధురంగానే నిర్బంధ పెట్టిన చెరోనాకన్య “మేము హిందువులం, మేము హిందువులుగా ఉండడమే మా కిష్టం” అన్న మా హిందూ నామ ప్రీతిని మన్నిస్తుందనే భావిస్తాం. ఆ ప్రేయుడికి సలహా చెప్పిన మతాధికారి స్థానంలో మన మున్నా “అవును, పేరులో ఏముంది కనక ? ‘గులాబి’ అనిపిలవక పేయినా గులాబి పువ్వు గుబాళించకుండా ఉంటుందా ఏమన్నా ?” అని ఉచిత సలహా నివ్వడమే కాక ప్రేయరాలి మధుర నిర్బంధానికి లొంగి పోడంలో తప్పేం లేదనే చెప్పేవాళ్ళం. ఎందుకంటే, నిజానికి పేరుకన్నా వస్తువే ముఖ్యం కనక. అదీగాక, పేరూ వస్తువూ ఈ రెండిట్లో ఏదో ఒకటే ఎన్నుకోవాలి అన్న నిర్బంధం ఉంటే మనం తప్పకుండా వస్తువునే వరిస్తాం. వస్తువుకి పేరుకి ఉన్న సంబంధం సరికొత్త దైనా, తేలిక పాటిదైనా మళ్ళీ వస్తువుకే ఓటు. ఒకేవస్తువుకి పది భాషల్లో పది వేరు వేరు పేర్లు ఉండడంలోనే శబ్దానికి (ధ్వనికి) అది తలపించే అర్థానికి ఏదోగొప్ప విడదీయరాని సంబంధం ఉండి తీరాలన్న అనుమాన విశాచం పటాపంచలయి పోతుంది. అయినా ఒక శబ్దానికి అది సూచించే వస్తువుకి సంబంధం ఘనిష్ఠమూ, చిరకాల నిష్ఠమూ అయిందంటే నామోచ్ఛారణతోటే వస్తు నిష్ఠమైన ఆలోచన పూవు తోటి తావిరా వస్తుంది; చివరకి

పేరునీ, వస్తువునీ అనలు విడదీయరానంత తగులు ఏర్పడుతుంది. పేరూ వస్తువూ రెండూ మనలో కలిగించే మానసిక ఆవస్థలు అవినా భావాలై పోతాయి. వస్తువు సాధారణంగా కలిగించే మనో భావనలలో నామోచ్ఛారణకలిగించే భావనలు విచిత్రంగా పెన వేసుకోడం కూడా జరుగుతుంటే పేరు సహితం వస్తువు కున్నంత మహత్వాన్ని సంతరించుకుంటుంది. “పేరులో ఏముంది పెద్ద?” అని ఆవేశంగా ఉపన్యసించిన ఆ అందగత్తె తనకి ఆరాధ్యదైవమైన ‘రోమి యో’ని ‘పాపిస్’ అని పిలవడానికి ఇష్టపడుతుందా? పోనీ అని ఆ ప్రేయిడు ‘ఫలవృక్షాలపైన వెండి పూత పెడుతూన్న’ చందమామ మీద ఒత్తేసుకొని ప్రేయిరాలిని ‘జాలియట్’కి బదులుగా మరో పేరేదైనా - ‘రోజలిండ్’ అనుకొందాం - పెట్టి పిలిచినా అంత మధురంగానూ అంత శ్రవణపేయంగానూ ఉంటుందని చెప్పగలడా? కొన్ని పదాలు ఉన్నత భావాలకి ప్రతీకలు; కొన్ని అవ్యక్త భావాలకి సంజ్ఞలు. అవి జీవాల మాదిరి పుట్టి పెరుగుతూన్నట్టుంటాయి. మరో మాటలో చెప్పాలంటే అవి సజీవాలన్న మాట. అటువంటి పేర్లు ‘చెయ్యి కాలూ’ కాక పోయినా వట్టి పేర్లు మాత్రమే కావు; అవి మనిషి లాలూకు ఆత్మే. అవి భావాలై ఎన్నితరాలైనా జీవించే ఉంటాయి. ‘యేసు’ పరమపదించాడు కాని ‘క్రీస్తు’ అన్నపదం రోమను చక్రవర్తురోలూ, మను, సామ్రాజ్యమూ గతించినా నిలిచే ఉంది. ఒక ‘మాడనా’ చిత్రం కింద ‘ఫాతిమా’ అని రాస్తే మరే ఇతర చిత్రం చూసినట్టుగానే ఉవ్విళ్ళూరుతూనే చూస్తాడు స్పానిష్ వాడె వడైనా. కాని అదే ‘మాడనా’ నామాంకితమైతే అతనిలో వినమ్ర భావం, కళ్ళల్లో ఆరాధనా, శరీరంలో దివ్యమాత వాత్సల్యాన్ని అనుభవిస్తూన్న ఆవేశమూకలుగుతాయి. పేరులో ఏముంది : ‘అయోధ్య’ని ‘హోనోలూలూ’ అని పిలవండి చూద్దాం. లేకపోతే ఆ

అయోధ్యా రాజ కుమారుణ్ణి 'చీచా' అని వ్యవహరించండి చూద్దా. వాషింగ్టన్ ని చెంగిజ్ ఖాన్ గా మార్చ మనండి అమెరికన్లని. ఒక మహమ్మ దీయుణ్ణి క్షణంపాటు తను యూదుపు నను కోమనండి. కందిరీగ పుట్ట గుంయ్ మంటూ లేస్తుంది.

హిందుత్వం వేరు, హిందూ మతం వేరు

జీవానికి ఆవేశానికి పట్టు కొమ్మలై నిలిచే అటువంటి పేర్లలో ఒకటి 'హిందుత్వం' అన్నది. ఇప్పటి మీమాంస దాని ప్రాముఖ్యత గురించే ఈ పేరు చుట్టూ అల్లుకున్న భావాలూ, వ్యవస్థలూ, ఆలోచనలూ బహుతరహాలవి, సుసూజ్ఞాలూ, శక్తిమంతాలూను. ఎంత ప్రస్ఫుటమైనా 'ఇది' అని నిర్వచనానికి సీమితంకాని పేరు 'హిందుత్వం' అన్నది. అందుకే దీన్ని విశ్లేషించి చెప్పడం బహుకష్టం. దీనికి ఈ ఆకృతి కనీసం నలభై శతాబ్దాల మీదుగా సంక్రమించింది. ఎంత మందో ఋషులూ కవులూ ధర్మశాస్త్ర కారులూ వీరులూ శూరులూ చరిత్రకారులూ ఇది 'హిందుత్వం' అని వ్యవహారంకాదానికే సంకల్పించారు, జీవించారు, యుద్ధంచేసారు, ప్రాణాల్ని సహితం అర్పించారు. మన జాతి చేసిన యుద్ధాలూ, సందులూ, సహకారాలూ, సమ్మేళనాలూ మొదలైన సహస్ర కార్యాల ఫలితమే హిందుత్వం ఇది ఒక పదంకాదు, ఒక ఇతిహాసం. వట్టి ఆధ్యాత్మిక, మత చరిత్ర మాత్రమే కాదు. అలా సంకుచితంచేసి అప్పుడప్పుడు హిందుత్వాన్ని పౌరబాటుగా హిందూమతంగా వ్యవహరిస్తూంటారు. హిందుత్వం నిజానికి ఒక సంపూర్ణ ఇతిహాసం. హిందూమతం దాంట్లో ఒక భాగం; దాని నుంచి ఉత్పన్నమైనది మాత్రమే. హిందుత్వం అంటే అసలు ఏమిటో స్పష్టంచేస్తేనే గాని హిందూమతం అంటే ఏమిటో లీలగా మాత్రమే అర్థమౌతుంది, ఈ రెంటి భేదం గుర్తించక

పోడం వల్లనే హిందూ సంస్కృతి అన్న పెన్నిధికి వారసులైన చాలా చుట్టపు జాతుల్లో సహితమూ ఎన్నో అపార్థాలూ అనుమానాలూ ఉద్భవించాయి. ఈ రెండు పదాల అర్థాల్లో తేడా మన యీ చర్చలో మునుముందు తేలిపోతుంది. ప్రస్తుతానికి హిందూత్వం, హిందూ మతం రెండూ ఒకటి కావని తెలుసుకోవడం చాలు. 'మతం' అనగానే ఒక 'ఆధ్యాత్మిక వ్యవస్థ ఆలంబనంగా ఏర్పడిన ఒక సిద్ధాంతం ఒక "స్మృతి" అని తడుతుంది. కానీ మనం 'హిందూత్వం' ముఖ్య ఆశయాన్ని తెలుసుకొనే ఈ ప్రయత్నంలో ఏ మత విశ్వాసం గురించి ముఖ్యంగా తడవటం జరగదు. భాషాపరమైన ఇబ్బందే కనక లేకపోతే 'హిందూమతం' అన్న పేరుకన్నా 'హిందూతనం' అన్న సంకర సమాసమే 'హిందూత్వా'నికి దగ్గర. హిందూత్వం, హిందూ జాతి నకల ఆలోచనా వ్యవహారాల సంహిత, అందుకనే 'హిందూత్వం' అర్థంచేసుకోవానికి అసలు 'హిందువు' అంటే ఏమిటో తేలిసికోవాలి. ఏ తీరువుగా అది అందరి హృదయాల్లోనూ రాజ్యం చేయడం మొదలెట్టిందో, ఏ రీతిగా జాతిలోని మెజిటికల్లాటి వీరులూ మేధావులూ ప్రేమ పూర్వకవినప్రమ భావాన్ని దానిముందు ప్రకటించడం ప్రారంభించారో అప్పుడు అవగతమవుతుంది. ఇది చేసేముందు మళ్ళీ మరో సారిమన ఉద్దేశం సీమితమైన హిందూ మత వివరణంకానీ నిర్వచనంకానీ కాదనీ స్పష్టంచేస్తున్నాం. ఈ ప్రయత్నంలో ఎంతవఱకూ కృతకకృత్యులం కాగలం అన్నది ముందుముందు ద్యోతక మవుతుంది.

'హిందువు' అంటే ఏమిటి ?

ధీరులైన ఆర్యులు ఎప్పుడు సింధులోయని నివాసంగా చేసుకొని ప్రథమ యజ్ఞాన్ని ప్రజ్వరింపజేపారన్నది ఇప్పటి ప్రాకృతి శోధనా స్థాయి దృష్ట్యా కచ్చితంగా చెప్పడం సహసమే. అయినా

ఒకటి మాత్రం కచ్చితంగా చెప్పవచ్చు: ఈజిప్టువాళ్ళు బాబిలోని
 యన్తా అపురూపమైన నాగరికతని నిర్మించుకోడానికి పూర్వమే సింధు
 నదీ పవిత్రజలాలు యజ్ఞాల సుగంధ ధూమమాలికలకి దినదినమూ
 సాక్షులుగా ఉండేవి; ఆ లోయలు వాళ్ళ ఆత్మల్ని ఉజ్జీవింపజేసిన
 ఆధ్యాత్మిక ఉత్సాహరూపాలైన వేదమంత్రాలలో నిరంతర ఘోషలో
 ప్రతిధ్వనిస్తూ ఉండేవి — అని. వీరకృత్య నిర్వహణకి ఉసిగొల్పిన
 వాళ్ళ ధైర్యసాహసాలూ, అత్యున్నతస్థాయి నందుకున్న వాళ్ళ
 మేధానుభూతులూ ఒక మహత్తరమూ చిరంతనమూ అయిన నాగరి
 కతని స్థాపించడానికి తగిన వాళ్ళనుగా తీర్చిదిద్దాయి. స్వసంబంధీ
 కులూ, పౌరుగువాళ్ళూ అయిన వాళ్ళల్లో ముఖ్యులైన పారసీకులలో
 పూర్తిగా తెగతెంపులు చేసుకొన్నప్పటికీ ఆర్యులు సప్తసింధువుల
 (సప్తనదుల) సూరతీరాలదాకా వ్యాపించడమేకాక రాష్ట్రత్వభావ
 నాన్ని పెంపొందించుకొని ‘ఒక ఉనికి, ఒక పేరూ’ కూడా సంత
 రించుకున్నారు. ఆ భూప్రాంతంలో నాడి సూత్రాల్లాగ వాళ్ళనందర్నీ
 ఒకే బృహజ్జీవిగా మలచిన ఆ సంతత జీవవాహినుల మీద కృతజ్ఞ
 తలో సహజంగానే వాళ్ళ సప్తసింధువులన్న పేరుతోనే వ్యవహరింప
 జేసుకున్నారు. ప్రపంచ పురాతన గ్రంథాల్లో ఒకటైన ఋగ్వేదంలో
 వైదిక భారతదేశానికి ఈ విశేషణమే అగుపిస్తుంది. ఆర్యులు ప్రము
 ఖంగా వ్యవసాయదార్లు కనకనే సింధు నదీమ తల్లి అధ్యక్షతన
 అక్కడ ప్రవహించే ఆ నదులమీద వాళ్ళకున్న అవ్యాజప్రేమా,
 అగణిత గౌరవమూ మనం సులువుగానే అర్థం చేసుచేవచ్చు. ఆ
 సింధునది వాళ్ళ రాష్ట్రీయత్వానికి సభ్యతకి ఒక దృశ్య ప్రతీక.

“ఇమా ఆవః శివతమా ఇమా రాష్ట్రస్య భేషజీః ।

ఇమా రాష్ట్రస్య వర్ధనీరిమా రాష్ట్ర భృతోపమాః ॥”

ముందుకు సాగుతున్నపుడు ఈ నదుల్లాగే శివతమాలూ ఫల
వర్ధనుణూ అయిన చాలా నదులనే చూసినప్పటికీ వాళ్ళు, సప్తసింధు
వుల వట్ల సాంగత్యాన్నిగానీ గౌరవాన్నిగానీ మరిచిపోలేక పోయారు.
ఈరోజుదాకా కూడా సింధువు (హిందువు) ఎవడైనా ఎక్కడున్నప్ప
టికీ కృతజ్ఞతా పూర్వకంగా ప్రతీకమాత్రంగా ఈ నదుల సన్నిధిని
అవాహనంచేసి ఆత్మప్రక్షాళనం చేసుకుంటాడు—

“ఇమంమే గంగే యమునే సరస్వతి శుక్తుదిస్తోమగ్ం
సచతా పరుష్ణియా ।

అసిక్నియా మరుద్వృధే వితస్తయార్జీకీ శృణుహ్యో
సుషోమయా॥”

“గంగేయమునే చైవ గోదావరి సరస్వతి ।

నర్మదే సింధు కావేరి జలేస్మిన్ సన్నిధింకురు॥”

ఈ ప్రజలు వాళ్ళ సింధుఫలని వ్యవహరించుకోడమే కాదు, చుట్టుపట్ల
దేశాల వాళ్ళకి—రూడిగా కనీసం ఒకళ్ళకి—‘సప్తసింధువ’న్న పేరు
తోనే వీళ్ళు తెలుసునని కచ్చితమైన దాఖలాలున్నాయి. సంస్కృత
భాషలో ఉన్న ‘స’కారం హైందవ, అహైందవ ప్రాకృతాలన్నిట్లోనూ
‘హ’కారంగా మారడం కద్దు. హైందవ ప్రాకృతంలోనేకాక యూరో
పియన్ భాషల్లో కూడా ‘సప్త’ అన్నపదం ‘హప్త’ కింద మారింది.
హిందూదేశంలో ‘హప్త’ (వారం), యూరోపులో ‘హెప్టార్కి’
అయింది; సంస్కృతంలో ‘కేసరి’ ప్రాచీన హిందీలో ‘కేహరి’
అయింది; ‘సరస్వతి’ పెర్షియనులో ‘హరహ్వతి, అయింది, ‘అసుర’
ఏమో ‘అహూర’ అయింది. పురాతన పెర్షియన్లు ‘అవెస్తా’లో మన
రాష్ట్రం వైదిక నామాన్ని ‘హప్తహిందువు’గానే చెప్పారు. ఈ
విధంగా చరిత్ర ఉదయ కాలంలోనే మనం సింధుదేశస్థులమని ధృఢ

అయ్యాం. పౌరాణికయుగంలో చాలా మంది విద్వాంసుల కీ విషయం తెలుసు. అనేక మేచ్చ భాషలు సంస్కృతభాష మొలకలే అన్న సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదిస్తూ భవిష్యపురాణం ఈ విషయాన్నే ఉట్టంకించింది-

“సంస్కృతస్యైవ వాణీ తు భారతం వర్ణముహ్యతామ్ ।

అన్యే ఖండే గతా నైవశ్శ్లేచ్ఛాహ్యనందిన్యోభవన్ ॥

పితృ ప్రైతర బ్రాతా చ బాదరః పతిరేవచ ।

సేతి సాయావనీ భాషా హ్యశ్వశ్చాస్యస్తథాపునః ॥

జానుస్థానే జైనశబ్దః సప్తసింధు స్తథైవ చ ।

హస్తహిందుర్యావనీ చ పునర్జ్జేయా గురుండికా॥”

(ప్రతిసర్గపర్వం అధ్యాయం ౧)

పెర్షియన్లు వైదికార్యుల్ని హిందువులు అనే పిలిచేవాళ్ళన్నది కచ్చితం. మనం ఎవరి ద్వారా మునుపు ఎరగని విదేశీయుల పరిచయాన్ని పొందుతామో వాళ్లు ఆ విదేశీయుల్ని ఏ పేరుతో వ్యవహరిస్తే ఆ పేరుతోనే మనమూ వ్యవహరిస్తాం అన్న మాటని గుర్తుంచుకుంటే, ఆ కాలంలో బహుదూరంగా ఉన్న దేశాలవాళ్లు కూడా మనల్ని పెర్షియన్లు పిలిచినట్లే హిందువులు అనే వ్యవహరించి ఉండవచ్చునని నిస్సంకోచంగానే ఉపసంహరించుకోవచ్చు. ఇంతే కాదు, ఆ రోజుల్లో సప్తసింధు ప్రాంతాల్లో విరళవిరళంగా ఉన్న ఆదిమవాసులు కూడా తమతమ స్థానిక మాండలికాల్లో పైన చెప్పిన భాషా సూత్రరీత్యా ఆర్యుల్ని హిందువులనే ఎరిగి ఉంటారు. వైదిక సంస్కృతం నుంచి ఉద్భవించిన ప్రాకృతాలు ఈ సింధువులకింది తరాలవాళ్ళకీ, వాళ్ళలో కలిసిపోయిన వాళ్ళకీ, వాళ్ళతో సాంకర్యం చెందిన వాళ్ళకీ వ్యావహారిక భాషలయిన దగ్గర్నుంచి ఏ విదేశీయుల ప్రభావం లేకుండానే వాళ్ళను వాళ్లు హిందువులనే వ్యవహరించుకొని ఉంటారు.

దీనికి కారణం సంస్కృత 'స'కారం హైందవ, అహైందవ ప్రాకృతాల్లో 'హ'కారంగా పరిణమించడమే. ఇలాగ గ్రంథప్రామాణ్యం రృప్త్యై మన జాతి పూర్వపితరులు మన జాతికి రాష్ట్రానికి భారసాల నాడే సప్తసింధువన్న నామకరణం చేసారన్నమాట రూఢి అవుతోంది; అప్పటి రాజ్యాల ప్రజలు చాలా మంది మనని సింధువులు (హిందువులు) గానే ఎరుగుదురు కూడ.

ఈపేరు ఇంతకన్నా కూడా ప్రాచీనమే

ఇంతవరకూ గ్రంథ ప్రామాణ్యాన్ని ఆధారంగా తీసుకొని చర్చిస్తున్నా అనుమాన ప్రామాణ్యాన్ని కూడా తడవకుండా ఉండ లేము ఆర్యుల ఆది నివాసం గురించి ఇందాకా ఏ సిద్ధాంతాన్నీ మనం విశ్వసనీయంగా భావించలేదు. కానీ చాలా మంది సమ్మతాన్న ఆర్యుల హిందూదేశ ప్రవేశాన్ని గూర్చిన సిద్ధాంతాన్ని అంగీకరిస్తే ఈ వలస స్థావరంలో కొత్త సన్నివేశాలకి వాళ్ళు పెట్టిన పేర్లు ఎలా వ్యవహారంలోకి వచ్చాయి అన్న సహజమైన కుతూహలం మనకి కలిగి తీరు తుంది. ఈ పేర్లనన్నిటినీ వాళ్ళ భాషలోనే రూపొందించారా? అలాగ చేయగలిగే ఉంటారా? మనం ఏదో ఒక కొత్త సన్నివేశాన్ని చూసినప్పుడు కానీ ఒక కొత్త ప్రదేశంలో ప్రవేశించినప్పుడు కానీ స్థానీయులు వాటిని ఏ పేర్లతో పిలుస్తారో ఆ పేర్లే మనం ఊహయోగిస్తామన్న మాట వాస్తవమేగా. మన ఉచ్చారణ దక్షతా, రుచి కొంత కొంతగా ఆ పేర్లని మార్చ వచ్చునే మోకాని పూర్తిగా అవి రూపు మార్చేసుకోవు. బహుశక్కువ జనభా ఉన్న కన్నెవలసల్లో స్థావరాలు స్థాపించుకొనీ సందర్భంలో అక్కడి సన్నివేశాల్ని స్మృతి రీత్యా మనకి సుపరిచితమైన పేర్లతో వ్యవహరించడమే జరుగుతుండటం కూడా కద్దే. కానీ ఈ పెట్టిన పేర్లు స్థానీయులు

కూడా వాడుతూంటేనే ఇది సంభవం. అలాటి సందర్భాల్లో కూడా కొత్తగా కనుక్కొన్న దృశ్యాల్ని స్థానీయమైన ప్రచలిత నామాలతోనే వ్యవహరించడం సర్వసామాన్యంగా జరుగుతుంటుంది. సప్తసింధు ప్రాంతం జన బాహుళ్యం కాకపోయినా విభిన్న జాతులకి ఆలవాలమై ఉండేది అని మనకి రూఢిగా తెలుసు వాళ్ళలో కొంతమంది, ఆగంతకులకి స్నేహితులుగా వ్యవహరించారు; చాలా మంది, మార్గదర్శకులుగా కూడా వ్యవహరించి అక్కడి సన్నివేశాల స్థితిగతుల్ని, నామరూపాల్ని పరిచయం చేసారన్నమాట సత్యదూరమేమీ కాదు. విద్యాధరులు, అప్పరసలు, యక్షులు, రాక్షసులు, గందర్వులు, కిన్నరులు అందరూ పూర్తిగా బద్ధశత్రుత్వాన్ని ప్రకటించిన వాళ్ళేంకాదు. సరికదా అప్పుడప్పుడు వాళ్ళు సుహృత్తుల్లాగ ఉదారంగా ప్రవర్తించినట్టు కూడా ప్రమాణాలు ఉన్నాయి. ఇటువంటి సందర్భంలో స్థానీయులు ఈ నదీమమతల్లులకి పెట్టిన చాలా పేర్లని ఆర్యులు సంస్కృతీకరించి ఉంటారని మనం అనుకోవడంలో విద్వారం ఏమీ ఉండదు. భాషలోనూ జాతిలోనూ సంలీనం చేసుకుంటూ వ్యాపించిన ఆర్యుల ఈ ప్రవర్తనకి చాలానే దృష్టాంతాలు ఉన్నాయి: శలకంటకట, మలయ, మిశింద, అలసద (అలెగ్జాండ్రీయా), సులువ (సెల్యూకస్) మొదలైనవి. ఇదే సత్యమైతే, మూలవాసులకి ఈమహాసింధువు మొదట్నుంచి 'హిందువు'గానే ఉండగా ఆర్యుల ఉచ్చారణ ప్రత్యేకత హకారాన్ని సంస్కృతీకరించి సహకారంగా మార్చి 'సింధువు'గా ఉత్తరోత్తరా అయిందేమో ననిపిస్తుంది. అలాగ ఈ దేశానికి, ఈ దేశవాసులకి చిరకాలంనుంచి వస్తున్న పేరు హిందువే కాగా వైదికమైన సింధు నామమే హిందువదంనుంచి ఉత్పన్నమై ఉంటుంది. సింధునామ సనాతనత్వం ఇతిహాసం తాలూకు తొలి సంద్య అయితే హిందూనామ పురాతనత్వం పురాణాలు కూడా అంచనా వేయలేనంత పూర్వీకం అన్నమాట.

హిందువులూ - ఒక రాష్ట్రమూ

అత్యంత పరాక్రమవంతులైన సింధువుల (హిందువుల) కార్యకర్మలు పంచనద (పంజాబు) గర్భానికే సీమితం కాలేదు. దానికి అవతల ఉన్న విశాల సారవంత భూములు బలవీర్యాలున్న ఒక జాతి ప్రోద్యమాన్ని ఆహ్వానిస్తున్నట్టు నిలిచి ఉన్నాయి. హిందువుల సంఘాలు ఒకటి తర్వాత ఒకటి తమతమ ప్రథమ స్థావరాల్ని వదిలి శ్రేష్ఠకార్యాల్ని నిర్వహించాలన్న ఉత్సాహంతో ద్విగుణీకృత చైతన్యంతో యజ్ఞాగ్ని ధ్వజాన్ని ముందు పెట్టుకొని స్వల్పజన సముదాయాలున్న ఆవిశాల, అకృష్ట భూముల్ని శీఘ్రమే సొంతంచేసుకున్నాయి. కీకారణ్యాలు సాగుభూముల్లాగ మారాయి; పట్టణాలు ఉద్యవింపాయి; రాజ్యాలు వెలసాయి. మనిషి హస్తస్పర్శతో కానట బీసటగా దుర్గమంగా ఉన్న ప్రకృతి కళకళలాడింది. కానీ ఈ కార్యాల్ని నిర్వహించేటప్పుడు వైయక్తిక స్వభావాలకీ నూతన పరిసరాలకీ ఈడైన రాజకీయ సూత్రాలే ఉపయోగించారు. అవి కేంద్రీకృతం కాలేదు అంతగా. కాలం గడుస్తూన్న కొద్దీ, కొత్తస్థావరాల మధ్యదూరాలు పెరుగుతున్నకొద్దీ, అభ్యుదయోన్ముఖులైన విభిన్న జాతుల్ని తమలో కలుపుకుంటూన్న కొద్దీ ఆ వలసస్థావరాలు రాజకీయంగా స్వయం పాలక సంస్థలయ్యాయి. కొత్త సంబంధాలు పాత చుట్టరికాల్ని తుడిచి పారెయ్యలేదు కానీ అవి బాగా ఘనిష్ఠంకాడంతో పురాతన నామ రూపాలు నూతన నామ రూపాలకి చోటు చేసాయి. కొంత మంది కురువులనీ, మరికొంత మంది కాశీయులనీ, వైదేహులనీ, మాగధులనీ తమను తాము వ్యహరించు కోడం ప్రారంభించడంతో సనాతనమూ ప్రాథమికమూ అయిన సింధు నామం (హిందు) మరుగున పడటమేకాక కొంత కాలానికి మరచి పోడం కూడ జరిగింది. అలాగని రాష్ట్రీయ సాంస్కృతిక ఐక్యత తాలూకు భావన

పూర్తిగా మటుమాయం అయిందని చెప్పలేం. కాని దానికి కొత్త నామ రూపాలు మాత్రం వచ్చాయి. ఆ నామరూపాల్లో ముఖ్యమైనది చక్ర వర్తి వ్యవస్థ ఒకటి. సింధువుల ఏక సామ్రాజ్య స్థాపన చేయాలన్న తపన, పరాక్రమ వంతుడైన అయోధ్యా రాజకుమారుడు రాముడు లంకలో విజయపతాకనెగురవేయడంతో ఆసేతు హిమాలయాన్ని ఏకసార్వ భౌమత్వంలోకి తీసుకురాడంతో ఒక పరాకాష్ఠకి చేరి పలోన్ముఖం అయింది. ఎదురు లేని విజయాశ్వం ఏ రోజు నైతే అయోధ్యలో ప్రవేశించిందో, శ్వేతచ్ఛత్ర లాంఛనాలు రామచంద్రుడి రాజ సింహాసనం మీద ఏ రోజునైతే వెల్లివిరిసాయో, ఏ రోజున ఆర్య రాజ కుమారులే కాక దాక్షిణాత్యులైన హనుమ సుగ్రీవ విభీషణులు కూడా ప్రణయ పూర్వకంగా దాసోహం అని అన్నారో ఆ రోజే హిందూ ప్రజలకి నిజమైన పుట్టిన రోజు. అదే మనకి నిజమైన రాష్ట్రీయ పర్వదినం. ఎందు కంటే ఆర్యులూ అనార్యులూ ఒక తాటి మీద నిలిచి ఒకే నేత కింద బంటులై ఒకే రాష్ట్ర ప్రజలుగా భావించు కున్నారు కనక. పూర్వతరాల వాళ్ళ ప్రయాత్నాలకి తలమానింగా నిలిచిన సంఘటన ఇది. ఈ సంఘటిత ప్రశానీకం ఒక కొత్త ఉద్దేశాన్ని, ఒకే రాష్ట్ర సంజ్ఞనీ, ఒకే ధ్యేయాన్ని తర్వాతి తరాల వాళ్ళ ముందు ఉంచాయి. తర్వాతి తరాలు తెలిసి ఉన్నా తెలియక పోయినా దాన్ని పరి రక్షించడానికే పరాక్రమించాయి, ప్రాణాలను అర్పించాయి కూడ.

ఇతర నామాలు

సంపూర్ణంగా ఏ వెలితీ లేకుండా ఒక పదం ఒకానొక సంఘటిత భావాన్ని ఆపాత చిత్రణం చేయగలిగిందంటే ఆ సంఘటిత భావం మరికొంత బలాన్ని పుంజు కోగలుగుతుంది కూడా. అసింధు సాగరాన్ని ఒకే రాష్ట్ర ఖండంగా మూర్తీ భవింప జేసిన ఈ విస్తృత

సంఘటనానికి ఆర్యావర్తం, బ్రహ్మవర్తం అన్న పేర్లు పూర్తిగా సరి పడవు. పూర్వకవులు ఆర్యావర్తాన్ని హిమాలయ వింధ్య పర్వతాల మధ్య ప్రదేశం అనే నిర్వచించారు. ('ఆర్యావర్తః పుణ్యభూమి ర్మధ్యం వింధ్య హిమాలయోః') ఈ పేరు, దానికి కారణమైన పరిస్థితులకి మాత్రమే సరిపోయింది. అందుకనే అది అర్యుల్ని అనార్యుల్ని ఏకజాతిగా చేసిన రాష్ట్రానికి యుక్తమైన నామంకాలేదు. వింధ్యాద్రిశిఖరాల్ని దాటి వ్యాపించిన సభ్యతా సామ్రాజ్యానికి ఈ పేరు అసలేయుక్తంకాదు పై నిర్వచనం దృష్ట్యా. హిందూ రాష్ట్రం వ్యాపక భావాన్ని వ్యక్తీకరించడానికి యుక్తమైన పదం ఒకటి లేదన్నలోటు భరతవంశీయుల సార్వభౌమత్వంలో దరిదావుగాతీరింది. ఈ భరతుడు వేదకాల భరతుడా, జైన భరతుడా అన్న మీమాంసనీ. ఆయన పాలించిన కాల నిర్ణయం గురించిన తర్జన భర్జనల్ని చెయ్యకుండా ప్రస్తుతానికి మనం ఆర్యావర్త ప్రజలూ దక్షిణాపథ ప్రజలూ తమ సంయుక్త మాతృదేశాన్ని, సమాన సంస్కృతిని భరతుడి పేరిట పిలవడానికి ఇష్టపడేవాళ్ళని మాత్రం తెలుసుకుంటే చాలు. ఈ విధంగా దక్షిణానికి వ్యాపించిన దేశ కేంద్రం సహజంగానే సప్తసింధువులనుంచి గంగాతీరానికి మారింది. ఆ కారణంగానే ఆ సేతు హిమాలయ ప్రాంతాన్ని పుక్కిట పెట్టగలిగిన 'భరతఖండం' అన్న పేరు రాజకీయపరంగా ప్రేమించబడినది; సప్తసింధువు, ఆర్యావర్తం, దక్షిణాపథం అన్న పేర్లు అడుగంటాయి. మనదేశం గూర్చిన విశాల భావన మన విద్వాంసుల మనోవీధిలో ద్యోతకమైన సమయంలో వాళ్లు మనదేశానికి ఇచ్చిన నిర్వచనం ఈ విషయాన్ని మరింత ప్రస్ఫుటంచేస్తుంది: విష్ణుపురాణంలో ఉన్న అల్పశ్లోకంలో చెప్పిన తీరువుగా మన అనల్ఫు స్థానాన్ని వర్ణించిన శ్లోకం మరొకటి కని

పించుదు: 'సముద్రానికి ఉత్తరాన, హిమాలయాలకి దక్షిణాన ఉన్న భూమి భరతవంశీయుల స్థానమై భారతదేశం అయింది' అని—

“ఉత్తరం యత్సముద్రస్య హిమాద్రేశ్చైవ దక్షిణమ్ ।

వర్షం తద్భారతంనామ భారతీయత్ర సంతతిః ॥”

(విష్ణు పురాణం)

నామకరణం ఎలా జరిగింది :

కానీ భరతవర్షం అన్న ఈ కొత్తపేరు మన భారతసాలనాటి సింధు (హిందు) నామాన్ని పూర్తిగా మాపివెయ్యలేదు. మన పూర్వ పితరులకి జీవ రసాన్ని స్తన్యంగా ఇచ్చిన సింధునదీమతల్లిని మరచి పోయేట్లా కూడా చెయ్యలేదు. సింధునదీతీరాన ఉన్న సరిహద్దు రాష్ట్రాలు ఇప్పటికీ పురాతనమైన సింధు రాష్ట్రం పేరిటనే వ్యవహారం అవుతున్నాయి. సంస్కృత సాహిత్యం అంతటా సింధు సౌవీరులు మన రాజ్యంలో ముఖ్యులుగానే పరిగణించడం మనకు విదితమే. మహా భారతయుద్ధంలో సింధు సౌవీరరాజు షాత్ర ప్రముఖ మైనది; ఆ రాజు భరతవంశజులకి చుట్టం కూడా. సింధురాష్ట్రం ఎల్లలు కాలానుగుణంకా మారుతూ వస్తూన్నప్పటికీ ఆనాడూ ఈనాడూ కూడా వాళ్ళు మాట్లాడేభాష ముల్తాన్ నుంచి సముద్రందాకా నివసించే వాళ్ళని ఒక ప్రత్యేక ప్రజగా గుర్తించేలా చేస్తుంది. ఆ భాషకున్న 'సింధీ' అనే పేరు దాన్ని మాట్లాడే ప్రజలు 'సింధువుల'ని ఢంకా మోగించినట్టు చెప్పక చెబుతోంది. అందుకనే వాళ్ళు హిందూ ప్రజల సంయుక్త సామ్రాజ్యంలో భౌగోళికంగానూ రాజకీయంగానూ కూడా భాగస్వాములే. భరతఖండమన్న విశేషనామం మన జన్మకాల నామాన్ని మనదేశంలో మరపుమడతల్లోకి తోసినప్పటికీ విదేశీయులు

మాత్రం ఈ కొత్తపేరుకి ఎక్కువ విలువ ఇయ్యలేదు. మన సరిహద్దు రాష్ట్రాలకి మునుపటి పేర్లే కొనసాగుతుండడంవల్ల అవెన్జీయ పారసీకులూ, యూదులూ, యవనులూ మొదలైన వాళ్ళందరూ ఇప్పటికే మన పురాతన నామం సింధు, హిందు వదాల్నే మనపట్ల ఉపయోగిస్తారు. వట్టి సరిహద్దు సింధు తీరప్రాంతాన్నేకాదు, మొత్తం వర్దిల్లిన రాష్ట్రాన్నే సింధునామంతో వాళ్ళు వ్యవహరిస్తున్నారు. అవెన్జీయ పారసీకులు మనల్ని హిందువులని ఎరుగుదురు; గ్రీకులు పరుషమైన ఊష్ణ హకారాన్ని 'ఇ' కారంగా మార్చి 'ఇండోస్' అని వ్యవహరిస్తారు. ఈ గ్రీకుల ద్వారా మిగిలిన యూరోపు, ఆ తర్వాత అమెరికా మనల్ని హిందువులుగా, ఇండియన్లుగా ఎరుగుదురు. మనతో చాలాకాలం ఉన్న హూవాన్ త్సాంగ్ మనల్ని పింతూలని, హిందూలని వ్యవహరించాడు. పార్థియన్లు ఆప్టనిస్తాన్ ని శ్వేతభారతం అని పిలుస్తారన్నది ఒక్కటే అవవాదంగా తీసుకుంటే ఇక ఏ విదేశీయులూ మన పుట్టుకనాటి పేరుని కాదని భారతమని పిలిచిన పాపాన పోలేదు. ఈనాటిదాకా ప్రపంచం మొత్తం మనల్ని హిందువులుగా, మన గడ్డని హిందూస్థానంగా మాత్రమే ఎరుగును. వేదకాలంలో మన పూర్వపితరులు ఎంపికచేసిన ఈ నామాన్ని వాళ్ళమీద గౌరవం కొద్దీ అవతలి వాళ్ళందరూ ఈనాటికీ మన్నిస్తూనే ఉన్నారన్నమాట.

ఒకడు తనని ఇతరులు ఏపేరెట్టి పిలవాలని ఇష్టపడతాడో ఆ పేరుకన్నా ఇతరులు అతన్ని ఏపేరెట్టి పిలుస్తారో ఆ పేరే ప్రచలితం అవుతుంది. ఇది పేర్ల తాలూకు స్వభావం. అసలు పేరు ఇతరుల కోసమేకదా. వృథగాత్మకంగా నామరూపాలు లేవు, మార్పులేదు. కాని అవి పరస్పరం సంపర్కాన్ని పొందినప్పుడు మాత్రమే పేరూ పిలవడమూ అన్న అవసరాలు పుడతాయి. ఆట ఆడటానికి ఇద్దరు కావాలి కదా, లోకం ఒక ఉపాధ్యాయుణ్ణి అష్టావక్రుడనీ, ఒక

వీదూషకుణ్ణి అంజిగాడసి వ్యవహరించిందంటే ఆ వ్యక్తి ఇష్టానిష్టాలతో జోక్యం లేకుండా అదేపేరు అందరి నోళ్ళలోనూ ఆడుతుంది. లోకం పెట్టిన పేరు మన ఇష్టానికి వ్యతిరేకం కాకపోతే అది తప్పకుండా మన ఇతర పేర్లని మాటుకి తోనేస్తుంది. పొగే ముజుందారు, పేష్యే అనే పేర్లు దీనికి ఉదాహరణలు. లోకం మన మహత్తునీ స్నేహశీలాన్నీ జ్ఞప్తికి తెచ్చే పేరుతో మనని వ్యవహరిస్తూంటే ఆ పేరు తతిమ్మా పేర్లని పక్కకి నెట్టటడమేకాక అదే నిలుస్తుంది కూడా. ఎప్పటికైనా మనల్ని మిగతా లోకంతో ముందస్తుగా సంపర్కం లోకి, ఆ తర్వాత భీకర సమరంలోకి ఆకర్షించిన పరిస్థితుల ప్రాబల్యంతో కలిసి పైన చెప్పిన నామ స్వభావనూత్రం ప్రీతిపాత్రం అయిన భరతఖండం అన్న పేరుని కూడా వెనకకు నెట్టేసి హిందూ దేశ మన్న పేరునే మళ్ళీ ద్విగుణీకృత బలంతో స్థిరం చేసింది.

అంతర్దేశీయ జీవనం

బౌద్ధ మతోదయనికి పూర్వం కూడా హిందువులకి గాహ్య వ్రపంచంతో సంబంధాలు ఉండేవి; అప్పటికే హిందువుల లోక సంగ్రహణ కార్యాలు ఎంత ఉన్నత స్థాయిని చేరుకున్నాయో తెలిసికోడానికి దేశాభిమానులైన మన ధర్మ శాస్త్రప్రణీతల్లో ఒకళ్లు చేసిన ఈ ఉద్ఘోషణ వినండి—

“ఏతద్దేశప్రసూతస్య సకాశాదగ్రజన్మనః।

స్వం స్వం చరిత్రం శిక్షేరన్ ప్నథివ్యాం సర్వమానవా ॥”

(మనువు)

(ఈ దేశంలో ఉద్భవించిన విద్వాంసుల నుంచి భూమిమీద ఉన్న సర్వమానవులూ స్వధర్మాల్ని సాశీల్యాన్నీ నేర్చుకోండి) —

ఇలాగ అంతర్దేశీయ బాంధవ్యాలు బౌద్ధమతోదయానికి ముందే ఇంత ఉద్వేగుగా ఉన్నప్పటికీ ప్రస్తుత చర్చనిమిత్తం బౌద్ధమతోదయానికి తర్వాతి అంతర రాష్ట్రీయజీవనమే మనకు ఆవశ్యకం. ఎందుకంటే, అప్పటికి మనదేశంలో రాజకీయ సంరంభం విస్తరణకి వీలున్న చారులన్నీ తొక్కింది. కనక సహజంగానే ఆ రాజకీయ ఉత్సాహం ఎప్పుడూ చూడనంత ఎక్కువగా పొంగి పొరలింది. అదీగాక ఇతరులతో సంబంధాలు మునుపటికన్నా ఇప్పుడు ఎక్కువ ఆవశ్యకం, ఉద్బంధమూ అయ్యాయి. ఈ రాజకీయ పరిస్థితులకితోడు, దర్మచక్రాన్ని నడిపించాలని చేస్తూన్న మహత్తర దివ్యోద్యమం హిందూ దేశాన్ని అప్పటి జ్ఞాత ప్రపంచం తాలూకు కేంద్రంగా చేసింది. మిసర్ నుంచి మిక్సికోదాకా ఉన్న అసంఖ్యాక జనానీకానికి సింధుదేశం దేవతలకి, దేవతాస్వరూపులైన మహాత్మలకి నిలయంగా అయింది. దూర దూర తీరాల నుంచి బాలామంది యాత్రికులు ఇక్కడకు సందర్శనార్థం తండ్రిపతండాలుగా వచ్చారు; బాలామంది విద్వాంసులూ, ఋషులూ, మహాత్ములూ ఇక్కడ నుంచి అప్పటి జ్ఞాత ప్రపంచాన్ని చుట్టి వచ్చారు. బాహ్య ప్రపంచం మనల్ని సింధు దేశస్థులు గానీ వ్యవహరిస్తూండడం వల్ల ఈరాకపోకలు ఆ పేరునే తతిమ్మానామాల్లో కల్లా ప్రముఖంచేసాయి. వివిధ రాష్ట్రాలలో రాజకీయ, రాజనైతిక ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు చేయవలసినప్పుడల్లా భరతదేశ మన్న పేరుతోబాటు హిందూదేశమన్న పేరుకూడా వాడవలసిన అవసరం పడేది. ఎందుకంటే, పైదేశాల వాళ్లందరూ ఎరిగినది మన హిందూనామాన్నే కనక. అప్పుడప్పుడు

దేశ మన్న పేరు కూడా వాడవలసిన అవసరం పడేది. ఎందుకంటే, పైదేశాల వాళ్ళందరూ ఎరిగినది మన హిందూనామాన్నే కనుక. అప్పుడప్పుడు భరత ఖండమన్న పేరు పూర్తిగా వదిలేసి కూడా హిందూదేశం అనేవాడటం జరుగుతూండేది ఆ ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాల్లో.

బౌద్ధ మతాభ్యుదయం హిందూమతాన్ని ప్రపంచమంతటా ఇంతగాను ప్రతిష్ఠితం చేసి మనల్ని మనం హిందువులుగా వ్యవహరించు కొనేలా చేసింది. విద్వారం అనిపించినా, బౌద్ధమత పతనం దీన్ని మరింత ప్రముఖంచేసింది.

బౌద్ధమత పతనం

బౌద్ధమత పతనానికి ముఖ్యమైన కారణం ఒకటి చరిత్రకారుల దృష్టిలో పడలేదని పిస్తుంది. కాని మన హిందుత్వచర్చకి దీనికి సుదూర సంబంధం మాత్రమే ఉంది కాబట్టి ఈ విషయాన్ని గురించి పరిపూర్ణంగా ఇక్కడ చెప్పడానికి వీలులేదు. ఇక్కడ మనం చేయగలిగిన దల్లా టూకీగా చెప్పడం మాత్రమే. ఈ చరిత్ర చెప్పడానికి సమర్థులైన వాళ్లు దీన్నిగురించి విశదీకరించకపోతేమనమే ఏదో సందర్భం చూసుకొని ఆ పనిచేయాల్సి ఉంటుంది. తత్వశాస్త్రీయ విభేదాలే మనదేశాన్ని బౌద్ధమతానికి ఎదురుతిరిగేలా చేసిందని అనగలమా? పూర్తిగా ఇదే కారణం మాత్రం కాదు. ఎందుకంటే, ఈ తేడాలు ఎప్పటి నుంచో ఉంటూ వస్తూన్నప్పటికీ రెండూ సమ ఉజ్జీగానే పెంపొందాయి కూడా. పోనీ బౌద్ధ విహారాల్లో ప్రారంభమైన అనాచారాలూ వ్యభిచారాలూ, వీటితో విహారాల్లో ఏర్పడ్డ ధర్మశూన్యతా పతనానికి హేతువులయ్యాయా అంటే అదీ పూర్తి కారణంగా చెప్పలేమనే చెప్పాలి. ఎందుకంటే, కొన్ని విహారాల్లో ఇటువంటి దౌర్భాగ్య

వ్యభిచారానికి లొంగిన శ్రీ పురుషులు పరాన్నజీవులై అప్రతిష్ఠకరా
 లైన పనులు చేస్తూన్నప్పటికీ ఆధ్యాత్మికసింహనదృశ్యులైన అర్హ
 తలూ భిక్కువులూ వాళ్ల పరంపరా పూర్తిగా నశించి పోలేడు. అదీ
 గాక ఈ దౌర్భాగ్యం బౌద్ధ విహారాలకే పరిమితం కాదు కదా : ఇవీ,
 ఇటువంటి ఇతర అవగుణాలూ బౌద్ధమత ప్రాబల్యాన్ని ధ్వంసంచేసి
 ఉండేవికావు. బౌద్ధ మతవ్యాప్తి తాలూకు రాజకీయ పర్యవసానాలు
 రాష్ట్ర పౌరుషానికి, జాతి మనుగడకి గొడ్డలిపెట్టు కాదమే అది విచ్చి
 న్నమైనాశనం కాడానికి ముఖ్య కారణం. శాక్యసింహుడి జీవితంలో
 జరిగిన ఒక సంఘటన రాబోతున్నదుః స్థితిని, దుర్గతిని నాటకీయంగా
 ముందే సూచించింది : బౌద్ధమత మందిరానికి పునాది వేయబోతున్న
 తరుణంలో శాక్యుల తాలూకు ఒక చిన్న రాజ్యానికి వట్టిన దుర్గతి
 శాక్యసింహుడికి తెలియజేయడం జరిగింది. అప్పటికే జాతికుసు
 మాల్ని భిక్కు సంఘంలో ప్రవేశింప జేసాడాయన. అందుకనే శాక్య
 సింహుడు జీవించి ఉండేగానే శ్రేష్ఠ వీరులెవ్వరూ లేని ఆ చిన్న శాక్య
 రాజ్యం బలవంతులూ సమర వీరులూ అయిన పరాయి వాళ్ళ కైవసం
 అయిపోయింది. ఈ వార్తని బుద్ధుడు ఉదాసీనంగా ఉండి విన్నాడని
 చెప్తారు. తర్వాత శతాబ్దాలు గడిచాయి; శాక్యరాజ కుమారుడు 'లోక
 జిత్'గా ప్రఖ్యాతి పొందాడు. ఆయన శాక్య రాజ్యం ఎల్లలు వ్యాపించి
 ఇండియా అంతటా ఆక్రమించాయి; కాన్యాశ్మకమైన న్యాయమో
 అన్నట్టుగా కపిలవస్తు రాజ్యానికి ఆనాడు ఏర్పడిన దుఃస్థితే ఈనాడు
 భరత వర్షాన్ని కబళించింది. శాక్యులు వాళ్ళ రక్తసంబంధీకులకే
 లొంగిపోతే భరత వర్షం బలవద్దోదులైన లిఖిలకి హూణులకి బానిస
 అయిపోయింది. ఈ వార్త ఏదో విధంగా బుద్ధుణ్ణి చేరి నప్పటికీ
 ఆయన బహుశా అప్పటిలాగే ఉదాసీనుడుగానే ఉండి ఉండేవాడు.
 కానీ తరిష్కా హిందువులు అంత సమత్వంతో రాష్ట్ర పాని సత్వం

అనే ఈ విషయకాన్ని పెదవుల చగ్గర పెట్టుకోలేదు. ఆ ఆక్రమణ కారుల క్రౌర్యాన్ని అహంసాపన్నాలు వల్లిచడంతో అధ్యాత్మిక భాతృత్వంలో మాన్పించవచ్చునని కానీ, వాళ్ళ కత్తి వాదరని మృదుతాళ వ్రతాలతో, చందో మంత్రాలతో కుంతితం చేయవచ్చునని కానీ కూడా అనుకోలేదు. మానవ సౌభాతృత్వం చేసిన సేవనుకానీ, దాని దివ్యోద్దేశాన్ని కానీ తెగడుదామని కాదుకదా కించ పరుద్దామని కూడా మాకు ఏకోశానా లేదు. మేము చెప్పదలుచుకొన్న దల్లా చరిత్రను ఆధ్యయనం చేసి ఏ విద్యార్థి ఉపేక్షచేయలేనంతగా కనిపించే దాని తాలూకు బలహీనతనిగురించి. దీన్ని పూర్వపక్షంచేస్తూ హిందూ దేశాన్ని ఏలేరని తెలిసిన మహారాజుల్లోనూ చక్రవర్తుల్లోనూ గొప్ప వాళ్ళందరూ బౌద్ధయుగానికిచెందినవాళ్లే అని చెప్పచ్చు ఎవరేనా. కానీ 'ఈతెలిసినది ఎవరికి? యూరోపియన్లకి, వాళ్ళ ఆలోచనాసరళిని, చూడక పూర్వమే ఏర్పరచుకున్న వాళ్ళ భావాలు వైఖరిని తమకు తెలియకుండానే జితించుకొన్న వాళ్ళకీను. ఒక కాలంలో ౨౦ శతాబ్దాల్లో చెప్పే చరిత్ర మహమ్మదీయుల ఆక్రమణ వర్షంలో ప్రారంభమయ్యేది అదిరాసిన ఆంగ్లేయ సగటు రాతగాళ్ళకి మన పూర్వ జీవనంగురించి బొత్తిగా తెలియక పోడమే దీనికి కారణం ఈమధ్యనే యూరోపియన్లలోక జ్ఞానం బౌద్ధమతోదయందాకా భూతకాలంలోకి విస్తరించింది. వాళ్ళనే అనుసరిస్తూన్న మఝిమా దానినే మన చరిత్ర ప్రారంభంగా, మన చరిత్రలో గొప్ప ఘట్టంగా అనుకుంటున్నాం. నిజమేమిటంటే ఇది, మన చరిత్రకి మొదలు కాదని. బుద్ధుడన్నా ధర్మమన్నా సంఘమన్నా ప్రేమనురాగ గౌరవాలు చూపించడంలో మన మెవ్వరికి తీసిపోము. ఆ బుద్ధుడూ, ధర్మమూ, సంఘమూ అన్నీ మనవే. వాళ్ళ బెన్నత్యాలూ మనవే, వాళ్ళ అపజయాలూ అపరాధాలూ కూడా మనవే. దేవప్రియదైన అశోకుడు గొప్పవాడు. అంతకన్నా గొప్పవి

బౌద్ధభిక్కువులు చేసిన పనులు. కానీ అంత కన్నా మహత్తరం కాక పోయినా అంత గొప్పపనుల్ని అంత పవిత్రమైన పనుల్ని పాలనా దక్షతని ప్రకటించే పనుల్ని చేసిన వాళ్లు అంతకుముందు ఉన్నారు; ఆ అగ్రణుల అడుగు జాడల్లో నడవబట్టే నిజానికి ఇంతటి వాళ్లు వీళ్లు అయ్యారు. అందుకనే మనం, మన జాతి పౌరుషం బౌద్ధార్యం మౌర్యుల లోనే ప్రారంభమై అంతమై పోయిందని అనుకోము. వాళ్ళ బౌద్ధమతా వలంబనమూ దానికి కారణంకాదు. బౌద్ధమతం పొందిన జయాలు ప్రత్యక్ష బౌతికలోకానికి సంబంధించినవి కావు : ఈ లోకంలో మట్టిలో తయారైన కాళ్ళు ఎక్కువ సేపు నుంచోలేవు ; ఇనుముకి సులభంగానే పదును పెట్టించ వచ్చు ; కక్కడ దాహం ఎంత నిజమూ నిర్బంధ కరమూ అంటే అది స్వర్గంలో నిరంతరమూ ప్రవహిస్తాయని చెప్పే చిత్రలిఖితాలైన నదుల బొమ్మ నీళ్ళలో తీరేది కాదు. హూణులూ, శకులూ లావాపాతాల్లాగ, వర్ధిల్లిన అంత భాగాన్నీ దహించేస్తూన్న కాలంలో ఈ ఇహలోక సత్యాలు మన దేశ భక్తుల హృదయాల్లో ద్విగుణీకృత నిజప్రకాశంతో మెరిసాయి. తమ జాతి ఉన్నత ధ్యేయాలూ, సింహాసనాలూ, వంశాలకి వంశాలూ, తమ ఆరాధ్యదేవ తలూ - అన్నీ తమకన్నా అన్నివిధాలా - భాషలో, మతంలో, తత్త్వంలో, దయాగుణంలో, మానవదైవ గుణసంపత్తుల్లో - అతి సూ్యన మైన బర్బర జాతిమూకల కాలికింద పడినలిగి పోతూంటే హిందువులు కళ్ళారా చూసారు. వాళ్ళు ప్రేమించిన పవిత్ర భూమి, కండబలంలో మాత్రమే గరిష్ఠులైన ఆ క్రూరజాతి ఆక్రమణంతో పాడుపడిపోయి నశించడం చూసారు. ఆజాతి మతాన్ని రెండు ముక్కల్లో చెప్పొచ్చు : క్రోధగ్నీ, క్రూర ఖడ్గమూ అని. పర్యవసానం సృష్టమే. బౌద్ధ తర్కంలో ఈ వికట భీకరద్యయానికి, ఈ అగ్ని ఖడ్గాల విచిత్ర మతానికి గుణపాఠం చెప్పగలిగే సూటి తాద్రం లేనేలేదక్కడీ

నృప్తమే. అందుకని జ్ఞానశక్తి మంతులూ క్రియా శక్తిమంతులూ అయిన మనజాతి నేతలు ఈ అపవిత్రాన్ని ఎదుర్కోడానికి పవిత్ర యజ్ఞాన్ని పునః ప్రజ్వలంపవలసి వచ్చింది; వేద ష్టేతాల్లో ఉన్న అస్త్ర శస్త్రఖనుల్ని తిరిగి తవ్వి కరాళకాళి వేదిక మీద నూరి, కాలాత్మ అయిన మహాకాలుడు సంతృప్త పడేలా చేయవలసి వచ్చింది. వాళ్ళు ఏది జరుగ వచ్చునని ఊహించారో అది జరిగి తీరింది పున రుజ్జీవితాలైన హిందువులనిశితాయుధాలు గడించిన గెలుపు తిరుగు లేచింది. హిందువుల గడ్డమీంచి విదేశీయుల్ని తరిమికొట్టిన విక్రమాది త్యుడూ, తార్తరీ సుంచి మంగోలియాదాకా ఉన్న అక్రమణ కారుల్ని వాళ్ళ స్థావరాలలోనే గెడ్డంపట్టుకు లాగి మరీ శిక్షించిన లలితా దిత్యుడూ ఒకేపనిని పూర్తి చేసారు. నీతి పన్నాలు చేయులేని పనిని శూరత్వం చేసి చూపించింది. ప్రజలు మళ్ళీ పూర్వపు మహత్తర ఉన్నతుల్ని చేరుకున్నారు; దాని ప్రధానం అన్ని ష్టేతాల్లోనూ ప్రతి ఫలించింది. స్వేచ్ఛా శక్తి బలవీరాలూ విజయోత్సాహాలూ మాత్రమే ఉజ్జీవింప చేయగలిగిన మహత్వ కవిత్వతత్వాలూ, కళాశిల్పాలూ కృషివాణిజ్యాలూ, సుష్టుగా వికసించాయి. సామాన్యంగా జరిగే అన్ని ప్రతి క్రియల్లాగే ఈ ప్రతిక్రియా తూచాలు తప్పకుండా ఏవే తప్పులు జరుగుతాయో ఆ ఆ తప్పులతో సహా పూర్తి అయింది. 'వైదిక ధర్మాన్ని ఉద్ధరించండి!' 'వేదాల్ని పునరాశ్రయించండి!' అన్న రాష్ట్రీయ్య నినాదాలు అకాశం పిక్కటిల్లేలా ప్రతిధ్వనించాయి. ఈ రాష్ట్రీయా రావం అత్యంతావశ్యకమూ అయింది, ముఖ్యంగా అది రాజకీయ అవసరం కనక.

బౌద్ధమతం-సార్వజనీన మతం

బౌద్ధమతం మొట్టమొదటి సారిగా సార్వజనీనమైన మతాన్ని ప్రతిష్ఠించడానికి గొప్ప ప్రయత్నాన్ని చేసింది. "భిక్కువుల్లారా !

ప్రపంచం దశ దిక్కుల్లోనూ వయనించి నత్యధర్మమార్గాన్ని ఉపదేశించండి". నిజంగా, అది ధర్మనియమమే. దానికి ఏకుత్పితాభి ప్రాయమూ లేదు; ఏ ధరణీకాంక్షా ధనకాంక్షా దాని జంగల్లో దాక్కునిలేవు. కాని దాని నిర్వాహకాలు ఎంత గొప్పవైనా, సాశవిక ప్రవృత్తుల బీజాల్నికానీ, రాజ్యకాంక్షా బీజాల్నికానీ, స్వోత్కర్షా బీజాల్నికానీ మనుష్యుల మనస్సుల్లోంచి తొలగించి హిందూదేశం, కత్తిని పరిత్యజించి జపమాలని వేతబట్టే వీలుకల్పించి సురక్షితం చేయలేకపోయింది. అప్పటికీ, నలుగురికీ ఒరవడిగా ఉండేలా హిందూదేశం "నత్యశాంతులు సంపాదించే విజయమే మిన్న-అస్త్రశస్త్రాలు గడించిపెట్టే విజయం కన్నా" అని తన శాంతి కాముకత్వాన్ని ఉద్ఘోషించింది. ఈ పథంలో పయనించాలని ఎంత ఉదాత్తంగా ప్రయత్నించిందంటే కామధనైక శీలుల కళ్ళల్లో వెటకారం దోబూచులాడింది. చిన్నచిన్న జలచరాలకి కూడా ప్రాణహాని కలగకూడదని, గుఱ్ఱాలకీ, ఏనుగులకీ పట్టే సీళ్ళను సహితమూ వడబోయించాలని రాజశాసనాలే చెయ్యలేదా వాళ్లు? సముద్రాల్లో ఉన్న చేపల్ని కూడా పోషించడానికి సముద్రమధ్యంలో దాన్యబలిని వేసే ఏర్పాటు చెయ్యలేదా వాళ్లు? ఇంతచేసినా చిన్నచేపని పెద్దచేప భక్షించడం మానింది కాదు : హత్యాకాండని రూపుమాపడానికి ప్రాణత్యాగంచేసే మహాదాత్త ప్రయత్నమూ చేసి కత్తివాదర నెదుర్కోడానికి తాటి ఆకులు బాగా పెళుసని చివరికి తెలుసుకున్నారు. ఇండియా, ఆత్మత్వప్రినిచ్చే ఆధ్యాత్మికమూ లేక రాజకీయపరమూ అయిన మనుగడ సాగించాలంటే తతిమ్మా ప్రపంచం తాలూకు నఖ దంతాలు రక్తసిక్తాలై ఎఱ్ఱగా ఉంటున్నంతసేపూ, రాష్ట్రీయ జాతీయ విభేదాలు పెచ్చుపెరిగి పశుత్వాన్ని విజృంభింప జేస్తున్నంతసేపూ—రాష్ట్రీయ జాతీయ ఐక్యతాజన్యమైన పటిష్ఠతని మాత్రం ఫరిత్యజించకూడదు,

అందుకనే జ్ఞానపీఠులూ కార్యశూరులూ అయిన నేతలు సర్వజన సౌభ్రాతృత్వం అనే క్షుద్రదేవతోపాసనం అంటే విసుగుచెంది దుఃఖ భూయిష్టులై వాపోయారు.

‘యేత్వయా దేవ ! నిహతా అసురాశ్చైవవిష్టునా ।

తే జాతా మ్లేచ్ఛరూపేణ పునరద్య మహీతలే ॥ (1)

వ్యాపాదయంతి తే విప్రాన్ ఘ్నంతియజ్ఞాదికాః క్రియాః ।

హరంతి మునికన్యాశ్చ పాపాః కింకిం న కుర్వతే ॥ (2)

మ్లేచ్ఛాక్రాంతే చ భూలోకే నిర్వషట్కారమంగలే ।

యజ్ఞయాగాది విచ్ఛేదాద్దేవలోక్లో వసీదతి॥”గుణాధ్యుడు(3)

[(1) దైవమా ! నీచేతా, విష్టువుచేతా చనిపోయిన అసురులే ఇప్పుడు భూమిమీద మ్లేచ్ఛులుగా పుట్టేరు.

(2) వాళ్ళు జ్ఞాన శీలుల్ని వధిస్తున్నారు; యజ్ఞాదిక కర్మల్ని మట్టుబెడుతున్నారు; మునికన్యల్ని అపహరించుకు పోతున్నారు. వాళ్ళు చెయ్యని పాపం అంటూ ఒకటి మిగిలిందా ఇంకాను ?

(3) ఈ లోకం మ్లేచ్ఛాక్రాంతమయిందంటే యజ్ఞయాగాది మంగళ క్రతువులు విచ్ఛిన్నమై దేవలోకం నశించి పోతుంది.]

పరిపూర్ణ విశ్వాసంతో భిక్కువేషం వేసుకొని, కత్తిని వదిలి జపమాలని ధరించి, అహింసావ్రతాన్ని అవలంబించి ఉన్న అంద మైన భూమిని భ్రష్టువట్టించిన శకహూణుల మూకని సింధుతీరం దాటేంతదాకా తరిమికొట్టి, పునిష్టమైన రాష్ట్రీయ భావాన్ని ప్రతిష్ఠా పించిన తరువాత మన జాతినేతలు గట్టి రాష్ట్రభావనిష్ఠ ఉన్న మత మందిరాన్ని నిర్మించి నూతన మహారాష్ట్రానికి తోడుగావిస్తే ఎంతేనా పటుత్వాన్ని సంపాదించవచ్చునని సహజంగా భావించారు.

అదీగాక, మనకీ పరాయివాళ్ళకి సమానంగా ఉన్న ప్రతీ గుణం వాళ్ళ నెదుర్కోదంలో అడ్డుపడి మనల్ని బలహీనం చేస్తుంది.

మనలో ఏ పోలికలేని శత్రువుని కఠోరంగా ఎదిరించగలుగుతాము; మనలో ఏ గుణాలు మనకిష్టమో ఆ గుణాలన్నీ ఉన్న స్నేహితుణ్ణి అపరిమితంగా ప్రేమిస్తాము. సర్వజన సమత్వమూ అహింసా అనే నల్లమందు పట్టలతో, పాపాన్నీ నేరాన్నీ ఆక్రమణాన్నీ నిరోధించ గలిగే శక్తిని కూడా కోల్పోయిన ఇండియాలో అపరాధాన్ని ద్వేషించే గుణాన్నీ, అకుంతితమైన నిరోధకశక్తిని కలిగించాలంటే ఉపాస నాసామ్యం అసలు నామరూపాలు లేకుండా పోవాలి. ఉపాసనా మందిరిం ఒకటే అయినప్పుడు ఆమె, తోటి మతానుయాయుల చేయి పట్టుకొనాల్సిన అగత్యం ఉండేది-ఆ తోటివాళ్ళ హస్తమే ఆమెను ఒక రాష్ట్రంగా మననీకుండా పీకనొక్కేసి ఊపిరాడకుండా చేసింది. ఇతరదేశాల క్రౌర్యాన్నీ పాశవిక అహంకారాన్నీ పారదోలాల్సింది పోయీ కాంక్షనీ కామాన్నీ ఎగననదోసి ఇండియాని రక్షారహితంగా, అతి విశ్వాసంతో పాపమేనా శంకించినంతగా హీనాతిహీనం చేసిన సార్వజనీనత్వంవల్ల ఒరిగేదేమిటి ? ఏమీలేదు; భవిష్యత్తులో రాష్ట్ర చైతన్య జన్మాలైన ధీరత్వమూ బలమూ మనకు పెట్టని గోడ లొతాయి. ఇప్పటిదాకా వివరీత పరిణామాలకే దారితీసిన సత్యాభాస కోసం హిందూదేశం తన జీవరక్తాన్ని ధారపోసింది.

అప్పుడూ ప్రతిక్రియా సన్నాహం జరుగుత :

ఇండియాలో బౌద్ధమతశక్తిని పునఃస్థాపించడానికి జరిగే ప్రయత్నాలు భయంకరమైన వేగాన్ని పుంజుకోడం మొదలెట్టడంతో బౌద్ధమతం తాలూకు విశ్వబుద్ధుత్వ భావనలకు వ్యతిరేకత అత్యధికం కాజొచ్చింది, సార్వజనీన భావనకోసం రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యాన్ని త్యాగం చెయ్యడానికి రాష్ట్రభావనకు ససేమిరా అంగీకారం కాదు; పరాయి విజేత తమకు రారాజు కావడం కూడా అంగీకారం కాదు. కాథలిక్ వంశాన్ని ఇంగ్లండులో పునఃప్రతిష్ఠించడానికి కాథలిక్

స్పెయిన్ చేసిన ప్రయత్నాలకు ఇంగ్లండులో కొంతమంది ముఖ్యులు రహస్యంగా సానుభూతి కనబరచినట్లుగానే, బౌద్ధమతం అంటే మొగ్గు చూపించే విదేశీయ ఆక్రమణ కారుడికి కొంతమంది హిందూ దేశ బౌద్ధులు రహస్యంగా సహాయాన్ని సానుభూతినీ చూపించేవాళ్లు. ఇంతేకాదు; కొన్ని విదేశీయ బౌద్ధ రాజ్యాలు మతప్రసరణకోసమూ, ఆక్రమణ కాంక్షతోనూ కూడా మన దేశం మీద దండెత్తాయని చెప్పడానికి మన పురాతన చరిత్రపుటల్లో పరోక్ష ప్రమాణాలు అగు పిస్తాయి. ఆ కాలం తాలూకు చరిత్రని కూలంకషంగా ఇక్కడ ఏ కరువు పెట్టలేం కానీ ఒక పురాణంలో చెప్పిన, పాక్షికంగా యథార్థమూ పాక్షికంగా ప్రతీకాత్మకమూ అయిన దాని తాలూకు వర్ణనను మూత్రం ఇవ్వగలము: అది ఆర్యదేశజుల మీద హూణరాజు న్యనపతి, బౌద్ధమతావలంబులైన అతని సహాయకులూ చేసిన యుద్ధం. హహానదీ తీరాల్లో జరిగిన ఈ మహాయుద్ధం ఎలా జరిగినదీ, ఏ విధంగా బౌద్ధ బలాలు చైనాని స్థావరంగా చేసుకొని పోరాటం సలిపేయన్నదీ, ఏ విధంగా చాలా బౌద్ధ రాజ్యాలనుంచి సేనలు వచ్చి వాళ్ల సేనలకి ఆసరాగా నిలిచినదీ—ఇదంతా పౌరాణిక ఘక్కిలో ఆ పురాణంలో కనిపిస్తుంది.

“చీన దేశము పాగమ్యయుద్ధ భూమి రకారయన్

శ్యామదేశోద్భవా లక్షాస్తథా లక్షాశ్చజాపకాః।

దశలక్షాశ్చీన దేశ్యా యుద్ధాయ సముపస్థితాః॥

(చైనా దేశంచేరి దాన్ని యుద్ధస్థావరంగా చేసుకున్నారు. శ్యామ దేశంనుంచి ఒక లక్షా, జపదేశంనుంచి మరొకలక్షా, చైనాదేశంనుంచి పదిలక్షల మంది ఆ యుద్ధానికి తయారుగా ఉన్నారు)

భీకర పోరాటం తరువాత బౌద్ధులు ఏ తీరుగా చిత్తుగా ఓడిపోయి విపరీతంగా కోల్పోయారో ఆ పురాణం మనకి చెబుతుంది. ఇండియాలో రాష్ట్రాన్ని స్థాపించుకుందామన్న గుప్తాద్వైతాన్ని పూర్తిగా విడనాడటమే గాక రాజకీయ పరమైన ఏ ఉద్దేశమూ పెట్టుకోకూడదని వాళ్లు ఒట్టుపెట్టు కొన్నారు. నిజానికి వ్యక్తిగతంగా బౌద్ధులు, పరనహిష్టతకి వాని కెక్కిన ఇండియాలో భయపడాల్సిన దేదీలేదు. కానీ వాళ్లు హిందూ రాష్ట్ర జీవనాన్ని మట్టు పెడదామనీనూ, హిందూ స్వాతంత్ర్యాన్ని ఆపహరించుదామనీనూ కలలు కనటం మానుకోవాల్సి వచ్చింది :

“నర్వైశ్చ బౌద్ధవృందైశ్చ త త్రైవ శపథం కృతమ్।

అర్యదేశం నయాస్యామః కదాచి ద్రాష్ట హేతవే॥”

(భవిష్యపురాణం, ప్రతిసర్గపర్వం)

(రాష్ట్ర స్థాపనం చేయడంకోసం ఇక ఎప్పుడూ అర్యదేశానికి వెళ్లమని బౌద్ధ బృందాలన్నీ అక్కడే చెంపలేసుకొని శపథం చేసుకున్నాయి)

రాష్ట్రీయతకి అనుకూలమైన వ్యవస్థలు

అప్పుడు మన రాష్ట్ర విశేష చిహ్నమైన వర్ణవ్యవస్థ పునరుజ్జీవితమైంది, బౌద్ధమతవ్యాప్తి సహితం ఈ వర్ణవ్యవస్థని రూపుమాపలేక పోయింది. దాని ప్రాముఖ్యత ఎంత పెరిగిందంటే అప్పటి రాజులూ చక్రవర్తులూ తాము వర్ణవ్యవస్థాపనపరులు కాడం ఒక ప్రత్యేకతగా భావించే వాళ్లు (సోనాపత తామ్రలేఖ) “వర్ణాశ్రమ వ్యవస్థాపన ప్రవృత్తచక్రః” (మధవత తామ్రపటం). ఈ వ్యవస్థ పట్ల మక్కువ రాష్ట్రానికి దానికి తేడాలేకుండా చేసింది మనకి విదేశీయులకి మధ్య ఉన్న తేడాని నిర్వచించిన ఈ శ్లోకాన్ని పరిశీలించండి :

“చాతుర్వర్ణ్య వ్యవస్థానం యస్మిన్ దేశేన విద్యతే।
తంష్టేచ్చ దేశం జానీయా దార్యావర్తనతఃపరమ్॥”

ఇంతవరకూ వచ్చింతర్వాత అననుకూలమూ, శత్రుప్రాయమూ అయిన దేశతీరాలకు పోరాదన్న ఆక్ష పెట్టడం సహజమే అని పిస్తుంది. ఎందుకంటే, అక్కడ ఈ వ్యవస్థకి రక్షణ లేకపోడంతో మనవాళ్లు మన ఆచార వ్యవహారాల్ని పాటించడంలో లోపం ఏర్పడే అవకాశం ఉందికనక సాధారణంగా చూస్తే ఇది అసమంజసం అని పిస్తుంది కానీ రాజకీయ దృష్టితో చూస్తే ఇది హ్రస్వ దృష్టితో విధించిన నిర్బంధం కాదని స్పష్టమవుతుంది. అందుకనే ఇప్పటికీ కొంతమంది దేశభక్తులైన ఆలోచనాపరులు అగౌరవంగా ప్రవర్తించే దేశాలకు మనవాళ్లు పోరాదన్న నిర్బంధాన్ని సమర్థిస్తుండటం చూస్తుంటాము.

జాతుల కలిగలపు :

ఈ విధంగా బౌద్ధమత పతనానికి కారణం రాజకీయ పరంగాను రాష్ట్రపరంగాను ఏర్పడిన ఒక గొప్ప అవశ్యకత అని చెప్పాలి. బౌద్ధమత పతనంవల్ల కలిగిన పర్యవసానమూ అదే. బౌద్ధానికి భౌగోళికంగా కేంద్రమంటూ ఒకటిలేదు. బౌద్ధంలో ఏకంకావాలన్న ప్రయత్నంలో కోట్లొయిన మన రాష్ట్ర కేంద్రాన్ని తిరిగి స్థాపించడం తప్పనిసరి అయింది. ఒక జీవంలాగే మనరాష్ట్రం స్వసంవేద్యతని పొంది పరకీయులతో ప్రత్యక్షంగా విరోధించవలసిన అవశ్యకత వట్టిన దగ్గర్నుంచీ సహజంగానే తనకూ ఇతరులకూ మధ్య ఉన్న భేదాన్ని సుస్పష్టంచేసి తానొక ప్రత్యేక ప్రజగాని రూపించి చూపించింది. ఒక్క జాతిగానూ రాష్ట్రంగానూ ఘాతమేగాక భౌగోళిక,

రాజకీయ దృక్పరిధుల్లో కూడా తానొక స్వతంత్ర రాజ్యమని నిరూపించింది. మనదేశానికి దక్షిణంవైపు స్వతహాగానే నిశ్చితమైన సరిహద్దుల్ని మనం చేరుకోడమేగాదు, అవి సర్వసమ్మతాలు కూడా అయ్యాయి. అగాధ, అనంత సముద్రాల మధ్యఉన్న మన దక్షిణ ద్వీపకల్పం కావ్యమయ పౌందర్యాన్ని నంతరించుకొని ఉంది ఈ 'సముద్రరశనం' (మొలనూలు) తరతరాల కవులకీ దేశభక్తులకీ కనువిందు చేస్తూ ఉంది. కానీ వాయవ్యసరిహద్దులు అస్తమానూ మారుతూండడంవల్లా, విభిన్న జాతుల మిశ్రణం వికృత స్థాయికి పెరిగిపోతూండడంవల్లా మన వాయువ్యదిశ సురక్షితంగానూ సుస్థిరంగానూ లేదు అందుకని, స్పష్టంగానూ నిర్దిష్టంగానూ ఆ సరిహద్దు రేఖను గీయాల్సి ఉందన్న మహావశ్యకతని ఉజ్జయినీ మహాకాల సంస్థానంలో స్వాత్మోత్తేజాన్ని ప్రగాఢంగా జీర్ణించుకొన్న మన దేశభక్తులు గమనించలేదంటేనే ఆశ్చర్యపడవలసి ఉంటుంది. ఆ సీమారేఖ నదులో మేటి, జీవనదీ అయిన సింధూ మహానదీ జలధారకన్నా వేరొకటి ఎలాగ కాగలదు? ఏరోజునైతే సింధునదిని దాటి మనజాతి పెద్దలు తమ పూర్వసంబంధీకుల్ని వదిలి ఈ వేపుకు వచ్చారో ఆరోజే వాళ్లతో సంబంధాన్ని పూర్తిగా విచ్ఛిన్నం చేసుకున్నారు. ఆరోజునే ఇక్కడ ఒక నవరాష్ట్రానికి పునాది వేసారు. ఒక నూతన ప్రజగా పునర్జన్మించారు. ఒక నవ్యాశనీ ఒక నవ్యమైన ధ్యేయాన్నీ ముందుపెట్టుకొని 'సమ్మేళనంతో వ్యాపనంతో ఒక మహాజాతిగా వర్ధిల్లి ఒక మహారాజ్యంగా ఏర్పడిన ఆ నూతన ప్రజకి 'సింధువులు' లేక 'హిందువులు, అన్న పేరు సార్థకమూ, భావనోద్దీపకమూ అయింది.

వేదాల్ని పునరాశ్రయించారు :

మన ఇటు సరిహద్దురేఖను సింధునదిగా గుర్తించడం కొత్తగా చేసిందే దీకాదు. రాష్ట్రపునర్వ్యవస్థాపకుల 'వేదాల్ని పునరాశ్రయించండి' అన్నరణారావంతాలూకు సహజ పర్యవసానం ఇది. వైదిక మతం మీద ఆధారపడిన వైదికరాష్ట్రం పేరు కూడా వైదికమైనదే కావాలి; యధా సంభవంగా వైదిక పద్ధతిలో సామ్యంకలిగి ఉండాలి కూడ. మనచరిత్ర సాగిన సాధారణ వైఖరిని బట్టి ఊహించగలిగిన తీరులోనే అనలు ఘట్టాలు జరిగినట్టుగా అనిపిస్తాయి. ఎందుకంటే, దేశభక్తి యుక్తపురాణాల్లో ఒక పురాణం, వీరవిక్రమాదిత్యుడి మనుమరైన శాలివాహనుడు ఆక్రమణ కాంక్షతో తోసుకొచ్చిన విదేశీయుల ద్వితీయ ప్రయతాన్ని కూడా వమ్ముచేసి సింధునది అవతలి వేపుకు తరిమికొట్టిన తరువాత 'ఇహనుంచీ హిందూదేశానికి తతిమ్మా అహైందవ దేశాలకీ సింధుతీరమే సరిహద్దు రేఖ అని రాజశాసనాన్ని ఒకదాన్ని చేసాడని నొక్కిచెపుతుంది.

1. ఏతస్మిన్నంతరే తత్ర శాలివాహన భూపతి ::
విక్రమాదిత్య పౌత్రశ్చ పితృ రాజ్యం ప్రపేదిరే ::

2. జిత్వాశకాన్ దురాధర్షాన్ చీనతైత్తిరి దేశజాన్ :
బాహ్లికాన్ కామరూపాశ్చ రోమజాన్ ఖురజాన్ శరాన్ ::

3. తేషాంకోశాన్ గృహీత్వాచ దండయోగ్యాన కారయత్ :
స్థావితా తేన మర్యాదా మ్లేచ్ఛార్యాణాం ప్నథక్ ప్నథక్ ::

4. సింధుస్థానమితి జ్ఞేయం రాష్ట్రమార్యస్య చోత్తమమ్ :
మేచ్ఛ స్థానం ఘరం సింధో : కృతం తేన మహాత్మనా ::

1. ఆ తర్వాత, విక్రమాదిత్యుడి మనుమడు శాలివాహనుడు
పితృ రాజ్య సింహాననాన్ని అధిష్టించాడు.

2. దురోధర్షులైన శక, చీన, తైత్తిరి, బాహ్లిక, కామరూప,
రోమను, భురజ, శతుల్ని జయించి

3. వాళ్ళ ధనాదుల్ని స్వాధీనం చేసుకొని దండించి మైచ్చులకి
అర్యులకి సరిహద్దుల్ని నిర్దేశించాడు.

4. ఆర్యుల ఉత్తమ రాజ్యం సింధు స్థానం; మైచ్చుల రాజ్యం
సింధునది కట్టవైపు అని ఆ మహాత్ముడు నీమసి స్థిరం చేసాడు.

(భవిష్యపురాణం, ప్రతి సర్గవర్ణం)

సింధుస్థానము

గ్రంథ స్థాలైన మన దేశం పేర్లలోకల్లా బహుపురాతన మైనది
నప్త సింధువు లేక సింధువు అన్న పేరు. భరత వర్షమన్న పేరు
కూడా దాని తర్వాత వచ్చినదే; అదీగాక దీంట్లో వైయక్తిక భావం
గర్భితమై ఉంది కూడ. ఒకవ్యక్తి చేసిన కార్యాలు ఎంతలో కోత
రాలైనా కాలంగడిచిన కొద్దీ వాటి అకర్షణ మందగిస్తుంది. నిరంత
రమూ కృతజ్ఞతని రేకెత్తించి గర్వకారణమై ప్రభావ పూరితంగా
ఉండలేదు వైయక్తికయశో విజయ నిష్ఠమైన పేరు. రాష్ట్ర విజయా
లనీ, ప్రేయవ్యక్తుల అద్భుత వీర కార్యాలని గుర్తుకు తేవడమేకాక,
మహోపయుక్తమూ జీవత్వా కృతిక పరమూ అయిన పేరు వైయక్తిక
యోగానంచేసే పేరు కన్నా ఎక్కువ ప్రభావ వంతమూ శాశ్వతమూ
అవుతుంది. భరత చక్రవర్తి కను ముగుగయ్యాడు. అతంటి గొప్ప

చక్రవర్తులైన ఇంకెంత మందో కూడా కనుమరుగై పోయారు, కాల
గర్భంలో కలిసి పోయారు. కానిసింధునది అప్పుడూ ఇప్పుడూ ఎప్పుడు
ప్రవహిస్తూనే ఉంది; మనలో కృతజ్ఞతాభావాన్ని ఎప్పటికప్పుడు ప్రేరే
పిస్తూ వికసింపజేస్తూ సారవంతం చేస్తూనే ఉంది ; మన ఆత్మాభిమా
నాన్ని సజీవంగా నిలుపుతూనే ఉంది; మన జాతిపూర్వస్మృతుల్ని
జాగృతం చేస్తూనే ఉంది; మన ప్రజల భవితవ్యాన్ని అహరహమూ
కాపాడే రక్షక భటుడి మాదిరి అతండ్రంగా ప్రవహిస్తూనే ఉంది.
సుమార భూతకాలాన్ని సుదూర భవిష్యత్కాలంతో కలిపే నుఖ్యమైన
వెనుబాము అది. సింధునది లాంటి నదితో మనదేశం పేరుని తాదాత్మ్య
భావరూపేణా జోడించడంవల్ల ప్రకృతే మన పక్షాన ఉండటం జరి
గింది; మన రాష్ట్ర జీవనాన్ని మానుషగణనం దృష్ట్యా శాశ్వతంగా
స్థానపు లాటి పునాది మీద నిలబెట్టడం జరిగింది. ఇటువంటి దృక్ప
థాలే ఆనాటి మన జ్ఞాన వీరుల, కార్యశూరుల భావాన్ని ఉత్తేజితం
చేసి అర్యుల ఉత్తమ రాష్ట్రమైన ('రాష్ట్ర'మార్యస్య చోత్తమమ్')
మన గడ్డకు సనాతన వైదిక నామం సింధుస్థానాన్నే పునఃకల్పి
తంచేసింది.

సింధు స్థాన మన్న పేరు వైదికంకాడమే కాక అదృష్టమని
చెప్పదగిన 'మరో విచిత్రలాభానికి కూడా వారసురాలు. ఈ
అదృష్టం. ఈ విచిత్రలాభం ఉపేక్షించ వలసినంత స్వల్పమైనది
కూడా కాదు. సంస్కృతంలో సింధు శబ్దం అంటే ఒక్క సింధునది
అనేకాదు, సముద్రం అని కూడా అర్థమే. ఆ సముద్రం దక్షిణ
ద్వీపకల్పానికి మొలనూలుగా, ఒడ్డాణంగా ఉంది. అందుకని ఒక్క
'సింధు' వన్న మాటతో నేల నలువైపుల సరిహద్దుల్ని నిర్దేశించినట్ట
వుతుంది. బ్రాహ్మపుత్రానది సింధునదికి ఒక శాఖ అనిన్నూ,

హిమాలయాల తూర్పు వడమటి వాలుల్లోకి చీలిన దానీ ప్రవాహాలు
మన ప్రాకృశ్చిమ సీమలనీన్నూ అనూచానంగా చెప్పుకునే మాటని
మనం అంగీకరించక పోయినప్పటికీ, సింధునది మన ఉత్తర పశ్చి
మాంతాల్ని చుట్టి వస్తోందన్న మాట నిస్సందిగ్ధం కాబట్టి సింధు స్థాన
మన్న సంజ్ఞ మన మాతృ భూమి సంపూర్ణ మూర్తిని సింధువుకి
సింధువుకి మధ్య, అంటే సింధునది నుంచి మహాసాగరందాకా
విస్తరించి ఉన్న మన మాతృభూమి మాన్యతమ మూర్తిని సాక్షాత్క
రింపజేస్తుంది.

ఆర్యుడంటే ఎవరు ?

భౌగోళికంగా సార్థక మని మాత్రమే మన దేశ భక్తులు సింధు
నా మాన్ని స్థిరం చెయ్యలేదు. ఎందుకంటే, ఈ పేరు వెనుక నున్న
భావపరిధి, వట్టి భౌగోళికమే కాక రాష్ట్రీయం కూడా నని కచ్చితంగా
ప్రకటితమైంది. సింధు స్థానం ఒక నేల చెరిగు మాత్రమే కాదు,
యథార్థంగా అస్తమానూ కాకపోయినా ఆదర్శంగా రాష్ట్రంగా వెలిసిన
ఒక దేశం ('రాజ్ఞః రాష్ట్రం'), దానికి సరిపోయి నట్టుగానే వైదిక
కాల సంస్కృతి సింధు స్థానంలో వెల్లివిరిసింది; సింధు స్థాన పౌరులు
అప్పటిలాగానే సింధువులని వ్యవహారం జరిగింది. 'రాష్ట్రమార్యచ్య
చోత్తమం' (ఆర్యుల ఉత్తమ రాష్ట్రం) అయిన సింధు స్థానం విదే
శీయ భూఖండాన్ని మ్రేచ్చ స్థానం నుంచి ప్రత్యేకంగా విభజితమై
ఉంది. కానీ ఈ నిర్వచనంలో ఏ మత సంబంధమైన కేశశుశ్రుత
ప్రాయ సౌష్ఠ్యాలుగానీ, మలోన్మాద వైఖరులుగానీ దాక్కొని లేవని
సృష్టం చెయ్యడం అవశ్యకం, ఆర్యశబ్దం సింధు నదికి ఇటువేపునున్న
వైదిక, అవైదిక ప్రజలకీ, బ్రాహ్మణచండాల జాతులకీ, ఏక సంస్కృ

తనీ ఏకరక్తాన్నీ, ఏకదేశాన్ని ఏకరాజ్యాన్నీ పాలుపంచుకున్న అందరికీ చెందినదని వైదిక శ్లోకాల్లో స్పష్టంగా ప్రకటితమై ఉంది; సింధు స్థానానికి రాష్ట్రీయంగా, జాతీయంగా విరుద్ధమైన, (మతపరంగా విరుద్ధం కాకపోయినప్పటికీ) విదేశీయులకి మ్లేచ్ఛ పదం ప్రయుక్తమైంది.

హిందువులు - హిందూస్థానం

మ్లేచ్ఛ సింధు స్థానాల విభజన తాలూకురాజశాసనం తతిమ్మా సింధు స్థానీయ రాజ శాసనాల్లాగే బలవత్తరమైన ప్రజోద్యమం వర్యవ సానం మాత్రమే. ఎందుకంటే, రాష్ట్రీయ భావానికి ఉత్తేరకమైనదే కాకపోతే అర్థస్ఫోరకంగా ఉన్న 'అటకం' మన హిందూ ఖండాంత మన్న సంప్రదాయం ఇంత సార్వజనీనంగా, సార్వకాలికంగా ఉండేలా పుట్టి ఉండేదే కాదు. పండితుల నుంచి పామరుల దాకా, రాజుల నుంచి రైతులదాకా లక్షలాది ప్రజలు సమ్మాన పూర్వకంగా సడలని ఉత్సాహంతో ఈ సంప్రదాయాన్ని పాటిస్తూ వస్తున్నారంటే, మన సరిహద్దుల్ని సనాతన సింధునదితో గుర్తిస్తూ మన దేశాన్నీ మనగడ్డనీ సింధుస్థానమని నామకరణం చేసి సింధునదితో సంబంధాన్ని రూఢిచేస్తూ ఏదో ఒక రాజశాసనం జారీ అయ్యే ఉండి ఉంటుందనడానికి అదే ఒక్క గొప్పతార్కాణం. ఈ రాజ ముద్రకీ ప్రజాభిలాషకీ మతం అందించిన ఆమోదముద్ర, వైదిక నామాన్ని నిరాటంకంగా పునఃకల్పించడంలో సహాయకం అయింది. 'సింధువు' 'సింధుస్థానము' అన్న శబ్దాలు ప్రభావ నిధానాలుగా శక్తిఖనులుగా అయి మనసర్వ రాష్ట్ర మానసిక భావాన్ని ప్రభారంజితం చేసి, మన జాతి ఎంతో ఇష్టంతో దాచుకొనే పెన్నిధిగా కాడానికి ఎన్నో శతాబ్దాలు గడవాల్సి వచ్చింది; ఎన్నో ప్రముఖ సంఘటనలు జరగవల్సి వచ్చాయి. చివరికి ఆశబ్దాలు ప్రభావగర్భితంగా తయారయ్యాయి.

ఇప్పటి పరిస్థితి ఏమిటంటే, వేలకు వేలమందికి ఆర్యావర్తమూ, భరతవర్షమూ అంటే ఏమిటో అసలు తెలియకనేపోగా, 'హిందువు' 'హిందూస్థానము' అన్న పదాల్ని ప్రతి సాధారణ మానవుడూ ప్రతి నగటుమనిషీ సులువుగా అర్థంచేసుకుంటాడు. *

బుద్ధుడి మీద గౌరవం

సింధునామాభ్యుదయ చరిత్రను గురించి ఇంకా తవ్వేముందు మనకుమనమే ఉమార్పణ చెప్పుకోవలసిన అగత్యం ఉంది. ముందు

* భవిష్యపురాణం నుంచి ఉద్ధరించి చూపిన ప్రెజ్లొకాలు వాటి సాధారణవస్తు నిర్దేశకత్వందృష్ట్యా పూర్తిగా విశ్వసనీయాలుగానే ఉన్నాయి: ఎందుకంటే, తేదీలనీ వైయక్తిక అధికారాలనీ కాకుండా సులభంగా గుర్తుపెట్టుకోగలిగే సామాన్య సంప్రదాయాన్ని అది ప్రకటించిందికనుక. ఇది మొదటి కారణం. సంప్రదాయం మీద ఆధారపడకుండానే మన చరిత్ర తాలూకు వైఖరి ఆ పురాణం చెప్పిన పరిస్థితులనే సూచించడం రెండో కారణం. ప్రస్తుత చర్చకి ఆ రాజశాసనం తేదీకానీ, ఆ రాజుగారిపేరు గానీ స్పష్టంగా నిర్దుష్టంగా తెలియవలసిన అవసరం లేకపోడం మూడో కారణం. పురాణకర్త తాను రాస్తూన్న విషయాల్ని అడ్డా దిడ్డిగా వ్యక్తీకరించడం కానీ, తానావిషయాలకి పరోక్ష ద్రష్ట అన్న అనుమానాన్ని కలిగించడం కానీ లేకపోడం నాలుగో కారణం. విక్రమాదిత్య వంశ ప్రవర పునఃకథనంలో కూడా అలాగే ఉండటమూ, పురాణలేఖకుడు వంశాన్ని గురించి అంత ఎరిగి ఉండబట్టే ఆ వంశానికి చెందిన ప్రముఖ నరపతి తాలూకు ముఖ్య విషయాల నన్నిట్నీ ఎఱిగి ఉంటాడనుకోడమూ ఈ నాలుగో కారణానికి ప్రోద్బలకాలు. మన దేశ సంప్రదాయాలు మన పూర్వ చరిత్రకి నిధానాలుగా ఉండేవి, ఉంటాయికూడ. ఆ సంప్రదాయాలూ ఆచారవ్యవహారాలూ

నడచిన భాగాన్నిరాస్తూ మనల్ని మనం గాయపరచుకున్నాం. బౌద్ధ మతవిరోధానికి కారణమైన రాజకీయ అవసరాన్ని వివరిస్తూ వాడిన పరుషపదాలు మనకి బొత్తిగా ఆ మతమంటే గౌరవప్రపత్తులు లేవని సూచిస్తే అది శుద్ధపౌరబాటు అని ఇక్కడ విశదీకరిస్తున్నాం. గౌరవ ప్రపత్తులు లేవన్నమాట ససేమిరా నిజంకాదు. బౌద్ధసంఘానుయాయు

సచాతన పురాణాల్లో, ఇతిహాసాల్లో, సాహిత్యంలో గ్రథితమై స్మృతిపథాన్నుంచి దాటిపోకుండా ఉన్నాయి. వివిధ ఘట్టాల వర్ణనల్లో అతిశయోక్తుల్ని కొట్టి పారేయ్యెచ్చు; ఇచ్చిన కాలగణనాన్ని కాదని మరొక తేదీని రూఢిచెయ్యెచ్చు; కాని, ఒక ప్రదేశంలో దొర్లిన భేదాలవల్లా మరొక ప్రదేశంలో అల్లిన అద్భుత వర్ణనాలజిగి వల్లా మోసపోయి అవి ఘృత్రిగా జరగనేలేదని తీసిపారేయ్యలేము. ఇటువంటి ఆశ్చర్యజనక విషయ వర్ణనాల మేళవింపు మానవుల పురాతన గ్రంథాలన్నిటిలోనూ కనిపిస్తూనే ఉంటుంది. వర్ణితమైన ఘట్టాలు అసంభవంకాక పోవడమూ, అసంబంధంకాక పోవడమూ, మరో విధంగా నిస్సందిగ్ధంగా తెలిసిన సంఘటనల్ని ఖండించక పోవడమూ చూస్తే అవిఘృత్రిగా ఊహకల్పితం కావనీ, అర్ధరహితం అని తీసి పారేయాల్సినవి కావనీ అర్థనువుతుంది. విదేశీయ దృక్పథం బానని బాదల ఊపేంత వరకూ ప్రతి పురాణస్థ విషయాన్నీ శంకించడం దౌర్భాగ్యమూ, అసంభావ్యమూను. మంచి వద్దతేమిటంటే, సామాన్య సంప్రదాయ వ్యవహారాలకూ సంఘటనలకూ సంబంధించినంత వరకూ మన ప్రాచీన గ్రంథాలమీద ఆధారపడటం; ఎవరికో, వాళ్లు చేసిన గాలిలో ఊహల కారణంగా, సంబంధంగా లేవని గొట్టెబుద్ధితో తీసిపారేయ్య కుండా బలవత్తరమైన, స్వల్పతర సందిగ్ధతతో కూడిన ఉపపత్తి చేకూరినప్పుడే ఆ గ్రంథాల్ని కాదనడానికి సాహసించాలి. ఉదాహరణకి భవిష్యపురాణాన్నే

డికిలాగే నాకూ ఆపవిత్రమమైన మహా సంఘం మీద
అభిమానమూ, గౌరవమూ, ఇష్టమూ, నమ్మనమూ ఉన్నాయి మేము
దీక్షితులంకాక పోడానికి కారణం సంఘం మాకుతగినది కాదనికాదు;
మేమే ఆ మందిర ద్వారంలో కాలుపెట్టడానికేనా అర్హులంకాము అని.
రాతి పునాదుల మీద కట్టిన ప్రాసాదాలకన్నా ఆదర్శ
భావాలే ఆధారంగా నిర్మించిన ఆ సంఘమందిరమే గట్టిగా
నిలిచింది. మనిషిని స్వార్థకబంధ హస్తాన్నుంచి విముక్తుజ్ఞి

తీసుకొందాం. కొన్ని పౌరబాట్లూ కొన్ని అసంబద్ధాలూ ఉన్నాయని
ఈ పురాణాన్ని తోసి పారెయ్యడం భావ్యమేనా? ప్లూటో రాసిన
“జీవితాలు”లో ఈ రకమైన ఆ సంబద్ధాలులేవా? అలెగ్జాండర్ జన్మ
కథలో జొప్పించిన అతిప్రాకృతిక సన్నివేశాల కారణంగా అలెగ్జాం
డర్ వ్యక్తిత్వాన్నే తీసిపారెయ్యగలమా? ఆ దృష్టితో చూస్తే ఈ కింద
శ్లోకాన్ని శంకించడం న్యాయమేనా?

చంద్రగుప్తస్య సుతఃపౌరస్యాధిపతేఃసుతామ్।

సులవస్య తథోద్వాహ్యాయావనీం బౌద్ధతత్పరః॥

(బౌద్ధం జేపుమొగ్గుతో చంద్రగుప్తుడి కుమారుడు పురు దేశాధిపతి
అయిన యవన సులవుని కుమార్తెను వివాహమాడాడు)

నిజానికి, మన పురాతన పవిత్రగాథల్ని కాలగర్భంలో కలిసి
పోకుండా కాపాడినవి ఈ పురాణాలూ, ఇతిహాసాలూను. విప్లవాలూ
మానుష ప్రళయాలూ దేశాలకు దేశాన్నే, నాగరికతలకు నాగరికత
లనే తుడిచిపారేసినప్పుడు కూడా ఈ పురాణాల ద్వారానే ఆ గాథలు
చెక్కుచెదరకుండా మనల్ని చేరుకున్నాయి. అందుకని వాటికిమనం
కృతజ్ఞతా బద్ధులమై ఉండాలి. రామాయణం విజయనగర సంస్థాపనా

చేయడానికి హిందూదేశంలో పుట్టి, పెరిగి, హిందూ భూమిని ఉపాసనా కేంద్రంగా నమ్ముకొని శతాబ్దాలనుంచి దానికోసం పథకాలను వేసి ప్రయత్నాలను చేసి ఫలోన్ముఖం కావించిన చాలామంది మహా పాధ్యాయులైన అర్హతులనూ, భిక్కువులనూ తలచుకొంటేనే మాటల్లో ఇమడలేని అర్థ భావాలు మనమనసుల్లో ఉత్పన్నమై ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తాయి. మనిషి లోవల తిప్పవేసుకు కూర్చుని ఉన్న అబుద్ధినిలోలి వెయ్యడానికి వాళ్లే అందరికన్నా ముందస్తుగా ఫలవంతమైన ప్రయత్నాలను చేసారు. ఆ సంఘ మంటేనే ఇటువంటి అభిప్రాయం మనకు ఉన్నపుడు ఆ సంఘ నిర్మాత అయిన బుద్ధభగవామడి మీద ఎటువంటి సన్మానం ఉందో వేరుగా చెప్పాల్సిన పనిలేదు. ఓ తథాగతుడా! హీనమానవుల్లో కల్లా హీనాతి హీనుజ్జయిన నేను నీ దరి చేరడానికి సాహసిస్తున్నాను. నా దగ్గర హీనత్వమూ, దీనత్వమూ, ఏమీలేని తనమూ తప్పించి ఏదీలేదు నీకు అర్పించడానికి. నీ పదాల్లోని హితమైన అర్థాన్నీ పరమోద్దేశాన్నీ నేనర్థం చేసుకోలేకపోతున్నాను. ఇది ఇంతేనేమో! ఎందుకంటే, నీ నోట వెలువడే మాటలేమో దైవ ప్రేరితాలు; మాచెవులూ బుద్ధీ మాత్రం ఐహిక శబ్దగ్రహణానికే అలవాటు పడ్డవి. బహుశా నువ్వు లోకం ఇంకా బాల్యంలో ఉండగా, దినము అప్పుడప్పుడే తెల్లవారుతూండగా నీ సంఘ ప్రస్థాన భేరిని మోగించావేమో? నీ సంఘధ్వజాన్ని ఎగురవేసావేమో? నీతో సమానరగా లోకం నడవలేకపోతోంది; నీ తత్త్వధ్వజ ప్రకాశం

సంబంధమైనదనీ గౌతమ బుద్ధుడు మూర్తిమంతుడైన సూర్యుడు మాత్రమేలేక మూర్తీభవించిన ఉషస్సు మాత్రమే అనీన్ను అతి విడ్డూరంగా వక్కాణించే అధునాతన పాశ్చాత్య పురాణాల గండరగోళం కన్నా మన పురాతన రాష్ట్రనిష్ఠాయుక్త పురాణ ఇతిహాసాల్లో గ్రథితమైన విషయాలే విశ్వసనీయాలు, యథార్థాలు. ఆధారపడదగివీను,

దానికళ్లను మిర్మిట్లు గొలుపుతోంది. అకాశంలో ఉన్న నక్షత్రాలు సుందరప్రకాశవంతాలే అయినప్పటికీ భూమి మీదున్న మనకి మినుకు మినుకుమనే చుక్కల్లాగనే ద్యోతకమవుతూన్నట్టుగా, సత్యసుందర శివప్రకాశాత్మకాలైన ధర్మసూత్రాలు పరిణామ సిద్ధాంతం తాలూకు ఉక్కుపిండంలాంటి అలిఖిత శాసనం. ———

“చలానామచలా భిక్ష్యా దంష్ట్రీణామప్యదంష్ట్రీణః ।

అహస్తానాం సహస్తాశ్చ శూరాణాంచైవ భీరవః ॥

(మనవు)

(స్థావరాలు జంగమాలకూ, పశ్చలేసివి కోరలున్న జంతువులకూ, చేతులులేని జంతువులు చేతులున్న జంతువులకూ, పిటికివాళ్లు శూరులకూ భోజ్యాలు.) ———

ముందు మినుకుమినుకునుంటూ గుడ్డిదీపాలుగా ఉన్నంతసేపూ విశ్వబంధుత్వాన్ని స్థాపించడానికి రాష్ట్రధ్వజాలు తలలొగ్గలేవు. అలా అయినా ఆ రాష్ట్రధ్వజమే, మనజాతి పూజించిన దేవతల చల్లని చూపుతో పునీతమైన ఆ రాష్ట్రధ్వజమే శాక్యసింహుణ్ణి తన నీడలో పెంచనివక్షంలో వెలవెలపోయి ఉండేది. శ్రీరాముడూ, శ్రీకృష్ణుడూ, శ్రీమహావీరుడూ లాగే నువ్వు మావాడివే. నీ మాటలు మారాష్ట్రాత్మ తాలూకు ఆశల, ఆశయాల ప్రతిధ్వనులు; నీ తత్త్వధర్మనాలు మా జాతి కన్నకలల వంటలు. ఎప్పటికైనా సత్యధర్మ నియమం మానవ జాతిని పరిపూర్ణంగా శాసించగలిగే రోజే వస్తే ఆ సిద్ధికోసం, నిన్ను పెంచిన నేల — నిన్ను కని లోకానికి అప్పగించడమే ఆవని చెయ్యలేదని భావిస్తే — శాయశక్తులా కృషి చేసిందన్న విషయం నీ దృష్టి నాకర్పించి తీరుతుంది,

హిందువులంతా ఒకటే, వాళ్లది ఒకే రాష్ట్రం

ఇంతవరకూ సింధు నామాభ్యుదయాన్ని గుర్తించడానికి సంస్కృతగ్రంథాల్ని ఆధారంగా తీసుకొన్నాం. వాడుకలోఉన్న తతిమ్మా పేర్లకన్నా సింధుస్థానమన్న పేరే హిందూదేశమనే ఒక అభ్యుదయ భావకల్పానికి సరిపోయిందని తేల్చాం. ఆర్యావర్త శబ్దానికున్న ప్రాంతీయ సంకుచితత్వం సింధుస్థాన నామానికి కూడా అంటగట్టే అవకాశాన్ని తొలగించడానికే సింధుస్థాన నిర్వచనంలో ఒక వ్యవస్థకుకానీ ఒక తెగకుకానీ సంబంధంలేదని చూపించాము. ఉదాహరణకి, ఆర్యావర్తం తాలూకు కింది నిర్వచనాన్ని చూడండి -

“చాతుర్వర్త్య వ్యవస్థానం యస్మిన్దేశే న విద్యతే ।
తంష్లేచ్ఛదేశం జానీయా దార్యావర్తస్తతఃపరమ్॥”

(నాలుగు తెగల వ్యవస్థ లేనిదేశం స్లేచ్ఛదేశం; ఆర్యావర్తం దానికన్నా వేరైనది. అంటే, నాలుగువర్ణాల వ్యవస్థఉన్నది అని.)

ఇది ఎంత న్యాయసమ్మతమైనా శాశ్వతం మాత్రంకాదు. ఒక వ్యవస్థ సమాజంకోసం ఏర్పడుతుంది కానీ సమాజమూ, సమాజ ఆశయమూ ఒకవ్యవస్థకోసం మాత్రంకాదు. కులవ్యవస్థ అది చెయ్యగలిగిన పని చేయగానే మటుమాయం కావచ్చు, లేకపోతే కాలదోషం పట్టి పోవచ్చు. అలా అయినంత మాత్రాన మనదేశం స్లేచ్ఛదేశం అయి పోతుందా? సన్యాసులూ, ఆర్యసమాజస్తులూ, సిక్కులూ కులవ్యవస్థని పాటించరు. అందుకని వాళ్లు విదేశీయులేనా? అదే నిజమైతే, భగవంతుడా! దానిని నువ్వు అలా కానీయకు. భావరీత్యా జాతిరీత్యా దేశరీత్యా, ఉపాస్యదేవరీత్యా వాళ్లందరూ మనవాళ్లు. “తం వర్షం భారతం నామ భారతీయత్ర సంతతిః” (భారతీయులు ప్రజలుగా

ఉన్నదేశం భారతదేశం) అన్న నిర్వచనం దీనికన్నా పదిరెట్లు మెరుగు, నిజానికి దగ్గర కనక. మనం హిందువులం అందరమూ ఒకటే, ఒకే రాష్ట్రం—ఎందుకంటే మనం భారతులకు పుట్టిన వాళ్లం కనక, రక్తసంబంధీకులం కనుక.

హిందూస్థానీ భాష

మన చరిత్రకు సంబంధించిన ఈకాలంలో, బౌద్ధమత అభ్యుదయ పతనాలకు తోడుగా వ్యావహారిక భాషలు వ్యాపించి వృద్ధి చెందాయి. సాంప్రదాయక నిబంధనలు అనే ఎత్తైన కోటగోడల మధ్య సంస్కృతం మగ్గి మాటుపడిపోయింది. అందుకని కొత్తభావాలూ కొత్త పేర్లూ మాననీయ గ్రంథాలలోకి ఎక్కాలంటే సంస్కృతీకరింప వలసివచ్చేది. సహజంగానే దైనందిన జీవిత వ్యవహారాలూ, సతత మవుతూండే దేశీయ సామాజిక కార్యాలు క్రమక్రమంగా వ్యావహారిక ప్రాకృతంలోనే జరుగుతూండేవి. నవనవంగా జీవంతో స్పందించే భావాలను సహజస్ఫూర్తితో స్పష్టంగా తడుముకోకుండా వాటంగా చెప్పకోడానికి వీలుగా ఉండటంతో వాడుకభాష వర్ధిల్లింది. సంస్కృత గ్రంథాల్లో సింధు, సింధుస్థాన శబ్దాలు అప్పుడప్పుడు కనిపిస్తూన్నా, సంస్కృతకవులు వాటిని వాడుకపదాలుగా పరిగణించి శాస్త్ర ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా ఉన్న భారతశబ్దాన్నే సాధారణంగా గ్రంథాల్లో ఉపయోగించేవాళ్లు. పాతవీ ప్రీతికరమైనవీ అయిన భారత, ఆర్యావర్త నామాలు వాడుకభాషలో వినిపించేవే కావు; సజీవమైన హిందూస్థాన నామమే వాడుక భాషలన్నిటోనూ ఉపయుక్తమయ్యేది. ఇండియాలో వాడుక భాషల్లోనూ, అహైందవ ప్రాకృతాల్లోనూ సంస్కృత సకారం హకారంగా మారటంకద్దు అన్న విషయాన్ని మళ్ళీ చెప్పక్కర్లేదను కుంటాము. అలాగ, సజీవవ్యావహారిక

ఉన్నదేశం భారతదేశం) అన్న నిర్వచనం దీనికన్నా పదిరెట్లు మెరుగు, నిజానికి దగ్గర కనక. మనం హిందువులం అందరమూ ఒకటే, ఒకే రాష్ట్రం—ఎందుకంటే మనం భారతులకు పుట్టిన వాళ్లం కనక, రక్తసంబంధీకులం కనుక.

హిందూస్థానీ భాష

మన చరిత్రకు సంబంధించిన ఈకాలంలో, బౌద్ధమత అభ్యుదయ పతనాలకు తోడుగా వ్యావహారిక భాషలు వ్యాపించి వృద్ధి చెందాయి. సాంప్రదాయక నిబంధనలు అనే ఎత్తైన కోటగోడల మధ్య సంస్కృతం మగ్గి మాటుపడిపోయింది. అందుకని కొత్తభావాలూ కొత్త పేర్లూ మాననీయ గ్రంథాలలోకి ఎక్కాలంటే సంస్కృతీకరింప వలసివచ్చేది. సహజంగానే దైనందిన జీవిత వ్యవహారాలూ, సతత మవుతూండే దేశీయ సామాజిక కార్యాలు క్రమక్రమంగా వ్యావహారిక ప్రాకృతంలోనే జరుగుతూండేవి. నవనవంగా జీవంతో స్పందించే భావాలను సహజస్ఫూర్తితో స్పష్టంగా తడుముకోకుండా వాటంగా చెప్పుకోడానికి వీలుగా ఉండటంతో వాడుకభాష వర్ధిల్లింది. సంస్కృత గ్రంథాల్లో సింధు, సింధుస్థానీ భాషలు అప్పుడప్పుడు కనిపిస్తున్నా, సంస్కృతకవులు వాటిని వాడుకపదాలుగా పరిగణించి శాస్త్ర ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా ఉన్న భారతశబ్దాన్నే సాధారణంగా గ్రంథాల్లో ఉపయోగించేవాళ్లు. పాతవీ ప్రీతికరమైనవీ అయిన భారత, ఆర్యావర్త నామాలు వాడుకభాషలో వినిపించేవే కావు; సజీవమైన హిందూస్థానీ నామమే వాడుక భాషలన్నిటోనూ ఉపయుక్తమయ్యేది. ఇండియాలో వాడుక భాషల్లోనూ, అహైందవ ప్రాకృతాల్లోనూ సంస్కృత సకారం హకారంగా మారటంకద్దు అన్న విషయాన్ని మళ్ళీ చెప్పక్కర్లేదనుకుంటాము. అలాగ, సజీవవ్యావహారిక

శక మాజుల్ని పారదోలిన తరవాత అస్త్రశస్త్రాల కలిమిబలీ
మితో సింధుస్థానం చాలా శతాబ్దాల దాకా ఏ సంక్షోభమూలేని
స్వాతంత్ర్యాన్ని అనుభవించడంలో మళ్ళీ శాంతి సమృద్ధులు అక్కడ
వెల్లివిరిసాయి. ఈ స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాల చల్లని ఆశీస్సుల్ని రాజులూ
రైతులూ సమంగా పంచుకున్నారు. దాదాపు వెయ్యి సంవత్సరాల
దాకా వ్యాపించిన మన ఈ సుదీర్ఘ చరిత్రాధ్యాయాన్ని గురించి చెప్పే
టప్పుడు దేశభక్తులైన కవులు అప్పుడు వెల్లివిరిసిన సుఖసంతోషాల,
మహత్వ పటుత్వాల స్మృతి కల్పంలో ఆనంద సమాధిమగ్నులయ్యే
వాళ్లు.

గ్రామే గ్రామేస్థితో దేవఃదేశేదేశేస్థితో మఖః ।

గేహేగేహే స్థితంద్రవ్యం ధర్మశ్చైవ జనేజనే ॥

(ప్రతి గ్రామంలోనూ దేవాలయాలున్నాయి ; ప్రతి ప్రదేశంలోనూ
యజ్ఞాలు చేస్తున్నారు ; ప్రతి గృహంలోనూ సంవద పుష్కలంగా
ఉంది ; ప్రతి మనిషిలోనూ ధర్మం రాజ్యం చేస్తోంది).

ఒకే వంశీయులైన రాజు పుత్రులు లంకనుంచి కాశ్మీరందాకా
రాజ్యంచేసారు. వీళ్లమధ్య పెళ్ళిళ్ళతోనూ, అంతకన్నా ఎక్కువగా
ధైర్యసాహస గుణాల చుట్టరికంలోనూ, ఒకే ధర్మం అందించిన సం
స్కృతి తాలూకు బాంధవ్యంలోనూ సంబంధాలు ఉండేవి. మొత్తం
రాష్ట్రజీవనం దివ్య స్వరసమ్మేళనంగా ఏకమైంది ; రాష్ట్రభాషాభ్యు
దయం, రాష్ట్రజీవనం తాలూకు ఈ అంతరైక్యతకు బాహ్య వ్యక్తీకర
ణం మాత్రమే.

విదేశీయ ఆక్రమణ కారులు

చరిత్రలో తరుచుగా సంభవించే తీరువులోనే ఈ సంక్షోభ ర
హితమైన శాంతి సమృద్ధుల మగతనిద్రలో సింధుస్థానం, ఎవ్వరూ

తనని సంక్షుభిత పర్చలేరన్న ధీమాతో పగటికలలు కంటూ ఉంది. గజ్జీమహమ్మదు సింధుస్థాన సరిహద్దు అయిన సింధునదిని దాటి దాడి చెయ్యడంతో బలవంతంగా ఆ నిద్రనుంచి మెలకువ తెచ్చుకుంది. ఆ రోజునుంచే జీవస్మృత్యువుల సమరం ప్రారంభమైంది. తనవాడు కాని వాడితో యుద్ధం సంభవిస్తే తనవాళ్ళలో అపూర్వమైన చైతన్యం పుట్టి తీరుతుంది. ఒక సమాన శత్రువు చేసే దాడి ప్రజల నందర్నీ ఒక రాష్ట్రంగానూ, రాష్ట్రాలను ఒక దేశంగానూ ఒకే తాటిమీదనిలిచే లాగ చేయగలడు. ద్వేషం కలవనూగలడు, విడదీయనూ గలడు. ఆ విగ్రహ విచ్చేదకుడు సింధునదిని దాటిన గడ్డు రోజున సింధుస్థాన మంతా ఒక సంఘటిత బలంగా ఉవ్వెత్తుగా లేవడానికి ప్రేరకం దొరికినట్టు మరెప్పుడూ అవకాశం వచ్చి ఉండదు. కాసిం పర్యవేక్షణలో మహమ్మదీయులు సింధునదిని దాటారు. కాని ఆదెబ్బ తీవ్రమైనది కాదు; వాళ్ళింకా గుండెను గురిచూసి వేటువేయలేదు. ఈ పోరు మహమ్మదుతో మొదలై అబ్దల్లీతో అంతమైందని అనవచ్చునా? ఏళ్లాపూర్ణ దశాబ్దాలూ శతాబ్దాలూ ఈ పోరు సాగుతూనే ఉంది. అరేబియా, ఇరాను, ఈజిప్టు, బెలూచిస్థాన్, తార్తరీ—గ్రెనడానుంచి గజ్జీదాకా—అన్ని రాష్ట్రాలూ నాగరికతలూ ఇస్లాం 'శాంతి' ఖడ్గం ముందు కుప్పకూలి పోయాయి. అయినా ఇక్కడ మొదటిసారిగా కత్తి కూల్చగలిగింది కాని చంపలేకపోయింది. వేటువేటుకీ ఆ కత్తి వాడి తప్పింది; రెండో వేటువేసేలోపులోనే మొదటి వేటు చేసిన గాయం నిమ్మశించేది. అందుకనే విజేత తేజస్సు కన్నా తాడితుడి తేజస్సే బలవత్తరమైంది. ఈ విరోధం భయంకరమూ బీభత్సమూ మాత్రమేకాదు; రాక్షసవత్తుగా సమాన ఉజ్జీకూడా ఉన్నదికాదు, ఇండియా పోరాడవలసి వచ్చినది ఒక్క జాతికాదు, ఒక్క దేశంకాదు ఒక్క ప్రజకాదు, మొత్తం ఆసియాతో, వెనువెంటనే దాదాపు

మొత్తం యూరోపుతో పోరాడవలసి వచ్చింది. అరబ్బులు సింధువుని ప్రవేశించారు కాని వాళ్లు ఒక్కళ్లు మరేం చెయ్యలేక పోయారు. ఆ తరువాత తమ స్వదేశంలోనే స్వాతంత్ర్యాన్ని నిలబెట్టుకోలేక పోయారు. ఆపై ఒక రాష్ట్ర ప్రజగా వాళ్ళ ఊనేవినలేదు మనం. కానీ ఇక్కడ—అరబ్బుల్ని, పారసీకుల్ని, వతాన్లనీ, బెలూచీలనీ, టార్తార్లనీ, తురుష్కుల్ని, మొగలుల్ని—ఇసుక తుఫాను లేచిన ఒక సహారా ఎడారి లాగ ఆర్భాటంగా వచ్చి విఱచుచుకు పడ్డప్పుడు — ఇండియా ఒక్కరై ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. మతావేశమే ఒక గొప్ప ప్రేరకం. అటువంటిదే దోపిడీతనం కూడా. కానీ మతావేశానికి దోపిడీతనమూ దోపిడీతనానికి మతావేశమూతోడైతే అది కల్లు తాగిన కోతిలాగ, పిచ్చి పట్టిన ఏనుగులాగ నానా బీభత్సమూచేస్తుంది. ఆ పిచ్చిబలానికి సాటి, అది కలిగించే దుఃఖదశా, విధ్వంసకాండా మాత్రమే. మహమ్మదు సింధునదిని దాటి దాడిచేసిన రోజు ఇండియా మీద అకస్మాత్తుగా స్వర్గనరకాలు రెండూ కూడబలుక్కొని భీకర భయానక బలాలవెల్లువతో దండెత్తినట్టయింది. రోజులు, దశాబ్దాలు, శతాబ్దాలు—ఈ భీకర పోరాటం సాగుతూనే ఉంది: దీంట్లో ఇండియా అసహాయంగా శూరత్వాన్నీ నైతిక బలాన్నీ ప్రకటిస్తూనే ఉంది. అక్కరు రాజ్యాధికారానికి వచ్చినప్పుడు, దారాసుకోహ్ పుట్టినప్పుడు మనకు నైతిక విజయం సంప్రాప్తించింది. నైతిక షేత్రంలో పోగొట్టుకున్న సంపదని తిరిగి కైవసంచేసుకోడానికి ధైరంగజేబు చేసిన పిచ్చి ప్రయత్నాలు యుద్ధషేత్రంలో వాళ్ళ శౌర్యసంపదను కూడా పోగొట్టుకొనేలా చేసాయి. చివరకి భాఁ మొగలు సామ్రాజ్యచ్ఛత్రాన్ని ముక్కముక్కలు చేసాడు. పానిపట్టుయుద్ధంలో హిందువులు ఓడిపోయారు కానీ సుదీర్ఘకాలంనుంచీ నడుస్తూన్న తాత్త్వికయుద్ధంలో గెలుపొందారు. ఆ తరువాత మరెప్పుడూ ఢిల్లీనిదాటి రాడానికి ఏ ఆఫ్ఘనీయుడూ సాఫ్లా

సింఛలేదు. మన మరాఠీలు అటకందాకా తీసుకెళ్ళిన హిందూధ్వజాన్ని మన సిక్కులు సింధునది దాటించి కాబూల్ తీరాలదాకా చేర్చారు.

కార్యక్షేత్రంలో హిందుత్వం

తరతరాలుగా జరిగిన ఈ భీషణ పోరాటం కారణంగా అంతకు ముందెప్పుడూ అనుకోనంతగా హిందువులంతా, తామంతా హిందువుల మని వెన్నుతట్టుకొని మరీ అనుకొన్నారు; ఒకే దేశంగా ఏకమయ్యారు. హిందూమతం, లేకపోతే మరోమత విభాగం గురించి గాక హిందుత్వం గురించి, హిందూ ఉద్యమం అభ్యుదయాన్ని గురించి మాత్రమే ఇక్కడ చెప్పుకుంటున్నాం అన్న సంగతి మరిచిపోకూడదు. సనాతన ధర్మానుయాయులూ, సత్-నాములూ, సిక్కులూ, ఆర్యులూ, అనార్యులూ, మరాఠీలూ, మద్రాసీయులూ, బ్రాహ్మణులూ, పంచములూ అందరూ తమని హిందువుల్లాగే భావించుకొని హింసల్ని అనుభవించారు, విజయాన్ని గైకొన్నారు. మనదేశానికి, మన ప్రజలకీ ఉన్న తతిమ్మా అన్ని పేర్లూ అజ్ఞాత దశకి పోయి హిందూస్థానం, హిందువులు అన్నమాటలే నిలిచిపోడానికి మన శత్రువులూ మిత్రులూ సరిసమానంగా! దోహదంచేసారు. ప్రధానమైన రాజకీయ సాంస్కృతిక సమన్యని హిందూస్థాన శబ్దం నిర్వచించినట్టుగా ఆర్యావర్త దక్షిణాపథ జంబూద్వీప భరతవర్ష శబ్దాల్లో ఏదీ నిశ్శేషంగా నిర్వచించలేదు. సింధు నుంచి సింధు పర్యంతం (సింధునది నుంచి సముద్రందాకా) ఉన్న భూమిని జస్మభూమిగా చెప్పుకునే ప్రజలు, ఒక్కహిందూస్థాన శబ్దంలోనే తమని నిర్దేశిస్తూన్నట్టుగా భావించారు. ఎప్పుడోతే మనల్ని హిందువులుగా శత్రువులు ద్వేషించడం మొదలెట్టారో అప్పుడు అటకం నుంచి కటకందాకా ఉన్న విభిన్న

వంశాలూ, జాతులూ, కులాలూ, మతాలూ అన్నీ ఐక్యమై ఒకేవ్యక్తిగా మూర్తీ భవించాయి. కాశ్మీరం నుంచి లంకదాకా, సింధువు నుంచి బెంగాల్ దాకా జరిగిన సాటి ఉద్యమాల్ని, పరస్పర సంబద్ధ ఉద్యమాల్ని వింగడించి క్రి.శ. 1300 నుంచి 1800 దాకా మొత్తం హిందువుల కార్యక్షేత్రాన్ని ఒకే ఉద్యమంతాలూకు ఘన మైన దృశ్యంగా దర్శించి దర్శింప జేసిన వాళ్లు ఇంతవరకూ లేరని చెప్పడానికి చింతిస్తున్నాము. హిందూసాన స్వేచ్ఛా సమ్మానాల్ని పరిరక్షించడానికే, హిందూమతం ఒక్కదానిదే కాదు హిందుత్వం-అంటే హిందూధర్మం-తాలూకు సాంస్కృతిక ఐక్యతనీ, పౌరజీవితాన్నీ పరిరక్షించడానికి ఇన్నిన్నిపోరాటాలూ, ఇన్నిన్ని రాజకీయ చర్యలూ జరిగాయి. మన జాతి రాజకీయదేహంలో వెనుబాము లాంటిది ఈ హిందుత్వ మన్న శబ్దం. కాశ్మీర బ్రాహ్మణులదుఃస్థితిని గురించి మలబారు నాయర్లని దుఃఖింప జేసింది ఆ హిందుత్వ బాంధవ్యమే. మనకవులు హిందూవతనానికి కన్నీరు పెట్టుకున్నారు; ఋషులు హిందువుల జాతి భావావేశాన్ని సందుక్షితం చేశారు; మన వీరులు హిందువుల కోసం యుద్ధాలు చేశారు; మన మహాత్ములు హిందువుల ప్రయత్నాల్ని శత విధాల దీవించారు; మన రాజకీయ పండితులు హిందువుల భవితవ్యాన్ని తీర్చిదిద్దారు; మన తల్లులు హిందువులకు తగిలిన గాయాలకు అశ్రుతర్పణం చేశారు, హిందువులకు కలిగిన విజయాలకు ఆనందాశ్రువుల్ని రాల్చారు.

పైన చెప్పిన వాక్యాలకి బలంగా మన పూర్వీకులు రాసిన గ్రంథాల్లోంచి ఉద్ధరించి చూపించాలంటే అదో ఉద్గ్రంథం అవుతుంది. ఆపని ఎంత ఉవ్విళ్ళూరిస్తూన్నా ప్రస్తుత చర్చనుంచి పక్కకి తప్పుకోడం భావ్యంకాదు. అందుకని వాటిల్లో అత్యంతస్ఫూర్తి

దాయకమైన వీవో కొన్నిటిని మాత్రమే ఇక్కడ ఉట్టంకించి సంతృప్తిపడాలి.

ఇప్పటి పరిశోధనల దృష్ట్యా హిందీ భాషలో ఈనాటిదాకా ఉన్న పురాతన అధునాతన గ్రంథాల్లో కల్లా చంద్ బరదాయీ రాసిన 'పృథ్వీరాజ్ రాస్టో' అత్యంత పురాతనమూ, సాధికారమూ అయిన గొప్ప ఇతిహాసం. ఒకే ఒక్క పద్యం దీనికన్నా కూడా ముందరిది అని చెబుతారు. కానీ ఈ మొట్ట మొదటి జాతరాహిక వ్యావహారిక సాహిత్య కుసుమం—ఆదృష్టమనండి, విచిత్రమనండి—గర్వంగా, భక్త్యావేశంతో హిందూస్థాన శబ్ద సుగంధాన్ని గుబాళింప జేసింది. చంద్ బరదాయీ తండ్రి వేన మహాకవి అజ్మీరురాజు అయిన పృథ్వీరాజు తండ్రిని ఇలా సంబోధించాడు :—

అటల్ రాట్ మహిపాట్, అటల్ తారాగఢధానం
అటల్ సగ్గ అజమేర్, అటల్ హిందవ అస్థానం
అటల్ తేజ్ పరతాప్, అటల్ లంకాగఢ డండియ
అటల్ ఆప్ చహువాన్, అటల్ భూమిజనమండియ
సంభరీ భూప్ సోమేసన్యవ, అటల్ చత్ర ఓపైసునర్
కవిరావ్ వేన ఆసీస్ దే, అటల్ జాగాం రజేస్ కర్.

హిందీ సాహిత్యంలో మొట్టమొదటి కవిగా రూఢిఅయిన చంద్ బరదాయీ 'హిందీ', 'హిందవన్', 'హింద్' శబ్దాల్ని ఎంత తరచుగా, ఎంత సహజంగా వాడుతూంటాడంటే—పంజాబులో కూడా మహమ్మదీయులు కాలానని కాలంలో, అందుకనే అభిమాన ధనులైన రాజపుత్రులు, అవహేళనగా వెక్కిరింపుగా శత్రువులు పెట్టిన నీచనామాన్ని తమరాష్ట్ర నామంగా వ్యవహరించుకోడానికి పరిపూర్ణంగా అనంభవమైన కాలంలో—అంటే పదకొండో శతా

బ్లంట్‌నే ఆశబ్దాలు సామాన్యంగానూ సర్వసమ్మతంగానూ వాడు
తూండే వారని నిస్సంశయంగా అనిపిస్తుంది. బంధితుడైన షాహబుద్దీన్‌ని
'మళ్ళీ ఎప్పుడూ హిందువుల నెదిరించను' అన్నమాటపీద
ఏవిధంగా ఉదారుడైన పృథ్వీరాజు వదిలిపెట్టాడన్నదాన్ని వర్ణిస్తూ
చంద్ ఇలారాసాడు :-

'రాఖి పంచదిన్ సాహి అదబ్ అదర్ బహుకిన్నా
సూజ్ హుసేన్ గాజీ సుహూత్ హుథ్యే గ్రహిదిన్నా
కియ సలామ్ తిన్ బార్ జాహు అపన్నే సుథానహ్
మతి హిందుపర్ సాహిసజ్జి ఆబై స్వస్థానహ్'

(ప్రథ్వీరాజ్ రాసో-స. 6)

కాని షాహబుద్దీన్ హిందువుల ఉదారవీర్యానికి తగిన వాడుకాదు.
అన్నమాటని కావని మళ్ళీ మళ్ళీ ఎదిరించాడు. కలహభోజనుడు
నారదుడికి అవరిమిత సంతోషంకలిగించిన భీషణ పోరాటం
జరిగింది —

'జబ్ హిందుదల్ జోర్ హుఅ ఛట్టిమీరఘర్ భ్రమ్
అసమయ్ అరబస్తాన్ చలాకరన్ ఉద్వసాక్రమ్'

మళ్ళీ—

'జరే హిందు మోరం బహే ఖగ్గతారం
ముఖే మారమారం బహే సూరసారం'

చివరకి—

'హిందు మ్లేచ్చ అఘాఇ ఘా ఈన్
సంచి నారద యుద్ధచాయన్'

అయినా, హిందువుల్ని నాశనం చేద్దామని షాహబుద్దీన్ ప్రయత్నం
లన్నీ వమ్ము అయ్యాయి; పజ్జునాయ్ మళ్ళీ షాహబుద్దీన్ ని బందీగా
పట్టుకొన్నాడన్న విజయవార్త ఢిల్లీని ఉజ్జూతలూగించింది. ప్రజలు
పృథ్వీరాజుని అభినందించారు—

‘ఆజ్ భాగ్ చహూఆన్ ఘర్ ।

ఆజ్ భాగ్ హిందవాన్ ॥

ఇన్ జీవిత్ దిల్లీశ్వర్ ।

గంజ్ నసక్కై ఆన్ ॥’

మళ్ళీ మళ్ళీ ఒట్టు పెట్టుకొని షావిడుదల అయి మళ్ళీ మళ్ళీ మాటను
తప్పి చివరికి ఒకసారి నక్కని తొక్కివచ్చి ఢిల్లీ కోటని ముట్టడించాడు.
హిందూపతి పృథ్వీరాజు యుద్ధసభ నేర్పాటు చేసాడు. షాహబుద్దీన్
నమ్మకద్రోహం, సిగ్గులేని ఎదిరింపునీ చూసి రావల్ సామంతులు
నుండిపడ్డారు. మహమ్మదీయ దూతని అనాడు గడ్డికరిచిన విషయం
షాకి జ్ఞాపకంతెమ్మని చెప్పి చాముంజ్ రాయ్ ఇలా అంటాడు—

‘నిర్లజ్జ్ మేచ్చ లజై నహీ ।

హమ్ హిందు లజవాన్ ॥

యుద్ధ దుర్దినం దగ్గరపడుతోంది. ఇరుపక్షాలూ ఇది ప్రాణాంతకమైన
దేనని కంగారుపడుతున్నాయి. హమ్మీరు పరపక్షానికి అమ్ముడు
పోయిననాడు చంద్ బరదాయీ దుర్గాదేవి నమ్ముఖానికి పోయి విల
పిస్తూ దేశభక్తి భావావేశంతో ఇలా ప్రార్థిస్తాడు—

‘ద్రుగ్గే హిందురాజాన్ బందీన్ ఆయం

జపై జాప్ జాలధర్ తూ నహాయం

నమస్తే నమస్తే ఇ జాలంధరానీ

సురం ఆసురం నాగపూజా ప్రమానీ'

ఈ మహాసమరం తాలూకు భయంకర, దౌర్భాగ్య పరిణామాల్నీ,
షాహబుద్దీన్ కుతంత్రంవల్ల పృథ్వీరాజు హత్యకావడాన్నీ చెప్పి,
పతనంచెందిన హిందూ చక్రవర్తికి ఆ చంద్రతారార్కమూ నిలిచే
జోహార్లు అర్పిస్తూ ఆ ఇతిహాసం అంత మవుతుంది—

'ధని హిందు ప్రథిరాజ్, జిన్ రజవట్ట ఉజారియ్

ధని హిందు ప్రథిరాజ్, బోల్ కలిమర్లు ఉగారియ్

ధని హిందు ప్రథిరాజ్, జేన్ సువిహాసహ్ సంద్యో

బారబారహ్ గ్రహిముక్కి, అంత కాలసర బంద్యో'

'రాసో' కావ్యంలో భారతశబ్దం మహాభారత మన్న అర్థంలో వాడి
నప్పటికీ ఎప్పుడూ భరత వర్షమన్న అర్థంలో వాడకపోవటం పరి
గణ నీయమైన విషయం. ఈ పురాతన ఔత్తరాహిక వ్యావహారిక
కావ్యంలో కనిపించిందే హిందువుల మహోత్తరమైన పునరుత్థాన
కాలం దాకా, హిందూ విముక్తి సంగ్రామందాకా వ్యావహారిక
సాహిత్యంలో కూడా కనిపిస్తుంది. హిందువుల పునరుత్థాన ఉద్యమా
నికి ముఖ్య పురోహితుడూ, ప్రవక్త అయిన రామదాసు ఒక గూఢ
భవిష్యవచనంలో అధిచైతన్యా వస్త్రలో తాను చూసిన దృశ్యాన్ని
వర్ణిస్తూ కృతజ్ఞతాబుద్ధితోనూ విజయ సూచకంగానూ అందులో చాలా
భాగం నిజమైందని ఉట్టంకించాడు.

స్వప్నీజేఁ దేఖిలేఁ రాత్రీ, తేఁతేఁత్రై సేఁచి హోతసే

హిండతాం ఫీరతాంగేలోఁ, ఆనందవన భూవనీఁ ॥ 1

బుడాలే సర్వహీ పాపీ, హిందుస్తాన్, బళావలేఁ

అభక్తాంచాక్షయో ఝాలా, ఆనందవన భూవనీఁ ॥ 2

కల్పాంత మాండిలామోతా, మ్లేచ్చదైత్యబుడావయా
కైవక్షమేత్లా దేవీం, ఆనందవన భూవనీఁ ॥ 3

యేథూన్ వాథలా ధర్మం, రాజధర్మా సమాగమేఁ
నంతోష మాండిలా మోతా, ఆనందవన భూవనీఁ ॥ 4

బుడాలా ఔరంగ్యా పాపీ, మ్లేచ్చసంహార్ జాహలా
మోడిలీఁ మాండిలీఁ చత్రేఁ, ఆనందవన భూవనీఁ ॥ 5

బోలణీఁ వాఉగే హోతేఁ, చాలణీఁ పాహిజే బరేఁ
పుడేఁ మడేల్తేఁ ఖరేఁ ఆనందవన భూవనీఁ ॥ 6

ఉదండ్ జాహలేఁ పాణీ, స్నానసంధ్యా కరావయా
జపతప్ అనుష్ఠానేఁ ఆనందవన భూవనీఁ ॥ 7

స్మరలేఁ లిహిలేఁ ఆహే, బోల్తా చాల్తాహరీ
రామ్కర్తా, రామ్బోక్తా, ఆనందవన భూవనీఁ ॥ 8

*రాత్రి నేకన్నకల అంతా ఆలాగే జరుగుతోంది. హిందూ స్థానం తనకుతానే ప్రేమిలేచింది. ఆ దేశాన్ని ద్వేషించిన సర్వపాపులూ, దైవానికి ఎదురు తిరిగిన అభక్తులందరూ నాశనం అయ్యారు. నిజంగా ఇది సంతుష్ట పవిత్ర భూమి, ఎందుకంటే దైవం ఈ దేశం వక్షం వహించింది. ఔరంగజేబు ఓడిపోయాడు. మ్లేచ్చ దైత్యులు అణిగిపోయారు. సింహాసనం నుంచి బలవంతంగా వైదొలగించబడ్డ వాళ్ళు మళ్ళీ సింహాసనాన్ని అధిష్టించారు ; బలవంతంగా సింహాసనాన్ని ఎక్కిన వాళ్ళు వైదొలగిపోయారు. మాటలకన్నా చేతలే ఎక్కువగా మాటలు చెపుతాయి! నిజంగా హిందూస్థానం సంతుష్ట పవిత్రభూమి: ఇప్పుడు మళ్ళీ ధర్మాన్ని రాజధర్మం నిలబెడుతోంది కనక, ధర్మానికి బలం చేదోడు వాదోడు అయింది కనక హిందు జలాలు ఇహ కలుషితం కావు; ఆపవిత్ర జలాలలో స్నాన సంధ్యలూ

దేశం ఆ చివరనుంచి ఈ చివరిదాకా సంచారం చేసి హిందూ విముక్తికరణ ఉద్యమ దినాల్లో 'హిందువాన్'లను కార్యోన్ముఖులు కాడానికి ఆవేశాన్ని ఉద్యమింపజేసిన దేశకవుల్లో హిందీకవి భూషణుడు అగ్రగణ్యుడు. దమ్ముంటే హిందు పతిని ఎదిరించమని ఔరంగజేబుని ఆహ్వానిస్తూ ఆయన రాసిన పద్యాలు చూడండి—

* లాజ్ ధరా శివజీ సే లరానబ్ నైయద్ సేఖ్ వరాన్

పరాయకే ।

భూషణ్ హ్యం గడ్ కోటన్ హరే ఉహతుగ్ క్యూం మల్

తోరే రిసాయకే ॥

జపతపాలూ నిరాటంకంగా చేసుకోవచ్చును. ఏమి రానీ, రాముడు ఈ గడ్డని పునీతం చేసాడు, ఆనందవనంగా తీర్చిదిద్దాడు. రాముడే కర్త, రాముడే భోక్త. కలలోచూసినది జ్ఞాపకమున్నంతా రాసాను.

* హిందూ మతాల్లోని సాధువుల్ని బిచ్చగాళ్ళనీ ఎదిరించి నులభంగా విజయాల్ని పొందడంలో పని తీరికలేనట్టుగా ఉందినీకు. హిందుపతిని ఎదిరించడానికి ఎందుకు వెనుదీస్తున్నావు? అవును, ఆ ధర్మయుద్ధక్షేత్రాల్లో కోట తరవాత కోట సీచేతినుంచి జారి పోయింది కనకనే కామోను నీకువే ఎగ్గా తలపెట్టని మతాల్ని, మందిరాల్ని నేల మట్టం చెయ్యడంలో కృత కృత్యతను చూపిస్తున్నావు! విశ్వవిజేతని—అలంగీర్సని చెప్పకోడానికి నీకు సిగ్గేనా లేదు శివాజీ చేతిలో చిత్తుగా ఓడిపోయా కూడ, ఈ కళంకాన్ని తొలగించుకో!

హిందున్ కే పతి సోంన విసాత్ సతావత్ హిందు గరీబన్

పాయకే,

లీజై కలంక్ నదిల్లికే బాలమ్ ఆలం ఆలంగీర్ కహాయకే ॥

మరోచోట భూషణ్ ఇలా అంటాడు —

‘జగత్ మేఁ జీతే మహావీర్ మహారాజన్ తే

మహారాజ్ బావన్ హూఁ పాత్ సాహ్ లేవానేఁ

పాత్ సాహ్ బావనాదిల్లికే పాత్ సాహ్ దిల్లిపతి

పాత్ సాహ్ జీసో హిందుపతి సేవానే ।

దాడికే రఖైయన్ కి దాడిసీ రహతి చాతి (1జలీసీ)

వాడిజన్, మర్యాద్ హద్ద్ హిందు వానేకి

కడిగయి రయతికే మన్ కి కనక్ మిట్ గయీ

తనక్ తమాం తురకానేకి

భూషణ్ భనత్ దిల్లిపతి దిల్ ధక్ ధకా సునిసుని

రాకే నివరాజ్ మర్దానేకి

మోరీభయి సంపతి చకలాకే ఘరానేకి ॥ (1 బాబర్ కే)

శివాజీ కావించిన మహాకృత్యాన్ని ఉట్టంకిస్తూ భూషణ్ అన్నమాటఁ
వినండి—

రాఖీ హిందువానీ, హిందువాన్ కేతిలక్ రాఖ్యో,

స్మృతి బేర్ పురాణ్ రాఖ్యోవేదవిధి సునిమేఁ

రాఖీ రజపుతీ రాజధానీ రాఖీ రాజన్ కి,

ధరామేఁ ధరమ్ రాఖ్యో రాఖ్యోగుణ్ గుణీమేఁ

భూషణ్ సుకవిజీతి హద్ద్ మర్ హట్టన్ కి, దేస్ దేస్

కీరతి బఖానీ తబ్ సునిమైఁ

సాహితే సుహృత్ నివరాజ్ సమ్నేర్ తేరీ, దిల్లీదల్
దాఖితే దివాల్* రాఖిదునిమై" (2 దేవాలయ)

ఈ దృష్టిలో శివాజీ, అతని సాటి దేశభక్తులూ చేసిన ధర్మవీర
కృత్యాల్ని హిందూస్థానంలోని మన జాతివారంతా కీర్తించే వాళ్ళు.
మరాఠీ కాకపోయినా మరాఠీవాళ్ళకు మల్లే భూషణుడు శివాజీనుంచి
బాజీరావు దాకా విజయధంకా మోగించిన మరాఠావీరులంటే గర్విం
చాడు (భూషణ్ గ్రంథావళి చూడండి). అతను హిందువులకు
హిందువు. ప్రాణప్రయాణ సమయందాకా హిందూ ఏకత్వగురు
త్వాన్నీ రాష్ట్రీయత్వ పటుత్వాన్నీ వక్కాణిస్తూ దేశనేతల మనస్సుల్లో
హత్తుకునేలా ముద్రవేస్తూ ఉద్యోధకగేయాల్ని పాడుతూనే ఉన్నాడు.
బుందేల్ ఖండ్ వీరనరపతి చత్రసాల్ భూషణ్ స్తుతినందిన
వాళ్ళలో రెండోవాడు—

"హవర్* హరట్ట* సాజి, గైవర్ + గరట్ట X సమపైదర్
థట్ట ఫౌజ్ తురకాన్ కే
భూషణ్ భనత్ రాయ్ చంపతికో చత్రసాల్ రోప్యోరన ఖ్యాల్
వైకే థాల్ హిందవానే కే ॥

చత్రసాలు నుద్దేశించి చేసిన ఈ స్తుతి మెరమెచ్చులకేంకాదు.
శివాజీ, రాజసింహుడు, గురుగోవింద సింహుడు మాదిరిగానే
చత్రసాలుడు 'థాల్ హింద వానేకీ' - హిందువులకిడాలు
లాంటివాడు. తాను హిందుత్వ సంరక్షకుడనని గర్వంగా

*గుఱ్ఱం + హృష్ట పుష్టత + గజవర్ (మేటి ఏనుగు) X సంఘం

చెప్పుకునేవాడు చత్రసాముడు. అతనన్న మాటలు వినండి-

“హిందూతురక్ దీన ద్వైగాయే । తిన సోవైర్ సదాచలి

ఆయే ॥

లేఖ్యోసుర అసురన్ కో జై సో । కేహరి కరిన్ బఖానోతైసో॥

జబతే శహతఖ్తపర్ బై రే । తబ్తై హిందున్ సో ఉర్ డాతే॥

సహగైకర్ తీర్థని లగాయే । వేద్ దేవాలే నిదర్ డహాయే॥

సబ్ రజపూత్ సీర్నిత్ నావై : ఐడ్కరే నిత్ పైదల్ ధావే॥

ఐడ్ ఏక్ శివరాజ్ నిబాహీ । కరై ఆప్కే చిత్తైకి చాహీ॥

ఆత్ పాత్ సాహీ ఝుక్ ఝోరై । నూబని బాంధి డాండ్లై

ఛోరై॥

చత్రసాముడు శివాజీని కలుసు కొన్న తరువాత, శివాజీ చేసిన ప్రోత్సాహంతో

“తుమ్ చత్రీ సిర్తాజ్ । జీత్ ఆపనీభూమికా కరాదేశ్కో రాజ్॥” అతను బుందేల్ఖండంలో శక్తి శాలుడైన రాజ పుత్ర ముఖ్యుడు సుజన సింహుజ్జీ కలుసుకున్నాడు. వాళ్ళిద్దరి సంభాషణలో సుజన సింహుడు ఆనాటి దేశ రాజకీయ పరిస్థితుల్ని గుండె కలుక్కు మనేలా వర్ణించాడు —

“పాత్ సాహ్ లాగేకరన్, హిందు ధర్మొ కొనాసు

సుధి కరి చంపత్ రాయ్కీ, లయి బుందేలా సాసు

జబ్తై చంపతి కరయా పయానొ, తవతై పరయాహీన్

హిందవానొ

లగ్యోహోగ్ తురకజకో జోరా, కోరాఖే హిందున్ కోతోరా
అబ్జోతుమ్ కటికసౌక్యపానీ, తాఫిర్ చడేహిందుముఖ్ పానీ”
ఇలా అంటూ వృద్ధనరపతి సుజన సింహుడు తన కత్తిని స్నేహ

పూర్వకంగా చత్రసాలుడికి అర్పించి అతను చేయబోతున్న మహా
త్కార్యాన్ని శ్లాఘా పూర్వకంగా ఆశీర్వదించాడు — —

“యహ్ కహీ ప్రీతిహియే ఉమగాయా । దియేపాన్ కిరపాన్ బధాయీ
దోక్షి హాథ్ మాథ్ వర్ రాఖే పూరన్ కరాకాజ్ అభిలాఖే
హిందుధరమ్ జగ్ జాయి చలావె । దొరి దిలాదిల్ హాలని హలావో”

(చత్రప్రకాశ్)¹

వంజాబులో హిందూ విమోచన కోసం జరిగిన సమరాన్ని
బల పరచడమేకాక తన ప్రాణాల్ని కూడా సమర్పించిన మహాగురువు
తేగ్ బహదుర్ “ఇస్లాంమతాన్ని స్వీకరించండి, లేకపోతే చావుని
కొగిలించు కోండి” అన్న భయానకసినాదంతో భీతిచెంది కాశ్మీర
బ్రాహ్మణులు తనను శరణుజొచ్చినప్పుడు ఆయన వాళ్ళకే తీరువుగా
అభయాన్ని ఇచ్చాడో చూడండి — —

“తుమ్ సునో దిజేసు డిగ్ తుకేసు అవైసు ఇమగావో
ఇక్ పీర్ హమారా హిందు భారా భాయీ చారాలఖ్ పావో
హై (తేగ్ బహదుర్ జగత్ ఉజాగర్ తా అగర్ తుర్క్ కరో
తస్ పాచేతబ్ హీఫిర్ నబ్ హి బన్ హై తురక్ భరో”²

(పంథ్ ప్రకాశ్)

1. చత్రసాలుడి రాజరికంలో జరిగిన సంఘటనల్ని పొందు
పరుస్తూ చత్రసాల మహారాజు ఆజ్ఞను శిరసావహించి లాల్ కవి రాసిన
చరిత్రాత్మక గ్రంథం ‘చత్రప్రకాశం’.

2. ఓబ్రాహ్మణులారా : వినుండి. మీరు తురకల దగ్గరికి వెళ్లి ఏ
బెతుకూ భయమూ లేకుండా ఇలా చెప్పండి: “లక్షలాది శిష్యులున్న
ఒక హిందూనేత ఉన్నాడు. మానవ వైతాళికుడూ, ఉద్ధారకుడూ

మన జాతినీ మతాన్నీ ద్వేషించే శత్రుమూక ఆయనను
రెట్టించి అడిగినప్పుడు ధైర్యంగా ఆయనిచ్చిన సమాధానాన్ని అవ
ధరించండి—

“తిన్ తేనున్ శ్రీతేగ్ బహదుర్ । ధర్మ నివాహన్ విషే
బహదుర్

ఉత్తర్ భనయోధర్మ హమ్ హిందు । అతి ప్రీయ్కో
కిమకరే నికందు”¹ (సూర్యప్రకాశ్)

ఆయన విఖ్యాత పుత్రుడు గురు గోవింద సింహుడు. కవి,
తత్వవేత్త, హిందూజాతి సంస్కృతిని నిలబెట్టడానికి జన్మించిన
యోధుడూ ఆయన “విచిత్ర నాటకం”లో అంతఃస్ఫూర్తి జనితమైన
ఆవేశంతో ఆయన. ఇలా ఆశీర్వాదించాడు—

‘సకల జగత్ మేఁ ఖాల్సా పంథ్ గాజే
జగే ధర్మ హిందు సకలభండ్ భాజే’²

అయిన ఆయన పేరు తేగ్ బహదుర్. ముందస్తుగా ఆయనను
ఇస్లాము మతాన్ని స్వీకరించమనండి. ఆపైమేమందరం కూడా
అలాగే చేస్తాం” అని.

1. వాళ్ళ మాటల్ని విని ధర్మ నిర్వాహకుడైన తేగ్ బహదుర్
‘అతి ప్రీయమైన హిందూధర్మాన్ని నేనేవిధంగా అగౌరవపరచ
గలను?’ అని ఉత్తరమిచ్చాడు.

2. ఈ ఖాల్సాపంథా సకల జగత్తులోనూ ప్రఖ్యాతంకావాలి :
(ఆవిధంగా) చిర స్థాయిగా హిందూ ధర్మం నిలిచి మిథ్యా తత్వం
అస్తమించాలి :

శివాజీ చరిత్రను గ్రంథస్థంచేసిన చరిత్రకారుడు 'శివచృతపతీచేఁ
చరిత్ర' అన్న గ్రంథంలో అన్నమాటలు వినండి—

“శివాజీచే మనాత్ ఆలేఁ, జే అపణ్ హిందు, సర్వ దక్షిణ్
దేశ్ మహనానీఁ పాదాక్రాంత కేలా షేత్రాస్ పీడాకేలీ.
హిందుధర్మ్ బుడవిలా. ప్రాణ్హిదేహిన్ ధర్మ్ రక్షాఁ.
ఆప్లే పరాక్రమేఁ నవీన్ దొలత్ సంపాదూ తెఁ అన్నె

భక్షాఁ॥¹

కానీ విశ్వాస హాతుడైన తెలివైన దాదాజీ దానిలోతు పాతులు
తెలుసుకొమని సలహా ఇచ్చాడు—

“అపణ్ జేఁ మ్హణతాంతేఁ కార్యచాంగలేఁ ఖరేఁ, పణ్ యాచా
శేవట్ లాగణేఁ పరమ్దుష్కర్. యాస్ మాతబర్ స్థలేఁ అసావీఁ.
హిందు రాజే వ హిందు ఫౌజా జాగ్జాగ్గీఁ సాహ్య కర్త్యా అసావ్యా.
ఈశ్వరాచేఁ ఆసుకూల్య వ సిద్ధ్ పురుషాంచా ఆశీర్వాద్ అసతా అశా
గోష్ఠీమదతీల్²

(చిట్టీస్ బఖర్)

1. శివాజీ ఇలా ఆలోచించాడు — మనం హిందువులం. రస్వ
దక్షిణ దేశాన్ని మహమ్మదీయులు ఆక్రమించారు. పుణ్యక్షేత్రాల్ని
పాడు చేశారు. హిందూ ధర్మానే అపవిత్రం చేశారు. ప్రాణాల్ని
అర్పించి అయినా మన ధర్మాన్ని రక్షించాలి. మన శక్తితో కొత్త
రాజ్యాల్ని సంపదనీ సంపాదించి దానితో లభ్యమైన-వీర్యలభ్యమైన-
అన్నాన్నే తినాలి మనం.

2. మీరు ఉద్దేశించిన కార్యాలు మంచివే కానీ వాటిని కడ
కంటా చేయడం పరమదుష్కరం. ముందస్తుగా మీరు గట్టి కోటల్ని
నిర్మించుకోవాలి. ఆయాస్థానాల్లో ఉన్న హిందూ రాజులూ హిందూ

ఇలా జాగ్రత్త చెప్పినా దాదాజీయే మొత్తం ఉద్యమానికి చేదోడు ఇచ్చేడు. యువకుడైన శివాజీ క్రి. శ. 1646 లో తన తోటి వాళ్లలో ఒకరికి ఇలారాసాడు - 'శహాస్ తుష్టి ఆప్లీ బేమాన్గిరీ కరీత్ నాహే. ఆదికులదేవ్ స్వయంభూ. త్యానీఁ అమ్మాన్ యశ్ దిలేఁ వ పుడేఁలో మనోరథ్ హిందవీస్వరాజ్యో కరున్ పురవిణార్ ఆహే. హేఁరాజ్యోవ్హావేఁహేఁ శ్రీచేమనాత్ ఫార్ ఆహే,¹

ఈ ఉత్తరం మూలప్రతి రాజ్ వాడే దగ్గర ఉంది : అది పదిహేడూ పద్దెనిమిదీ శతాబ్దాల్లో జరిగిన హిందూ ఉద్యమం తాలూకు ఆత్మని వ్యక్తీకరిస్తుంది. ఆ ఉద్యమం సంకుచిత ప్రాంతీయ ఉద్యమం ఏమీకాదు. 'హిందవీ స్వరాజ్యం' - హిందూ సామ్రాజ్యం అన్న మహా దర్శం ఇరవైయేళ్లైనా నిండని శివాజీని నడుము కట్టుకొని కార్యోన్ముఖుణ్ణిగా చేసింది. దీనికి ఆయన మాటే సాక్షి.

కానీ రాజపుత్ర రాకుమారుడైన జయ్ సింగ్ శివాజీని శివాజీ నడిపే ఉద్యమాన్నీ అణగ దొక్కు దామని వచ్చినప్పుడు సహజం గానే శివాజీ తాలూకు ఎదుర్కొనే శక్తి వాడితప్పింది. హిందు

నేనలూ సహాయంచేయాలి. అంతేకాదు. ఈశ్వరుడి అనుకూల్యమూ, సిద్ధ పురుషుల ఆశీర్వాదమూ కూడా ఉండాలి. అప్పుడే ఈ కార్యాలు సంభవాలౌతాయి.

2. నువ్వు చక్రవర్తికి సమ్మత ద్రోహం చేయవు. మన ఆది కుల దేవుడు స్వయంభువు. ఇంతవఱకూ మన ప్రయత్నాల్ని సఫలం చేసాడు ఆయన; 'హిందవీస్వరాజ్యం' స్థాపిద్దామన్న నామనోరథాన్ని తీర్చి తీరుతాడు. అటువంటి స్వరాజ్యం స్థాపనం కావాలనే శ్రీమద్భగ వంతుడి దివ్యేచ్ఛ కూడాను.

త్యానికి పురాతన రక్షకులైన రాజపుత్రులే మహమ్మదీయుల గెలుపు కోసం తమరక్తాన్నీ తమ నహమతస్థుల రక్తాన్నీ తమ అన్నదమ్ముల రక్తాన్నీ చిందించడానికి ముందడుగువేసేరంటే అంతకన్నా నిరుత్సాహ కరమైంది ఇంకే ముంటుంది? శివాజీ జయసింగుతో అన్నమాటలు వినండి-“తుమ్హాస్ జే కిల్లే షాహిజేత్ తే మీదేతో. నిశాణ్ చడవితోఁ. పణ్ ముసల్మానాస్ యశ్ న దేజేఁ. మీహిందు, అవణ్ రజపూత్ తేవ్హా హిందూచ్. రాజ్కీ మూశచే హిందూచేఁ. హిందు ధర్మ రక్ష కావుడేఁ మీ డోకే శతరానమవీన్. పణ్ హిందు ధర్మాచీ మానహాని హోయిల్ అసేఁ కధీఁహీఘడజార్ నాహీఁ!”¹

జయసింగు నిస్సంశయంగా దీనితో ప్రభావితుడయ్యాడు. అతనిచ్చిన జవాబు ఇది :- “ఔరంగ జేబ్ బాదశాహ్ పృథ్వీపతి. త్యాచ్యాశీ తుమ్హీ సఖ్య కరావే. శత్రుత్వానే రాహూన్ యాకాలిఁ పరిణామ్ లాగజార్ నాహీఁ. ఆమ్హీ హిందు జయపూర్చే రాజే. తుమ్హీ హిందూచ్. తుమ్హీ హిందు ధర్మ స్థాపన్ కరతా యాస్తవ తుమ్హాస్ ఆమ్హీ అనుకూల్ ఆహాఁ!”²

1. నీకు కావాల్సిన కోటల్ని నీకు ఇవ్వడానికి నేను సిద్ధమే. ఆ కోటల మీద నేనే నీధ్వజాన్ని ఎగరేస్తాను. కానీ దీనితో ముసల్మానులు విజయపంతులు కాకూడదు. నేను హిందువుని, నువ్వు రాజపుత్రుడివి-అందుకని హిందువుడివే. ఈ రాజ్యం మౌలికంగా హిందువులది. హిందూధర్మరక్షకుడవడైనాసరే అతనికి శతరానమస్కరిస్తాను. కానీ హిందూ ధర్మానికి తల వంపులైన ఏ పనికైనా, అప్రతిష్ఠ కరమైన ఏపనికైనా నేను ససేమిరా అంగీకరించను.

2. ఔరంగజేబు చక్రవర్తి శక్తిశాలి అయిన మహారాజు. అతనితో నువ్వు సఖ్యం చేసుకోవాలి; శత్రుత్వం పెట్టుకొని శాంతిగా

శివాజీ ఆధర్యంలో ఉవ్వెత్తుగా లేచిన హిందూ శక్తి ఇండియా అంతటా హిందూ హృదయాన్ని ఆవేశ పూరితంగా చేసింది. శత నహాన అత్యాచారాలకు గురి అయిన వాళ్లందరూ శివాజీని ఒక అవతార పురుషుడుగా ఒక సంరక్షక దేవతగా భావించారు. సావనూర్ జిల్లాప్రజలు మహమ్మదీయులు పెడుతూన్న కష్టాలకు ఆక్రోశిస్తూ శివాజీకి ఎలాగ నివేదించుకున్నారో చూడండి—

“హా యూసుఫ్ ఫార్ ఖన్ ఆహే, బాయకాపోరాన్ ఉపద్రవ్ దేణే, జులూమ్, గోవధాది నింద్యకర్మే; ఆమ్మీత్యాచే హతాఖాలీ వాగణ్యాన్ కంటాశలో. తుమ్మీ హిందుధర్మాచే సంస్తావక్. మేచ్చాంచే నాశక్. వ్హణూన్ తుమ్మాంకడే ఆలో. తుమ్మాంకడే ఆమ్మీ ఆలో. వ్హణూన్ ఆమచే ద్వారా చౌకి బసలీ ఆహే, అన్నపాణ్యావా చూన్ జీవ్ ఘేణ్యాన్ ఉద్యుక్ రూలే ఆహేత. తరీ రాత్రీచాదివన్ కరున్ యేణే”¹

మనలేవు. జయహూర్ రాజులమైన మేము హిందువులం; నువ్వు హిందువువే. నువ్వు హిందూ ధర్మ సంస్తావనకోసం నడుం కట్టు కున్నావు కనక మేమూ దానికి అనుకూలురమే.

1. ఈ యూసుఫ్ మహాకూరుడు. శ్రీలనీ పిల్లల్ని ఉపద్రవాలకిగురిచేస్తున్నాడు. అత్యాచారాలకి కొడువతేడు. గోవధాది నింద్యకర్మల్ని చేయడానికి కూడా వెనుదీయట్లేదు. మాకు అతని పాలనలో ఉండటానికి శక్యం కావట్లేదు. నువ్వు హిందూ ధర్మ సంస్తావకుడవు; మేచ్చుల పాలిటి ధూమకేతువువు. అందుకనే నీ శరణు జొచ్చుతున్నాం. ఇలాగనిన్ను శరణంటున్నామని మాగుమ్మల దగ్గర నైనికులు కాపలాకాస్తున్నారు. మాకు అన్నపానాలు లేకుండా చేద్దామని చూస్తున్నారు. నువ్వువచ్చి మా కటిక చీకటి ఒతుకల్లో పగలు వెలిగేలాగ చెయ్యి.

మహమ్మదీయ స్వామిత్వానికి దాసోహంబక అసను అన్న మాటమీదః శివాజీ తన అన్నదమ్ముడైన వ్యంకోజీకి తంజావూరు దగ్గర జాగీరుని తెరిగి ఇచ్చి అతనికి ఇలా రాసాడు :—

“దుష్ట్ హిందూ విద్యేషీ యాన్ ఆప్ లే రాజ్యాంత్

తేహానయే¹

స్వాతంత్ర్య సమర సమయంలో సంతాజీ, ఆయన అన్నదమ్ములూ చేసిన రాష్ట్ర సేవకు లాంఛనంగా రాజారాముడు బహిరోజీకి “హిందూరావు” అన్న గొప్ప, గర్వించదగ్గ బిరుదును ప్రదానం చేసాడు. జింజీదుర్గాన్ని మొగలులు ముట్టడించారు. మరాఠీసైనికులు దానిని ఎదుర్కోడానికి శాయశక్తులా ప్రయత్నిస్తున్న సందర్భంలో మొగలు సేనాపతి వైపునున్న మరాఠీసైనికుల్ని తిప్పుకోడానికి ఈ త్రం జరిగింది —

“నా గోజీ రాజేయాజకడే సందాన్ కేలే. తుమ్హి ఆమ్హివక్ రూల్యాన్ హి ఫౌజ్ మోడూన్ హిందుధర్మ జతన్ కరూ.

త్యావక్షి

తుమ్హి పుటూన్ ఆమ్హాక డేయావే, తేవ్హా నాగోజీరాజే ముసల్మానీ నోకరీ సోడూన్, మోర్చేఉతవూన్ శహరాత్ 5000 ఫౌజేనిశీగేలే శిర్కేహే మోగలాచే తాబేదార్ బన్ లే (కారణ్ త్యాచే సంభాజీనే శిర్కాణ్ కేలే). తేవ్హా ఖండో బల్లాశ్ మ్హణాలే, తుమ్చే శిర్కాణ్ కేలే తనేచ ఆమ్చేహి తీన్ పురుష్ హత్తిపాయీ మారవిలే వరంతు

హిందూచ్యా

1. నీ రాజ్యంలో దుష్టులైన హిందూ విద్యేషులకు స్థానం ఈయద్దు

దొలతీకరితాఁ అమ్మి యుటత్ అహోఁత్ తుమ్మితో భాగీఅహఁఁ
తేవ్వా శిర్కేపణ్ కారస్థానాఁత్ ఆలే వ మరాఠ్యాఁన్

మిశూన్ జింజీ

హూన్ రాజారాం శత్రుచ్యా వేఢ్యాన్ తోడూన్ సుటూన్

గేతే¹

శాహూమహారాజూ సవాయీ జయసింహుడూ ఒకసారి హిందూ
ధర్మ సంరక్షణకి సువ్వేంచేసావంటే సువ్వేం చేసావన్న దానిమీద
వివదించుకొన్నారు. (నర్దేసాయీ—మధ్యవిభాగం) శాజీరావు, నానా

1. నాగోజీరాజేతో 'నువ్వు మరాఠీలతో చేరితే శత్రువుల ముట్ట
డిని ధ్వంసంచేసి హిందూధర్మాన్ని నిలబెట్టగలుగుతాము'
అని రహస్యంగా మంతనాలు సాగాయి. 'నువ్వుత్వరగా
మాతో చేరు' అన్నమాటని మన్నించి నాగోజీరాజే ముసల్మా
నుల దగ్గర నౌకరీని వదిలి ముట్టడింపు చేయక 5000 మంది
నైనికులతో సహానగరంలో ప్రవేశించాడు ..ఆనమయంలోనే
(శిర్కేవంశాన్ని సంభాజీతుద ముట్టించాడని) శిర్కే మొగలు
లతాబేదారు అయ్యాడు. అప్పుడు ఖండోజీ బల్లాళ్ "శిర్కేల
తలలు ఉత్తరించబడ్డాయి. వాస్తవమే. మా పూర్వీకుల్ని
ముగ్గుర్ని ఎనుగుచేత మట్టించి చంపేరు. అయినా మేము
మాత్రం హిందూ సామ్రాజ్య స్థాపనానికి నడుంకట్టుకొన్నాం.
నువ్వుకూడా మాతో చేరాలి" అన్నాడు. ఆ మాటతో శిర్కే
కూడా తంత్రంలో పాలుగొన్నాడు. మరాఠీలకి సహాయం
చేసాడు. దానితో రాజారాం ముట్టడిని చీల్చుకొని పారిపోగలి
గాడు.

సాహెబుల తరాలవాళ్లు కూడా అదే ఆవేశాన్ని పుణికి పుచ్చుకున్నారు. ఈ సందర్భంలో చరిత్ర కారుడి మాటలు ఆవధరించండి—

“పుష్కళానీ బాజీరావాచ్యాచ్ ఉద్యోగాచేఁ అనుకరణ్ వ పరిపోష్ కేలేలా దినతో, బ్రహ్మాండ్ర స్వామి, గోవింద్ దీక్షిత్ వగైరే దేశ్ భర్ యాత్రాకరూన్ అనుభవ్ ఘేత్ లేల్యా సాధుపురు షాఁచ్యా తికాణీఁ వరీల్ ‘హిందు పదపాదశాహీఁచీ’ భావనా స్ఫురణ్ పావత్ హోతీ వతే ఆపల్యా సర్వ శిష్యవర్గాస్ యాచ భావనేనేఁ ఉపదేశీత హోతే! (సర్దేసాయీ) బాజీరావ్ స్వతః ఘ్నజలాత్—‘అరే ంఘతాంకాయ్? చలా జోరానేఁ చాల్ కరూన్ హిందుపద పాదశాహీన ఆతాం ఉశీర్ కాయ్?’ (బాజీరావ్)¹

బ్రహ్మాండ్ర స్వామి అనాటి మేధావుల్లో మేటి ‘వరంతు హిందూ ధర్మాచా ఉచ్చేద్ జ్యారాజ్యాత్ హోతోత్త్యాన భేటణేఁ స్వామీన్ యోగ్యవాట్ లేఁ నాహిఁ ..హిందూచ్యా సామ్రాజ్యాఁ

1. ‘బాజీరావు ప్రారంభించిన గొప్పకార్యాన్ని అనుకరించిన వాళ్లు, పరిపోషించిన వాళ్లు పుష్కలంగా ఉన్నారు .. దేశమంతా సంచారం చేసి అనుభవాన్ని పొందిన బ్రహ్మాండ్ర స్వామి, గోవింద దీక్షితులు వంటి సాధుపురుషులలో కూడా ‘హిందూ మహాసామ్రాజ్యము’ అన్న భావన ప్రస్ఫురితమైంది. వాళ్ళు ఆభావనని తమశిష్యవర్గాలకి ఉపదేశించారు, (సర్దే సాయీ). స్వతః బాజీరావే అన్నాడు :, సంశయిస్తా రెందుకు? వేగంగా ముందుకు ఉరకండి! మనం అడు గెయ్యడమే ఆలస్యం, హిందూ సామ్రాజ్యం మనహస్త గతం అవుతుంది, (బాజీరావు)

త్ దేవ బ్రాహ్మణాంచా ఛఖహోజేహి గోష్ఠేకితీ లజ్జాస్పద ఆహే హీ
గోష్ఠేత్యానే శాహూచ్యా మనాత్ భరవూన్ దిలీ¹ (సర్దేసాయీ)

ఈ స్వామికి మధురాబాయి రాసిన వాక్యం—

‘శంకరాజీమోహితే, గణోజీశిందే, ఖండోజీ నాల్కర్, రామాజీఖరాడే,
కృష్ణాజీమోడ్ ఇత్యాది మాతబర్ సర్దారా, నీ రాజ్య రక్షణ్ కరూన్
శామలాంచా మోడ్ కేలా వ కోకణాత్ హిందూధర్మ్ రాఖ్ లా!’²

హిందువుల మహత్తరమైన పునరుత్థానం తాలూకు యధార్థ
తత్వాన్ని ఆకళించుకోడానికి మధురాబాయి అంగ్రేజ్ అనే యీ వీర
వనిత రాసిన దేశభక్త్యావేశపూరితమైన ఉత్తరాలు చదివితీరాలి.

గోవాలో పోర్చుగీసుల మతోన్మాద ప్రదర్శనలు, యూరోపులో
మతచాదస్తుల పంచాయితీలకి ఇండియాలో వేసిన ప్రతుల్లాంటివి.
వాళ్లు ఒకసారి హిందువుల నిత్య నైమిత్తికాచారాల్ని బహిరంగంగా
ఆచరించరాదని నిషేధాజ్ఞని జారీ చేశారు. అప్పుడు లోకోపకార
కుడైన అంతాజీ రఘునాథుడు ఆ ఆజ్ఞని ఉల్లంఘించడమేకాక

1. కాని స్వామి, హిందూ ధర్మోచ్ఛేదంజరిగే చోటునుంచి వచ్చే
వాళ్ళ నెవ్వర్నీ కలుసుకోడానికి ఇష్టపడలేదు... హిందూ భూమి
లోనే దేవతలూ బ్రాహ్మణులూ హింసకుగురి కావడం ఎంత
లజ్జాస్పదం అని శాహూమహారాజు ముందు నృష్టం చేశారు
కూడ.

2. శంకరాజీ మోహితే, గణోజీశిందే, ఖండోజీనాల్కర్,
రామాజీఖరాడే, కృష్ణాజీమోడ్ మొదలైన శక్తిశాలులైన
సర్దారులు రాజ్యాన్ని రక్షించారు; మహమ్మదీయుల్ని బహిష్కరించారు;
కొంకణంలో హిందూ ధర్మాన్ని నిలబెట్టారు.

తతిమ్మా హిందువుల్ని కూడా ఉల్లంఘించమని ప్రోత్సహించాడు. కాని అతను ఎరుగును పౌరుషహీనంగా శాంతంగా వ్యతిరేకించడం పౌరుషాన్ని చూపించలేని దద్దమ్మల్లాగ దుఃఖాన్ని దిగమింగడం మాత్రమేనని. అప్పటి పరిస్థితుల్లో నెగ్గుకురావాలంటే ఆ వ్యతిరేక ఉద్యమం వెనక ఒక బాజీరావు ఖడ్గమో, ఒక చిమణాజీకత్తో ఉండాల్సిందే. పోర్చుగీసు పరగణాల్లో విప్లవాన్ని తెచ్చింది అంతాజీ రఘునాథుడే. బాజీరావు వైపుకే హిందూనేతలు అందరూ మొగ్గు చూపేలా చేసినవాడూ అతనే. చిమణాజీ అప్పా చేసిన యుద్ధాల విజయ సన్నాహం అడుగుజాడల్లోనే, దాదాపు భూభాగాలన్నీ స్వతంత్రం కావడానికి కారణమైన మరాఠా సైనికోద్యమానికి దారి చూపించిన వాడూ అతనే.

ఈ లోపులో వసయీ పతనం కాకపూర్వం నాదిర్ శాహ్ ఇండియామీద దండెత్తి ఢిల్లీని వశపరచుకున్నాడు. మరాఠీవేగులు బాజీరావుకి అప్పుడిలా రాసారు.—

“తహమాస్పకులీఖాన్ కాహీదేవ్ నాహీ, జో పృథ్వీకాపూన్ కాఢీల్. జబర్దస్తాశీః సులుఖ్ కరీల్. మ్హణూన్ మాతబర్ ఫాజేని శీఃయావెః ఆధీః జబర్దస్తీ వ మగ్ సులుఖ్, ఆతా సారే రజపూత్ వ స్వామి (బాజీరావ్) ఏక్ జాగా రూలియా నికాల్ పడేల్. సమస్తాస్ (హిందూస్) బుందేలే వగైరే ఏక్ జాగా కరూన్ మోరా భావ్ దాఖవిలా పాహిజే. నాదిర్ శాహ్ మాఘరా జాత్ నాహీః. హిందు రాజ్యావరీ నిఘేల్.....రాయంచే (సవాయీజయసింగ్) మనీః రాజాజీస్ తఖ్తావర్ బసవావేః అనేః ఆహే-హిందురాజేసవాయీ ఆదికరూన్ స్వామీంచే స్వారీచీ మార్గప్రతీక్షా కరతాత్. స్వామీంచే, పుష్టిబల్ హోతాచ్ జాట్ వగైరే ఫౌజ్ దిల్లీవరీ పాఠపూన్ సవా

యాజీ ఆపణ్ డిల్లీన్ జాణార్¹ (ధోండ్గోగోవిందుడు బాజీరావుకి రాసిన ఉత్తరాలు)

కానీ వనయాని పట్టుకోడం పూర్తికాకపోడం వల్ల బాజీరావు సమయానికి వెళ్ళలేకపోయాడు. తన అశక్తతని చూసి తనకే కోపం వచ్చింది. ఆయన బ్రహ్మాండస్వామికి ఇలా రాసాడు—

‘హిందులోకాన్ సంకట్ ఠోర్ ప్రాప్త రూలేఁఆహే. అద్యా వనయా ఆలీ నాహేఁ. ఐశాన్. తమాం మరాఠీ పౌజావక్ హోఁఁఁఁ చమేలీపార్ వ్హావేఁ త్యాన్ (నాదిరాస్) అలీకడే యేఁఁఁ దేఁఁఁనయే అసా విచార్ ఆహే’² (బాజీరావాంచే బ్రహ్మాండ స్వామీన్ పత్ర)

1. తహమాస్పకులీఖాన్ (నాదిర్ శాహ్) భూమి మొత్తాన్ని నాశనం చెయ్యడానికి దేవుడేమీ కాదు. బలవంతుడిముందు కచ్చితంగా దిగివస్తాడు. అందుకని మీరు పెద్ద సేనతో ఇక్కడకు రావాలి. పోరాటం తరవాతనే శాంతి వెలిసేది. తమరూ రాజపుత్రరాజులూ అందరూ కలిస్తేనే తాడో పేడో తేల్చివేయవచ్చు. మనం హిందువులం అంతా బుందేల్ ఖండ్ మొదలైన వాటితోసహా ఏకమైతే గట్టిగా పోరాడవచ్చు. నాదిర్ శాహ్ కు తిరిగివెళ్లే ఉద్దేశం ఉన్నట్లుగా లేదు. సూటిగా అన్ని హిందూరాజ్యాలమీద దండెత్తుతాడు సవాయీ జయసింగు ఉదయపూరు రాణాజీని చక్రవర్తి నింహాసనం ఎక్కిద్దామని అనుకుంటున్నాడు. సవాయీతోసహా హిందూరాజులందరూ మీ రాకకోసం ప్రతీక్షిస్తున్నారు. తమరు వెనకనున్నారు అని తెలియగానే సవాయీజీ ఢిల్లీకి సేనని పంపడమేకాదు ఆయన కూడా ఎదుర్కోడానికి పయనిస్తాడు.

2. హిందువులు పెద్ద సంకటావస్థలో ఉన్నారు. మేమింకా సవాయీ స్వాధీనంచేసుకోలేదు ... ఈ పరిస్థితుల్లో మరాఠీ సేనలన్నీ

కానీ అతని అకుంతిత మనోబలం అన్నివిఘ్నాల్ని అధిగమించి నిలిచేలా చేసింది. మళ్ళీ అతను రాసాడు :—

‘ఆప్లీ మరగుతీ బాండజే (రఘూజీచే పారిపత్యవగైరే) బాజులారా లేవలీ పాహిజేత్. ఆతానర్వ హిందుస్థానాన్ ఏక్ శత్రు ఉత్పన్న జాలా ఆహే. మీతర్ నర్మదా ఉతరూన్ సర్వ మరాఠీ సైన్య చంబళేపర్యంత్ పనరూన్ దేజార్. మగ్ పాహూద్యా నాదిర్ శహకసాఖాలీయేలోలో!’¹ (బాజీరావు ఉత్తరం)

హిందుత్వమంటే అత్యధిక అభిమానమున్న హిందూ ఉద్యమ మహానేతర్లో ఎవ్వరికీ తీసిపోదు నవాయీ జయసింహుడు. బాజీ రావుని హిందూ ఉద్యమసమరాన్ని మాల్యావైపుకు కూడా మళ్లించ మని ప్రార్థించమని పీడిత మాల్యా హిందూ ప్రజకి సూచించినవాడూ ఇతనే. హిందూ మహాసామ్రాజ్య స్థాపనా కాంక్ష అనే శివాజీమతానికి అనుయాయులు అధికం కావాలి అన్న ఆకాంక్షతీరడానికి ఇదొక ప్రముఖ కార్యం. దేశభక్తుడూ బుద్ధిశాలీ అయిన ఈ రాజపుత్ర రాజకుమారుడు రాసిన ఉత్తరాల్లో ఒక దాంట్లో ఇలా రాసాడు :—

‘సిద్ధశ్రీ...నందలాల్జీ ప్రధాన్ వ భాయిజీ తాకుర్, సంస్థాన్ ఇందోర్, అమర గఢసు మహారాజాధిరాజ శ్రీనవాయీ జయసింహజీ

కలిసి చంబల్ నదిని దాటాలి. నాదిర్ శాహ్ ఇహపైకి రాకుండా అడ్డగించాలి. (బ్రహ్మేంద్రస్వామికి బాజీరావురాసిన ఉత్తరం)

2. మన గృహచ్చిద్రాల్ని పక్కకితోసెయ్యాలి (రఘూజీని శిక్షించడం మొదలైనవి). ప్రస్తుతం హిందూస్థానం మొత్తానికి ఒకే శత్రువు ఉన్నాడు. నామటుక్కినేను నర్మదని దాటడానికి నిశ్చయించుకున్నాను. చంబల్ దాకా మరాఠీ సేనల్ని నడిపిస్తున్నాను. ఇహ నాదిర్ శాహ్ ధక్షిణంవేపుకి ఎలాధాగలడో చూస్తాను.

కృత్ ప్రణామ్ బంచ్ జో....సో ఆప్ కో లిఖ్ తే హైకి బాద్ శహానే
చథాయీ కీ హై, తోకుచ్ చింతా నహీఁ. శ్రీపరమాత్మా పార్ లగా
వేగా. బాజీరావ్ పేశ్వే నే హమ్ నే ఆప్ కే నిసబత్ కోల్ వచన్
కర్ లియా హై¹

మళ్ళీ ఇలారాసాదు:- 'హజార్ శాబాన్ హై ఆప్ నబ్ మాలవే
సరదార్ ఏక్ రహ్ కే హిందు ధర్మ కా కల్యాణ్ హోనా. బేర్ మాల
వేమేఁ హిందు ధర్మ కీ వృద్ధి హోనా ఇస్ బాత్ విచార్ కర్ మాల
వేమేఁ నే ముసల్మానోంకో నామేద్ కియే, బేర్ హిందు ధర్మ
కాయం రఖా'

(జయసింగు ఉత్తరాలు, 26-10-1721)

హిందూ విమోచనోద్యమంలో, హిందూ మహా సామ్రాజ్య
సంస్థాపనోద్యమంలో పరాక్రమించిన మహానేత బాజీరావు పుత్రుడు,
నానాసాహెబ్. అతను ఇతరులకు రాసిన ఉత్తరాలు అధ్యయనం
చేయదగినంత మహత్తరంగా ఉంటాయి. నానాసాహెబ్ కనిపించి

1. మీకు విజయమగుగాక: ఇందోర్ సంస్థానాధీశ్వరులైన
సందలాల్ జీ ప్రధాన్ కూ బాయీజీ తాకుర్ కూ అమర్ గడ్ లో మజిలీ
చేస్తూన్న మహారాజాధిరాజు సవాయీ జయసింగు ప్రణామ పూర్వ
కంగా వ్రాయునది. బాద్ శాహ్ దురాక్రమణ ప్రారంభించాడని మీరు
బాధ పడనక్కర్లేదు. పరమాత్ముడు మనని గట్టెక్కిస్తాడు. మీత
రపున నిలబడడానికి బాజీరావు పేశ్వేమాట ఇచ్చాడు. సెహబాస్,
సెహబాస్. మాల్య సర్దారు లందరూ ఏకమై హిందూ ధర్మ వృద్ధికి
పాటుపడటం ముదావహంగా ఉంది. మాల్యాలో హిందూ ధర్మాభి
వృద్ధి జరగాలనే ఉద్దేశంతోటే ముసల్మానుల్ని హతాశులుగా చేసి
ఘంపిస్త. హిందూ ధర్మం అవిధంగా ఏ విచ్చిత్తి లేకుండా నిలిచింది.

నపుడల్లా హిందుత్వయోధుడిగానే దర్శనమిస్తాడు. తారాబాయికి అతను రాసిన ఈ వాక్యాలు చూడండి—‘మోగల్ కేవల్ హిందు రాజ్యాచే శత్రు. త్యాన్ దేఖీల్ అనునందానే, హోత్ అసతా సేవ కచ్ వాకడే వర్తతాత్ హదోష్ :’² (నానాసాహెబు ఉత్తరాలు)

పానిపట్టు యుద్ధంలో చాలా కోల్పోయినా సర్వనాశనం మాత్రం కాలేదు. ఎందుకంటే, దాంట్లో ఇద్దరు బతికి ఉద్యమాన్ని కాపాడేరు : నానాఫర్నావీస్, మహద్జీశిందే. హిందూ సేనల పాలిటి మేధస్సు, కత్తి, డాలా అన్నీ వాళ్ళిద్దరే. నలభైవేళ్లుపై చిలుకుగా యోచించి పనిచేస్తూ, పానిపట్టులో వెన్ను విరిగేలా ఓడిపోయినా యుద్ధాలు చేసారు. పానిపట్టులో సంభవించిన పరాజయం ఘోరాతి ఘోరం కావడం ఒక గుణపాఠం అయింది. అదే హిందువుల్ని హిందు స్థాన ప్రకృత పాలకులుగా చేయడంలో సహాయపడింది. సంఘటనల సుముఖత్వాన్ని రాష్ట్రమనోభావం ఎంత చురుకుగా ఆకళించుకుందో, హిందుత్వం అంటే ప్రజలు ఎంత ప్రగాఢ అభిమానాన్ని చూపిందడం మొదలు పెట్టారో, స్థాపన మినహా హిందూ సామ్రాజ్యం ఎలాగ ఏర్పడిందో అనాటి రాజనైతిక విద్వాంసుల వ్రాతల్లో సుష్టుగా ద్యోతకమవుతుంది. నానాకూ మహద్జీకూ మధ్య ఏర్పడ్డ పొరపొచ్చాలు మాసిపోయాయన్న సువార్త మహారాష్ట్రంలో ఆ చివర నుంచి ఈచివర దాకా ఉన్న మరాఠీలకు సంతోషదాయకం అయింది; ఆవార్తను విన్న గోవిందరావ్ కాశే నానా ఫర్నావీస్ కు ఇలారాసాడు:—

2. (నిజాం) మొగలులు హిందూ రాజ్యానికి బద్ధ శత్రువులు. నువ్వు వాళ్ళతో మంతనాలు సాగిస్తూనే సేవకుడనైన నన్ను కుటిలంగా వర్తిస్తున్నావని నిందిస్తున్నావు :

‘పత్ షహతాచ్ రోమాంచ ఉభేరాహితే. అతి సంతోష్ యాలా. విస్తార్ వత్రిఁ కితిలిహూఁ? గ్రంథ్ చేగ్రంథ్ మనాత్ ఆలే. అటక్ నదీచే అవీకడే దక్షిణ్ సముద్రా పావేతోఁ హిందూచేఁ స్థాన్-తురక స్థాన్ నచ్చే. హే ఆప్లీసీమా పాండవాఁ పాసున్ విక్రమాజిత పావేతోఁ త్యాఁనీఁ రాఖూన్ ఉపభోగ్ ఘేత్లా. త్యామాగేఁ రాజ్య కర్తే నాదాన్ నిఘాలే. యవనాఁచేఁ ప్రాబల్యరూలే. చకత్యానీ, (బాబర్ చ్యా వంశజానీఁ) హస్తినా పూర్వేఁ రాజ్య్ ఘేత్లేఁ. శేవ్టీఁ అలంగిరాచే కార్ కిర్దీత్ యజ్ఞోపవీతాన్ సాడేతీన్ రుపయే జేజయా బసూన్ ఓలేఁ అన్న వికత్ ఘ్యువేఁ అశీ నొబత్ గుజర్లీ

త్యాదివసాంత్ కైలాస్ వాసీ శివాజీ మహారాజ్ శకకర్తే వ ధర్మరాఖ్లే నిఘాలే. త్యాఁనీఁ కించిత్ కోన్యాఁత్ ధర్మరక్షణ్ కేలేఁ. పుడేఁకైలాస్వాసీ నానా సాహెబ్ వ భాఁషా సాహెబ్ ప్రచండ ప్రతాప సూర్య్ అసేర్పూలేకిఁ, అసేఁ కధీఁ రూలేఁ నాహీఁ. హల్లీ శ్రీమంతాఁచే పుణ్య్ ప్రతాపేఁకరూన్ వ రాజేశ్రీ పాటిల్ బువాంచ్యా బుద్ధివ తర్ వారీచ్యా పరాక్రమేఁ కరూన్ సర్వ్ ఘరాస్ ఆలే. పరంతు రూలేఁ కసేఁ ప్రాఁప్తరూలేతేజేఁ కరూన్ సులభతా వాట్లీ. అగర్ ముస ల్మాన్ కోణీ అసతేతర్ మోరేమోరే తవారిఖ్ నామే రూలే అసతే. యవనాంచ్యా జాతీత్ ఇత్కి గోష్ట చాంగ్లీ రూల్యాస్ గగనాబరో బర్ కరూన్ శోభవాలీ. ఆమ్చే హిందూత్ గగనా ఇతకి రూలీ అసతాం ఉచ్చార్ న కరావా హేచాల్ ఆహే. అలభ్య్ గోష్టి ఘడల్యా. యవనాంచ్యా మనాత్కిఁ కాఫర్ శాహీ రూలీ అసేఁ బోల్తాత్.

లేకిన్ జ్యాఁనీ జ్యాఁనీ హిందు స్థానాత్ శిరేఁ ఉచలలీఁ త్యాంచీఁ పాటిల్ బాబానీ ఫోడ్లీఁ. న లాభ్ల్యా త్యా గోష్టి. లాభ్ల్యా త్యాంచా బందోబస్తే శకకర్త్యా ప్రమాణేఁ హోఁఁఁఁ ఉపభోగ్

ఘ్యువేపుడేచ ఆ హే. కోరే పుణ్యాయీత్ ఉణ్ణేపడేల్ ఆణికాయ్ దృష్టే
 లాగేల్ నకళే, యూహ్య గోష్ఠీ యాంత కేవళ ములుఖ్, రాజ్య ప్రాప్తే
 ఇతకేంచ నాహే. తరీ వేదశాస్త్రరక్షణ్, గోబ్రాహ్మణ ప్రతిపాలన్,
 సార్వభౌమత్వహతీ. లాగణ్ కీర్తియశ్ యాంచేనగారే వాజణ్,
 ఇత్క్యా గోష్ఠీ ఆహేత్. హేకిమయా సంభాళణ్. హక్క్ ఆప్వా వ
 పాటిల్ బాబాంచా త్యాంత్ వేత్యాన్ పడలాకీ. దోస్త్ దుష్మన్ మజ్
 బూత్. సంశయ్ దూర్ఝాలా. అతిచాంగ్లే. అతి చాంగ్లే.
 దుష్మన్ ఉశాపాయథ్యాశీ. లాగున్ ఆహేత. చైన్ నవ్త తే. ఆపణ్
 లిహిల్యావరూన్ మన్స్వస్త్ యూ లే.¹ (క్రీ.శ. 1793)

1. నీ ఉత్తరం చదవగానే ఒళ్లంతా పులకరించింది. మహా సంతో
 షంగా ఉంది. అదంతా పూర్తిగా రాయలేను. నా మనస్సంతా ఆలో
 చనలతో నిండి ఉంది. అటకనదీ తీరంనుంచి హిందూ మహాసముద్రం
 దాకా ఉన్న భూఖండం హిందువులది, తురకలది కాదు. పాండవుల
 కాలం నుంచి విక్రమాదిత్యుడి కాలందాకా ఇవే మన సరిహద్దులు. వాళ్లు
 వాటిని సంరక్షించి అనుభవించారు. వాళ్ళ తరవాత పాలకులు బల
 హీనులూ అశక్తులూ కాడంతో యవనుల (మహమ్మదీయుల) ప్రాబల్యం
 పెరిగింది. హస్తినాపుర రాజ్యాన్ని మొగలులు కైవసం చేసుకున్నారు.
 దాంతో ఆలంగీర్ పాలనా కాలంలో జందెంవేసుకున్న ప్రతీవాడూ
 మూడున్నర రూపాయల జిజియా పన్ను కట్టడం, వండిన అన్నం
 కొనుక్కోడం రాటి దౌర్భాగ్యాలు దాపురించాయి.

ఆ సమయంలో కైలాసవాసి శివాజీ మహారాజు శకకర్తగా
 అవతరించి ధర్మ రక్షకుడుగా నిలిచాడు. కానీ ఆయన కార్యక్షేత్రం
 సీమితమే. తర్వాత అర్యంత శక్తిశాలులైన నానాసాహెబు, భాడి
 సాహెబు వచ్చారు. ఇప్పుడు ఇదంతా పాటిల్ బువా (మహద్జీ)

ఘ్యువేపుడేచ ఆహే. కోరే పుణ్యాయీత్ ఉణ్ణేపడేల్ ఆణికాయ్ దృష్టే
 లాగేల్ నకళే, యూయ్యా గోష్టి యాంత కేవళ ములుఖ్, రాజ్య ప్రాప్తే
 ఇతకేంచ నాహే తరీ వేదశాస్త్రరక్షణ్, గోబ్రాహ్మణ ప్రతిపాలన్,
 సార్వభౌమత్వహాతీ లాగణ్ కీర్తియశ్ యాంచేనగారే వాజణే,
 ఇత్క్యా గోష్టి ఆహేత్. హేకిమయా సంభాశణే. హక్క్ ఆప్వా వ
 పాటిల్ బాబాంచా త్యాంత్ వేత్యాస్ పడలాకీ దోస్త్ దుష్మన్ మజ్
 బూత్. సంశయ్ దూర్ఝాలా. అతిచాంగ్లే. అతి చాంగ్లే
 దుష్మన్ ఉశాపాయథ్యాశీ లాగున్ ఆహేత. చెన్ నవ్త తే. ఆపణ్
 లిహిల్యావరూన్ మన్స్వస్థ ఝలే.¹ (క్రి.శ. 1793)

1. నీ ఉత్తరం చదవగానే ఒళ్లంతా పులకరించింది. మహా సంతోషంగా ఉంది. అదంతా పూర్తిగా రాయలేను. నా మనస్సంతా ఆలోచనలతో నిండి ఉంది. అటకనదీ తీరంనుంచి హిందూ మహాసముద్రం దాకా ఉన్న భూఖండం హిందువులది, తురకలది కాదు. పాండవుల కాలం నుంచి విక్రమాదిత్యుడి కాలందాకా ఇవే మన సరిహద్దులు. వాళ్లు వాటిని సంరక్షించి అనుభవించారు. వాళ్ళ తరవాత పాలకులు బలహీనులూ అశక్తులూ కాడంతో యవనుల (మహమ్మదీయుల) ప్రాబల్యం పెరిగింది. హస్తినాపుర రాజ్యాన్ని మొగలులు కైవసం చేసుకున్నారు. దాంతో ఆలంగీర్ పాలనా కాలంలో జందెంవేసుకున్న ప్రతీవాడూ మూడున్నర రూపాయల జిజియా పన్ను కట్టడం, వండిన అన్నం కొనుక్కోడం రాటి దౌర్భాగ్యాలు దాపురించాయి.

ఆ సమయంలో కైలాసవాసి శివాజీ మహారాజు శకకర్తగా అవతరించి ధర్మ రక్షకుడుగా నిలిచాడు. కానీ ఆయన కార్యక్షేత్రం సీమితమే. తర్వాత అర్యంత శక్తిశాలులైన నానాసాహెబు, భాడిసాహెబు వచ్చారు. ఇప్పుడు ఇదంతా పాటిల్ బువా (మహద్జీ)

వ్యక్తికరించలేదు. 'హిందువు', 'హిందూస్థానం' అన్న శబ్దాల పుట్టుకని ఎంత సహజంగానో ఇది విశదీకరించింది. క్రితం తరందాకా మనపూర్వీకులు ఈ శబ్దాల్ని ఎంత గాఢంగా ప్రేమించారో, గౌరవించారో, ఈ శబ్దాలతో ఎంతటి తాదాత్మ్య భావాన్ని అనుభవించారో ఈ ఉత్తరం విపులంగా విడమర్చి చెప్పింది. దీని ముందు ఇంకా మరో ఉదాహరణని ఇవ్వడం పునరుక్తి మాత్రమే అవుతుంది.

వెట్టి మొట్టి నమ్మకాలు పోవాలి !

వైదికయుగం నుంచి మొదలెట్టి క్రీ.శ. 1818లో మన హిందూ రాజ్యించివరి పతనందాకా 'హిందువు', 'హిందూస్థానం' అనేపదాల పుట్టు పూర్వోత్తరాల్ని పరామర్శించడం అయింది కనక ఇప్పుడు మనం హిందుత్వం గుణధర్మాల్ని విశ్లేషించే ప్రధాన కార్యానికి ఉపక్రమించవచ్చు. 'హిందువు' 'హిందూస్థానం' అన్నపదాలు మౌలికంగా మహమ్మదీయుల మాతృర్య జన్యాలు అనే మన సదుద్దేశ సంపన్నులైన తొందర పాటు దేశప్రజల మనస్సుల్లో చొరబడిన అనమాన పెనుభూతాన్ని పారిపోయేలా చేయడం మన ప్రవ్రథమ ఉద్దేశం, కర్తవ్యమూను. ఈ శబ్దాలి పుట్టుక గురించి ఇంతదాకా మనం చెప్పుకున్న మాటలు తరవాత ఈ అనుమానం వెలిబుచ్చడం శుద్ధ మూర్ఖత్వం అనే చెప్పాలి. అంతే కాదు ఆ అనుమానం ఉందని అనడమే దాన్ని కాదనడం అవుతుంది. మహమ్మదు ప్రవక్త పుట్టుకకు చాలాకాలం క్రితంనుంచీ, అంతేకాదు అరేబియన్లు ఒక ప్రజగా నిలదొక్కకోక ముందు నుంచీ ఈ సనాతనదేశం మనకి పరాయివాళ్ళకి కూడా 'సింధు' లేక 'హిందు' అన్న సాభిమాన నామంతోనే సువిదితమై ఉంది. 'ఇండస్' పదాన్నిగానీ 'హిందూ' పదాన్నిగాని అరేబియన్లు కల్పించి ఉండలేరు. పురాతన ఇరానియన్లనుంచీ, యూదుల

నుంచీ తదితరజనుల నుంచీ ఈ శబ్దాన్ని వాళ్ళు ఎఱిగి ఉంటారు. ఈ చారిత్రక వాదాన్ని పక్కకి నెట్టినా, ఒక్కసారి ఆలోచించండి ఈ పేరు మన శత్రువులు జుగుప్సతో మనకు పెట్టిన పేరే అందరూ అనుకుంటూన్నట్టే అయితే వీర్యవంతమూ ప్రఖ్యాత వంతమూ అయిన మనజాతికి అది ఎలా నచ్చిఉండగలదు? అరబ్బీ పారసీక భాషలు మనవాళ్ళకేం కొత్తకావు. మహమ్మదీయులు మనల్ని కాఫిర్లని కూడా పిలుస్తారు. అలా అని మనమా పేరుని పెట్టుకున్నామా? మనల్ని గుర్తించే ప్రత్యేక సంజ్ఞగా దాన్ని పట్టుకొని వేళ్లాడు తున్నామా? ఒక్క 'హిందూ' 'హిందూస్థాన' శబ్దాల విషయంలోనే రాష్ట్రపత్యానానికి ఐచ్చి కంగానే ఎందుకు తలవంచారుట? ఎందుకంటే, మనలో కొంతమందిలాగ కాక, వాళ్ళకి మన రాష్ట్రజీవనంలో గట్టి సంబంధం ఉంది కనక, వాళ్ళు మనదేశ సంప్రదాయాల గురించి ఎక్కువ ఎరుగుదురు కనక. ఆందుకనే కొంతమంది ఈ 'హిందూ' శబ్దం సంస్కృతంలో లేదని రెట్టిస్తూంటారు. ఇదొక్కటేనా? సంస్కృత సాహిత్యంలో కిషన్—బనారస్—మరాఠా—సిక్కు—గుజరాత్—పాట్నా—సియా—జమున—ఇంకా వేలకొలది మనం రోజూ వాడుతూఉండే ఇతర పదాలు కూడాలేవు. అలా అని పీటన్నిటికి అన్యదేశీయమూలాలున్నాయంటారా? బనారస్ అన్నపదం సంస్కృతంలో కనిపించక పోయినా అదిదేశీయమే. ఎందుకంటే సంస్కృత 'వారాణసి' శబ్దానికి ఇది ప్రాకృత రూపంకనక. అసలు గ్రాంథిక సంస్కృతంలో ప్రాకృత రూపం కోసంవెతకడం హాస్యాస్పదం. అంతేకాదు. 'హిందూ' పదం ప్రాకృతంకాబట్టి సంస్కృతంలో కనిపించాల్సిన అవసరంలేదు. కాని అది ప్రాకృతరూపమయ్యా కూడా సంస్కృత వాఙ్మయంలో ఆక్కడక్కడ ప్రయుక్తమయిందంటే అదే ఆ ప్రాకృత రూపానికి ఉన్న అత్యంత ప్రాముఖ్యాన్ని

చాటి చెవుతుంది. ఉదాహరణకి, బేరుతంత్రం 'హిందు' శబ్దాన్ని ఉపయోగించింది. మహా రాష్ట్రలో అప్పే, బెంగాల్‌లో తారానాథ్ తర్కవాచస్పతి అనే సంస్కృత శబ్దకోశకర్తలు కూడా ఈ శబ్దాన్ని ఉల్లేఖించారు. "శివశివ నహిందుర్నయవనః" అన్న శ్లోకపాదం జగమెరిగినదేకనక దానిగురించి ఎక్కువగా ఏం చెప్పక్కర్లేదు.

ఆధునిక తురకీకృత పారసీకంలో హిందూవదానికి జుగుప్సాకరమైన అర్థాన్ని ఆపాదించినప్పటికీ ఆ వశ్చాత్కరణం మూల హిందూ శబ్దభావాన్ని తోసిరాజని, కిట్టనితనంలో అంటగట్టిన 'నల్లని' 'నలుపు' అనే అర్థాలే సరిఅయినవీని ఎలా నప్పించుకోగలదు? పార సీకంలో హిందు, హింద్ శబ్దాలు వాడతారు. కాని వాటి అర్థం నలుపు అని మాత్రం కాదు. ఆ శబ్దం మన హిందు శబ్దంతోపాటు ఒకే సంస్కృతపదం 'సింధు' లేక 'సింధ్' నుంచి ఉద్భవించిందని మనకు తెలుసు. 'నలుపు' అని అర్థంకాబట్టే హిందూ శబ్దం మనకోసం వాడేరనుకుంటే మరి 'హింద్' (హిందీ) శబ్దాలు 'నల్లటి మసీద్' అన్న అర్థాన్ని ఇయ్యక పోయినా మనకోసం ఎందుకు వాడతారు? అసలు నిజమేమిటంటే హిందూ శబ్దం పుట్టిన కాలం తురకీకృతపారసీకం పుట్టినప్పటిది కాక పూతన ఇరాన్ భాష ఘెండ్ పుట్టినప్పటికాలం, ఆకాలంలో నప్తసింధువంటే నప్తసింధువు అనే అర్థం. మనకీపేరుని నల్లని వాళ్ళముకనక వాడేరనడానికి ఆస్కారంలేదు ఎందుకంటే ననాతన నప్తసింధువులు, అంటే హిందువులు ఆవెస్తీయకాలంలో ఇరానీయన్ల మాదిరి చక్కగా ఉండేవాళ్లు. వాళ్లు వీళ్లు ఒకరి పొరుగున మరొకరు ఉండేవాళ్లు. ఒక్కొక్కరి పొత్తుగా కలిసి కూడా ఉండేవాళ్ళు. మొన్నమొన్నటి క్రైస్తవ శకం 9వ శతాబ్దంలో పార్థియన్లు మన సరిహద్దు ప్రాంతీయ రాజ్యాన్ని

శ్రేతభారతం, అంటే తెల్ల హిందూదేశం అని వ్యవహరించేవాళ్ళు. అవిధంగా 'హిందువు' అంటే మౌలికంగా భాషాపరంగా నల్లమనిషి అని అర్థంఅయి ఉండకూడదని తెలుతోంది.

ఇంతవరకూ నిరూపించి చూపిన దాంతో మహమ్మదీయులుగానీ తురకీక్కత పారసీకులు గానీ అంటే ఎవరో తెలియక పూర్వం నుంచీ కూడా మన గడ్డనీ మనదేశాన్నీ గుర్తించే సాధిమాన దేశ భక్త్యాత్మక నంజులుగా 'హిందూ' 'హిందూ' స్థానం శబ్దాలు ప్రచలితమని పరిపూర్ణంగా స్పష్టమయిం తరవాత, హిందూ శబ్ద మహత్త్వం దృష్ట్యా, దాని మీద మన కున్న ప్రీతి దృష్ట్యా, ఎవరో ఇక్కడ కొంత మంది అక్కడ కొంత మంది తలలువాచిన చాదస్తూలా వీచ్చి వాళ్ళూ దీనికి ప్రశంసా పూర్వక అర్థం చెప్పినా జుగుప్సాన్విత మైన అర్థం అంట గట్టినా వట్టించు కోవాల్సిన అవసరం ఏముంటుంది? ఒకకాలంలో 'ఇంగ్లండు' అనే పేరు దానిని జయించిన నార్మన్ల దృష్టిలో నీచంగా పరిగణింప బడేది. ఆ పదాన్ని ఒక తిట్టుగా ఉపయోగించే వాళ్ళు : 'నే నొక ఇంగ్లీషు వాడినయి పోయినంత ఒట్టు !' అని ఒట్టు పెట్టుకోడం ఆత్మగర్వణానికి పరాకాష్ఠగా అనుకొనే వాళ్ళు. ఒక నార్మన్ దేశస్థుణ్ణి 'ఇంగ్లీషువాడు' అనిపిలవడమే ఒక క్షమించరాని అపరాధంగా పరిగణించేవాళ్ళు. అలా అని ఇంగ్లీషువాళ్ళ తమ దేశం పేరుని 'ఇంగ్లండు' కిమారుగా 'నార్మండి'గా మార్చు కొందామని అనుకున్నారా ఎప్పుడేనా? లేకపోతే 'ఇంగ్లీషు' నామాన్ని పరిత్యజించటం చేత వాళ్ళ గొప్పవ్వాడై పోయే వాళ్ళా? కాదు, ననేమిరాకాదు ఆసబు వాళ్ళ తమరక్త సంబంధాన్నీ, పేరు నీ వదలలేదు కాబట్టే ఈ రోజున నార్మన్ అనేపదమే చారిత్రాత్మక శిలాచిత్రావశేషమే అయినా, నార్మండి అనే ధోనామమే ప్రపంచ వటంలో అయివు

మచ్చా లేకుండా పోయినా, అవమానాన్ని అనుభవించిన ఇంగ్లీషు వాడూ, ఇంగ్లీషు భాషా, జగత్తు ఇందాకా కాంచనటువంటి విస్తృత సామ్రాజ్యాన్ని సొంతం చేసుకోగలిగాయి అని చెప్పడం విడ్డూరమేమీ కాదు. అయినా ఇంగ్లీషువాళ్ల యశోవైభవాలు ఎంత గొప్పవైనా అందులో హిందూ సామ్రాజ్య యశశ్చంద్రికలతో సాటి అయినవి ఏమున్నాయి ,

సంఘర్షణ కాలంలో దేశప్రజల మనస్సు సమత్వాన్ని కోల్పోయి విషపూరితమైపోతుంది. పాఠశాలకులుకానీ మరొకళ్ళుకానీ ఎప్పుడైనా 'హిందువు' అంటే 'దొంగ' అని 'నల్లవాడూ' అని మాత్రమే అర్థం చేసుకుంటే చేసుకొని ఉండవచ్చు. కాని వాళ్ళు ఇది గుర్తించుకోవాలి: హిందువులకు కూడా మహమ్మదీయుడు అంటే అస్తమానూ మంచివ్యక్తి అని మాత్రమే అర్థంకాదు-అని. ఒక మనిషిని ముసల్మాను, లేకపోతే 'ముసండా' అని పిలవడం అతనిని పశు తుల్యుడు అని అనడం కన్నా నికృష్టంగా భావించిన సమయాలు ఉన్నాయి. కోవం, కడుపుమంటా, గుండెమంటా ఉన్నంత సేపూ చావు బతుకులమధ్య నలిగిపోతూన్న ప్రజలు ఇటువంటి తిట్లూ, బూతులూ వాడడం అనివార్యమే అయినా, ఆ కక్షలూ కావేషాలూ తీరగానే తిరిగి పెద్దమనుష్యులు కాడానికి అవన్నీ మరచిపోవాలి. పురాతన కాలంలో యూదులు హిందూశబ్దాన్ని బలాన్నీ శక్తినీ సూచించడానికి ఉపయోగించేవాళ్ళు అన్న మాట మరచిపోకూడదు. 'సో హాబ్ మో అలక్స్' అనే అరబ్బీ కావ్యంలో 'చుట్ట పక్కాల మీద జరిగే అత్యాచారం హిందూ ఖడ్గపాతంకన్నా వాడిగా ఉంది' అన్న ప్రయోగం ఉంది. పాఠశాలలో 'హిందూ ప్రత్యుత్తరాన్ని ఇచ్చాను' అని చెప్పడం ఒక నానుడిగా 'హిందూఖడ్గంలో' ధైర్యంగా ప్రాణాంతకంగా 'ఘోరవెయ్యడం' అనే అర్థంలో రూఢి అయ్యింది. పురాతన భాషలో

నీయన్లు నాణ్యమైన వస్త్రాన్ని 'సింధు' అని పిలిచేవాళ్ళు. ఎందుకంటే సాధారణంగా అటువంటి వస్త్రాలు సప్తసింధువులనుంచి వచ్చేవికనక. వాళ్ళు ఈ అలవాటునుబట్టి వాళ్ళకి మనదేశం సింధువుగానే తెలుసు నని వ్యక్తమవుతుంది. అదీగాక పురాతన బాబిలోనియన్ భాషలో ఆ మాటకు మరో ఇతర అర్థం ఉందన్న సంగతి ఇంతవరకు బయటపడలేదు.

విశిష్టనాగరికత కలిగిన మన పౌరుగు చైనా దేశానికి చెంది నయు ఆన్ చ్యాంగ్ అనే మహత్తర యాత్రికుడు 'హిందు' అన్న పదానికి చెప్పిన విచిత్ర భాష్యంవిన్న ఏ హిందువు గర్వించ కుండా ఉండలేడు. అతను హిందూ పదాన్ని సంస్కృత 'ఇందు' పదంతో సమానంగా భావించి మనదేశం 'ఇందుస్' అనడంలో మహా భ్రాంత్యం ఉందన్నాడు: ఎందుకంటే ఈదేశ ప్రజలూ, వాళ్ళ నాగరికతా చంద్రుడిలాగే దుఃఖ సంతప్తమై అలసి సొలసిన మానవాత్మకు సత తమూ ఆహ్లాద జన్యంగా ఆనందా మృతకందంగా ప్రసిద్ధం కనక— అని వివరించాడు. ఇంత హృదయ పూర్వక మాన్యతను మనదేశ నామానికి ఇతరులు ఇచ్చారంటే అది మన బాహుశౌర్యానికి, పుణ్యోద్దేశాలకీ, ఆత్మన్న త్యానికి వాళ్ళు అర్పించిన జోహార్లు అనుకోక మనకి ఆశౌర్యాదులు లేవనిగానీ, వాటిని వాళ్లు గుర్తించ లేదని కానీ ఎలా అనుకోగలము ? పిల్లలు కట్టికి గుఱ్ఱంతలని కట్టి తాము పరిగె డుతూ గుఱ్ఱాన్ని స్వారీ చేస్తున్నామని సంతోషించినట్టే కొంతమంది మన అన్నదమ్ములు తమని జనాభాలెక్కల్లో హిందువులకు మారుగా 'ఆర్యులు' అనినమోదు చేసుకొని సంతోషిస్తే దానివల్ల ఒరిగేదేమిటి అంటే ఆర్య శబ్దాన్ని కూడా వాళ్ళనీచస్థాయికి దించెయ్యడమూ, 'బానిస' 'కూలీ' అనేమాటలకి 'వర్ణాయపదంగా దీన్ని కూడా చేర్చ

డమూ మాత్రమే అవుతుంది. మనరాష్ట్రం పూర్వవైభవాన్నీ బొన్న త్యాన్నీ మళ్ళీ పొందేంతదాకా ఎన్ని పేరులు పెట్టుకున్నా వాటి గతి అంతే అవుతుంది.

హిందూ హిందుత్వ శబ్దాల్ని నిరాకరించే అసంభవవాదాన్నీ, ఆ శబ్దాలు విదేశీయుల ద్వేషబుద్ధి జన్మాలు అన్న మూర్ఖ వాదాన్నీ కొంతసేపటికి అంగీకరించామే అనుకొందాం. అప్పుడు కూడ మా ప్రశ్న సూటిదే: అనలు మనం ఆ పేర్లను కాదని మరో పేరును తయారుచేసి పెట్టగలగడం సంభవమేనా? — అని. ప్రస్తుత స్థితి దృష్ట్యా హిందూశబ్దం మనజాతి ధ్వజంగా పరిగణింపబడుతోంది. అన్ని అంశాలనీ మించి, కన్యాకుమారినుంచి కాశ్మీరందాకా, అటకం నుంచి కటకందాకా మన జాతి ఐక్యతని బలీయంగాచేసి కలకాలం నిలబెట్టడానికి ఈ హిందూనామమే మహాకారణం అయింది. అటు వంటప్పుడు మనం దీన్ని తోపిని మార్చుకున్నట్టుగా మార్చగలమా? ఒకసారి దేశ సదృక్షుడొకడు 'దొంగ' 'నల్లమనిషి' అని అర్థం ఉన్న హిందువన్న పేరు పారసీక మహమ్మదీయులు వెగటుతో మనకు పెట్టిన పేరేనన్న ప్రచలిత మిథ్యావాదాన్ని సమ్మి తనని జనాభా లెక్కల్లో హిందువుకి మారుగా ఆర్యుడిగా నమోదుచేసుకుందామను కున్నాడు. వ్యవధిలేక నేను అతనితో హిందూశబ్దం పుట్టుపూర్వోత్తరాల్ని గురించి ఆమూలాగ్రం చర్చించమంటానే 'నీ పేరేమిటి?' అన్న చిన్నప్రశ్న వేశాను. 'తక్తసింగ్' అన్నాడు అతను. "హిందు వన్న పేరు ఎక్కడినుంచి పుట్టిందో వివాదగ్రస్తమే అయినా, నీ పేరు ఒక సంకరనామమన్నది నిర్వివాదాంశం. అందుకని దాన్ని ముందుగా ముద్గలాయనుడనో సింహాననసింహుడనో ఒక కల్తీలేని ఆర్యనామంగా మార్చుకొని మరీ నమోదుచేసుకో" అని సలహా

ఉచ్చాసు అతనికి. కొంతసేపు ఈ మాటని తప్పించే మాట్లాడాడు అతను. ఆ తరవాత నా పోరుపడలేక పేరు మార్చుకోడానికి ఎన్నెన్ని కష్టాలు పడాలో, అలా మార్చుకుంటే తన ఆర్థిక పరిస్థితి ఎలా దెబ్బ తింటుందో, 'ఏమిటి పేరు?' అని అందరూ చోద్య పడిపోయేంత విడ్డూరమైన పేరుతో అందరూపిలిచేలా చేయడం ఎంత ఇబ్బంది కరమో, అందరూ తనని 'తక్తసింహుడూ' అనిపిలవడం మానకుండా ఉన్నప్పుడు తననితను సింహాసనసింహుడని పిలుచుకొనే పిచ్చి ప్రయోగం చేయడం ఎంత ఉపయోగహీనమో గుక్కతిప్పుకోకుండా ఏకరవు పెట్టాడు. తత్క్షణనేను వాత పెట్టేను 'నిర్వివాదంగా విదే శీయమైన నీ ఒక్కడిపేరునే మార్చడం ఇంత కష్టంగా కనిపిస్తే, ఇంత అపాయకరంగా ఉోస్తే, ఇతరులు పెట్టిన పేరుకారు సరికదా వేదాలు ఎంత మన సొంతమో అంతగానూ మన సొంతమైన మొత్తం జాతిపేరుని మార్చడం ఇంకా ఎంత కష్టమో, ఎంత శుష్కదండగో ఆలోచించవేం? అని. బాగా చాటుకుపోయిన పేరుని మార్చడానికి చేసే ప్రయత్నాల వైఫల్యానికి వ్యక్తిగతమైన ఈ ఉదాహరణకన్నా ఇంకా సూటి దృష్టాంతం పంజాబులో మన సిక్కుసోదరుల మధ్య దొరుకుతుంది. మన మహాగురువు హిందూజాతిలో మెఱికల్లాంటి ధైర్య సాహసోపేతుల్ని ఏరికోరి తీసుకొని విజయాన్ని సాధించాడు. కనకనే

“నీల్ వస్త్రకే కపడే ఫాడే తురక్ పతాజీ అమల్ గయా”
(నీలి వస్త్రం ముక్కముక్కలైంది; తురకల, పతానుల ఆధిక్యం అంతమైంది)

అనీ ఆనందోత్సాహంతో విజయోత్సాహంతో ఉరకలేకాడు. తాను పుట్టింది ధర్మాన్ని నిలబెట్టడానికి, సద్రక్షణానికి, దుష్కృత నాశనానికి అనిఘోషించాడు—

“ధర్మ చరావన్ సంత ఉచారణ్
దుష్ట దైత్యకే మూల్ ఉపాటణ్
యహికాజ్ ధరామైః జనమ్
సమక్ష్మ లేహు సాధుసమ్ మననమ్”

(పరిత్రాణాయ సాధూనాం వినాశాయ చ దుష్కృతాం
ధర్మ సంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగే యుగే)

వీరజాతి ధర్మాన్ని పరిత్యజించినప్పుడు, అందరూ మైచ్చ భాషనే వాడుతూ బానిసబ్రతుకులు బ్రతుకుతూ పూర్తిగా విశ్వాసరహితులై పోయినప్పుడు ¹ ధర్మ సంస్థాపన కోసం, పాపం పలాయనం చెందేలా చేయడం కోసం ఆయన సిక్కుపంథాని ‘ఖాల్సా’ అనే పేరుతో స్థాపించాడు. ఆ మహా గురువుని అందుకనే రోజూ శిష్యులు “వాహ్ గురుజీ ఫలే : వాహ్ గురుజీకా ఖాల్సా!” అని అభినందిస్తూ ఉండేవాళ్ళు. మైచ్చ భాషా శబ్దాలైన ‘దర్బారు’ ‘దివాను’, ‘బహదుర్’ హరిమందిరాల దాక చొచ్చుకుపోయాయి. మన పురాతనవ్రణాల తాలూకు మచ్చలవి. గాయాలైతే మానేయి కానీ, మచ్చలు మాత్రం మన ఒంటి మీద స్థిరంగా ఉండిపోయాయి. ఆ మచ్చల్ని గోకేద్దామన్న ప్రయత్నాలు మనకి అపాయకరంగా ఉన్నంతదాకా, ఏ లాభమూ ఇయ్యనంతవరకూ వాటిని భరించడమే మనం చెయ్యగలిగినది. ఒకలాగ

¹ క్షత్రియాంహి ధర్మ ఛోడియా మైచ్చ భాషాగహి: సృష్టి సబ్ ఇక్ వర్ణ్ హుయీ ధర్మకి గతిరహి:

అవి దేహభవితాలైన మన విజయచిహ్నలే. రక్తనిక్తమైన యుద్ధ
క్షేత్రంలో మనల్ని విజేతలుగా చేసిన గాయల తాలూకు మచ్చలవి.

పవిత్ర వస్తువులతో సంబంధమున్నప్పటికీ ఏ పదాలనైనా
వరిత్యజించడం తప్పదన్నా, మార్చడంతప్పదన్నా అవి నిస్సంశ
యంగా విదేశీయులూ పరాయివాళ్ళ ఆధిక్యాన్ని గుర్తుకులెచ్చేవి అయి
నటువంటి ఈ పదాలే. ఈ పదాల్ని ధరించడమేకాక ప్రేమించే
మనం మన జాతి, మనగడ్డ తాలూకు బారసాల నాటినామాన్ని—
హిందూస్థానాన్ని— మన పూర్వీకులు పెట్టిన పేరును, పురాతన తమమైన
ప్రపంచమాన్యగంధాలు వేదాల్లో పొందుపరిచిన మన హిందూ
నామాన్ని మనది కాదని గగ్గోలు పెట్టడం దంబాచారం కాక మరేమ
నచ్చు? గతనలభై శతాబ్దాల పైచిలుకు నుంచీ సింధువుకి అటూ ఇటూ
ఉన్న లక్షలాది ప్రజలు గర్వంగా ధరించిన పేరు ఈ హిందూనామం.
కాశ్మీరునుంచీ కన్యాకుమారిదాకా, అటకం నుంచి కటకందాకా
మనదేశం అంతా వ్యాపించిన పేరు ఈ నామం. ఒక్క ముక్కలో
మన జాతి తాలూకు, మనగడ్డ తాలూకు భౌగోళిక స్థానాన్ని, నిర్దే
శిస్తుంది ఈ నామం. మనదేశాన్ని 'ఆర్యుల ఉత్తమ రాష్ట్రంగా, నలు
గురి దృష్టికి తెచ్చినదీ ఈ నామమే. మన శత్రువులు మనని ఎదిరిం
చిందీ ఈ నామగౌరవాన్ని బట్టే. దీనికోసమే శాలివాహనుడి నుంచీ
శివాజీదాకా మనయోధులు వేలకువేలమంది శతాబ్దాల మీదుగా
పోరాడుతూ వచ్చారు. పద్మినీ, చిత్రోద్ల చితాభస్మం మీదముద్రితమై
కనిపించేదీ ఈ పవిత్రనామమే. తులసీదాసు, తుకారామ్, రామకృష్ణ,
రామదాసు తమదిగా భావించినదీ ఈ నామమే. హిందూ మహా
పాత్రాజ్య స్థాపనం రామదాసు కన్న కల; శివాజీ చేసిన ఉద్యమం;
భాటిరావు, బంధా బహదూర్లు చత్రసాలూ, నానాసాహెబూ,

ప్రతాపా, ప్రతాపాదిత్యుల ఆకాంక్షల తాలూకు ద్రువతార. అదేమన
 ద్వజంమీదిగుర్తు. దాన్ని కాపాడుతూనే ఖడ్గధారియై భాషా నడిపిం
 చగా ఒక్కరోజులోనే లక్షలాది హిందూవీరులు పానివట్టు యుద్ధ
 క్షేత్రంలో శత్రువుల మీద ప్రాణాంతక ప్రహరణాలను కావిస్తూ
 అనువుల్ని బాసారు. ఎన్ని ప్రాణాలు బలి అయినా లెక్కచేయకుండా
 ఈ హిందూ మహా సామ్రాజ్యస్థాపనం కోసమే నానా, మహాద్జీలు
 రాష్ట్రనౌకని బహుజాగురుకతలో నడిపించి, రాళ్ళగుట్టల్ని కళ్ళకు
 అనని అటంకాల్ని తప్పించి చిరపేక్షితమైన ఒడ్డు 'అల్లదే' అన్నంత
 దగ్గరికి తీసుకొచ్చారు. ఈ రోజుకు కూడా నేపాలు సింహాసనం దగ్గ
 ర్నించి వీధిలో బిచ్చమెత్తుకునే మట్టిమూకుడుదాకా లక్షలాది ప్రజలు
 ఈ హిందూ లేక హిందూస్థాన అభిధానానికే ప్రణయ పూర్వకంగా
 దాసోహమంటున్నారు. ఈ పేర్లు మనవికావు అని నిరాకరించడం
 మన ప్రజల గుండెకాయను కోసి పారవేయడమే. అది చెయ్యక
 పూర్వమే నీ ప్రాణాలు పోతాయి. అది మారక పోతువేకాదు, వ్యర్థ
 ప్రయత్నమూను. హిందూ, హిందూస్థాన శబ్దాల్ని వాటి నిర్దిష్టస్థానాల
 నుంచి భ్రష్టం చేద్దామనుకోడం హిమాలయాల్ని వాటి స్థానంనుంచి
 భ్రష్టంచేద్దామనుకోవడమంత వెజ్టితనం. బీభత్సాన్ని కలిగించే
 వికృతమైన పగుళ్ళతో అతలాకుతలంచేసే భూకంప మొక్కలే
 ఈ వనిని చేయగలదు.

'హిందూ' 'హిందూస్థానమూ' అనే పేర్లు పరాయివాడు
 పెట్టిన పేర్లు అన్న తప్పుడు అభిప్రాయాన్ని, ఇంకేమీ చిలవలూ పల
 వలాలేకపోతే, నిర్వివాద చారిత్రక నత్యాల ఆధారంతో సులభంగానే
 కొట్టిపారేయ్యొచ్చు. కాని ఈ అభ్యంతరం వెనకాతల ఒక భయం
 నక్కి ఉంది : హిందువుఅనే పేరుకు మనది అన్న మాన్యతనిస్తే

అందరూ తనని హిందూ ఇజం అనేపేరుతో చలామణి అయ్యే మతా
 చారాలు మూఢ విశ్వాసాలూ నమ్మేనే వాడని హీనంగా చూస్తారని
 తోలోపల ఒకతేజంకు. ఈ భయం ఉందని ఎవ్వరూ బహిరంగంగా
 ఒప్పుకోరు. తను హిందువు కావడంవల్లనే, హిందువంటే హిందూ
 ఇజాన్ని నమ్మేవాడు అనే అర్థమే అన్న తెలుసుకొని కారణంగానే ఈ
 పేర్లు వరాయచేతి వంటకాదు అన్నది నమ్మడానికి వ్యతిరేకంగా
 ఉంటాడు. ఈ భయం కూడా పూర్తిగా నిరాధారమేమీ కాదు. కానీ ఈ
 జంకు ఉన్నవాళ్లు దానిని మసిబూసి మారేడుకాయ చేయకుండా “ఇదీ
 మా అభ్యంతరం” అని స్పష్టంగా చెబితే బాగుండును. ‘హిందుత్వం’
 ‘హిందూ ఇజం’ అనే ఈ రెండు పదాల మధ్య ఉన్న పైపై సామ్యం
 కారణంగానే సదుద్దేశ సంపన్నులైన హిందూ సోదరులు కూడా
 కొంత మంది దూరం అయిపోతున్నారు. ఈ రెండు పదాల్లోని తేడా
 ఈ పైన మేము విశదీకరిస్తాం. వ్రస్తుతానికి, పరాయాముద్ర ఉన్న
 పదమేదన్నా ఒకటి ఉందంటే అది ఈ ‘హిందూ ఇజం’ అన్నమాటే
 అని తెలుసుకుంటే చాలు. అందుకోసమనే ఈ కొత్తగా ఉత్పన్నమైన
 ‘హిందూ ఇజం’ అనే మాట తాలూకు ఉచ్చుల్లో మన ఆలోచనల్ని
 చిక్కుకోనీయకూడదు. ఒక స్వతంత్ర ఆధికారికమైన మత గ్రం
 థంగా వేదాన్ని కూడా నమ్మకపోయినా ఒకడు ఇంకా పదహారణాల
 హిందువు అయిఉండవచ్చు అన్న విషయం వేలకొలది మనజైన
 సోదరులు తరతరాల నుంచీ తమనితాము హిందువులనే పిలుచుకుంటు
 న్నారనేకాక మరోపేరు పెట్టిపిలిస్తే నొచ్చుకుంటారు అనే సత్యంపల్ల
 నున్నప్పటికీ అవుతోంది. దీన్నిమేము ఒక యాభార్థ్యం కింద ప్రదర్శిం
 చాం. వివేచనా పూర్వకంగా దీన్ని ఈ పై స్థిరపరుస్తాం. అప్పటి
 ధాన్య ఫాథకులు ఘాతాధంబో ఉన్న పనగ్గురిండ్ల వీ అనుమానమూ,

ఏభయమూపెట్టు కోరనే భావిస్తాం. ఎందుకంటే, ఇందాకా మనం చెప్పుకున్నదంతా ఏ మత పక్షంగురించి కాదుకనక; అది పూర్తిగా రాష్ట్రీయపరంగా, సాంస్కృతిక పరంగా హిందుత్వం గురించి మాత్రమే కనక.

ఇప్పుడు మనం భాషాసంబంధమైన ఒక అద్భుత భావ హ్యాహాన్ని విశ్లేషించగలిగే స్థితిలో ఉన్నాం. హిందుత్వం అనేమాట హిందు శబ్దోద్యమం. మనజాతి పురాతన పవిత్ర గ్రంథాలు వైదిక రాష్ట్రం విరాజిల్లిన భూభాగాన్ని 'నిప్తసిందు' లేక 'హప్తహిందు' అని వ్యవహరించాయి అన్న సంగతి మనం గమనించాం. ప్రాధానికమైన భౌగోళికస్థితి ఒక్కోసారి విస్తరిస్తూ, ఒక్కోసారి సీమితమవుతూఉన్నా ఎప్పుడూ 'హిందు' 'హిందూస్థాన' శబ్దాలతోనే సూచితమవుతూ వచ్చింది. అంతకన్నా ఎక్కువ కాకపోయినా కనీసం 5000 ఏళ్లు గడిచిన తర్వాతకూడా హిందూస్థానం అంటే సిందువు నుంచి సిందువు దాకా అంటే సిందునది నుంచి సముద్రం దాకా ఉన్న ఉపఖండ భూ ఖండమనే ప్రథ సుస్థిరంగానే ఉంది. ఒక జాతి ఐక్యతకూ బలానికి సంఘటితస్థితికి ప్రధానంగా ఆవశ్యకమైనది ఒక స్థానికమైన నెలవు: అది ఖండితం కాకూడదు, దాని సరిహద్దులు కచ్చితంగా ఉండాలి. ఆ నెలవుకి ఒకపేరు కూడా అవసరం. ఆ పేరు చెప్పగానే వాళ్ల మాతృ భూమి రూపుగట్టి కనిపించాలి. దానితోపాటు ప్రీతికరమైన పాత స్మృతులు కూడా ముసురుకు కావాలి. స్థానికమైన అఖండితమైన నెలవు, వింటూనే కళ్ల ఎదురుకుండా రూపుగట్టేలా చేసే పేరు ఒక దేశాన్ని బలిష్ఠమైన, ఐక్యమైన రాష్ట్రంగా చేయడానికి కావల్సిన ఈ రెండూ మనదేశం విషయంలో సౌభాగ్యవశాన చేకూరాయి. పడుగూ పేకగా, విశాలంగా, కచ్చితమైన సరిహద్దులతో, చుట్టూ

సూరక్షితమై మనదేశం ఉన్నంతగా ప్రపంచంలో ఏదేశమూ లేదు; ఏదేశమూ ప్రకృతిసిద్ధంగానే మనదేశంలాగ ఏ అక్షిపణాలేని ఒక భౌగోళిక వ్యవస్థగాలేదు. అటువంటిదే దానిపేరు (హిందూస్థానం) కూడా. ఈపేరు ఉచ్చరితంకాగానే మనస్సుల్లో నిస్సంశయంగా మన మాతృభూమి ప్రతిబింబం ముందస్తుగా గోచరమవుతుంది. దానిని అనుసరిస్తూ భౌతిక, భౌగోళిక చిహ్నాలు ఉద్భూతమై ఆ బింబాన్ని సజీవంగా చేస్తాయి. హిందుత్వానికి మొదటి ముఖ్యవయవం హిందూ భూఖండం తాలూకు భౌగోళిక స్వరూపమే. హిందువన్నవాడు తన కుగా తాను హిందూస్థాన పౌరుడు అయిఉంటాడు; లేకపోతే తన పూర్వీకుల ద్వారా పౌరుడవుతాడు; ఈభూమిని తన మాతృభూమిగా అంగీకరిస్తాడు. ధార్మికసాంస్కృతిక అనుబంధాలతో ఏ సంబంధమూ లేకుండానే అమెరికాలోనూ ఫ్రాన్సులోనూ “హిందువు” అంటే సాధారణంగా ఇండియననే అర్థం చేసుకుంటారు. సింధు శబ్దభవాలైన ఇతరశబ్దాల్లాగే హిందూశబ్దం ఈ ప్రాధానిక ప్రాథమికమైన అర్థాన్నే సూచించేలా ఉపయోగిస్తున్నట్టయితే అది హిందూస్థాన పౌరుణీ సూచిస్తూ ఉండేది హిందీశబ్దం మాదిరిగా.

హిందుత్వంలో ఇమిడిఉన్న ముఖ్యలక్షణాలు

ఇంతవరకూ మన ఆలోచనల్ని ‘ఏం జరిగి ఉండేది?’ ‘ఏం జరిగి ఉండాల్సింది?’ అనే విషయాలకే నీమితం చేసాం. ‘ఎలాఉండాల్సింది’ అని ఆలోచించడం పొరబాటనికాదు. నిజానికి ఆ ఆలోచన అవశ్యకమే; అప్పుడప్పుడు ప్రోత్సాహకరంగా కూడా ఉంటుంది. కాని ఆ ఆలోచనని సక్రమంగా చేయడానికి ముందు అసలు యథార్థంగా ఏముంది అన్నది ఖుణ్ణంగా ఆకళించుకోవాలి. హిందుత్వంలో

ఇమీడిఉన్న లక్షణాల్ని నిర్ధారణ చేసే ఈ మన ప్రయత్నంలో ప్రస్తుతం ఈ శబ్దంతో అర్థమయ్యే అంశాల్ని మాత్రమే మన ఆలోచనా పరిధిలోకి ఆకర్షించుకునే జాగ్రత్తపడాలి. 'హిందీ' అన్నమాటకు మల్లేనే 'హింగూ' శబ్ద ఉత్పత్తి మూలాన్నిబట్టి 'ఇండియన్' అనే అర్థం అయినప్పటికీ, దీంతో ఇండియాలో నివసిస్తున్నాడు కదా అని ఒక మహమ్మదీయుణ్ణి కూడా హిందువనే చెప్పాల్సివస్తే ఆ శబ్దాల వాడుక అర్థాన్ని మరీ సాగదీసినట్టే అవుతుంది. రాబోయే కాలంలో ఎప్పుడో ఒకప్పుడు 'హిందువ'ంటే హిందూస్థాన పౌరుడని మాత్రమే అర్థం రూఢికావచ్చు. ఆ రోజు రావాలంటే సాంస్కృతిక, మత సంబంధ కుత్సికాలూ మత దురభిమాన పంథాలు పూర్తిగా వీగి పోవాలి; మతాలు వట్టి రాద్ధాంతాలు (ఇజమ్లు) కాకుండా శాశ్వత తత్వాలకు పెన్నిధులై మానవజాతి హుందాగా స్థిరంగా కలకాలం నిలవడానికి గట్టివునాదులై ఉండాలి. ఎంతగానో కోరుకోదగిన మానవజాతి ఏకీకరణం తాలుకు ఒక్కకిరణమేనా ఆకాశం లోకను చూపు మేరలో కసిపి చనంత దాకా జరుగుతూన్న కఠోర నగ్న సత్యాల్ని ఉపేక్షించడం మూర్ఖత్వమే అవుతుంది. ప్రతి ఇతర మత సిద్ధాంత తన దురభిమానాత్మక అభిప్రాయాల్ని, అపాయకర మైన యుద్ధజేరీ ద్వారాలదాకా తీసుకుపోయే కుత్సిత, సంకుచిత అభిప్రాయాల్ని పరిత్యజించనంతదాకా ఏ సాంస్కృతిక, రాష్ట్రీయ సంఘటితమూర్తీ విస్తృతమైన మానవ సౌభ్రాతృత్వ ఐక్యతకోసం తన అనుబంధాల్ని - ముఖ్యంగా సమాన సంజ్ఞా సమాన చిహ్నమూ పాదుగొల్పిన బాంధవ్యమూ బలమూ అనే అపురూప అనుబంధాల్ని శిథిలం కానీయకూడదు. ఒక అమెరికా దేశస్థుడు ఇండియా పౌరుడు కావచ్చును. శ్రద్ధాశుభే అయితే అతను మనతోటి పౌరుడై భారతీయుడుగా హిందువుగా చలామణి కావచ్చును. కానీ దేశంలోపాటు మన

సభ్యతనీ చరిత్రనీ తనదిగా చేసుకొని, మనలో రక్తబాంధవ్యాన్నీ కలుపుకొని, ఈ గడ్డని ప్రణయక్షేత్రంగానే కాక పూజాక్షేత్రంగా కూడా పరిగణించే స్థాయికి వచ్చినప్పుడే అతను హిందూసంఘంలో ఒకడు కాగలడు. హిందుత్వానికి తనకుగా కానీ, పూర్వీకుల ద్వారా కానీ హిందూస్థాన పౌరుడు కావడం ప్రాథమిక కావశ్యకతే అయినా, అదొక్కటే మాత్రంకాదు. ఎందుకంటే, హిందువు అన్నమాట భౌగోళిక పరిధికి మాత్రమే సీమితంకాక ఇంకా ఎక్కువ అర్థాన్ని సంతరించుకొంది కనక.

రక్త బాంధవ్యం

‘హిందువు’ అనే శబ్దం ‘భా’ తీయుడు ‘హిందీ’ (‘సిందీ’ లాగే ‘హిందీ’) అనే మాటలకి పర్యాయపదం కాదనీను ‘ఇండియన్’ అని మాత్రమే అర్థం కాదనీను పైన చేసిన వివరణ సహజంగానే మనకు దాని రెండో ముఖ్యలక్షణాన్ని సూచిస్తోంది. ఒకే మాతృభూమికి పుట్టిన బిడ్డలమనే భావం కొద్దీ పుట్టిన ప్రణయ బాంధవ్యమేకాక ‘ఒకే రక్తం వంచుకు పుట్టాము’ అన్న రక్తబాంధవ్యమూ ఉంది కాబట్టే హిందువుల ఏకత ఘనిష్ఠమైనది. అది కారణంగానే హిందువులంటే ఈపై చెప్పిన అర్థంలోనే హిందూ రాష్ట్ర పౌరులని అర్థం చేసుకోవాలి. వాళ్లొక రాష్ట్రమే కాదు ఒకజాతి కూడ. ‘జాతి’ అనే శబ్దానికి మూల భావు ‘జన-జననే’—అంటే ఒక సోదరత్వం, ఒకే రక్తాన్ని వంచుకొని ఒకే మూలంనుంచి పుట్టడం ‘జాతి’ శబ్దంలో ఇమిడి ఉందన్నమాట. వైదిక పితృపాదులైన సింధువుల వారసులుగా మా నరనరాల్లో ఆ గొప్పజాతి తాలూకు రక్తం ప్రవహిస్తోంది అని హిందువులందరూ చెప్పుకుంటారు. లోపల అక్కను పెట్టుకొని నొసలుతో

వెక్కిరిస్తూ 'మీరు నీజంగా ఒక జాతేనా? మీ అందరిలో నీజంగానే ఒకే రక్తం ప్రవహిస్తోందా?' అని ప్రశ్నించే వాళ్లున్నారని తెలుసు. దానికి బదులుగా ఎదురుప్రశ్నే మన రామబాణం: 'ఇంగ్లీషు వాళ్ళందరూ ఒక జాతేనా? అసలు ప్రపంచంలో ఎక్కడైనా ఇది ఇంగ్లీషు రక్తమనీ ఇది ఫ్రెంచి రక్తమనీ ఇది జర్మను రక్తమనీ, ఇది చైనీయుల రక్తమనీ వేరువేరుగా ఉన్నాయా? ఇతర జాతులతోటి ప్రజలతోటి వివాహ బాంధవ్యాలని కలుపుకుంటూ తమ జాతిలోకి పరాయి రక్తాన్ని స్వేచ్ఛానుసారంగా సంగమింప జేసుకునే వాళ్ళకి ఒకే రక్తమంటూ ఉంటుందా? వాళ్ళది ఒకేజాతి అవుతుందా?' అని. పై ప్రశ్నలకి ఔనని తల ఊపితే, హిందువులు కూడా కచ్చితంగా ఒక జాతి, ఒకేరక్తం ఉన్నవాళ్లుఅని నిస్సంకోచంగా రూఢిగా చెప్పవచ్చు. మన అర్థం చేసుకోలేని దౌర్భాగ్యం కారణంగా సరిఅయిన దృక్పథం లోచూడలేని సంకుచిత దృష్టికారణంగా నిష్కారణ నిరాదరణకు పాలవుతూన్న వర్ణాలే వర్ణాంతర రక్త సాంకర్యం జరగనీయకుండా చూడడంకన్నాకూడా ఎక్కువగా మనజాతిలోకి విదేశీయ, విజాతీయ రక్తాన్ని ప్రవహించకుండా గట్టి కట్టుదిట్టం చేసాయి. బ్రాహ్మణున్నుంచి చండాలుడిదాకా ఒకే రక్తప్రవాహాన్ని, నిస్సంకరరక్త ప్రవాహాన్ని నిర్వాక్కుగానే నిరూపించేది ఈ వర్ణాల వింగడింపే కాదా? మన స్మృతుల్లో దేనినేనా ఒక్కదాన్నిపైపైన పరామర్శించినా అనాటి ఆచారంలో ప్రచలితమైన అనులోమ, ప్రతిలోమ వివాహ సంస్కారాలవల్లనే ఈనాడు మనకు తారసిల్లే ఈ వర్ణాలూ, ఉప వర్ణాలూ పుట్టుకొచ్చాయని తేలిపోతుంది. శూద్రస్త్రీకి ఒక క్షత్రియుడి వల్ల కలిగే సంతానం ఉగ్రవర్ణమయింది; ఆ ఉగ్రవర్ణంలో ఒక క్షత్రియుడు సంతానాన్ని ఉత్పాదిస్తే అది శ్వచపకులం అయింది. ఒక

హృద్ర పురుషుడికి ఒక బ్రాహ్మణస్త్రీకి పుట్టిన సంతానం చండాలకులం అయింది. నత్యకామ జాబాలి తాలూకు వైదిక కథనుంచి మహాద్జీ శిందేదాకా మన జాతి రక్తమనే ననాతనగంగ వైదికోన్నత శృంగ చ్చాయలనుంచి ఆధునికనమతలమైదానాల్లోకి ప్రవహిస్తూ చాలాభా గాల్నిసారవంతం చేసిందనీ, చాలా మహాస్త్రితస్సుల్ని కలుపుకుంటూ దౌర్భాగ్యుల్ని ఎంతమందినో పునీతం చేసిందనీ, నాణ్యతలోనూ పరి మాణంలో కూడా పరివృద్ధమవుతూ ఊబిగుంటల్లోనూ ఇసుకపత్ర ల్లోనూ ఇంకి అదృశ్యమైపోయే అపాయానికి గురికాకుండా ఈనాడు కూడా ఎప్పటికన్నా ఎక్కువగా స్వచ్ఛంగా ఉజ్జీవితం చేసే శక్త్యు త్సాహలతో ఉరకలేస్తూ ముందుకు సాగుతోందనీ చెప్పటానికి మన చరిత్రలో ప్రతిపుటా సాక్షిగా నిలుస్తుంది. నిస్సారమూ నీరసమూ అయిన ప్రతిదాన్నీ సారవంతమూ రసవంతమూ చేయడానికి ఏవేవి మన ఋషితుల్యులు, దేశభక్తి పరులు అయిన ధర్మశాస్త్ర ప్రణేతలూ, శాసకకర్తలైన రాజులూ ప్రధానంగా ఆవశ్యకమని నమ్మేరో వాటి నన్నిటినీ నియమపూర్వకంగా నడిచేలా చేసి పచ్చరనాన్ని ఎప్పుడూ వసివాడకుండా చేసినది ఈ వర్ణ వ్యవస్థే.

ఇది ముఖ్యమైన చతుర్వర్ణాల మధ్యజరిగిన వివాహాలకీ, ఆ నాలుగు వర్ణాలకీ సంకరవర్ణాలకీ వధ్య జరిగిన వివాహాలకీ మాత్రమే సీమితంకాదు ; పురాతన కాలంలో ప్రత్యేకంగా బ్రతికిన ఆదిమజాతుల విషయంలోకూడా పైన చెప్పినది చెల్లుతుంది. మల బారులోనూ నేసాలులోనూ ఉచ్చతమవర్ణానికి చెందిన హిందువు మౌలికంగా వరాయి జాతులకి చెందిన స్త్రీని పెళ్ళాడవచ్చునన్న ఆచారం ప్రచలితంగా ఉంది ; ఆ జాతులవాళ్లు హిందూ సంస్కృతిని ప్రేమతో ధైర్యంగా కాపాడి ఒకే రక్తము అన్న అనుబంధంతో

మనకి సన్నిహితులైన వాళ్లు. నాగవంశం ఒక ద్రావిడవంశమా? అలా అయితే, నాగకన్యలకు అగ్నివంశ యువకులతోనూ, ఈ రెండు వంశాల యువకులకూ చంద్రవంశ సూర్యవంశ కన్యలతోనూ వివాహాలు జరగడం వల్ల పుట్టిన వాళ్ళు ఎవరవుతారు? బౌద్ధప్రాబల్యం ప్రబలిన శతాబ్దాల్లో వాటిల్లిన పాక్షిక వర్ణవ్యవస్థావిచ్ఛిత్తిని పరిగణించకపోయి నప్పటికీ, హర్షుడు రాజ్యమేలే నాటిదాకా కూడా వర్ణాంతర వివాహాలు ఆచార సమ్మతాలే. ఉదాహరణకు, పాండవుల తాలూకు ఒక్కవంశాన్ని పరామర్శిద్దాం. పరాశర మహర్షి ఒక బ్రాహ్మణుడు. ఆయన ఒక బెస్తకన్నెని వలచి విశ్వఖ్యాతి చెందిన వ్యాసుణ్ణి కన్నాడు. అవ్యాసుడు అంబ, అంబాలిక అనే క్షత్రియ రాజకుమార్తెలకు ఇద్దరు కొడుకుల్ని ప్రసాదించాడు. ఆ ఇద్దర్లో ఒకడైన పాండు రాజు నియోగవద్దతి ననుసరించి సంతానాన్ని కనమని భార్యల్ని అదేశించాడు. తత్కారణంగా వాళ్ళు ఏవర్ణంవారో తెలియని మహానుభావుల ద్వారా మన ఇతిహాసవీరుల్ని కన్నారు. అప్పటి కాలంలో అంతటి ఘనులూ ఆయన కర్ణుడూ, బ్రభువాహనుడూ, ఘటోత్కచుడూ, విదురుడూ, తదితరులను గురించి ఉట్టంకించక పోయినా అదునాతన కాలంనాటి చంద్రగుప్తుడి విషయం చెప్పుకుందాం. ఆయన ఒక బ్రాహ్మణ కన్యను పెళ్లాడి అశోకుడితండ్రినికన్నాడు; అశోకుడు రాజకుమార దశలోనే ఒక వైశ్యకన్యను పెండ్లాడాడు. హర్షుడు వైశ్యుడు. ఆయన తనకూతుర్ని ఒక క్షత్రియ కుమారుడికిచ్చి పెళ్ళిచేసాడు. ఒక వేటగాణ్ణి ఒక బ్రాహ్మణ కన్యవలచి వ్యాధకర్ముణ్ణి కన్నది. అవ్యాధకర్ముడే విక్రమాదిత్యుడి యజ్ఞాచార్యుడయ్యాడు. సూరదాసు కృష్ణభట్టుడు బ్రాహ్మణుడు. అతను ఒక చందాల కన్యను తలమునకలయ్యేలావలచి ఉండబట్టలేక బాహుటంగానే భార్యగా స్వీకరించి ఘాతంగకులానికి మూలకర్త అయ్యాడు.

ఏళ్ళందరూ వాళ్ళని వాళ్ళు హిందువు లనే చెప్పుకుంటారు; వాళ్ళు 'హిందువు' అన్న శబ్దానికి నిరాపేక్షణీయంగా వారనులే. ఇంతేకాదు. ఒకవ్యక్తి తను చేసిన పనులబలంవల్ల తన వర్గాన్ని వదిలి మరో వర్గానికి ఆరోపించవచ్చు లేకపోతే అవరోపించ వచ్చు. ఒక శూద్రుడు బ్రాహ్మణుడు కావచ్చు; ఒక బ్రాహ్మణుడు శూద్రుడై పోవచ్చు (" శూద్రో బ్రాహ్మణతామేతిబ్రాహ్మణశ్చేతి శూద్రతామ్")

"న కులం కులమిత్యాహు రాచార : కులముచ్యతే ।

ఆచారకుశలో రాజన్ ఇహచాముత్రనందతే ॥

ఉపాసతే యే న పూర్వాం ద్విజా సంధ్యాం న వశ్చిమామ్ ।

సర్వాంస్తాన్ ధార్మికో రాజా శూద్రకర్మాణి యోజయేత్ ॥

(కులం అంటే ఆచారమే; వంశం అని కాదు. ఓ రాజా! ఆచార సంపన్నుడైన వాడే ఈ లోకంలోనూ పరలోకంలోనూ కూడా సం తోషంగా ఉంటాడు. ఏ ద్విజులు ప్రాత స్పృధ్యని కానీ సాయంకాల సంధ్యనికానీ వార్చకుండా ఉంటారో వాళ్ళ నందరినీ ధర్మ పరుడైన రాజు శూద్రకర్మల్ని చేయడానికి నియోగించాలి.)

ఈ శ్లోకంలో చివరన చెప్పినది ఉత్తిత్తి భయపెట్టడమేమీ కాదు. చాలామంది క్షత్రియులు వ్యవసాయమూ మొదలైన వృత్తులు చేపట్టడం చేత క్షత్రియ కులగౌరవాన్ని కోల్పోయి మరోకులాల వాళ్ళుగా రూఢి అయ్యారు. అదేవిధంగా చాలామంది శూరవీరులు, ఓక్కోసారి తండానికి తండాలు, క్షత్రియస్థాయికి ఎదిగి క్షత్రియ లాంచనాల్ని ధరించి క్షత్రియులుగానే పరిగణింపబడ్డారు. ఒక కులం నుంచి వెలికావడం రోజూ జరుగుతూండేదే — వెలి అయినవాడు అప్పుడు ఆకులాన్ని వదిలి మరో కులాన్ని చేరుతూండటం పరిపాదే.

ఈ విషయం వైదిక వర్ణవ్యవస్థని విశ్వసించే హిందువుల్లోనే కాదు, అవైదిక హిందూ వర్గాల్లోకూడా నిజమే. బౌద్ధకాలీనమైన ఒకే ఉమ్మడి వంశంలో బౌద్ధమతావలంబియైన తండ్రి, వైదికురాలైన తల్లి, జైనమతస్థుడైన కొడుకూ ఉండడం అబ్బురం కానట్టే ఈ రోజుల్లో కూడా గుజరాతులో జైన వైష్ణవ అంతర్వివాహాలూ, వంజాబూ సింధుల్లో సిక్కుననాతనీల అంతర్వివాహాలూ సామాన్యమైన సంఘటనలే. అంతేకాదు, ఈ రోజు 'మానభావుడు' కానీ, లింగాయతుకానీ, సిక్కుకానీ, సత్నామీ కానీ నిన్న మొన్నటి హిందువే. అలాగే ఈ రోజు హిందువుగా ఉన్నవాడు రేపు లింగాయతుగానో బ్రహ్మ సమాజస్థుడుగానో, సిక్కుగానో అవవచ్చు.

మన జాతి ఐక్యతను సంపూర్ణంగా వ్యక్తీకరించేది హిందూ శబ్దంకన్నా మరొకటిలేదు. మనలో కొందరు ఆర్యులు; మరికొందరు అనార్యులు; కానీ మనం అయ్యర్లమైన నాయర్లమైనా మనం అందరం ఒకే రక్తాన్ని పంచుకుని పుట్టిన హిందువులం. మనలో కొంతమంది బ్రాహ్మలు, మరికొందరు నామ శూద్రులులేక పంచములు; కానీ మనం బ్రాహ్మలం అయినా చండాలులం అయినా మనం అంతా ఒకే రక్తాన్ని పంచుకుని పుట్టిన హిందువులం మనలో కొందరు దాక్షిణాత్యులు, మరికొందరు గౌడులు; కానీ మనం గౌడులమైనా సారస్వతులమైనా మనం అంతా ఒకేరక్తాన్ని పంచుకొని పుట్టిన హిందువులం మనలో కొంత మంది రాక్షసులు, మరికొంతమంది యక్షులు, కానీ మనం రాక్షసులమైనా యక్షులమైనా మనం అంతా ఒకే రక్తమాంసాల్ని పంచుకు పుట్టిన హిందువులం. మనలో కొందరు వానరులు; మరికొందరు కేన్నరులు; కానీ మనం వానరులమైనా కేన్నరులమైనా అంతా ఒకే రక్తానికి వారసులమైన హిందువులం. మనలో కొందరు జైనులు, మరికొందరు జింగములు; కానీ జైనులమైనా జింగములు

మైనా మనం అందరం రక్తసంబంధీకులమైన హిందువులం. మనలో
కొందరు అద్వైతులు, మరికొందరు బహుదేవతోపాసకులు, ఇంకా
కొంత మంది ఆస్తికులు, మరికొంతమంది నాస్తికులు; కానీ ఆస్తికుల
మైనా నాస్తికులమైనా మనం అంతా ఒకే పేగులోంచి పుట్టిన
హిందువులం. మనం వట్టి రాష్ట్రమేకాదు, ఒకజాతి. ఒక సహజ
సౌభ్రాతృత్వం. ఇది హార్మిక సంబంధం కనక ఇతరాలతో పట్టింపు
లేదు. రాముడిలోనూ కృష్ణుడిలోనూ, బుద్ధుడిలోనూ మహావీరుడి
లోనూ, నానకులోనూ చైతన్యుడిలోనూ బసవడిలోనూ మాధవుడి
లోనూ, రోహిదాసులోనూ తిరువెల్లువారులోనూ ప్రవహించిన ఆ
ఐతిహాసక రక్తమే హిందూ రాజ్యప్రజల నరనరాల్లో ప్రవహిస్తోంద
నీను, గుండె గుండెల్లో నృందిస్తోందనీను ప్రత్యక్షంగా అనుభూతిని
పొందుతాం. రక్త రక్తిమబంధాలతో పెనవేసుకొన్న ఒక జాతి
అని సాక్షాత్తు మనం భావిస్తాం. అందుకని ఆ భావాను గుణంగానే
అంతేఅయి ఉండి తీరాలి.

మనిషికి సంబంధించినంత దాకా ప్రపంచంలో ఒకే జాతిఉంది:
మానుష రక్తంతో మనుగడ సాగిస్తున్న మనుష్యజాతి. తతిమ్మా
భేదాలన్నీ గొణాలే, సాపేక్షకాలే. ప్రకృతి నిరంతరం మనం కృత్రి
మంగా జాతికిజాతికి మధ్య లేవదీసే అడ్డుగోడల్ని పడగొట్టేద్దామనే
చూస్తూంటుంది. రక్త సమ్మేళనాన్ని ఆపు చేద్దామనుకోవడం ఇసుక
ఇల్లు కట్టడం లాటిదే. ప్రవక్తలందరి ప్రశాసనాలకన్నా కామాకర్షణ
శక్తి ప్రబలమని తేలింది. అండమాను దీవుల్లో ఉన్న ఆదిమజాతుల
నరాల్లోకూడా ఇంతగా చెప్పుకునే ఆర్య రక్తబిందువులు కొన్ని ప్రవ
హిస్తున్నాయి. అలాగే ఆర్యుల నరాల్లోకూడా ఆదిమ అనాగరిక
జాతుల రక్తబిందువులు కొన్నిచోటు చేసుకున్నాయి. నిజం చెప్పుకో

వాలంటే, ప్రతి ఒక్కడి నరనరాల్లోనూ మానవ జాతిరక్తమే ప్రవహిస్తోంది. అదే మనకు చరిత్ర ఇచ్చే హక్కు. ఆ ద్రువం నుంచి ఈ ద్రువందాకా మానవుల ఈ ప్రాథమిక ప్రాధాన్య ఐక్యత ఒక్కటే సత్యం; తతిమ్మా వన్నీ సాపేక్షికాలే.

అలా సాపేక్షికంగా మాట్లాడుకుంటూన్న సందర్భంలో, ఒక జాతి వ్యవస్థగా గుర్తించడానికి హక్కు హిందువులకే ఉంది. బహుశా యూదులకు కూడా ఈ హక్కు ఉందని చెప్పాలి. ఒక హిందువు మరో హిందువును పెళ్లి చేసుకోడంవల్ల తన కులాన్ని వదులుకోవలసి రావచ్చుకానీ హిందుత్వాన్ని మాత్రం కాదు. ఒక హిందువు ఈ గడ్డమీదే పుట్టి హిందూస్థాపితమైన సాంప్రదాయకంకానీ అధునాతనంకానీ అయిన నైర్దాంతిక తాత్త్విక సాంఘిక వ్యవస్థల్ని దేన్ని నమ్ముకున్నా తనవర్గనామాన్ని కోల్పోవచ్చునేమోకానీ హిందుత్వాన్ని మాత్రం కాదు. ఎందుకంటే హిందూరక్తానికి వారసులు కావడమొక్కటే హిందుత్వానికి ముఖ్యం కనక. అందుకని ఆసింధు సింధు వ్యాప్త భూభాగాన్ని పితృభూమిగా ప్రేమించే వాళ్లు అందరూ సమ్మేళనంవల్లా సొంతంచేసుకోడంవల్లా పురాణ సప్తసింధువుల నుంచి పుట్టి పెరిగిన జాతిరక్తాన్ని వంచుకున్నవాళ్లే. అటువంటి వాళ్ళకి హిందుత్వానికి ఆవశ్యకమైన రెండులక్షణాలూ ఉన్నట్టే.

ఒకే సభ్యత; ఒకే సంస్కృతి

కానీ ఇవి రెండు మాత్రమే. ఒకే పితృభూమి, ఒకే రక్తం—అనే రెండు లక్షణాలూ హిందుత్వాన్ని పూర్తిగా నిర్వచించలేవని సులభంగానే గ్రహించవచ్చు. అజ్ఞానం కొద్దీ పెంచుకున్న సంకుచిత భావాల్ని పక్కకి నెట్టగలిగితే ఇండియన్ మహమ్మదీయుల్లో చాలామంది మన గడ్డని తమ పితృభూమిగా ప్రేమించవచ్చు—నిజానికి వాళ్లలో దేశభక్తి కలవాళ్లు. ఉదాత్త స్వభావులూ ఎప్పుడూ అటువంటి దృష్టితో ఉన్నవాళ్లే. లక్షలాది ప్రజల విషయాల్లో బలాత్కారంగా జరిగిన మత మార్పిళ్లు నిన్న మొన్నటివే కనక వాళ్లు తమ నరనరాల్లో హిందూ వారసత్వరక్తం ప్రవహిస్తోందని మర్చిపోచామన్నా మర్చిపోలేరు. ఉండవలసిన స్థితిగతుల్ని కాక ఉన్న స్థితిగతుల్ని పరిశీలించే మనం అటువంటి మహమ్మదీయుల్ని హిందువులుగా అంగీకరించగలమా? కాశ్మీరంలోనూ తతిమ్మాచోట్లలోనూ ఉన్న మహమ్మదీయవర్గం, దక్షిణ హిందూ దేశంలో ఉన్న క్రైస్తవులూ మన వర్ణ వ్యవస్థ కాలాకు నియమాలు పాటిస్తూంటారు: ఉదాహరణకి వాళ్లు తమ కులవర్గాన్ని దాటి పెళ్లిళ్లు చెయ్యరు. అలా అయినా వాళ్లని పదహారణాల హిందువులు అని అనలేం. ఎందుకంటే, హిందూ సంఘ బాంధవ్యం ఒక పితృభూమి మీద ఉన్న ప్రేమకీ, మన నరనరాల్లో ప్రవహిస్తూ మన గుండెల్లో స్పందిస్తూ, మన ప్రేమని ఉజ్జీవింపజేస్తూ ఉన్న ఒకే రక్తానికి మాత్రమే సీమితం కాదు కనక. మనం, హిందువులనే మనం ఒక మహా సభ్యతను వినయ విధేయలతో పాటిస్తాం. ఆ మహా సభ్యతకు సంస్కృత భాషని జ్ఞప్తికి తెచ్చే 'సంస్కృతి' శబ్దమే సరి అయినపేరు. మన జాతి చరిత్రలో తేజోవంతమైనదీ ఊర్జ స్వంతమైనదీ వదిలపరచవలసినదీ

అంతా హిందూ సంస్కృతి అన్న పేరుతో వ్యక్తీకృతమవుతుంది. మనం ఒక రాష్ట్రమూ, ఒక జాతీ, ఆపై ఒకే సంస్కృతిని కల వాళ్ళమూ కనకనే ఏకత్వానికి అర్హులమై ఉన్నాం.

సంస్కృతి, సభ్యతా, నాగరికతా అంటే ఏమిటి ?

అసలు సంస్కృతి, సభ్యతా, నాగరికతా అంటే ఏమిటి ? అది మనిషి మనసుకి పట్టిన అద్దంలాటిది. అది మనిషి భౌతిక పదార్థాన్ని ఏ విధంగా పరిణమింపజేసాడో వ్యక్తీకరిస్తుంది. భౌతిక పదార్థాన్ని భగవంతుడు సృష్టిస్తే సంస్కృతిని మానవుడు సృష్టించాడు. ఉత్తమమైన సంస్కృతి, పదార్థంపైనా మనిషిపైనా మానవాత్మ సంపాదించిన విజయానికి ప్రతీక. ఆత్మ సంతృప్తికి అనువుగా ఎప్పుడెప్పుడు, ఎంతెంతవరకూ మానవుడు భౌతిక సృష్టిని మలచుకున్నాడో అప్పుడు, అంతమేరకు సంస్కృతి ప్రాదుర్భవించి వృద్ధి చెందుతుంది. జీవితాన్ని సంపూర్ణంగా ఆకళించుకోడానికి, ప్రాణశక్తిని విశ్వసౌందర్యాన్ని విశ్వ ప్రేమనీ తన సొమ్ముగా చేసుకోడానికి, పరమానందాన్ని అందుకోడానికి అన్ని విధాలా ప్రయత్నిస్తున్నప్పుడు ఈ సంస్కృతి జాజ్వల్య మానంగా ప్రకాశిస్తుంది.

ఒక రాష్ట్ర సంస్కృతి తాలూకు కథనం ఆ రాష్ట్రం అలోచనల కథా, నిర్వహించిన కార్యాల కథా అవుతుంది. సాహిత్యమూ కళా రాష్ట్ర అలోచనాధారని వ్యక్తీకరిస్తాయి. చరిత్ర, సాంఘిక వ్యవస్థా దాని కార్యనిర్వాహకత్వాన్ని వ్యక్తీకరిస్తాయి. వీటన్నిటినీ మనిషిని ఏకోశానా వేరు చేయలేం. అండమానువాళ్ళ దేశవాళీ పడవ (డుంగీ) అధునాతన ఆమెరికన్ యుద్ధ నౌకల తయారీకి ఒరవడి అని చెప్పచ్చు. పారిస్ యువతుల

ఇప్పటి సరికొత్త ఫేషన్ కట్టుపాతువాజాతి ఆకులబడ్డాడానికి పెట్టిన మెరుగు మాత్రమే.

కానీ దుంగీ దుంగీయే, యుద్ధ ఓడ యుద్ధ ఓడే. అవి పరస్పరం ఎంత తేడాగా ఉంటాయంటే వాటి మధ్య పోలికలే కనిపించవు. అలా అయినప్పటికీ, హిందువులు తతిమ్మాజాతుల్లాగే ఇతరులతో ఇచ్చి పుచ్చుకోడాలు కలిగి ఉన్నప్పటికీ, హిందూ సంస్కృతి అని ఒక అచ్చమైన కత్తిలేని సంస్కృతి ఒకటి ఉంది. పైకి భేదాలు కనిపించినప్పటికీ, బిన్న హిందువుల సంస్కృతుల్లో పోలికలే ఎక్కువ. ఒకే చరిత్ర, ఒకే సాహిత్యమూ, ఒకే సభ్యతా కలిగిన ఇతర సంస్కృతుల మాదిరిగానే హిందూ సంస్కృతికి కూడా అందుకనే ఒక ప్రత్యేకత ఉంది.

హిందువులకు ఒక చరిత్రంటూ లేదని వాపోయే ఈ గుడ్డి లోకానికి విడ్డూరమనిపించవచ్చునేమో కాని నిజానికి, భూ కంపాల్నీ, ప్రళయాట్టహాసాల్నీ ధిక్కరించి నిలిచినది దాదాపుగా ఒక్క హిందూ చరిత్ర మాత్రమే అని చెప్పి తీరాలి. ఆ చరిత్ర, మన జాతి మొదటి విపులాధ్యాయం అయిన వేదాలతో ప్రారంభమయింది. ప్రతి హిందూ కన్య వినే మొట్టమొదటి లాలి పాటలు సీతమ్మవారి గురించిన పాటలే. మనలో కొంతమంది రాముణ్ణి అవతార పురుషుడిగా పూజిస్తారు; కొంతమంది గొప్ప నాయకుడిగా గొప్ప వీరుడిగా ప్రశంసిస్తారు. కానీ అందరూ ఆయన్ని మన జాతి తాలూకు మహా చక్రవర్తిగా ఆరాధిస్తారు. హిందూ యువకుడికి ఆంజనేయుడూ భీముడూ బలాన్ని కాయసౌష్ఠవాన్నీ ప్రసాదించే మహాపురుషులు; హిందూ యువతికి సావిత్రిదమయంతీ పాతి ప్రత్యంబో మేలుబంటులు. ఒక హిందూ ప్రేమికుడు తన

ప్రియురాలికిచ్చే చుంబనంలో రాధాకృష్ణుల ప్రేమని తొణికిసలాడ జేస్తాడు. కురుజాతి మధ్య వాటిల్లిన మహాయుద్ధం, కర్ణార్జునుల ద్వంద్వయుద్ధం, భీమదుక్కాసనుల భీకర సమరం — వేలకొలదీ సంవత్సరాల వెనక జరిగిన ఈ కురుక్షేత్ర సన్నివేశాలు ఈనాటికీ అప్పటి ఆ యుద్ధంనాటి ఉత్సాహ ఆవేశాలతోటి పల్లె గుడెనెల్లోనూ పట్నవాస రాజప్రాసాదాల్లోనూ నాటకాలు ఆడుతూనే ఉంటారు. అభిమన్యుడంటే అర్జునుడికన్నా మనకే ఎక్కువ మక్కువ. లంకనుంచి కాశ్మీరం దాకా ఉన్న హిందూస్థానీయులందరూ ఆ బాలవీరుడు మృతి చెందాడన్న కథనం విన్నారంటే కనుల నీరునించి తీరుతారు. ఇంతకన్నా ఇంకా ఏం చెప్పాలి? ఇసుకని గాలులు వెదజల్లిన మాదిరిగా హిందువుల్ని నలుమూలలకి వెదజల్లినట్టు చేసినా ఒక్క రామాయణ భారత గాథలే చాలు వాళ్లని మళ్లీ ఒకే జాతిగా నిలబెట్టడానికి. మజ్జిని జీవితకథ చదివి “ఆహా! వాళ్లు ఎంతటి దేశభక్తులు!” అని విస్తుపోతాను. మధ్వాచార్యుడి జీవితాన్ని చదివి అదే భావంతో “ఆహా! మనవాళ్లు ఎంతటి దేశభక్తులు!” అని ఉబ్బితబ్బిబ్బవుతాను. బెంగళీలు పృథ్వీరాజు పతనాన్ని విని దుఃఖిస్తారు; మహారాష్ట్రీయులు గోవిందసింగు వీరపుత్రుల మరణంపట్ల సంతాపం వ్యక్తపరుస్తారు. ఉత్తరాదిని కడకంట ఉన్న ఆర్య సమాజీయ చరిత్రకారుడు దక్షిణాది చివర నివసించిన హరిహర బుక్కరాయలు తనకోసమే యుద్ధం చేసారని భావిస్తాడు. అదేవిధంగా దక్షిణాది నున్న సనాతనీమార్గీయుడు తేగ్బహదూరు తనకోసమే అసువుల్ని అర్పించాడని భావిస్తాడు. మనకి రాజులు ఒక్కళ్లే ఉండేవాళ్లు; రాజ్యాలు ఒకటే ఉండేవి. అలాగే స్థిరత్వం విజయం సంకటం— అన్నిటోనూ ఏకత్వం ఉంది మనకి. మోకావసయ్యా, పిసాళుడూ.

జయచందూ, కాలాపహాడ్ — ఈ పేర్లు వినగానే మనమే ఆ పాపుల మన్నట్టుగా తలలు సిగ్గుతో వంగిపోతాయి. అదే ఆశో కుడూ, భాస్కరాచార్యుడూ, పాణినీ, కపిలుడూ అన్న పేర్లు వినగానే మనమే వాళ్లు చేసిన మహత్కార్యాలు చేసిన వాళ్లముగా ఉబ్బి తబ్బిబ్బువుతాము.

మరి, హిందువులకీ హిందువులకీ మధ్య వాటిల్లిన యుద్ధాలకేమని జవాబు చెబుతావు అని అడగవచ్చు. దానికి ప్రతిగా మేము మరో ప్రశ్నే వేస్తాం: ఆంగ్లేయులకీ ఆంగ్లేయులకీ మధ్య జరిగిన “వార్ ఆఫ్ రోజెస్” సంగతి ఏమిటి? అని. ఇటలీలో, జర్మనీలో, ఫ్రాన్సులో, అమెరికాలో ప్రదేశానికి ప్రదేశానికి మధ్య, వర్గానికి వర్గానికి మధ్య, సమూహానికి సమూహానికి మధ్య జరిగిన ఘోర యుద్ధాల మాట ఏమిటి? అని. ఇంకా చోద్యమేమిటంటే ఆ యుద్ధాలకోసం, తమ దేశీయులమీదనే దండెత్తడం కోసం పరాయి దేశాల్ని ఆహ్వానించడమనేది. ఇంత జరిగినా వాళ్లు ఇంకా ఒక ప్రజగా, ఒక రాష్ట్రంగా చెలామణీ అవుతూ ఒక చరిత్రను కలిగే ఉంటే హిందువులకు కూడా అది వర్తించి తీరుతుంది. హిందువులకే ఒక చరిత్రలేదంటే మరి ప్రపంచంలో ఎవరికీ చరిత్రలేదనే చెప్పాల్సి వస్తుంది!

మన చరిత్ర మన కార్యనిర్వాహకత్వం గురించి చెబితే మన వాఙ్మయం - దానినివిపులార్థంలో - మన జాతి ఆలోచనా విధానాన్ని వ్యక్తీకరిస్తుంది. మన అందరి మాతృ భాషా ఆయిన సంస్కృతం నుంచి మన ఆలోచనాధారని విడదీయలేమని చెబుతారు. వాస్తవానికి సంస్కృతం మన మాతృభాష - మనజాతి తల్లులు మాట్లాడిన భాష అది. ఇప్పటి భాషలన్నీ దాని సంతాన

ప్రసంతానారే. మన దేవతలు సంస్కృతంలో మాట్లాడారు; మన ఋషులు సంస్కృతంలో ఆలోచించారు; మన కవులు సంస్కృతంలో రచించారు. మన ఉత్కృష్ట ఆలోచనలూ, ప్రకృష్ట భావాలూ, రసాత్మక వాక్యాలూ అన్నీ ఆ సంస్కృత వస్త్రాల్ని కట్టుకొని మురిసి పోదామనే చూస్తాయి. లక్షలాది మందికి అది ఇంకా దేవతాభాషే; కొంతమందికి అది పూర్వీకుల భాష. అందరికీ అది ఒక ఉత్కృష్టమైన భాష; మన భాషల కన్నిటికీ అది పెన్నిధి లాంటిది, వారసత్వంగా సంక్రమించిన పూర్వపితృ సంపాదితం లాంటిది. గుజరాతీ, గురుముఖీ, సింధీ, హిందీ, తమిళం, తెలుగూ, మహారాష్ట్రీ, మళయాళం, బెంగాలీ, సింహళీ— ఇవన్నీ మన ప్రధాన నాడీ మాత్రం లా మన భావాల్ని ఆశయాల్ని ఉజ్జీవింపజేస్తూ మనలనందర్ని ఒకటిగా చేస్తున్నాయి. సంస్కృతం ఒక్క భాష మాత్రమే కాదు; చాలా హిందువులకు అది ఒక మాత్రం. అందరికీ అది సంగీతం. జైనులకు వేదాలు ప్రమాణం కావు. అయినా పురాతనతమ గ్రంథంగా మన జాతి ఇతిహాసకల్పంగా వేదాలు మన కెలాగో జైనులకూ అంతే. అది పురాణం ఒక సనాతనీమార్గీయుడు వ్రాసినది కాక పోయినప్పటికీ అది సనాతనీయులకూ జైనులకూ పితృత్వమే. బసవ పురాణం లింగాయత్తుల వేదం; అయినా పురాతన ఐతిహాసిక కన్నడ గ్రంథంగా అది లింగాయతులకీ, లింగాయతులు కాని హిందువులకీ పితృత్వమే. గురుగోవిందుడు రాసిన విచిత్ర నాటకం బెంగాలీ హిందువుకు కూడా సొంత సొత్తే; అలాగే చైతన్యచరితామృతం కూడా సిక్కుల సొంత సొత్తే అవుతుంది. కాళిదాసు, భవభూతీ, చరకుడూ, శుశ్రుతుడూ, ఆర్యభట్టూ, వరాహమిహిరుడూ, భాసుడూ, అశ్వమేషుడూ, జయదేవుడూ, జగన్నాథుడూ మనం

పరికోసమూ వ్రాసారు; మనందరికీ వాళ్లు ఒకేలాగ నచ్చుతారు. వాళ్లు రాసినవి మనం హృదయాల్లో దాచుకోదగిన సౌత్తు. ఒక బెంగాలీ హిందువుముందు తమిళకవి కంబన్ రాసిన గ్రంథాన్నీ హాఫిజ్ కవిత్వాన్నీ ఉంచి 'వీటిల్లో ఏది నీకు సంబంధించినది?' అని అడిగితే అతను సహజంగా కంబన్ మావాడు అంటాడు. మహారాష్ట్ర హిందువు ముందు రవీంద్రనాథుడి గ్రంథాన్ని ఒక దాన్నీ షేక్స్పియరు రాసిన పుస్తకాన్ని ఒకదాన్నీ ఉంచి 'నీకు చెందిన దేది?' అని అడిగితే 'రవీంద్రుడు. రవీంద్రుడు మా వాడు!' అని ఉత్సాహంతో చెబుతాడు.

వైదికం కానీ అవైదికం కానీ, శిల్పకళా ఖండాలా చిత్రాలా అన్నిటికీ మనం వారసులమే. ఎందుకంటే వాటిని చెక్కినవాళ్లు, రాళ్లు మోసిన కూలీలూ, స్థపతులూ, పన్నులు చెల్లించడం ద్వారా ధనాన్ని అర్జించినవాళ్లూ, ఆ పనులు చేయించిన రాజులూ—వైదికులైనా అవైదికులైనా సరే — అందరూ సింధునదినుంచి సింధువు దాకా వ్యాపించిన ఈ భూఖండంలో వసించి తమ సొంతగడ్డ అనుకునే హిందూ జాతి సంతానమే. ఆ కాలంలో బౌద్ధ స్థూపాల్నీ, చైత్యాల్నీ మలచడానికి ఈ కాలంలో ననాతనీలుగామారిన వాళ్ల పూర్వీకులు పనిచేసి ఉంటారు; ఆ కాలంలో బౌద్ధులుగా ఉన్నవాళ్ల అనుయాయులు ఇప్పుడు ననాతనీ కళాప్రోషణానికి నడుము కట్టుకొని ఉంటారు.

ఒకే ధర్మ నియమాలూ, ఒకే కర్మకాండా

ఒకే రకమైన సంఘ సంస్థలూ, వాటికి మాన్యతనూ పరిపూర్ణతనూ ఇచ్చే ఒకే ధర్మ నియమమూ — వ్యవహారంలో చిల్లరమల్లర భేదాలున్నప్పటికీ, ఇవే మన జాతి మూల భూతమైన

ఐక్యతకు కార్యకారణాలు అయ్యాయి. అక్కడక్కడ విరుద్ధమని పించినా, ఒక్కొక్క కారికలోనో, అధికరణంలోనూ ఇసుమంత భేదాలు కనిపించినా, హిందూ ధర్మశాస్త్రం ఒక సజీవ వ్యక్తిలాగే పెరిగింది. దేశకాల పరిస్థితుల దృష్ట్యా ఎన్నెన్ని మార్పులు సంభవించినా అది తన ప్రత్యేకతనీ, 'వ్యక్తిత్వాన్నీ' కోల్పోలేదు. అమెరికా రాష్ట్రాల్లోనూ బ్రిటిష్ ఉమ్మడి సంపద రాష్ట్రాల్లోనూ ధర్మశాస్త్ర యంత్రాలు ఇది కాదని అది, అది కాదని ఇది పిచ్చి తొందరపాటుతో పిచ్చివేగంతో ఎన్నెన్నిసార్లు మార్చి మార్చి తయారుచేస్తూన్నా ఆ ధర్మశాస్త్రాల ఏకత్వాన్ని అంగీకరిస్తునే ఉన్నాం. ధర్మశాస్త్రం అనేది ఎప్పుడూ ఒకలాగే ఏ మార్పు లేకుండా ఉండాలని పట్టుబడితే ఈ రోజున చెప్పుకునే ఇంగ్లీషు ధర్మచట్టం, రోమను ధర్మశాస్త్రం, అమెరికన్ ధర్మశాస్త్రం అనేవి ఆయా పేర్లకు అసలు తగనే తగవు అని చెప్పాల్సి వస్తుంది. కొన్నికొన్ని వ్యవహారాల్లో - ముఖ్యంగా వారసత్వ హక్కు వ్యవహారాల్లో హిందూ ధర్మశాస్త్రాన్ని పాటించే కొన్ని మహమ్మదీయ వర్గాల మాదిరిగానే పాటించే ఖోజాలూ బోహాలూ విపరీత తరహాలో అపవాదాలై నప్పటికీ మహమ్మదీయ ధర్మశాస్త్రం దాని ప్రత్యేకతని నిలబెట్టుకొనే ఉంది. మహారాష్ట్రలోగానీ పంజాబులో గానీ ప్రచరితమైన కొన్ని ఆచార సంప్రదాయాలూ బంగాళ సింధు రాష్ట్రాల్లో పాటించే కొన్ని ఆచారాలూ ఒకటిగా ఉండకపోవచ్చు. కానీ తతిమ్మా విషయాల్లో అంతా సమానమే. అందుకనే మహారాష్ట్ర ధర్మశాస్త్రం బంగాళ సింధు రాష్ట్ర ప్రజలకు శిరోధార్యమైన ధర్మశాస్త్రానికి ప్రతిబింబంగానే కనపడుతుంది. అలాగే బంగాళ లేక సింధు రాష్ట్ర ధర్మశాస్త్రం మహారాష్ట్ర ధర్మశాస్త్రానికి ప్రతిధ్వనిగానే వినిపిస్తుంది. ఏదేనా ఒక వర్గం తాలూకు సాంఘిక

నియమాల్ని, కట్టుబాట్లనీ, చట్టాల్ని, ధర్మాల్ని ఒకచోటకు చేర్చి చూస్తే ఆ ధర్మ సమూహం హిందూ ధర్మశాస్త్రంలో ఒక అధ్యాయంగా చక్కగా అతుకుతుంది. కానీ ఎన్ని ఇంద్రజాలాలు పన్నినా ఎన్ని పిల్లి మొగ్గలేసినా ఇంగ్లీషు ధర్మశాస్త్రంలో కానీ, మహమ్మదీయ ధర్మశాస్త్రంలో కానీ, జపానీయుల ధర్మశాస్త్రంలో కానీ కలవనే కలవదు.

మన పండగలూ పబ్బాలూ ఒకటే. మన కర్మకాండలూ సంస్కారాలూ కూడా ఒకటే. హిందువు ఉన్నచోటల్లా దసరా, దీపావళి, రాఖి పౌర్ణమి, హోలీ — అన్నీ ఉత్సాహభరితంగా జరుగుతాయి. సిక్కులుగానీ, జైనులుగానీ, బ్రాహ్మణులుగానీ, పంచములుగానీ ఎవరైనాగానీ అందరూ ఒక్క హిందూస్థానంలోనే కాదు, ఖండఖండాంతరాల్లో శీఘ్రగతిని ఉద్భూతమవుతున్న మహా హిందూస్థానంలో కూడా అందరూ దీపావళి దినాన ఉత్సవ మగునరై ఉండటం మనం చూడచ్చు. చివరకి తరాయి అడవుల్లో ఉన్న గుడిసెల్లో ఏ ఒక్క గుడిసె ముంగిలీ ఒక చిన్న దీపమేనా లేకుండా కనిపించదు ఆ రాత్రిపూట. రాఖీపున్నమినాడు పంజాబు ముద్దబంతి పూవుల్లాటి కన్నెపడుచుల్నించీ మద్రాసు నైషిక్ బ్రాహ్మణులదాకా అందరూ ఒకరిచేతికి మరొకళ్లు పట్టుతాళ్లు కట్టుకుంటూ “మనం అంతా సోదరులం. మన మధ్య తేడాలు లేవు. మన హృదయాలూ, మన మనస్సులూ, మన ఆత్మలూ ఒక్కటే, వేరుకావు.” అని మనసారా మనం అంతా ఒకే భగవంతుని సంతానం అన్న మాటని స్మరించుకుంటూ ఇంకా ఘనిష్ట సంబంధంతో దగ్గరవుతారు. ఇన్ని సమానత్వాల్ని ఏకరపు పెడుతూన్నా మత విశ్వాసాల మాట కావాలనే మేము ఎత్తటంలేదు. మత విశ్వాస చ్ఛాయలున్న ఏ ఒక్క సంస్థ పేరుగానీ, సంఘటనగానీ, ఆచారం

గాని మేము సూచించనై నా సూచించట్లేదు. ఎందుకంటే, మా ఉద్దేశం హిందుత్వాన్ని ఒక జాతి దృష్ట్యా ప్రతిష్ఠించాలని తప్పించి ఒక 'ఇజం'గా-ఒక రాద్ధాంతంగా స్థాపిద్దామని కాదు కనక. అలా అయినప్పటికీ, జాతీయ రాష్ట్రీయ దృక్పథాల్లో సహితమూ వివిధ పుణ్యక్షేత్రాలు హిందూ జాతి మొత్తానికి సంక్రమించే పూర్వ పిత్రార్జితాలే అని గమనించాలి. పూరీ జగన్నాథంలో జరిగే రథయాత్ర జాతరా, అమృతసరంలో జరిగే వైశాఖి పూర్ణిమ జాతరా, ప్రయాగలో జరిగే కుంభమేళ, అర్ధ కుంభమేళ—ఈ మహా సమ్మేళనాలన్నీ హిందూ సమైక్యతకి ఎత్తిపట్టిన అద్దాలు. మన రాష్ట్ర శరీరంలో అపిచ్ఛిన్నంగా ప్రవహించే జీవధారా, ఆలోచనా ప్రోతస్సూ ఈ మహా సజీవ సమ్మేళనాల్లో ప్రస్ఫుటంగా గోచరమవుతాయి. మత ధర్మాలుగా కొంతమందీ, సాంఘిక ధర్మాలుగా కొంతమందీ పాటించే చిత్ర విచిత్ర ఆచారాలూ సంప్రదాయాలూ, వ్రతాలూ, కల్పాలూ చూస్తూంటే మనం అంతా చక్కగా కలిసి సుఖంగా బతకాలంటే ఒకే జాతి జీవనం శ్రేయస్కరమని తోచక మానదు.

ఇంతకన్నా ఇంకా ఎక్కువగా విశదీకరించడానికి మనం తీసుకున్న విషయ వైపుల్యం అనుమతించదు కనక టూకీగా మన సంస్కృతి లక్షణాల్ని పొడిపొడిగానే ఉట్టింకించాం. మనం ఒక రాష్ట్రం మాత్రమే కాదు, ఒక జాతి మాత్రమే కాదు. ఈ రాష్ట్రీయ జాతీయ భావాలవల్ల ఉత్పన్నమైన ఒకానొక సంస్కృతికి కూడా వారసులు హిందువులు. ఈ సంస్కృతి మన జాతి నిజ మాతృ భాష అయిన సంస్కృతంవల్లనే ముఖ్యంగా మౌలికంగా సురక్షితంగా నిలిచింది. ప్రతి హిందువు స్థూల శరీరమూ ఈ గడ్డకూ,

పూర్వ పితృపాదుల రక్తానికి వారసురాలై నట్లుగానే ప్రతి హిందువు ఆధ్యాత్మిక శరీరమూ ఈ సంస్కృతికి సభ్యతకూ వారసురాలే.

ఆసింధునదీసాగరవ్యాప్త భూఖండాన్ని తన పూర్వ పితృపాదులు మెట్టిన గడ్డగా భక్తి ప్రపత్తులతో సమ్మానిస్తూ తన పితృభూమిగా భావించేవాడూ, హిమాలయ శృంగారాల్లో పుట్టిన వైదిక సప్త సింధువుల తీరాలనుంచి వ్యాపిస్తూ తేజ స్వంతాలూ, ఊర్జ స్వంతాలూ అయిన ప్రతిదాన్ని తమలో కలుపు కుంటూ వర్ధిల్లిన హిందూ ప్రజ అనే మహాజాతి రక్తానికి వారసు డైనవాడూ, ఈ పితృభావనా ఈ రక్త బాంధవ్యమూ కారణంగా- ఒకే చరిత్రనీ, ఒకే వీర నాయకుల్నీ, ఒకే వాఙ్మయాల్నీ, ఒకే కళనీ, ఒకే చట్టాల్నీ, ఒకే ధర్మ శాస్త్రాల్నీ, ఒకే పండగల్నీ పబ్బాల్నీ, ఒకే కర్మకాండనీ, ఒకే సంస్కారాల్నీ, ఒకే వ్రత కల్పాల్నీ ప్రసాదించిన హిందూ సంస్కృతికి హిందూ సభ్యతకి కూడా వారసుడైనవాడూ హిందువనడానికి తగినవాడని ఇప్పటికి తేలింది. అలా అని ప్రతి హిందువు ప్రతి ఇతర హిందువుతోనూ అన్ని విషయాల్లోనూ కొలిచినట్టు సరిసమానంగా ఉండే సంస్కృతిని పంచుకుంటున్నాడని అర్థంకాదు; కాని అతను తతిమ్మా హిందూ సోదరులతో ఎక్కువ సాపత్న్యం ఉన్న సంస్కృతిని పంచుకుంటున్నాడని అర్థం. అతని సంస్కృతిలో చాలాభాగం ఏ అరబ్బుతోనూ లేకపోతే ఏ ఇంగ్లీషు వాడితోనూ పంచుకునేది కాదని కూడా అర్థమే. అహైందవ సంస్కృతిలో కూడా కొద్దో గొప్పో హైందవ సంస్కృతిచ్చాయలు ఉండవని కాదు కాని సామ్యాలు కన్నా భేదాలే ఎక్కువ అని చెప్పాలి. అందుకోసమనే, నిన్న మొన్నటిదాకా హిందువులుగా ఉండి

ఇప్పుడు క్రైస్తవులుగా మహమ్మదీయులుగా మారినవాళ్లు. వాళ్లలో చాలామంది మార్పిడి చెందిన మొదటి తరంలో అయిష్టంగానే చీకాకుతోనే ఆ వర్గాల ఇరుకు దుర్గాల్లో నివసిస్తూ తరవాత పైపై తరాల్లో అలవాటు పడ్డవాళ్లు ఈ భూమిని పితృభూమిగా మన్నించినప్పటికీ, ఆ పితృభావంతో రక్త బాంధవ్యాన్ని కూడా కలిగి ఉన్నప్పటికీ ఏ క్షణంలో వాళ్లు కొత్త పంథాని తొక్కిరో ఆ క్షణం నుంచీ హిందూ సంస్కృతికి తిరోదకాలు వదిలారు కనక వాళ్లు హిందువులనే పేరుకు అర్హతని కోల్పోయారు. వాళ్లు హిందూ సంస్కృతికన్నా భిన్నమైన సంస్కృతికి చెందిన వాళ్లు మని భావిస్తారు. వాళ్ల నాయకులూ, నాయకోపాసనలూ, పండగలూ వబ్బాలూ, ఆశయాలూ దృక్పథాలూ - అన్నీ మనవాటికన్నా భిన్నాలై పోయాయి. ఆ విధంగా హిందుత్వానికి చెప్పిన ఈ మూడో లక్షణం-జాతీయ సంస్కృతితో ప్రత్యేకమూ ప్రణయ పూర్వకమూ అయిన సాంగత్యం కలిగి ఉండటం-ఏ పూర్వ పక్షానికీ తావులేనట్టుగా హిందుత్వాన్ని నిర్దుష్టంగా నిర్ధారిస్తుంది.

కానీ మన దేశస్థుడైన ఒక ఖోజాజాతి దేశభక్తున్నో, బోహోజాతి దేశభక్తున్నో తీసుకుంటే అతను హిందుత్వానికి అర్హుడా కాదా అన్న ప్రశ్నను పరిశీలించాల్సి ఉంది. అతను మన హిందూ స్థాన భూఖండాన్ని తన పితృదేవతా భూమిగా మన్నిస్తాడు. అతనిలో (ఇది కొందరి విషయంలో కచ్చితమైన నిజం) స్వచ్ఛమైన హిందూ రక్తమే ప్రవహిస్తోంది: అందులో అతను కొత్త కొత్తగా మతం మార్చుకొని ఉంటే ఈ రక్త బాంధవ్యం అక్షరాలా నిజమే. అతను బుద్ధిమంతుడు, హేతుబద్ధంగా ప్రవర్తించే వాడు. మన చరిత్రనీ, మన నాయకుల్నీ మన్నిస్తాడు. బోహోజాలూ ఖోజాలూ మన దశావతారాల్నీ వీర నాయకులుగా మన్నిస్తూ

ఏకాదశ వీరుడిగా మహమ్మదుని చేరుస్తారు. తన వర్గంతో సహా అతను పితృపైతామహంగా వస్తున్న హిందూధర్మానికే కట్టుబడి ఉంటాడు. ఇలాగ అతను రాష్ట్రదృష్ట్యా, జాతిదృష్ట్యా, సంస్కృతిదృష్ట్యా కూడా హిందువు అని అనదగినవాడే. అతను కొన్ని పండగల్లోనూ, నాయకోపాసనల్లో కొంతా తతిమ్మా హిందువులతో భేదాన్ని కలిగి ఉండచ్చు. కానీ మనం ఇటువంటి చిల్లరమల్లర భేదాలు ఒకణ్ణి హిందూ సంస్కృతి నుంచి బయటకి నెట్టెయ్యవు అని పదేపదే చెబుతూ వచ్చాం. మన ఉపవర్గాల్లో చాలామంది ఇతర హిందూవర్గాల ఆచారాలకి పూర్తిగా విరుద్ధమే. కాదు తత్త్వపరంగా కూడా పూర్తిగా విభిన్నమైన ఆచారాల్ని పాటిస్తూ ఉంటారు. అయినా ఆ ఉపవర్గాలతో సహా అందరూ హిందువులే. మరి అలాంటి పరిస్థితుల్లోనే ఉన్న బోహ్రా దేశ భక్తుడుకానీ, క్రైస్తవ దేశభక్తుడు కానీ, ఖోజా దేశభక్తుడు కానీ హిందుత్వ లక్షణాల్ని మూడిట్నీ కలిగి ఉన్నప్పటికీ హిందుత్వానికి ఎందుకు అర్హుడు కాకూడదు?

అతన్ని కచ్చితంగా హిందువు అని అనచ్చు కానీ ఒక ఇబ్బంది కారణంగా కూడదు. అది సంస్కృతీ సభ్యతా అనే పేర్లలో నిహితమైనప్పటికీ ఇతర లక్షణాల బాహుళ్యంలో మరిచి పోదగినట్టిది మాత్రం కాదు. దానిని ప్రత్యేకంగా పరీక్షించ వలసినదే. ఆ ఉపలక్షణం హిందుత్వం తాలూకు మతస్థితి. మనం దాన్ని ఇందాకా బెతుకుతో భీతితో వదిలిపెట్టలేదు. ఆ విషయాన్ని లోతుగా తరచి తరచి చూడడానికే వదిలిపెట్టాము. ఇప్పుడు హిందూఇజం, హిందుత్వం అనే రెండు పదాల్ని విశ్లేషించగలిగే స్థితికి వచ్చాం కనక ఈపై ఆపనికి ఉపక్రమిద్దాం—

హిందువంటే ఎవరు ?

‘హిందుత్వం’ ‘హిందూఇజం’ అనే రెండు మాటలూ హిందు శబ్దంనుంచే ఉత్పన్నమయ్యాయి కనక అవి రెండూ మొత్తం హిందూ ప్రజని నిర్దేశిస్తాయని మనం తప్పకుండా ఒప్పుకోవాలి. ఒక ప్రధాన వర్గాన్ని పదిలేసినా, లేకపోతే ఒక వర్గాన్ని తమ ఆశయాలకు దూరీకృతుల్ని చేసినా, లేకపోతే హిందుత్వ పరిధిలో ఇమడ్చుకపోయినా ‘హిందూఇజం’కు మనమిచ్చే నిర్వచనంస్వయం ధ్వంసక రూపం దాలుస్తుంది. ‘హిందూఇజం’అంటే హిందూ ప్రజల్లో సర్వసామాన్యంగా ప్రచలితమైన మత సంబంధ విశ్వాసాలు అని. హిందూ సిద్ధాంతాన్ని విశదీకరించడానికి, అంటే ఆ మత విశ్వాస పరంపరని గోచరింపజేయడానికి ముందు హిందువంటే ఎవరో నిర్వచించడం అవసరం. హిందూ సిద్ధాంతం అనే పదంలోనే ‘హిందువు’ అంటే ఎవరో తెలుసునన్న జ్ఞానం పొడగడుతోంది అన్న విషయాన్ని మాటుకునెట్టి హిందూ సిద్ధాంతాన్ని విశ్లేషించడానికి ఉపక్రమించినందువల్లనే కొందరు స్వావిరుద్ధంగా ముందుకు పయనించడం కష్టమై అర్థులైన అన్ని వర్గ ప్రజల్ని హిందువులుగా అంగీకరించలేని అధోగతికి తమ సిద్ధాంతాన్ని తీసుకొచ్చారు. వాళ్లు ఇచ్చిన నిర్వచనం దృష్ట్యా ఆయా వర్గ ప్రజలు హిందువులు కాకుండాపోడం కాదు జరుగుత; వాళ్లు పెట్టుకున్న ఆవశ్యక లక్షణాలు, ‘హిందూఇజం’ అనడానికి వాళ్లు స్వకపోల కల్పితంగా పెట్టుకున్న ఆవశ్యక లక్షణాలు ఆయా వర్గ ప్రజల్లో కనిపించకపోడంవల్ల పాపంవాళ్లు హిందువులు కాకుండా పోయారు. ఈ తీరువుగా ‘హిందువంటే ఎవరు?’ అనే ప్రశ్నకి సమాధానం చెప్పబోవటం మూలానే మన అవైదిక మార్గీయ పోదరులైన సిక్కు, జైన, దేవ సమాజీయుల్లోనూ, దేశభక్తులూ

అభ్యుదయ పంథా తొక్కినవాళ్లు అయిన ఆర్య సమాజీయుల్లోనూ క్రోధాన్నీ, ద్వేషాన్నీ రగుల్కొల్పడం జరిగింది.

‘హిందువు అంటే ఎవరు?’ — హిందూ సిద్ధాంతానికి వినయ విధేయతలు చూపించేవాడు. సరే బాగానే ఉంది, మరి ‘హిందూఇజం’ అంటే ఏమిటి? — హిందువులు విధేయతను చూపించే సూత్ర క్రమణిక. ఈ రీతిగా చెప్పడం చక్రవర్తర్కమే అవుతుంది — ఏ సంతృప్తికరమైన పరిష్కారమూ ఎన్నటికీ ఇయ్యలేని తర్కం ఇది. ఈ గుడుగుడుగుంచం వితండతర్కంలో పడి కొట్టుకున్న మన సోదరులు చాలామంది చివరకి ‘నిజానికి హిందువులనేవాళ్లు ఎవరూ లేరు’ అని తేల్చారు! ‘హిందూఇజం’ అనే మాటను సృష్టించిన అంగ్లేయ బుద్ధిమంతుడిలాగే చురుకు వాడైన ఇండియన్ బుద్ధిమంతు దొకడు దానితో తులతూగే ‘ఇంగ్లీషిజం’ అనే మాటను సృష్టించి ఇంగ్లీషు ప్రజల విభిన్న వర్గాల్లో అంతర్వాహినిగా ప్రవహిస్తున్న విశ్వానైకత్వాన్ని పరీక్షించడానికి ఉపక్రమిస్తే యూదులనుంచి జాకోబిన్లదాకా ఉన్న వేలకొలది వర్గాలతోనూ తండాలతోనూ, ‘ట్రీనిటీ’ నుంచి ‘యుటి లిటీ’ దాకా ఉన్న పై విద్యకళాలతోనూ మతి చెడి హతాశుడై చిట్టచివరకు వాయంగల విన్నపాలన్నట్టు ‘నిజానికి ఇంగ్లీషు వాళ్లనే వాళ్లు ఎవరూ లేరు’ అని చప్పరిస్తాడు! ‘హిందువులనే వాళ్లు ఎవరూ లేరు’ అని పెదవి విరిచి మీమాంసించినవాడికన్నా ఘోరంగా ఇంగ్లీషు వాళ్లనేవాళ్లు ఎవరూ లేరు’ అన్న సిద్ధాంత పక్షి హాస్యాస్పదమే కాదు. ఈ విషయమేమీద ఎంత తబ్బిబ్బూ ఎంత వక్రకాలాచనా ఉందో తెలుసుకోడానికి, హిందుత్వ హిందూ యిజాలనే ద్వంద్వాన్ని వివేచించని దోషం కారణంగా ఈ తబ్బిబ్బు మృరింత ఉబ్బి, తేలుకుట్టిన కల్లు తాగిన కోరిలాగ ఎలాగ

పరిణమించిందో కళ్లారా చూడడానికి “నతేకన్ అండ్ కో” అనే పుస్తక ప్రకాశనాధురంధరులు అచ్చొత్తించిన ‘ఇసెన్సియల్స్ ఆఫ్ హిందూయిజమ్’ అనే చిన్న పుస్తకం చూసి తీరాలి.

హిందూఇజమ్ అంటే హిందువు తాలూకు ప్రత్యేక సిద్ధాంతం. ‘హిందువు’ సింధు శబ్దోద్భవం కాబట్టి, దానికి సింధునది నుంచి సముద్రందాకా ఉన్న నేలచెరగుమీద నివసించే ప్రజలు అని అర్థం కాబట్టి. హిందూఇజమ్ అంటే తప్పకుండా ఈ గడ్డలో పుట్టి, ఈ గడ్డకూ ఈ ప్రజలకూ ప్రత్యేకమైన ఒక మతము లేక మతాలు అని అర్థం కావాలి. ప్రచలితంగా ఉన్న నమ్మకాలూ, నియమాలూ అన్నీ ఒకే మతం మూసలో కుదరకపోతే ‘హిందూ ఇజం’ అంటే ఒక మతం అనడం మానేసి ఒక వ్యవస్థాసమూహం అనడం సబబు. ఆ సమూహంలో వ్యవస్థలు పరస్పరం సామ్యోపేతాలు కావచ్చు. విరుద్ధం కావచ్చు. సంపూర్ణంగా తత్వభేదం ఉన్నవి కావచ్చు. ‘హిందూఇజం’ అర్థాన్ని ఇదీ అని నిర్ధారించ లేని మన దౌర్బల్యాన్ని అసరా చేసుకొని అసలు హిందూ రాష్ట్రమే లేదని కానీ, అంతకన్నా దౌర్భాగ్యంగా మన అవైదిక, వైదిక సోదరుల్లో ఏదో ఒక వర్గాన్ని అహైందవవర్గంలో చేర్చే మహా పాతకాన్ని ఆచరించడం కానీ, చేయడం హిరమైన అపరాధమే అవుతుంది.

హిందూఇజం లక్షణాల్నిగానీ విజస్థితినిగానీ నిర్ధారించడం ఈ వ్యాస లక్ష్యంకాదు కనక దాని గురించి ఎక్కువగా వ్రాయ లేము ఇక్కడ. హిందూ సిద్ధాంత మంటే ఏమిటి అన్న మీమాంస ‘హిందువు అంటే ఎవరు?’ అనే ప్రశ్నకు సరి అయిన సమాధానం చెప్పి తద్వారా హిందుత్వ లక్షణాల్ని నిర్ధారించడం

తోపే ప్రారంభమవుతుంది. హిందువు అంటే ఎవరో నిర్వచించే హిందుత్వ లక్షణాల్ని పరిశీలించడమే మన ధ్యేయం కనక హిందూ సిద్ధాంతం గురించిన చర్చ మన వ్యాస వస్తువును మించినదే అవుతుంది. మన వస్తు పరిధిలోకి హిందూ సిద్ధాంతం తాలూకు ప్రభావం ఎంతగా చొచ్చుకు వస్తుందో అంత వరకూ దాన్ని పరిశీలించ వలసిన అగత్యం ఉంది. సరిగ్గా మాట్లాడితే, హిందూ సిద్ధాంతంలో హిందువుల్లో ఉన్న వివిధవర్గాలవాళ్ల మత విశ్వాసాలన్నీ ఇమిడి ఉండాలి. కానీ సాధారణంగా ఆ మాటని హిందువుల్లో ఎక్కువ మంది అనుసరించే మతవ్యవస్థకే సీమితం చేస్తుంటారు. ఒక దేశంలో ఉన్న ఎక్కువమంది తాలూకు సామాన్య ముఖ్య లక్షణం నుంచే ఆదేశం కానీ. ఆ ప్రజలు గానీ వాళ్ల మతం గానీ నామాన్ని గడించటం సహజమే. సాధారణ వ్యవహారానికి గుర్తింపుకీ ఆ పేరే వీలుగా వాటంగా ఉంటుంది. కాని వాటంగా ఉండగా ఉన్న ఆ పదం ఆభాస మాత్రమే కాక అపాయకరమూ, తప్పుడు దోషని పట్టించేదీ అయితే మటుకు దానికి మన విచక్షణని అంధీకారం చేసే అవకాశాన్ని సపేమిరా ఇవ్వకూడదు. శ్రుతి స్మృతి పురాణాల్లో లేక సనాతన ధర్మంలో ప్రోక్తమైన లక్షణాలతో సరిక్షణంగా నిర్వచించదగిన మతానికే హిందువుల్లో అధిక సంఖ్యాకులు విధేయంగా ఉంటారు. ఆ సనాతన ధర్మాన్ని వైదిక ధర్మ మన్నప్పటికీ వాళ్లకి అభ్యంతరమేమీ ఉండదు. అయితే, పురాణాలనో, స్మృతులనో, చివరికి శ్రుతులను సయితమూనో అధికారకాలు కావని-పాక్షికంగా కానీ, పరిపూర్ణంగాకానీ-చెప్పే హిందువులుకూడా ఉన్నారు. కానీ హిందువుల్లో అధిక సంఖ్యాకులు మాత్రమే అనుసరించే మతాన్నే గుర్తించి దాన్ని సనాతన హిందూ సిద్ధాంతమని వ్యవహరిస్తే, శ్రుతి స్మృతి పురాణాల్లో ఏ ఒక్క

చాన్నేనా ఆధికారికంగా అంగీకరించని విభిన్న హిందూ వర్గాలు హిందుత్వ పట్టాన్ని అధిక సంఖ్యాకులకు మాత్రమే కట్టపెట్టడాన్ని గర్హించి తీరుతారు. వాళ్లను హిందుత్వ పరిధి నుంచి వెలి చేయడం అసలు భావ్యమేకాదు. అల్పసంఖ్యాకుల మతానికి కూడా ఒక పేరుండాలి. ఒక్క సనాతన ధర్మానుయాయుల్నే హిందూ సిద్ధాంత వాదులుగా అంగీకరిస్తే తదితర హిందూవర్గ మతం హిందూ సిద్ధాంతం కాకుండా పోతుంది. ఆ తరవాత వాళ్లు హిందువులు కూడా కారని చెప్పడానికి ఇంకెంత నేపో పట్టదు : ఆధిక సంఖ్యాక పరమైన ఈ వాదాన్ని మనసారా సమర్థించిన వాళ్లకి కూడా ఈ అర్థరహితమైన ఫలితంతో తల తిరిగిపోయింది. ఆ వాదంలో విహితమైన దత్తాంశాలు తార్కికంగా అటువంటి తప్పుడు పర్యవసానానికే నడిపిస్తుండడంవల్ల ఆ ఉపసంహారాన్ని వాళ్లు గర్హిస్తున్నప్పటికీ ఈ పొరబాటుని తప్పించడం ఎలాగో తెలియని అయోమయస్థితిలో పడ్డారు. ఇలాగ లక్షలాది సిక్కులూ, జైనులూ లింగాయతులూ, వివిధ సమాజీయులూ, ఇంకా ఇతరులూ - వాళ్ల తండ్రుల తండ్రుల నరనరాల్లో పదోతరం దాకా హిందూ రక్తం ప్రవహిస్తునే ఉంది — అకస్మాత్తుగా ఒకరోజున 'మీరు హిందువులు కారు' అని చెబితే చిన్నబుచ్చుకోడమే కాదు కోవగించుకోకుండా ఉంటారా ? ఏవో కొన్ని ఆచారాల్ని విశ్వాసాల్ని సొంతం చేసుకున్నవాళ్లే హిందుత్వానికి తగినవాళ్లనీ, అభ్యుదయ దృక్పథంతో అంధ విశ్వాసాలని పోగొట్టాలనే ఉత్సాహంతో ఆ ఆచార వ్యవహారాల్ని కాదన్నవాళ్లని — వాళ్ల తలిదండ్రులు తాత ముత్తాతలు హిందువులే అయినప్పటికీ — హిందువులు కాకుండా పోతారని చెప్పడం విచిత్రమే. దీనివల్ల వాళ్లకు కోపం రావడంలో అగ్గర్య మేమీ కనిపించదు.

ఈ గందరగోళమూ ఈ కోపతాపాలూ 'హిందూఇజం' అనే మాటని అధిక సంఖ్యాకపరంగా పొరబాటుగా వాడటంవల్ల వచ్చిన జాడ్యం. ఆ మాటకి దాని మౌలికమైన సరిఅయిన అర్థ గౌరవం చేకూర్చి, అది హిందువు లందరి మతాల్ని సూచించేట్లా చేయాలి, లేకపోతే అలా చెయ్యలేకపోతే ఆ మాటనే పూర్తిగా వదిలేయాలి. అధిక సంఖ్యాకపరమైన మతాన్ని పూర్వంనుంచీ ప్రవలితమైన సనాతన ధర్మమనే పేరుతోనో శ్రుతి స్మృతి పురాణోక్త ధర్మమనే పేరుతోనో వైదిక ధర్మమనే పేరుతోనో చక్కగా వ్యవహరించవచ్చు. తతిమ్మా హిందువుల మతాలు వాటి వాటి రూఢినామాలైన సిక్కు ధర్మం, ఆర్య ధర్మం, జైన ధర్మం ధర్మం, బుద్ధ ధర్మం అనే పేర్లతోనే కొనసాగుతూ ఉండవచ్చు. ఈ అన్నిధర్మాల్ని కూడగలిపి ఒక పితృభూతమైన శబ్దంతో చెప్పవలసివచ్చినప్పుడు మాత్రమే హిందూధర్మం లేకపోతే హిందూ సిద్ధాంతం (హిందూఇజం) అని ఉపయోగించవచ్చు. ఇలాగ చేయడంవల్ల స్పష్టత్వానికి నష్టంరాదు, సంక్షేపత్వానికి అక్షేపణ ఉండదు సరికదా కచ్చితత్వమూ సందిగ్ధత లేకపోడమూ అనే లాభాలతో మన అల్పసంఖ్యాకవర్గాల్లో ఏర్పడ్డ అనుమాన చ్చాయలూ కోపతాపాలూ తొలగిపోయి హిందువులందరూ మళ్ళీ ఒకటై ఒకేజాతీ, ఒకే సంస్కృతీ అనే సనాతన ధ్వజాన్ని ఎగురవేయగలుగుతారు.

ఏ హిందూ వర్గానికి సంబంధించిన మత విశ్వాసాలకై నా-మొత్తం మనుష్యజాతి గురించి అటుంచినప్పటికీ — వేదాలే మూలగ్రంథాలు. సప్తసిందువుల వైదిక రాష్ట్రం ఎన్నో జాతులకిండా ఎన్నో వర్గాలకిండా విభజితమయింది. ఆ కాలంలో అధిక సంఖ్యాకులు విశ్వపించిన ధర్మాన్ని సౌకర్యంకోసం వైదిక మతం

అని పిలుస్తారు; అప్పటి అల్ప సంఖ్యాకుల్లో ముఖ్యులైన సింధువులే ఈ వైదిక మతాన్ని పాటించేవాళ్లు కారు. వణుట, దాసులు, వ్రాత్యులు తదితరులు అప్పుడప్పుడు సనాతన ధర్మానికి దూరం కాడమో లేకపోతే పూర్తిగా దానికి వ్యతిరేకులై ఉండడమో జరిగినప్పటికీ వాళ్లు అందరూ జాతిపరంగా రాష్ట్రపరంగా తాము ఒక ప్రజ అని ఇంగితజ్ఞాన మున్నవాళ్లే. వైదిక మతం అని ఒకటి ఉండేది. కాని అది సింధుధర్మమూ ఒకటేనని మాత్రము చెప్పలేము. ఈ సింధుధర్మం అనే పేరును ఎవరో తయారుచేసారనుకున్నా, అది అప్పటి సప్త సింధుప్రాంతంలో ప్రచలితమైన సనాతన నవీన మతాల నన్నిటినీ సహజంగానే ఉద్దేశిస్తుంది. వియోగ సంయోగ వద్దతులతో ఈ సింధు జాతే చివరకు హిందూజాతిగా పెరిగింది; సింధుభూమి—సింధుస్థానం—హిందూభూమి (హిందూస్థానం)గా వర్ధిల్లింది. వాళ్ళ సనాతన నూతన మత దర్శనాలు, దైర్యంగా పరీక్షిస్తూ జీర్ణించుకున్న ఆ మత దర్శనాలు, సంభావ్యమైన ప్రతి పరీక్షకు అగపడి నెగ్గుకొచ్చిన ఆ మత దర్శనాలు, పరమాణువునుంచి పరబ్రహ్మ దాకా అణీయమూ మహత్తమమూ అయిన రెండు చివర్ల మధ్యా నిహితమైన నిగూఢ తత్త్వాల్ని తరచి చూచి ఆనందపరమావధుల దాకా సుపర్ణాల్లా ఎగిరిన ఆ మత దర్శనాలు అద్వైతినుంచి నాస్తికుడి దాకా అందరూ సానుభూతి పొందే ఒక విలక్షణ సంయోగానికి దారితీసాయి. ఆ యోగానికి ద్వేయము సత్యం; దాని వద్దతి స్వానుభవం. అది వైదికమూ కాదు, అవైదికమూకాదు. అది రెండూను. అది పరిష్కృతమైన, సంస్కృతమైన మతం తాలూకు విజ్ఞానం: అది విజ్ఞాన పరిశోధితమైన మతం. అదే హిందూధర్మం. వైదిక, సనాతనీ, జైన, బౌద్ధ సిక్కు, దేవ సమాజీ—అన్ని మతాల అనుభవాల లన్నిట్నీ రంగ

రించి తీసిన వెన్న ఈ హిందూధర్మం. వివిధ మతాల ఉపసంహారాలను తరచి తరచి చేసిన ఉత్కృష్ట ఉపసంహారం ఈ హిందూధర్మం. సప్తసింధువుల గడ్డలో కానీ వైదిక కాలంలో తదితర ప్రాంతాల్లో ఉన్న అవిదిత వర్గాల్లో కానీ ప్రచలితమైన వైదిక, అవైదిక మత విశ్వాసాల్ని తమ సొంతం చేసుకొని, పుట్టి పెరిగిన ప్రతి వ్యవస్థ, ప్రతి వర్గమూ హిందూ ధర్మంలో ఒక సలక్షణ భాగము, హిందూ ధర్మానికి సాక్షాత్తు సంబంధించినదీను.

అందుకని, ఎంతటి అత్యధిక సంఖ్యాకుల మతమైనా వైదిక లేక సనాతన ధర్మం హిందూఇజం లేక హిందూ ధర్మంలో ఒకానొక వర్గం మాత్రమే. స్వర్గీయులైన లోకమాన్య తిలక్ మహాశయులు ఒక గొప్ప శ్లోకంలో ఈ సనాతన ధర్మాన్ని నిర్వచించారు—

ప్రామాణ్యబుద్ధి ర్వేదేషు సాధనానా మనేకతా ।

ఉపాస్యానామనియమ ఏతద్ధర్మస్య లక్షణమ్ ॥

(వేదాలను ప్రమాణంగా భావించడం, సాధనాలు అనేకంగా ఉండడం, ఉపాసింపవలసిన వస్తువులలో ఏ నిర్బంధ నియమమూ లేకపోవడం — ఇవీ ధర్మ లక్షణాలు)

‘చిత్రమయజగత్తు’ కోసం పాండిత్య గాంభీర్యాన్నీ మూక్తి సునిశిత దృష్టినీ కనబరుస్తూ రాసిన ఒక వ్యాసంలో లోక మాన్యులు ఈ అసంపూర్ణ నిర్వచనాన్ని పరిపూర్ణ నిర్వచనంగా మలచడానికి ప్రయత్నిస్తూ పై నిర్వచనంలో ఆయన దృష్టి సామాన్య వ్యవహారంలో ఉన్న హిందూధర్మం మీదనే ఉందనీ విపుల విస్తార హిందుత్వం మీదకి ప్రసరించలేదనీను, ఆ నిర్వ

చనం జాతీయపరంగానూ రాష్ట్రపరంగానూ హిందువులే అయిన ఆర్య సమాజీయుల్ని తదితరుల్ని కలుపుకోలేదనీను సుస్పష్టంగా ఒప్పుకున్నారు. మహత్తరమైన ఆయన నిర్వచనం నిజమైన హిందూ ధర్మ నిర్వచనం కాదు; ముమ్మాటికీ హిందుత్వ నిర్వచనం కానేకాదు. అది సనాతనధర్మం లేక శ్రుతి స్మృతి పురాణోక్త ధర్మం తాలూకు నిర్వచనం. అన్నిటికన్నా సనాతన ధర్మమే నలుగురిలోను చెలామణీ అవుతుంది కాబట్టి సహజంగానే అదే హిందూ ధర్మమని స్థూలంగా వ్యవహరించడం జరిగేది.

ఈ విధంగా వాస్తవంగానూ శబ్దోత్పత్తి దృష్ట్యా, మత సంబంధ లక్షణాలకు పరిమితంగానూ (ఎందుకంటే ధర్మమంటే మత మొక్కటే కాదు కనక) హిందూధర్మం హిందువుల మతం కాబట్టి ఆ ధర్మంలో హిందువుని నిర్దేశించే లక్షణాలన్నీ అవశ్యమూ ఉండి తీరుతాయని తేలింది. మన పరిశీలనలో ఆ సింధునదీ సాగర వ్యాప్త భూఖండాన్ని తన పితృభూమిగా, మాతృభూమిగా, తన తాత ముత్తాతల భూమిగా భావించడమే హిందువు తాలూకు ప్రధాన లక్షణమని ఇంతకుముందు తెలుసుకున్నాం. వివిధ మతద్రష్టల్లాగే సకల వైదికావైదికమత సంయోగాత్మకమైన హిందూధర్మం కూడా ఈ గడ్డకు పుట్టిన బిడ్డే. హిందూ ధర్మాన్ని మనుష్యపరంగా సాక్షాత్కరించుకొన్న భూమి ఈ సింధుస్థానం. హిందూధర్మం ఆవతరించిన నేల ఈ సింధుస్థానం. సనాతన ధర్మానుయాయకి కూడా విష్ణుపద సంభూతమైన గంగానది భూమిమీద మహిమాలయమైన హిమాలయ పుత్రికగానే వ్యవహారంలో ఉన్నట్టుగా మత రీత్యా హిందూధర్మం అని వ్యవహారమయ్యే తత్వజ్ఞానానికి మాతృభూమి, పితృభూమి ఈ సింధుస్థానమే. హిందూ మాతా పితరులకు పుట్టి నరనరాల్లో సనాతన సింధు జాతి రక్తాన్ని కలిగి

ఉండడాన్ని హిందుత్వ ద్వితీయ ముఖ్య లక్షణంగా చెప్పాము. హిందువుల వివిధ మతదర్శనాల విషయంలో కూడా ఇది సత్యమే. ఎందుకంటే ఆ మతాలు హిందూఋషులూ ప్రవక్తలూ స్థాపించినవే కనక. మనం సప్తసింధు సంతానమైనట్టే ఆ మత వ్యవస్థలు కూడా సప్త సింధువుల మనఃపరిపక్వ స్థితి తాలూకు నైతిక సాంస్కృతిక ఆధ్యాత్మిక సంతానాలు. ఇవన్నీ మంచిని జితించుకుంటూ చెడును మాటిమాటికీ పరిహారం చేసుకుంటూ మంచిని గాఢతమం చేయడం వల్లనే ఎన్నెన్నో మనస్సుల తపఃఫలితంగా దర్శితమైనవి. హిందూధర్మం పుట్టినది సింధువుల ఉత్తమ ఆలోచనలనుంచీ సింధుదేశ ప్రాకృతిక పరిసరాలనుంచీ మాత్రమేకాదు; హిందువుల సంస్కృతినుంచి కూడా ఉద్గమించింది. వైదిక బౌద్ధ జైన కాలాల సన్నివేశాలు కానీ, ఆధునికులైన చైతన్య చక్రధర బసవ నానక దయానంద రాజాథామమోహనుల కాలాల సన్నివేశాలు కానీ ఏర్పరచిన పరిసరాలూ, హిందూధర్మానుష్ఠాన జనిత ఆనంద మాధుర్యానికి పనికి వచ్చిన పారిభాషిక పదాలూ భాషా, పౌరాణిక కథలూ తత్వజ్ఞానమూ, హిందూధర్మం పరిహరించిన భావాలూ, జితించుకొన్న భావాలూ—ఇవన్నీ హిందూ సంస్కృతి తాలూకు చెరగని ముద్రని ధరించాయి. హిందూధర్మంలో ఇమిడి ఉన్న విభిన్న దర్శనాలు పుట్టి పెరిగి ఊపిరి తీసుకున్నది ఈ హిందూ సంస్కృతి వాతావరణంలోనే. హిందూ ధర్మానికి హిందూభూమికి ఎంత అవినాభావ సంబంధమంటే ఆ ధర్మాన్ని పాటించే ప్రతీ హిందువూ ఈ గడ్డని పితృభూమిగానే కాక పుణ్యభూమిగా కూడా భావిస్తాడు.

అవును, ఈ భరతభూమి, ఈ సింధుస్థానం, సింధువునుంచి సింధువుదాకా విస్తరించి ఉన్న ఈ మన భూమి మనకు సాక్షాత్తు

పుణ్యభూమే; ఎందుకంటే, ఈ గడ్డమీదే మన ధర్మసంస్థాపకులకూ ఋషులకూ వేదవిజ్ఞానం సాక్షాత్కరించింది. వైదికద్రష్టలనుంచి దయానందుడిదాకా, జినుడినుంచి మహావీరుడుదాకా, బుద్ధుడినుంచి నాగనేనుడిదాకా, నానకు నుంచి గోవిందుడిదాకా, బందుడినుంచి బసవడిదాకా, చక్రధరుణ్ణించి చైతన్యుడిదాకా, రామదాసునుంచి రామమోహనుడిదాకా మన గురువులూ దైవసదృశులూ ఈ గడ్డమీదే పుట్టిపెరిగి నడయాడారు కనకనే ఇది మనకు పుణ్యభూమి. ఈ గడ్డమీది దారుల్లోని ధూళి సయితమూ మన గురువుల అడుగుల ధ్వనులనూ మన ప్రవక్తల పాదచిహ్నాలనూ గుర్తుకు తెస్తుంది. ఇక్కడి నదులు పావనమైనవి: ఇక్కడి చెట్లతోపులు పవిత్రమైనవి. ఎందుకంటే, ఈ నదుల జ్యోత్స్నాంకిత ఘట్టాల్లోనో ఈ వృక్షాల సాయంసమయ దీర్ఘచ్ఛాయల్లోనో ఒక శంకరుడో ఒక బుద్ధుడో దైవం, ఆత్మ, మనిషి, జీవితం తాలూకు చిక్కు సమస్యల్నీ, మాయాబ్రహ్మముల గురించీ చర్చించి వాదించి సిద్ధాంతీకరించారు. ఇక్కడి ప్రతి కొండా, ప్రతి లోయా ఒక కపిలుడి, ఒక వ్యాసుడి, ఒక శంకరుడి, ఒక రామదాసు తాలూకు మధుర స్మృతులతో ప్రతిధ్వనిస్తూ ఉంటుంది. ఇది భగీరథుడు పరిపాలించిన చోటు. అది కురుక్షేత్రం. వనవాసానికి బయలుదేరి శ్రీరామచంద్రుడు మొట్టమొదటిసారిగా ఇక్కడ మజిలీ చేసాడు; అదుగో అక్కడ జానకీమాత బంగారు లేడిని చూసి దాన్ని పట్టతెమ్మనమని భర్తని కోరింది. దివ్యగోపాల చక్రవర్తి మధుర వేణునాదంతో గోకులంలో ప్రతి హృదయాన్నీ పరవశంచేసి ఆనందడోలలు ఊగేలా చేసింది ఇదిగో ఇక్కడే. ఇదే బోధివృక్షం. ఇదిగో ఇది మృగోద్యానం. మహావీరుడు నిర్వాణాన్ని పొందిన చోటు ఇదిగో ఇక్కడ. ఇక్కడ అసంఖ్యాకమైన భక్తుల

మధ్యలో కూచొని నానక్ “ఆకాశం అనే ఆరతి పల్లెంలో సూర్య చంద్రులే ఆరతి దీపాలు” (గగన్ థాల్ రవిచంద్ దీపక్ బనే) అని గానం చేసాడు. ఇక్కడ గోపీచంద్ మహారాజు సన్యసించి గోపీచంద్ యోగిగా మారి మట్టిమూకుడు చేతపట్టుకొని “భిక్షం దేహి” అంటూ తన సోదరి ఇంటి తలుపు తట్టాడు. హిందువుగానే చస్తానన్న తప్పుకు శిక్షగా బందాబహాదుర్ కొడుకుని తండ్రి కళ్లెదురుగానే ముక్కలు ముక్కలుగా కోసి అతని కవోష్ఠసిక్త హృదయాన్ని తండ్రి నోట్లో కుక్కేరు ఇక్కడ. ఇక్కడ ప్రతి రాయీ ప్రతి రప్పా ఒక్కొక్క ఆత్మాహుతి తాలూకు కథను చెపుతుంది. అమ్మా. నీ నేలమీద ప్రతి అంగుళమూ మాకు యజ్ఞభూమి. కృష్ణసార మృగం కనిపించిన ఒక్కచోటే కాదు. కాశ్మీరంనుంచి సింహళం దాకా ఈ భూమి అంతా జ్ఞానయజ్ఞంతోనో ఆత్మ యజ్ఞంతోనో పవిత్రీకృతమైన యజ్ఞభూమి. అందుకనే సంతాలుడి దగ్గర్నుంచి సాధువుదాకా అందరికీ ఈ భరతభూమి, ఈ సింధు స్థానం పితృభూమి, పుణ్యభూమిను.

అది కారణంగానే బలాత్కారంగా ఒక అహైందవ మతానికి మారిన మన మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ రాష్ట్రీయులకు హిందువులతోపాటు ఈ భూమి పితృభూమిగా సంక్రమించినప్పటికీ, అంతేకాదు, భాషా, ధర్మం, ఆచారాలూ, జానపద గాథలూ, చరిత్రా మొదలైన సంస్కృతి సంపద కూడా సంక్రమించినప్పటికీ వాళ్లు హిందువులు కాదు; వాళ్లని హిందువులుగా గుర్తించలేము కూడ. ఎందుకంటే, ప్రతి హిందువుకుమల్లెనే హిందూస్థానం వాళ్ల పితృభూమే అయినప్పటికీ పుణ్యభూమి మాత్రం కాదు కనక. వాళ్ల పుణ్యభూమి ఎక్కడో సుదూరంగా అరేబియాలోనో పాలస్తీనాలోనో ఉంది. వాళ్ల పురాణగాథలూ మహాత్ములూ

భావాలూ నాయకులూ వీరులూ ఈ గడ్డమీద పుట్టలేదు. అందుకనే వాళ్ల పేర్లూ, వాళ్ల దృక్పథమూ విదేశీయ కవళికల్ని కనబరుస్తాయి. వాళ్ల ప్రేమ ఇక్కడ కొంతా, అక్కడ కొంతాగా విభజితం. వాళ్లు చెప్పుకునేది వాళ్లు ముమ్మాటికీ విశ్వసిస్తూంటే, ప్రేమించడంలోనూ విధేయత చూపించడంలోనూ పితృభూమికంటే పుణ్యభూమినే పై స్థానంలో ఉంచడం కన్నా మరో గత్యంతరం లేదు. అదే నిజానికి సహజం. ఆ పద్ధతిని మేము తెగడటమూ లేదు; దానికై మేము సంతాపించడమూ లేదు. మేము వాస్తవాన్ని మాత్రం చెబుతున్నాం. మనం హిందుత్వ లక్షణాల్ని నిర్ధారించే ప్రయత్నంలో బోహోలూ, ఆటువంటి ఇతర మహమ్మదీయవర్గాలూ, క్రైస్తవులూ ఈ భూమిని తమ పుణ్యభూమిగా దర్శించరు అనే ఒక లక్షణం వినా అన్ని లక్షణాలు ఉన్నవాళ్లేనని తెలుసుకున్నాం.

హిందూ ధర్మాన్ని అంగీకరించడమంటే దేవుడూ, ఆత్మామానవుడూ అనే విషయాల గురించి ఏదో నూతన సిద్ధాంతాన్ని స్వీకరించడమేమీ కాదు. ఎందుకంటే, హిందూ మానస వ్యాపారం అవ్యక్తాన్ని ఆకళించుకోడానికి చేయవలసిన, చేయగలిగిన అన్ని విధాల ప్రయత్నాలూ చేసింది కనక; 'తత్' 'త్వం'ల మధ్య సంబంధాన్ని కూలంకషంగా పరిశీలించింది కనక. అందుకనే అది ఒక మత విశ్వాసమేమీ కాదు. నువ్వు ఒక అద్వైతివా? ఏకేశ్వరవాదివా? బహు దేవతోపాసకుడివా? నాస్తికుడివా? అజ్ఞేయవాదివా? నువ్వు ఎవడివై నా సరే ఇక్కడ, సర్వ దేవాలయాలకు దేవాలయమైన ఈ ధర్మంలో ఆత్మ స్వరూపంగా నీకు కావలసినంత చోటు ఉంది; ప్రేమ సోపానాలను ఎక్కి ఆనంద పరాకాష్ఠను చేరుకోడానికి కావలసినంత అవకాశం ఉంది. కారణమేమంటే, ఇది ఏ

వ్యక్తిగత వాదాలమీదా ఆధారపడింది కాదు; ఇది విపులమూ
 గాఢమూ అయిన సత్యం మీద మాత్రమే ప్రతిష్ఠితమై ఉంది.
 మరి, అటువంటప్పుడు, నువ్వు స్వచ్ఛస్పటిక జలనిధి అయిన
 గంగానది ఒడ్డునే నిలుచుని ఉండి కూడా నీ చిన్న కడవను పుచ్చు
 కొని ఎందుకని దూరంగా అక్కడెక్కడో ఉన్న నూతుల దగ్గరికి
 ప్రయాసపడి పోతున్నావు? సోదరుడా! కత్తి జళిపించి క్రూరాతి
 క్రూరంగా సనాతన ప్రియ సంబంధాల తాలూకు జ్ఞాపకాలనుంచి
 బలాత్కారంగా దూరం అయిపోయేలా చేయబడిన మన అందరి
 తాత ముత్తాతల తాలూకు రక్తం నీ నరనరాల్లో ప్రవహిస్తూ ఆ జ్ఞాప
 కాల ఆవేశంతో బిగ్గరగా ఆక్రోశించిపోతేదా? అలా అయితే ఇన్నా
 శుగా దూరమైపోయిన నీకు స్వాగతం పలుకుతూ తలుపులు తెరిచి
 చేతులు చాచి ఎదురు చూస్తున్న నీ అన్నదమ్మల, నీ అప్పచెల్లెళ్ళ
 మధ్యకు తిరిగి రా! మహాకాలుడి ఆలయ సోపానాల మీద
 నుంచోనే ఒక చార్వాకుడు నాస్తికత్వాన్ని గురించి ఉపన్యసించ
 గలిగిన ఈ భూమికన్నా ఇంకే భూమి నీకు ఉపాసనా స్వాతం
 త్ర్యాన్ని ప్రసాదించగలదు? ఒరిస్సా పట్నాలనుంచి కాశీ ప.డి
 తుల దాకా, సంతాటల్నించి సాధువుల దాకా ప్రతి ఒక్కళ్లూ
 ఒక్కొక్క ప్రత్యేక సమాజ వ్యవస్థని పెంపొందించుకోనిచ్చే,
 కొత్త దాన్ని రూపొందించుకోనిచ్చే హిందూసంఘం కన్నా నీకు
 ఇంకెక్కడ సామాజిక స్వాతంత్ర్యం లభిస్తుంది? ప్రపంచంలో
 ఉన్నదంతా ఇక్కడుంది; ఇక్కడ లేనిది ప్రపంచంలో మరెక్కడా
 ఉండదు, “య దిహోస్తి న సర్వత్ర యన్నేహోస్తి న కుత్రచిత్”
 ఇక్కడున్నదంతా అన్నిచోట్లా ఉండదు కూడ. జాతిరీత్యా, రక్త
 బాంధవ్యరీత్యా, సంస్కృతిరీత్యా, రాష్ట్రీయ భావరీత్యా హిందుత్వ
 లక్షణాలన్నీ ఉన్న మీరు, బలాత్కారంగా క్రూరత్వ కారణంగా

మన పురాతన గృహానికి దూరమైన మీరు మన మాతృభూమికి
మనసారా కైవారం చేసూ పితృభూమిగానే కాక పుణ్యభూమిగా
కూడా భావించడమే తరవాయి హిందూ సంఘంలోకి మిమ్మల్ని
సాదరంగా స్వీకరిస్తారు.

మన దేశస్థులూ పాత బంధువులూ అయిన బోహోలకీ,
బోజాలకీ, మేమాన్లకీ, తదితర మహమ్మదీయ క్రైస్తవ వర్గాలకీ
మన హిందూ సంఘంలోకి స్వేచ్ఛా పూర్వకంగా తిరిగి వచ్చే
అవకాశం ఉంది. ఆ అవకాశాన్ని వాళ్లు ప్రేమ పూర్వకంగా
వినియోగించుకుంటేనే అందం. కానీ ఎంతకాలం ఆ దృష్టి వాళ్లకు
రాదో అంతకాలమూ వాళ్లని హిందువులుగా గుర్తించలేం. మనం
హిందుత్వ లక్షణాల్ని నిర్ధారించడానికి ఆ పదం (హిందుత్వం)
మౌలికంగా ఏ విధంగా ప్రయుక్తమయ్యేదో తెలుసుకొనే ప్రయ
త్నం చేస్తున్నామన్న సంగతి జ్ఞాపకం ఉంచుకోవాలి. అటువం
టప్పుడు పురాప్రకల్పిత భావాలకుగానీ ఒకానొక పక్షానికి సరిపడే
లాగగానీ ఆ మాటకు అర్థం చెప్పే ప్రయత్నం భావ్యంకాదు.

మన చర్చలో తేలిన విషయాలనుబట్టి హిందువు అంటే :
సింధునది నుంచి సాగరందాకా ఉన్న భూమిని తన తాత ముత్తాతల
భూమిగా, పితృభూమిగా మనసారా భావించేవాడూ: పైపైకి పయ
నిస్తూ తమలో కలుపుకున్న దాన్నంతా ఉత్కృష్టమయ్యేలా తీర్చి
దిద్దుతూ హిందూ ప్రజలు అని వ్యవహారంలోకి వచ్చిన వైదిక
సప్తసింధు జాతి రక్తానికి తనను వారసుడిగా భావించేవాడూ; ఒకే
మూల భాష (సంస్కృతం), ఒకే ఇతిహాసం, ఒకే వాఙ్మయం,
ఒకే కళాశిల్పాలూ, ఒకే ధర్మశాస్త్రాలూ, ఒకే న్యాయశాస్త్రాలూ,
ఒకే కర్మకాండా, ఒకే పుణ్యకార్యాలూ, ఒకే సంస్కారాలూ ఒకే

పండగలూ, ఒకే పబ్బాలూ ద్వారా వ్యక్తమయ్యే ఆ సింధుజాతి సంస్కృతిని తనదిగా భావించేవాడూ; వీటన్నిటికీ మించి ఈ సింధు స్థానాన్ని తన ఆచార్యుల పుట్టినిల్లుగా, గురుమహాత్ముల జన్మక్షేత్రంగా, పావిత్ర్యానికి పావనత్వానికి కాణాచిగా తలచి తన పుణ్యభూమిగా భావించేవాడూను. ఒకే రాష్ట్రమూ, ఒకే జాతీ, ఒకే సంస్కృతీ - ఇవీ హిందుత్వ లక్షణాలు. వీటినే సందీప్తంగా 'సింధుస్థానాన్ని పితృభూమిగానేగాక పుణ్యభూమిగా కూడా భావించేవాడే హిందువు' అని చెప్పచ్చు. ఎందుకంటే, ఒకే రాష్ట్రమూ, జాతీ అనే రెండు లక్షణాలూ 'పితృభూమి' సూచిస్తుంది; సంస్కారాలూ, పుణ్యకార్యాలూ, కర్మకాండా గురించి చెప్పే సంస్కృతే ఒక గడ్డని పవిత్రభూమిగా చేస్తుంది కనక 'ఒకే సంస్కృతీ' తాలూకు లక్షణం 'పుణ్యభూమి' అనే పదంలో ఇమిడి ఉంది. ఈ నిర్వచనాన్ని గుర్తుంచుకోడానికి వీలుగా శ్లోకరూపంలో ఇలా చెప్పుకోవచ్చు:

“ఆసింధు సింధు పర్యంతా యస్య భారతభూమికా
పితృభూః పుణ్యభూశ్చైవ స వై హిందురితి స్మృతః”

సింధులో హిందువులు

ఇప్పటిదాకా చేసిన విశ్లేషణవల్ల హిందుత్వానికి తల్లక్షణ ద్యోతకమైన నిర్వచన మొకటి ఏర్పరిచాము. ఇప్పుడీ నిర్వచనాన్ని కొన్ని విలక్షణమూ అత్యంత విభిన్నమూ అయిన సన్నివేశాలకి అగవడేలా చేసి అది ఎందాకా నిలదొక్కుకోగలదో చూడాలి. అస లీ నిర్వచనం అటువంటి పరీక్షకోసమనే వెలయింపజేసాము. విస్తృతమూ అంతుపట్టనిదీ అయిన ఈ పదం తాలూకు నిర్వచనాన్ని రాబట్టడంలో అది అతివ్యాప్తి అనే దోషానికి ఆతీతంగా

ఉండే జాగ్రత్తపడ్డాము. ఇప్పుడు అది కొన్ని విలక్షణ సంగతుల్ని సరిగా వివరించ గలిగితే అవ్యాప్తి అనే దోషానికి కూడా అది అతీతం అవుతుంది. ఈ రెండో దోషానికి అతీతమా కాదా అన్నది పరిశీలిద్దాం.

హిందువుల్లో కనిపించే భౌగోళిక విభజనలు మన నిర్వచనంతో సరిపోతాయి. 'హిందువులు' అని అనడానికి ప్రధానమైన ఆధారం సింధునది నుంచి సాగరం దాకా ఉన్న భూమి. ఐదువేల ఏళ్ళ క్రితంనాటి పురాతనమైన పేరు 'సింధీ'తోనే ఇప్పటికీ వ్యవహృతమౌతున్న సింధుదేశ సంతానం, మన అన్నదమ్ములు, పురాతన సింధుతరాల వాళ్ళు సింధునది అవతలి ఒడ్డున ఉన్నప్పటికీ, నది అనగానే ఆ ఒడ్డు ఈ ఒడ్డు రెండూ కలిసొస్తాయి కనక సింధునది పశ్చిమ కులం కూడా సింధుస్థానం నై సర్గిక భాగమే అవుతుంది. ఇలా అనుకోడానికి మరో కారణం ప్రధాన భూమికి దగ్గర్లో చుట్టుపట్ల ఉన్న ప్రాంతాలు కూడా ప్రధాన భూనామంతోనే చెలామణీ అవుతూ ఉండడం: సింధునదికి అటు తట్టున ఉన్న మన హిందువులు చరిత్ర కాలమంతల్లోనూ భరత వర్షాన్నే తమ పితృ భూమిగా, పుణ్యభూమిగా భావించడం దీనికి మూడో కారణంగా చెప్పవచ్చు. వాళ్ళు నివసిస్తున్న ఆ ముక్కనే తమ పితృభూమిగానూ పుణ్యభూమిగానూ అనుకునే మాతృ హత్యాపాతకానికి ఒడి గట్టలేదు. మన కాశీ, కైలాసమూ, గంగోత్రీలే వాళ్ళకీ అంత పవిత్ర ప్రదాలూ అయిన కాశీ, కైలాసమూ, గంగోత్రీలు వైదిక కాలం నుంచీ వాళ్లు భరతవర్షంలో ఒక భాగమే. సింధు సౌవీరులు మహాహిందు సంసంపత్తులో, సంసదంలో భాగస్థులుగానే రామాయణ మహాభారతాలు రూఢిగా వర్ణించాయి. వాళ్ళు మన రాష్ట్రీయులు, మన జాతీయులు, మన సంస్కృతికి వారసులు. అందు

కవి వాళ్లు హిందువులే. అలా అని మన నిర్వచనం కూడా నిష్పం దిగ్ధంగా చెబుతోంది.

“విడిగా చెప్పందే, ఒక నదిమీద స్వామిత్వానికి ఆ నది రెండు ఒడ్డులమీద స్వామిత్వం అని అర్థంకాదు కదా” అన్న పక్షంలో కూడా మన నిర్వచనానికి ఏ బాధలేదు. అది ఇతర కారణాల బలంతో మన సింధీ సోదరుల్ని కలుపుకోగలదు. నదికి అవతలి వేపునున్న మన సింధీ సోదరుల ప్రత్యేక విషయం అలా ఉంచినా, ప్రపంచ నలుమూలలా స్థిరపడిన లక్షలాది హిందువులున్నారనే సంగతిని విస్మరించకూడదు. వాణిజ్యంలోనూ, సంఖ్యాపరంగానూ, శక్తిసామర్థ్యాల్లోనూ, బుద్ధిబలంలోనూ స్థానీయుల కన్నా ఈనాటికీ మిన్నగా ఉన్న వలసపోయిన మన హిందువులు మొత్తం ఒక దేశాన్నే సొంతం చేసుకుని ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని ఏర్పరచుకొనే రోజు రావచ్చు. అలా అని హిందూస్థానంలోకాక మరోచోట నివసిస్తున్నారని వాళ్లని హిందువులు కారని అనగలమా? సనేమిరా అనలేము. ఎందుకంటే, హిందుత్వ ప్రథమ ప్రధాన లక్షణంగా చెప్పినది ఒకడు ఇండియా బయట ఉండకూడదని కాదు, అతనూ, అతని సంబంధీకులూ ఎక్కడున్నారే సింధుస్థానాన్ని తన తాతముత్తాతల నేలగా గుర్తించి గౌరవించడం-అని. వట్టి గుర్తించడం మాత్రమే కాదు. అతని పూర్వీకులు హిందువులుగా ఇండియానుంచి వచ్చి ఉంటే అతను ఇండియాని పితృభూమిగా అనుకోకతప్పదు. అలాగ మనం ఇచ్చిన హిందుత్వ నిర్వచనం హిందూ ప్రజలు దిగంతాలదాకా వ్యాపించినా సుసంగతంగానే నిలుస్తుంది. వలసపోయిన మన హిందువులు శాయశక్తులా శక్తివంచనలేకుండా ప్రయత్నించి ఒక మహాభారతదేశాన్ని సృష్టించి మన సంస్కృతిలోని మహత్త్వాన్ని మానవజాతి అభ్యుద

యానికి పంచిపెట్టినీ. ఆధ్రువంనుండి ఈధ్రువందాకా ఉన్న ప్రజల్లో తమ సాత్త్వికభావాల్ని నాటి, వాళ్లని పెద్దవాళ్లుగా తీర్చిదిద్దినీ; అదే సమయంలో ఆ జనాల ఉత్కృష్ట సంస్కృతి తాలూకు సత్య ప్రతిష్ఠిత గుణాలను జితించుకొని తమ మాతృదేశాన్ని మరింత గౌరవనీయంగా చేసుకోసీ. హిందుత్వం హిమాలయ సువర్ణ పక్షుల గురుపక్షెల్ని తెగకోయదు; పైపైకి ఎగురుదామన్న ఆ పక్షుల ఆత్మతనీ, ఉత్సాహాన్నీ మరింత చేస్తుంది. హిందువుల్లారా : మీరు హిందూస్థానాన్ని మీ పూర్వీకుల, మీ తాతముత్తాతల. మీ గురు మహాత్ముల నేలగా గుర్తించినంతదాకా, వాళ్ల అమూల్య రక్తానికీ, సంస్కృతికీ వారసులుగా భావించినంతదాకా మీ వ్యాప నేచ్ఛామార్గానికి ఏదీ అడ్డు తగలదు. హిందుత్వానికి భౌగోళిక సీమలు సాక్షాత్తూ భూమి చివరలే !

మన నిర్వచనంలో నిహితమైన జాతిపరమైన విషయాన్ని పూర్వపక్షం చేయగలిగే వాదమేమీ కనిపించదు. ఇంగ్లండులో ఐబేరియన్లు, కెల్టులు, ఆంగ్లేయులు, సాక్సన్లు, డేనులు, నార్మన్లు అనే వివిధ జాతులు, జాతి నిర్బంధాలతో అంత ర్వీవాహ నిషేధాలున్నప్పటికీ ఒకే రాష్ట్రంగా కలిసిపోయినట్టే, ఆర్యులనీ, కోలారులనీ, ద్రావిడులనీ, మరొకళ్ళనీ ఎంతెంత పట్టింపులతో జాతి విభేదాలు కనబరచినా అవి చివరికి గుర్తింపుకు రానేరావు. ముందు రాసిన పుటల్లో ఈ విషయమై అవసరమైనంత విపులంగానే చర్చించాం : మన ధర్మశాస్త్రాల్లో అంగీకృతమైన అనులోమ, ప్రతిప్రతిలోమ వివాహాల నిర్వీవాద సాక్ష్యం దృష్ట్యా ఆ కాలాల్లోనే ఆ జాతుల రక్తాలు ఏకమై ఒకే రక్తం ప్రవహించే ఒకే జాతిగా సుష్టుగానే రూఢి అయింది. సంప్రదాయం మొరాయిస్తే ప్రకృతి చేయి చేసుకొని అడ్డుగోడల్ని పడగొట్టేసింది. ఒక హిడింబిని

ప్రేమించిన ఆర్యుల్లో భీమనేనుడు మొట్టమొదటివాడూ కాడు, చిట్ట
చివరివాడూ కాడు; అలాగే ఒక ఎఱుకల వాడంటే మనసువద్ద ఆర్య
కన్య మనం ఇంతకుముందు ఉదహరించిన వ్యాధకర్మ తల్లి ఒక్కతే
కారు. ఓ పదిమంది బిల్లుల్లోంచో కోలీల్లోంచో సంతాలుల్లోంచో ఒక
కుర్రాణిగానీ ఒక అమ్మాయిని గానీ పట్నవాసం బడిలోవేస్తే
భౌతిక నైతిక పరీక్షలేవీ వాళ్ళని బిల్లులనీ, కోలీలనీ, సంతాలులనీ
విడదీయలేవు. ఆర్యులూ కోలార్లు, ద్రావిడ్లు, ఇతర జాతులూ
క్రమంగా కలిసిపోయిన కారణంగా ఏర్పడ్డ స్వాస్థ్యవంతమైన మన
జాతిని అటు ఆర్యజాతి అనో, కోలారు జాతి అనో, ద్రావిడజాతి
అనో, మరోజాతి అనో పిలవక హిందూజాతి అని పిలవడం
భావ్యమే : ఆ జాతివాళ్లు సింధువుల మధ్య స్థానాన్ని తమ మాతృ
భూమిగానూ పుణ్యభూమిగానూ భావిస్తారు. అందుకని సంతాలులూ
కోలీలూ, బిల్లులూ, పంచములూ, నామశూద్రులూ, అటువంటి
ఇతర ఉపజాతులూ వర్గాలూ అందరూ హిందువులే. ఈ సింధు
స్థానం ఆర్యుల పూర్వీకుల భూమి అయినంత కచ్చితంగానూ వాళ్ళ
పూర్వీకుల భూమే. వాళ్లు హిందూజాతి రక్తాన్ని హిందూ
సంస్కృతినీ పుణికి పుచ్చుకున్నవాళ్ళే. వాళ్ళల్లో ఏ వర్గం వాళ్ళేనా
ఏదో ఒక సనాతన హిందూమత విభాగం తాలాకు ప్రభావానికి
ఇంకా పూర్తిగా గురి కాకపోయినప్పటికీ, ఏదో నాటుమతాన్ని
అనుసరిస్తూ నాంచారమ్మల్లాటి దేవతలనూ, వీరబ్రహ్మల్లాటి మహా
త్ములనూ ఆరాధిస్తూ ఈ గడ్డ మీదే అభిమానం కలిగి ఉండటం
వల్ల వాళ్ళకు ఈ భూమి పితృభూమేకాక పుణ్యభూమి కూడాను.

‘హిందుత్వ’ ‘హిందు ఇజా’ల మధ్య ఉన్న భ్రాంతి
పూర్వక సామ్యం కారణంగా పుట్టిన దురదృష్ట అనర్థంవల్ల,
హిందుత్వం తాలాకు సంస్కృతివరమైన లక్షణానికి పూర్వపక్షం

ఏర్పడే అవకాశం ఏర్పడింది. మనం ఈ రెండు పదాల భావాల
 మధ్య ఉన్న భేదాన్ని స్పష్టంచేసే ప్రయత్నం చేస్తూ ఇంతకు
 ముందు సనాతన ధర్మాన్ని మాత్రమే సూచించే 'హిందూఇజం'ను
 ఏ విధంగా తప్పుగా ఉపయోగిస్తున్నారో చెప్పాం. హిందుత్వం
 హిందూధర్మం రెండూ ఒకదాని కొకటి సరి సమానమేమీ కావు.
 హిందుత్వమే హిందూధర్మ మనుకోడం ఒక తప్పు; ఈ రెండూ
 సనాతన వర్గమే అనుకోడం మరో తప్పు. ఈ రెండు తప్పుల్ని
 అసనాతన మత వర్గాలు గర్హిస్తాయి. వీళ్ళల్లో కొంతమంది ఈ
 తప్పుడు అభిప్రాయాన్ని ఖండించక రోషంతో ఆత్మహత్యా సదృశ
 మైన మరో కొండంత తప్పును చేసేలా చేస్తున్నాయి. ఈ రెండు
 తప్పులూ : ఆ దురదృష్టకరమైన తప్పు హిందుత్వాన్నే కాదనడ
 మనే విపరీతం. మేము హిందుత్వానికి చెప్పిన నిర్వచనం ఇటువంటి
 దోషాలనీ కావేషాలనీ ఏ వర్గంలోనూ కలగ నిచ్చే అవకాశం లేనిదే
 అని విశ్వసిస్తున్నాం; అది సత్య ప్రతిష్ఠితయని హిందూ సమా
 జంలో ఉన్న శిష్టులందరూ ఒప్పుకుంటారని కూడా తలుస్తున్నాం.
 కానీ దీని గురించిన మన సాధారణ చర్చలో ప్రత్యేక దృష్టాంత
 లను తీసుకోలేదు కనక ఇప్పుడు ఆలోచన పూర్తి చేద్దాం. మున్ముం
 దుగా మన సిక్కు పోదర వర్గాన్ని తీసుకుందాం. 'ఆసింధు సింధు
 పర్యంతా యస్య భారత భూమికా' అనే సింధుస్థానపరమైన సూత్ర
 వాక్యం సూచించే భూమి వాళ్ళ పితృభూమి కాదనగలిగే వెళ్లి
 వాళ్ళెవరూ ఉండరు : వైదిక కాల గ్రంథాలనుంచి కూడా ఈ
 భూమినే వాళ్ళ తాతముత్తాతలు ప్రేమించి ఉసాసించి ప్రార్థించారు.
 మద్రాసులోనూ బెంగాలులోనూ ఉన్నవాడికి మల్లెనే వాళ్ళ నర
 వరాల్లో కూడా హిందూరక్తం నిస్సంశయంగా ప్రసరిస్తోంది.
 ఇంతేకాదు, మహారాష్ట్రలోగానీ బెంగాలులోగానీ ఉన్న హిందు

పులు ఆర్యుల, ఇతర పురాతన ప్రజల రక్తాన్ని పంచుకుపుట్టేరు
 కానీ సిక్కులు మాత్రం దాదాపుగా సనాతన సింధువుల ప్రత్యక్ష,
 విస్సంకర ప్రసంతానం. మైదానాల మీదకు ఆవతరించక ముందే,
 హిందూజీవనమనే గంగానదీ జలాల్ని జన్మస్థలంలోనే పానం
 చేసారు వాళ్లు. రాష్ట్రీయ వాఙ్మయానికి చేసిన నేవ దృష్ట్యా వాళ్లు
 మన హిందూ సంస్కృతికి న్యాయ పూర్వకమైన భాగస్వాములు.
 కారణమేమంటే, విద్యకూ కళకూ దేవత కాడానికి ముందుగా 'సర
 స్వతి' పంజాబులో ఒక నది. మునుపటి సింధువులూ, నీ తాత
 ముత్తాతలూ, సిక్కులూ, కృతజ్ఞతతో గానం చేసిన మంత్ర
 గ్రామాన్ని ఈ రోజువరకూ హిందూస్థానంలో ఉన్న కోట్లాది
 హిందువులు జపిస్తూ మన సభ్యతా, సంస్కృతీ నాగరికతా తాలూకు
 ప్రథమ బీజాలకు పాదుగా నిలిచిన ఈ నదీమతల్లి కూల ప్రదే
 శాల్ని కైవారం చేస్తూ పూర్వీకుల ఋగ్వేదీయ మంత్రాల నందు
 కుంటూ "అంచితమే, నదీతమే, దేవీతమే, సరస్వతి" అని పాడు
 తూంటారు. వేదాలు మన వెలాగో అలాగే వాళ్ళవీను. వాళ్ళకు
 అవి ఋషి దర్శితాలు కాకపోవచ్చును. కాని ప్రకృతి మూల
 ప్రోతస్సునుంచి జీవపానం చేయడానికి మనిషి చేసిన దొడ్డ ప్రయ
 త్నాల్ని గానంచేసిన మాననీయ గ్రంథాలుగా అవి వాళ్ళవి; మనిషి
 ఆత్మను స్వస్వరూపావస్థకు ఆరోహింపజేసే జ్ఞాన సుఖమయ కిర
 ణాల స్పర్శకు దూరంచేస్తూ చైతన్యమయ ఆపస్సులను ప్రవహించ
 నీయకుండా గుహల్లో బంధించిన అజ్ఞాన తిమిర బలాల నెదిరించ
 దానికి జ్ఞాన ప్రకాశం చేసిన ప్రథమ ఘన ప్రయత్నంగా అవి
 వాళ్ళవి. మన గాథకుమల్లేనే సిక్కులగాథ కూడా వేదాలతో
 మొదలై, అయోధ్యా ప్రాసాదాల గుండా జరిగి, లంకా యుద్ధ
 క్షేత్రాన్ని దర్శించి, లాహోరు నిర్మాణానికై లహూకి సహాయం

చేసి, కపిలవస్తు దుర్గకుడ్యాల మధ్యనుంచి వెలికివచ్చి మానవ
 దుఃఖాభారాన్ని తగ్గించడానికిగాను గుహ ప్రవేశం చేసిన సిద్ధార్థ
 రాకుమారున్ని వీక్షిస్తూనే సాగుతుంది. పృథ్వీరాజు పతనానికి
 మనతోబాటు సిక్కులూ దుఃఖిస్తారు; నిర్జిత ప్రజల దౌర్భాగ్యాన్ని
 హిందువుల్లాగే పంచుకొని హిందువుల్లాగే సహిస్తారు. లక్షలాది
 సిక్కు ఉదాసీలు, నిర్మలులూ, గహనగంభీరులూ, సింధీసిక్కులూ
 సంస్కృత భాషని తమ పూర్వీకుల భాషగానే కాక తమ భూమి
 తాలూకు పవిత్ర భాషగా కూడా ఆరాధిస్తారు. తదితరులు ఆ భాషని
 వాళ్ల తాత ముత్తాతల భాషగానూ, గురుముఖీ, పంజాబీ భాషలకు
 తల్లిగానూ ఒప్పుకుంటారు; ఆ కుమార భాషలు ఇప్పటికీ మాతృ
 భాష జీవనస్త్రాన్ని గ్రోలుతూనే ఉన్నాయి. 'అసింధు సింధు
 పర్యంత'మైన భూమి వాళ్లకు పితృభూమే కాదు, పుణ్య
 భూమి కూడ. గురునానక్, గురు గోవిందుడూ, శ్రీబందుడు,
 రామసింగు హిందూస్థానంలోనే పుట్టి పెరిగారు. హిందూస్థాన
 నరస్సులు "అమృత సరస్సులూ" "ముక్త సరస్సు"లూను.
 హిందూస్థాన భూమి వాళ్ల గురు మహాత్ముల ఉపాసనా స్థానం-
 'గురుద్వారం', 'గురుఘర్'. ఇండియాలో ఏ వర్గమేనా నిస్సంశ
 యంగా నిర్ద్వంద్వంగా హిందువులని చెప్పవచ్చునూ అంటే అది
 పంజాబులో మన సిక్కు సోదర వర్గమే: సప్త సింధు తీరాల్లో
 ప్రథమంగా నివసించిన కారణంగా, సింధువుల ప్రత్యక్ష వంశజు
 రైన కారణంగా ఇది కచ్చితం. ఈ రోజున సిక్కుగా ఉన్నవాడు
 మునుపటి హిందువే; ఈ రోజున హిందువుగా ఉన్నవాడు రేపు
 సిక్కు కావచ్చును. దుస్తులూ, ఆచారం, దైనందిన జీవన స్థితి
 మారినంత మాత్రాన రక్తమూ, బీజమూ మారిపోవు; అవి మన
 చరిత్రనే తుడిచి పారెయ్యలేవు.

లక్షలాది మన సిక్కు సోదరులకు వాళ్ల హిందుత్వం స్వయంవిదితమే. సహజధారులూ, ఉదాసీలూ, నిర్మలులూ, గహన గంభీరులూ, సింధీ సిక్కులూ జాతిపరంగానూ రాష్ట్రపరంగానూ హిందువులమని గర్విస్తారు. వాళ్ల గురువులు హిందూ సంతానం కావడంవల్ల, వాళ్లను అహైందవులుగా వర్గీకరిస్తే కోపం మాట అటుంచి 'అదెలాగ?' అని ప్రశ్నార్థకంగా గర్విస్తారు. గురుగ్రంథాన్ని సనాతనీలు, సిక్కులూ పవిత్ర గ్రంథంగా పరిస్తారు. వాళ్ళిద్దరికీ పండగలూ పబ్బాలూ సమానమే. తత్ఫల్యా వర్గీయ సిక్కులు కూడా హిందు నామప్రీతి కలవాళ్లే; హిందు వుల్లో హిందువుల్లాగే మెలగుతారు. వాళ్లకి తటాలున మీరు హిందువులు కారని చెబితే గాభరా పడతారు. మన జాతీయ ఐక్యత ఎంత అసందిగ్ధమూ, పరిపూర్ణమూ అంటే సిక్కులకీ సనాతనులకీ మధ్య అంతర్వివాహాలు సామాన్యంగా జరుగుతూనే ఉంటాయి.

'హిందూఇజం' అనేమాట సనాతన సిద్ధాంతంతో సమానము అన్న భ్రమే కనక లేకపోతే, హిందువులుగా వర్గీకరిస్తే అప్పుడప్పుడు సిక్కు సోదర వర్గనేతలు కొంతమంది తప్పుగా భావించడమనే అపప్రభ పుట్టి ఉండేదేకాదు. భావ భ్రాంతి, తత్సృష్టమైన అస్పష్టత సోదర హిందూవర్గాల మధ్య చిచ్చుపెడుతున్నాయి. హిందుత్వం మత పరీక్షలకు అతీతం అని నిరూపించి చూపించాలి. అయినా మన సిక్కు సోదరులకి మరోసారి చెపుతున్నాం: సనాతన ధర్మంలో వాళ్లకు నచ్చని మూఢనమ్మకాల్ని, వేదాలు అపౌరుషాయాలన్న నమ్మకంతోసహా అన్నిటినీ వదిలిపెట్టడానికి సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ ఉంది- అని. దానితో వాళ్లు సనాతనులు కాకపోవచ్చుకాని హిందువులు కాకపోవడం మాత్రం జరగదు. మన హిందుత్వ విర్వచనం దృష్ట్యా సిక్కులు హిందువులు, మతార్థ దృష్ట్యా

మాత్రంకాదు. జైనులు జైనులైనట్టా, లింగాయత్తులు లింగాయత్తులైనట్టా, వైష్ణవులు వైష్ణవులైనట్టా మతదృష్ట్యా వాళ్లు సిక్కులు. కాని జాతిపరంగా, రాష్ట్రపరంగా, సంస్కృతిపరంగా మనం అంతా ఒక అఖండ ప్రజ. ఎంతకాలంగానో ఎంతో బాచి త్యంతో హిందువులంగా వ్యవహారమౌతూన్న ఒక అవిభజనీయ జనసంఘాతం. మన జాత్యైక్యతను ఇంతకుముందు చెప్పిన కారణాల కారణంగా 'భారతీయ' శబ్దం కూడా వ్యక్తం చేయలేదు. భారతీయ శబ్దం ఇక ఇండియన్‌ను సూచిస్తుంది; ఒక విస్తృత సాధారణీకరణంగా పనికి వస్తుంది, కాని హిందువులుగా మన జాతీయ ఐక్యతను మాత్రం నిర్దేశించలేదు. మనమూ సిక్కులమూ, హిందువులమూ, భారతీయులమూను. మనం ఈ మూడూను, వేరువేరుగా మాత్రం ఏ ఒక్కటీ కాము.

సనాతన పంథీయులతో కలిపేస్తారేమోనన్న భయంకన్నా మన సిక్కు సోదరులు వాళ్లని అహైందవులు అని వ్యవహరించ మనడానికి వేరే ఒక రాజకీయ కారణముంది. ప్రత్యేక వర్గంగా ఉండటంలో ఉండే గుణాల్ని అవగుణాల్ని చర్చించడానికి ఇది స్థానంకాదు. సహజంగానే సిక్కులు తమ వర్గీయుల మంచిచెడ్డల గురించి ఆతృత పడతారు. ఒక ప్రత్యేక జాతిగా మహమ్మదీయులు కొన్ని హక్కుల్ని కలిగి ఉండటం న్యాయమే అయితే ఇండియాలో ఉన్న ఏ ఇతర అల్పసంఖ్యక వర్గమేనా అటువంటి ప్రత్యేక హక్కుల్ని రాయితీలనీ ఎందుకు పొందకూడదో మనకు బోధ పడదు. కానీ ఈ హక్కుల కోసమని మన సిక్కు సోదరులు తాము అహైందవులమనే అసంబద్ధమూ ఆత్మహత్యా సదృశమూ అయిన వాదాన్ని ఒక ప్రోద్బలకంగా వాడుకోడం మాత్రం సరి అయినది కాదు. జన్మసిద్ధమైన హిందుత్వాన్ని పరిత్యజించకుం

డానే మన బ్రాహ్మణేతరులూ, ఇతర వర్గాలూ అల్పసంఖ్యాక వర్గాలుగా ఏ విధంగా ప్రత్యేకతని కలిగి ఉన్నారో ఆ విధంగానే మన సిక్కులు కూడా తమజాతి పరిరక్షణ కోసం ఒక అల్పసంఖ్యాకమైన ప్రత్యేక జాతిగా గుర్తింపు నందడానికి ప్రయత్నించవచ్చును. నిజానికి మహమ్మదీయులకన్నా సిక్కు సోదరవర్గం ఏమంత అల్పసంఖ్యాకం కాదు; హిందువులైన మనకు ఇండియాలో మరే ఇతర అహైందవ వర్గంకన్నా వాళ్లే ఎక్కువ ముఖ్యం. ఒక ప్రత్యేక వర్గపరమైన ప్రాతినిధ్యం తెచ్చే ముప్పుకన్నా జాతివిషయక దూరత్వం తెచ్చే అపాయం అపరిమితం. తమ వర్గవృద్ధికి విశిష్ట ప్రాతినిధ్యం ఏకైక మార్గం అని అనుకుంటే సిక్కులూ, జైనులూ, లింగాయతులూ, బ్రాహ్మణేతరులూ, ఆ మాటకొస్తే బ్రాహ్మణులూ కూడా ప్రత్యేక వర్గంగా ప్రతినిధిత్వం కోసం పోరాడవచ్చు. ఎందుకంటే, వాళ్ల వృద్ధి హిందూ సమాజవృద్ధి కాబట్టి. పురాతన కాలంలో కూడా ముఖ్యమైన మన నాలుగు వర్ణాలవాళ్లకీ రాజ్యనదస్సుల్లో, స్థానిక పాలనా సంస్థల్లో ప్రత్యేక ప్రతినిధిత్వం ఉండేది. దీనికోసం హిందుత్వాన్ని కాదనాల్సిన పనిలేదు. మతపరంగా సిక్కులు సిక్కులుగా వర్గీకృతం కావచ్చు కానీ జాతిపరంగా, సంస్కృతిపరంగా వాళ్లు హిందువులుగానే వర్గీకృతం కావాలి.

ఆ సాహసవంతులు తమ గురువునూ ధర్మాన్నీ కాదనడంకన్నా తమ తలల్ని వందలకొద్దీ వద్యశిలమీద బలిగా అర్పించారు. ('ధర్మ్ హేత్ శాకా జిన్ కియా, శిర్ దియా శిర హా న దియా') కించిత్తు భౌతిక సుఖంకోసం తమ వారసత్వాన్నీ, తమ తల్లిదండ్రుల్నీ, తమ జన్మహక్కునీ కాదనే వాళ్లైనా వాళ్లు? పరమేశ్వరుడు అటువంటి దుఃస్థితి మనకు పట్టనీయకూడదు. కలిసి ఉండ

దంరో బలం ఉండడం నిజమే అయితే హిందుత్వంలో అటువంటి బలిష్ఠమూ, ప్రయతమమూ అయిన బంధం ఉందనీను, అదే మన ప్రజలకు శాశ్వతమూ, వాస్తవమూ, శక్తిమంతమూ అయిన ఐక్యతను ప్రసాదించగలదనీను మన అల్పసంఖ్యాక వర్గాలు గుర్తుంచుకోవాలి. వేరుగా ఉంటే ప్రస్తుతం పబ్బం గడుపుకోవచ్చు నని నువ్వు అనుకోవచ్చుగానీ అది మన సనాతన జాతికి, మన సనాతన సంస్కృతికి తీరని ముప్పు తెస్తుంది- ఆ జాతిలో నువ్వు ఒక భాగమే కనక నీకూ ఆ ముప్పు వచ్చి తీరుతుంది. నీ హితం మంది హితంతో అవినాభావంగా ముడిపడి ఉంది. గడచిన కాలంలో లాగానే ఈపైన ఏ విదేశీయుడైనా హిందూ సంస్కృతిని నాశనం చేద్దామని కత్తిదూస్తే, మరే ఇతర హిందూవర్గాన్ని తెగటార్చినట్టే అది నిన్నూ నాశనం చేస్తుంది. గడచిన కాలంలో లాగానే ఈపైన హిందువులు స్వాభిమాన ధనులైన హిందువులుగా నిలదొక్కుకొని ఒక శివాజీ ఆధ్వర్యంలోనో, ఒక రంజిత్ నేతృత్వంలోనో, ఒక రామచంద్రుడి చక్రవర్తిత్వంలోనో, ఒక ధర్మరాజు రాజరికం లోనో, ఒక అశోకుడి పరిపాలనలోనో, ఒక అమోఘవర్షుడి ఆధిపత్యంలోనో నూతన జీవం తెచ్చుకొని యశోధ్వజాన్ని లేవనెత్తడం జరిగితే ఆ ధ్వజప్రకాశం మన హిందూ సంసత్తులో ఉన్న అందరి మాదిరిగానే నిన్నూ ఆనందంలో ముంచెత్తుతుంది. సోదరులారా! అందుకని పాక్షికంగానీ పరిపూర్ణంగానీ అయిన క్షణిక లాభాల మోజులో పడకండి; చరిత్ర చెప్పే పాఠాల్ని తప్పుగానూ అసంబద్ధంగానూ అర్థం చేసుకోవడం వల్ల మోసపోకండి. ఒకసారి తానొక 'గ్రంథి'నని చెప్పుకుంటూ తనకు అప్పు ఇచ్చిన ఒక బ్రాహ్మణుడి ఇంట్లోపడి దోపిడీ చేయడమేకాక అతన్ని హత్యచేసి పైగా "సిక్కులు హిందువులు కారు. 'గోవిందసింగు కొడుకుల్ని

ఒక వంట బ్రాహ్మడు మోసగించాడు కనక ఒక బ్రాహ్మణ్ణి చంపితే మనకేం పాపం అంటుంది'' అని ఉద్వేషించాట్ట ! అలా అని న్యాయాధికారులు అనుకోరు కాబట్టి ఆ గ్రంథికి శిక్షవేయడం వాళ్లు మానలేదు. అదృష్టవశాత్తూ వాస్తవంగా ఒక గ్రంథి' అని అందరూ గుర్తించే శిష్ట సిక్కు ఒకడు ఆ దుండగీడు చెప్పిన తర్కాన్ని ఖండించి, తన మాటకు దృష్టాంతాలుగా మతిదాసు మొదలైన బ్రాహ్మలు గురుగోవిందసింగుకి ఏ విధంగా నీడ నిచ్చి సంరక్షించారో, ఏ విధంగా సిక్కుల కోసం ప్రాణాలని కోల్పోయేంత దాకా ఆయనపట్ల విశ్వాసాన్ని ప్రకటించారో వివరించి చెప్పాడు. శివాజీని అతని బంధువులే వంచించలేదా ? శివాజీ మనవణ్ణి కూడా పిసాళుడనే హిందువేకదా వంచిస్తా. అలా అని శివాజీ కానీ, అతని రాష్ట్రం కానీ తమ జాతిని కాదన్నారా ? హిందువులు కాకుండా పోయారా ? వీరుడైన బందా బహాదుర్ని ఒంటరిగా వదిలేయడంలో చాలామంది సిక్కులు విశ్వాస ఘాత కృత్యానికి ఒడిగట్టిన వాళ్ళే; ఇంగ్లీషు వాళ్ళతో ఖాల్సానేనలకు జరిగిన చివరి యుద్ధంలోనూ అంతే చేశారు. పోరాటం మధ్యలో గురుగోవింద సింగునే ఒంటరిగా వదిలేసి పారిపోయారు కొంతమంది సిక్కులు; వాళ్ల విశ్వాస ఘాతకమైన ఈ పిరికి చేష్టే, మరో దారి తోచక పట్టుకున్న వాళ్ల మీద విరుచుకుపడే దుస్సాహసానికి సింహ పరాక్రముడైన మన గురువు పూనుకోవాల్సి వచ్చింది. అదే ఆ పాపిష్టి వంట బ్రాహ్మడు ఆయన ఇద్దరు కొడుకుల్ని మోసగించడానికి అవకాశాన్ని ఇచ్చింది. వంట బ్రాహ్మడు చేసిన నేరానికి మనం హిందువులం కాకపోతే, సిక్కులమై మనం గురువుపట్ల చేసిన నేరానికి సిక్కులం కూడా కాకుండా పోవాలి !

హిందువుల్లో ఈ అల్ప సంఖ్యాకవర్గాలూ, అధిక సంఖ్యాక వర్గాలూ అన్నీ విశిష్ట నృష్టుల్లా ఆకాశం నుంచి ఊడిపడ్డవేమీకావు. అవన్నీ ఒకే నేలా, ఒకే సంస్కృతీలలో వేళ్లు నాటుకొని సహజ సిద్ధంగా వృద్ధి చెందినవి మాత్రమే. ఒక గొట్టెపిల్ల తొడకి కచ్చు కృపాణాలు కట్టినంతమాత్రాన అది సింహమైపోతుందా ఏమన్నానా? ఆత్మాహుతి పర్యంతమూ త్యక్త జీవితాలై పోరాడే యోధబృందాన్ని మన గురువు తయారు చేయగలిగాడంటే దానికి కారణం ఆయన, ఆ యోధబృందమూ పుట్టిన జాతే వాళ్లని ఆ తీరువుగా, ప్రాణాల్ని లెక్కచేయని వాళ్లనుగా తీర్చిదిద్దింది. సింహ బీజాలే సింహాల్ని పుట్టించగలవు. “నేను వికసించి సుగంధాన్ని ఈయడానికి ఈ తొడిమనుంచి పుట్టడమే కారణం. వేళ్లతో నాకేమీ సంబంధం లేదు” అని పుష్పం అనగలదా? అదే విధంగా మనం మన పూర్వీకుల బీజాన్నిగానీ, రక్త సంబంధాన్నిగానీ కాదనలేం. గురు భక్తుడైన ఒక సిక్కుని చూపించావు అంటే గురు భక్తుడైన హిందువుని చూపించినట్టే. ఎందుకంటే, అతను సిక్కు కాక ముందు నుంచీ, ఇప్పుడూ కూడా హిందువే కనక. మన సిక్కు సోదరులు సిక్కు మతానికి విధేయంగా ఉన్నంతవరకూ వాళ్లు తప్ప కుండా హిందువులుగా కొనసాగాలి, కొనసాగుతారు కూడ; వాళ్లకి ఆసింధు సింధు పర్యంతమైన భూమి పితృభూమేకాక పుణ్య భూమికూడా అయి తీరుతుంది. వాళ్లు సిక్కులు కాకుండా పోతేనే హిందువులు కూడా కాకుండా పోతారు.

మన నిర్వచనం దృష్ట్యా తతిమ్మా అవై దిక మతాలకూ, వర్గాలకూ స్వతస్సిద్ధంగానే పైన చెప్పిన విషయాలు అతికినట్టు సరిపోతాయి అనే ఉద్దేశంతోనే సిక్కు సోదరవర్గం విషయం ప్రత్యేకంగా ఇంత పొడుగున చర్చించాం. ఉదాహరణకి దేవ సమా

జీయులు అజ్ఞేయవాదులు; కానీ హిందుత్వానికి అజ్ఞేయవాదంతో కానీ, ఆ మాటకొస్తే నాస్తికత్వంతో కానీ పనిలేదు. దేవ సమాజీయులందరూ ఈ భూమిని పితృభూమిగా, పుణ్యభూమిగా సంభావిస్తారు కనకనే వాళ్లు అంతా హిందువులే. ఇప్పుడు ఆర్యసమాజీయుల గురించి రెట్టించడం పునరుక్తి మాత్రమే అవుతుంది. హిందుత్వ లక్షణాలన్నీ వాళ్ళలో ఎంతో ఘనంగా నప్పుతాయి కనకనే వాళ్లు హిందువులు “ఇదిగో! ఈ వర్గం నీ నిర్వచనం దృష్ట్యా హిందువులు కాలేరు” అని వివదించగలిగే ఒక్క అంశమూ మనకు దృగ్గోచరం కావట్లేదు.

ఒక్క విషయంలో మాత్రం ఆ నిర్వచనం గట్టి ఇక్కట్టులో పడుతుంది. ఉదాహరణకి, సోదరి నివేదిత హిందువా? కాదా? ఎప్పుడేనా, ఎక్కడేనా అవవాదం ఒకటి సూత్రాన్ని నిరూపించగలదంటే అది ఇక్కడ జరుగుతుంది. దేశభక్తురాలూ, ఉదార మనస్కురాలూ అయిన మన సోదరి సింధునది నుంచి సముద్రం దాకా విస్తరించి ఉన్న మనభూమిని తన పితృభూమిగా చేసుకుంది, ఆమె మన దేశాన్ని పితృభూమిగానే ప్రేమించింది. అవిడ బతికి ఉండగా మనదేశానికి స్వాతంత్ర్యమే వచ్చి ఉంటే అటువంటి ప్రణయ బద్ధాత్ములకి పౌరసత్వ హక్కుని మనకిగా మనమే ఉచ్చి ఉండేవాళ్ళం, ఈ విధంగా హిందుత్వ ప్రథమ లక్షణం అవిడ విషయంలో కొంతవరకూ నప్పినట్టే ఉంది. ఒకే రక్తం అన్నలక్షణం ఇటువంటివాళ్ళ విషయంలో లేకపోడం తప్పని సంగతి. ఒక హిందువుతో ఏర్పరచుకొన్న వైవాహిక పవిత్రబంధం ఈ అవలక్షణాన్ని రూపుమాపగలదు కానీ సోదరి నివేదిత విషయంలో అదీ కుదరదు. కానీ హిందుత్వ తృతీయ లక్షణం అవిడను హిందువుగా గుర్తించి తీరాలని ఘంటాపథంగా

చెబుతుంది. ఆవిడ మన సంస్కృతిని సొంతం చేసుకొని మన గడ్డని తన పుణ్యభూమిగా భావించింది, సంభావించింది కూడా. తతిమ్మా గుర్తులేమైనా కానీ ఆవిడ తనను ఒక హిందువుగా మన సారా భావించింది ; నిజానికి హిందుత్వానికి అదే వాస్తవమైన, ప్రధానమైన పరీక్షాస్థలం. కానీ మనం, అధిక సంఖ్యాకులు హిందుత్వం అనే పదాన్ని ఏ ఉద్దేశంతో వాడతారు అనే విషయాన్ని జ్ఞప్తిలో ఉంచుకునే హిందుత్వ లక్షణాల్ని నిర్ధారించడానికి పూనుకోవాలి. అందుకని మనం మన నిర్వచనానికి ఒక చిలవ కలపాలి. అహైందవ పితరులకు పుట్టి హిందువుగా మారిన వాళ్ళ విషయంలో వాళ్ళు మన భూమిని తమ సొంతంగా భావించి, హిందువులతో వివాహ బంధాన్ని ఏర్పరచుకొని మన భూమిని తమ పితృ భూమిగా సంభావించడమూ, మన సంస్కృతిని తమ సొంతం చేసుకొని మన భూమిని తమ పుణ్యభూమిగా సంభావించడమూ చేస్తేనే హిందుత్వానికి తగుదురు లేకపోతే కాదు. అటువంటి వివాహబంధంవల్ల పుట్టిన పిల్లలు, తతిమ్మా విషయాల్లో మార్పు లేకుండా ఉంటే, తప్పకుండా హిందువులే అవుతారు. ఈ విషయంలో ఇంతకుమించి మనం స్వతంత్రించలేం.

కానీ హిందూమత వర్గాల్లో దేన్నైనా విశ్వసించి ఆ మతంలో చేరిన విదేశీయుడు ఒక సనాతనికిందో, సిక్కుకిందో, జైనుడి కిందో గుర్తింపబడచ్చు. ఈ మతవర్గాలన్నీ హిందూ సంబంధితాలు కనక, హిందూ ధర్మమనే పేరున చలామణీ అవుతాయి కనక ఆ విదేశీయుడు మతపరంగా హిందువుగా వ్యవహరింపబడచ్చు. కానీ మతపరంగానో, సంస్కృతిపరంగానో మారిన వాడికి హిందుత్వం తాలూకు మూడు లక్షణాల్లో ఏదో ఒక లక్షణం మాత్రమే ఉంటుంది. ఈ అవలక్షణం కారణంగానే మన జాతి

మత విశ్వాసాల్ని తనవిగా చేసుకున్న ఎవళ్లైనా ప్రజలు హిందువుగా గుర్తించారు. మాతృభూమికి, మన సంస్కృతికి ఒక నివేదిత, ఒక యానీబెసంట్ చేసిన నేవకు మనం సర్వథా సర్వదా కృతజ్ఞుల మనుకోవడమేకాదు. అంత సంపూర్ణంగా మన జీవన సూత్రంతో తమ జీవన సూత్రాన్ని ముడిపెట్టుకున్న వాళ్ల ప్రేమ భావానికి ఎంత ఆర్ద్రత మనలో ఉద్భవిస్తుందంటే వాళ్లని మనకి తెలియకుండానే హిందుత్వ పరిధిలోకి మనఃపూర్వకంగానే స్వీకరిస్తాం. కానీ ఈ విధమైన స్వీకరణ ఒక అపవాదంగా మాత్రమే జరగాలి. మన విర్వచన వియమం మరీ చాదస్తంగా బిగబట్టినట్టు ఉండకూడదు, మరీ రబ్బరు ముక్క మాదిరిగా వరసావాపీ చూడకుండా సాగిపోతూ ఉండకూడదు. మన హిందుత్వ విర్వచనానికి మనం పెట్టిన పరీక్షలన్నిట్లోనూ అది నెగ్గుకొచ్చింది. దానికి అవ్యాప్తి, అతివ్యాప్తిదోషాలు అంటలేదు; చాదస్తమూ లేదు, విపరీతమైన సడలాలేదు.

హిందూస్థానానికి ప్రత్యేకంగా సంక్రమించిన

ప్రాకృతి కాళీస్సులు

ఇంతవరకూ మన చర్చలో 'దీనివల్ల ఉపయోగమేమిటి?' అన్న ప్రశ్నను చొరనివ్వలేదు. ఇప్పుడు ఆ చర్చ చివరకు వచ్చాం. కనక మనం నిర్ధారించిన ఆ హిందుత్వ లక్షణాలు మన ప్రజల బలానికి ఐక్యతకి ప్రగతికి ఎంతవరకూ పనికివస్తాయో చూడటంలో తప్పేమీలేదు. ఈ లక్షణాలు మన హిందూప్రజకి గట్టి లోతైన పునాదుల్ని నిర్మిస్తాయా? లేదా? ఆ పునాదుల మీద నిలిచి శత్రుపక్షాల యురూ మారుతాల్ని విజయపూర్వకంగా ఎదుర్కో-

గలరా ? లేదా ? లేకపోతే హిందూజాతి పాదాలు మట్టి కాళ్ళల్లా
అణిగిపోయేవేనా ?

కొన్ని పురాతన రాష్ట్రాలు తమదేశాల చుట్టూ పెద్దపెద్ద
గోడల్ని కట్టి దుర్గమ దుర్గాలుగా కట్టడి చేసుకున్నారు. కానీ ఈ
రోజు ఆ గోడలన్నీ పడి నేలమట్టం అయిపోడమో, లేకపోతే అవ
శేషాలుగా అక్కడక్కడ గోడ భాగాలు కనిపించడమో జరిగింది;
ఆ గోడలు ఏ ప్రజల్ని సంరక్షించాలో ఆ ప్రజల అయిపూమచ్చ
కూడా లేకుండా పోయింది. మన పౌరుగు చై నీయులు తరతరాలు
కష్టపడి చాలా వెడల్పూ, చాలా ఎత్తూ, చాలా గట్టితనమూ ఉన్న
మహాకుడ్యాన్ని మానవ విశ్వానికే అద్భుతప్రదమైనట్లుగా వాళ్ళ
రాజ్యం చుట్టూ కట్టేరు. అన్ని అద్భుతాల్లాగే, ఆ మహాకుడ్యం
కూడా దాని బరువుకి అది అణిగిపోయింది. కానీ ప్రకృతి కట్టిన
కోటల్ని చూడండి : ఈ హిమాలయాలు ఒక సంతృప్త సంతృప్త
మానిసిలాగ నిలుచొని అనాటి వైదిక ఋషికి ఈ నాటి మనకి
ఒకే తీరువున కనిపిస్తూ లేవూ? ఈ విశాల ఉపఖండాన్ని సుఖమయ
దుర్గంగా మలచిన కోటగోడలు ఈ పర్వత శ్రేణి.

కోటచుట్టూ రోతుగా తవ్వి బాల్బీలతో నీళ్ళు తెచ్చి వాటిని
నింపి కందకాలని వ్యవహరిస్తారు చూడు, వరుణదేవుడే ఒక చేత్తో
ఇతర ఖండాల్ని ప్రక్కకి నెట్టి మధ్య ఏర్పడ్డ అవకాశాన్ని అపార
సముద్ర జలాలతో నింపాడు. ఈ హిందూ మహాసముద్రమే -
దాని రేవులతోనహా - మన కందకం.

ఇవీ మన సరిహద్దులు ఈ ఎల్లలతో మనదేశం ఒక ద్వీప
కల్పంగానూ, ద్వీపంగానూ ఉండి ప్రాకృతిక లాభాల్ని దీవకల్పి
పొందుతోంది.

ఈ మన మాతృభూమి విపుల వైభవోపేతమైన పర
 మేశ్వర ప్రేయ పుత్రిక. ఇక్కడి నదులు జీవనదులు. ఇక్కడి
 భూములు బంగారు పంటల్ని అందించే సుక్షేత్రాలు. ఇక్కడి అవస
 రాలు తక్కువ; అడగటమే ఆలస్యం ఆదరపూర్వకంగా ఇచ్చే
 ఉదారగుణం ఉంది. పశుసంపదా, వృక్షసంపదా రెండూ పుష్కలం.
 వేడినీ వెలుగునీ ప్రసాదించే ప్రత్యక్ష సూర్యనారాయణుడే ఈ
 సమృద్ధినీ సంపదనీ ప్రసాదిస్తున్నాడనే ఎరుక ఉంది. హిమాచ్ఛా
 దిత ప్రదేశాలే కావాలని తాపత్రయ పడిపోదు ఈ పరమేశ్వర
 పుత్రిక; ఆ హిమవత్ప్రదేశాల్లో ఉన్నవాళ్లకే ఆ ప్రదేశాలు ఏర్ప
 డాయి. ఇక్కడ అప్పుడప్పుడు ఎండ ప్రచండంగా ఉండి మండి
 స్తూంటే అక్కడ ఆ చలిదేశాల్లో కొంకర్లుపోయి ఒళ్లు గడ్డ కట్టుకు
 పోతూ ఉంటుంది. చలి శారీరకశ్రమని పడేట్లా చేస్తుంది; వేడి
 అవసరమే లేకుండా చేస్తుంది. ఈ పరమేశ్వర కుమారి ఎండి
 పోయిన గొంతుకన్నా తీరిన దాహానికే సంతోషిస్తుంది. ఈ సంతో
 షాన్ని చవిచూడనివాళ్లు దానికోసమై ప్రయత్నించి చూడండి;
 చల్లని జలాలు చవిచూసినవాళ్లు అవి ఉండడమే ఎంత ఆనంద
 దాయకమో అనే భావాన్ని మననం చేయండి. 'తెమ్మ' నది జివ్వ
 మనే జలాలతో మహావేగంతో ప్రవహించనీ. మన పరమేశ్వర
 కుమారికి మటుకు వెన్నెలవెలుగు జిగితో మిరిమిట్లు గొలిపే గంగా
 నదీ జలాల్లో ఉయ్యాలలూగే నావల్ని, నదీ ఘట్టాల్ని తిరికించడమే
 ఇష్టం. నాగలీ, నెమళ్ళూ, తామరపూలూ, ఏనుగులూ, భగవద్గీతా
 దగ్గరుంటే చాలు చలిదేశాల సౌకర్యాల్ని కోరుకోదు. అన్నీ మన
 ఇష్టం వచ్చిన తీరువులో ఉండవని ఆవిడ ఎరుగును. ఇక్కడి
 తోపులు దట్టంగా ఉంటాయి; ఇక్కడి గాదెలు పంట ధాన్యాలతో
 నిండి ఉంటాయి; ఇక్కడి జలాలు స్వచ్ఛంగా ఉంటాయి; ఇక్కడి

పుష్పాలు సుగంధ భరితాలు: ఇక్కడి ఫలాలు రసమయాలు: ఇక్కడి ఓషధులు సకల రోగాల్ని దూరంగా ఉంచుతాయి. ఆవిడ చేతిలోని కుంచె ఉషావర్ణాల సమ్మేళనంలో మునిగి ఉంది; ఆవిడ పెదవిమీది వేణువు గోకుల రాస రాగంతో రవళిస్తుంది. అందుకనే హిందూస్థానం విపుల వై భవోపేతమైన పరమేశ్వర ప్రేయ ఘృతిక.

చై నీయులకీ, బహుశా అమెరికా వాళ్లకీ ఉందేమోకాని, ఆటు ఇంగ్లీషువాళ్లకీ గానీ ఇటు ఫ్రెంచి వాళ్లకుగానీ సింధుస్థాన సమృద్ధితో తులతూగే భూమి లేనేలేదు. స్థిరమైన దృఢమైన రాష్ట్రీయతకి ముఖ్యంగా కావలసినది గృహ సదృశమైన ఒక సుఖమయ స్థావరం. ప్రపంచంలో ఉన్న దేశాలన్నిటో ఏదీ మన దేశమంతటి సారవంతమైన నేలను కలిగి ఉండటంలో పోటీ పడలేదు; పుష్కలంగా పంటనిచ్చే ఆ నేలే మన దేశం ఒక గొప్ప దేశంగా వృద్ధి చెందడానికి దోహదమైంది. ఈ పితృభూమికి చూపించే ప్రేమా విధేయతల్లో నిహితమైన వరుసవేదిలాంటి బంధం మనల్ని ఒక దృఢమైన రాష్ట్రంగా నిలబెట్టడమేకాక ఎప్పటికప్పుడు శ్రేష్ఠతమ కార్యాలను చేయడానికి పురికొల్పుతూ ఉంది.

హిందుత్వం తాలూకు ద్వితీయ లక్షణం రాష్ట్రపరమైన. మన ఐక్యతనీ, గొప్పతనాన్నీ సాధించడానికి మనలో గూఢంగా ఉన్న శక్తి సామర్థ్యాల్ని మరింత పెరిగేలా చేస్తుంది. చైనా మినహా ప్రపంచంలో ఇక ఏ దేశంలోనూ ఇంత సజాతీయమూ, ఇంత పురాతనమూ, ఇంత శక్తిమంతమూ అయిన ప్రజ లేనేలేదు; సంఖ్యాపరంగానూ, శక్తిపరంగానూ ఇంత స్ఫూర్తిమంతమైన ప్రజ మరెక్కడా లేనేలేదు. భౌగోళిక నేపథ్యంలో మన అంతటి అదృష్టవంతులూ అయిన అమెరికన్లు కూడా ఈ విషయంలో తక్కువే.

మహమ్మదీయులూ, క్రైస్తవులూ అసలు జాతులే కావు. వాళ్లు మతవ్యవస్థలు మాత్రమే; అవికూడా జాతీయత కానీ, రాష్ట్రీయత కానీ ఉన్నవి కావు, కాని హిందువులకు ఈ మూడూ ఉన్నాయి. వీటితో మన పురాతన ఆచార్యులకింద సుష్టుగా జీవిస్తున్నాం మనం. మన జాతి-సంఖ్యాపరమైన బలం చెప్పుకోదగ్గ బలమేకాని మరీ చెప్పుకోదగ్గది మాత్రమేమీ కాదు.

మరి సంస్కృతి మాటో? ఒక షేక్స్పియర్ వాళ్ళిద్దరికీ సమానం కాబట్టి ఇంగ్లీషు వాళ్ళూ అమెరికన్లూ ఒకళ్ళకొకళ్లు చుట్టాలనుకుంటారు. కానీ మనకో? ఓ హిందువులారా! మనకు ఒక కాళిదాసు, ఒక భానుదూ మాత్రమేకాదు రామాయణం, మహాభారతం, వేదాలూ అన్నీ సమానంగా ఉన్నాయి. అమెరికన్ పిల్లల్లో స్వాభిమానాన్ని రేకెత్తించడానికి వాళ్ళ రెండువందల పైచిలుకు ఏళ్ళ చరిత్ర వెనకనున్న గొప్పతనాన్ని వర్ణిస్తూ రాసిన రాష్ట్రీగానం ఒకటి ఉంది. హిందువు తన చరిత్రని ఏళ్ళలోనూ, శతాబ్దాల్లోనూ లెక్కించాడు - యుగల్లో కల్పాల్లోనూ లెక్కిస్తూ ఆశ్చర్యాన్నిపెట్టడై ఇలా ప్రశ్నిస్తాడు :-

“రఘుపతేః క్వ గతో త్రర కోసరా !

యదుపతేః క్వ గతా మధురాపురీ ! !”

(రఘుపతి-రాముడి ఉత్తరకోసల ఎక్కడుంది ఇప్పుడు? యదుపతి కృష్ణుడి మధురాపురి ఎక్కడికి పోయింది?) అతను తన గొప్పతనాన్ని, స్వోత్కర్షాన్ని రేకెత్తించడానికి చూడడు; సత్యాన్ని

ప్రతిష్ఠించడానికి చూస్తాడు. అందుకనే కాబోలు ఆతను రామ్ సీన్ కన్నా నెబుచాద్ నెజార్ కన్నా ఎక్కువ కాలం మనగలుగు తున్నాడు. కడచిన కాలంలేని ప్రజకి వచ్చేకాలం కూడా ఉండ దంటే, అంతులేని వీరుల్ని వీర్యోపాసకుల్ని కన్న మన ప్రజకి, గ్రీసు నీరోమునీ ఫారోలనీ, 'ఇంకా'లని హతమార్చిన బలాలతో పోరాడి నిర్జించామని ఎరిగిన మన ప్రజకి భూమిమీద మరి ఏ ప్రజలకూ లేనంత ధీమాగా చరిత్రలో ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తు ఉందని చెప్పాలి.

మాతృభూమి బంధంకన్నా అప్పుడప్పుడు సంస్కృతితో బాటు పుణ్యభూమి బంధం బలవత్తరంగా ఉంటుంది. మహమ్మ దీయుల్ని చూడండి. ఢిల్లీ అగ్రాలకన్నా 'మక్కా' వాళ్లకు కచ్చితమైన వాస్తవం. ఇస్లాం మతానికి కీర్తిప్రదం అయితే, లేక పోతే వాళ్ల ప్రవక్త తాలూకు నగరాన్ని రక్షించగలదని అనిపిస్తే వాళ్లలో కొంతమంది ఇండియా మొత్తాన్ని త్యాగం చేయడానికి తాము సిద్ధమని చెప్పడానికి సంకోచించరు, దాచరు. యూదుల్ని చూడండి : శతాబ్దాల సంపదగానీ, తలదాచుకోడానికి దొరికినచోటు మీద ఏర్పడిన కృతజ్ఞతాభావంగానీ వాళ్లు నివసిస్తున్న విభిన్న దేశాలమీద అంతటి అభిమానాన్ని కలిగించలేవు; వాళ్ల అభిమానం జన్మభూమికి వాళ్ల ప్రవక్తల పుణ్యస్థలానికి మధ్య విభజితమై ఉంటుంది. ఎప్పటికేనా యైనిస్టుల కలలు ఫలిస్తే- ఎప్పటికేనా పాలస్తీనా యూదుల రాష్ట్రంగా మారితే (ఇది యూదునేస్తాల కెంత సంతోషదాయకమా మాకూ అంత సంతోషదాయకమే)

వాళ్లు మహమ్మదీయుల్లాగే అమెరికాలోనూ యూరోపులోనూ ఉన్న వాళ్ల జన్మస్థలాలకన్నా వాళ్ల పుణ్యభూమినే ఎక్కువగా భావించడం మొదలెడతారు. యూదు రాష్ట్రానికి వాళ్లు దత్తత పోయిన దేశానికి ఎప్పుడైనా యుద్ధం సంభవితే శారీరకంగా వాళ్లు వెళ్లి యుద్ధం చేయకపోయినా సానుభూతిని యూదు రాష్ట్రంవేపే చూపిస్తారు. ఇది మహా సహజం. ఇటువంటి పరిత్యాగాలు చరిత్ర నిండా కోకొల్లలుగా కనిపిస్తాయి. జాతీయంగా రాష్ట్రీయంగా భాషాపరంగా వేరువేరై నప్పటికీ 'ఒకే పుణ్యభూమి' అన్న బంధం ఎంత అద్భుత ప్రభావాన్ని కనబరుస్తుందో చూపడానికి యూరోపులో జరిగిన క్రూరపాపాలు మరొక దృష్టాంతం.

ఒక రాష్ట్రం సృష్టమైన సమైక్యతనీ, స్థిరత్వాన్నీ కలిగి ఉండాలంటే కావాల్సిన ఆదర్శ పరిస్థితులు తాము ఆరాధించే భూమి మీదనే నివసించే ప్రజల విషయంలో సంపూర్ణంగా సిద్ధిస్తాయి. అటువంటి ప్రజల పూర్వీకుల భూమే వాళ్ళ దేవతల, గురువుల, మహాత్ముల భూమి అవుతుంది; వాళ్ళ చారిత్రక సన్నివేశాలు పౌరాణిక సన్నివేశాలు కూడా అవుతాయి వాళ్ళకి.

రాష్ట్రీయ సమైక్యతకీ, వైర్యానికీ. మాహాత్మ్యానికి ప్రేరేపించే ఈ ఆదర్శ పరిస్థితులు హిందువుల కొక్కరికే చేకూరాయని చెప్పాలి. చైనీయులకు కూడా ఇవి కుదరలేదు. అరేబియాకీ, ఎప్పటికైనా యూదులు స్వరాష్ట్రాన్ని స్థాపించుకో గలిగితే పాలస్తీనాకీ, ఈ విశిష్టత ఉందని చెప్పచ్చు. కానీ అరేబియా ప్రాకృ

తిక, సాంస్కృతిక, చారిత్రక, సంఖ్యాపరమైన లక్షణాల్లో బొత్తిగా న్యూనం కాబట్టే గొప్ప ప్రజగా కాలేకపోయింది. యైనిష్టుల కల ఎప్పటికైనా నిక్కం అయితే గియితే కూడా పాలస్తీనా రాష్ట్రానికి ఈ పై లక్షణాల్లో న్యూనతే ఉంటుంది.

ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు, జర్మనీ, ఇటలీ, టర్కీ, పెర్షియా, జపాను, ఆప్టనిస్తాన్, ఇప్పటి ఈజిప్టు ('పుంబో' తరాల వాళ్ళు, వాళ్ళ ఈజిప్టు ఎప్పుడో పోయాయి కనక), తతిమ్మా ఆఫ్రికా రాష్ట్రాలు, మెక్సికో, పెరూ, చిలీ (వీటికన్నా చిన్నదేశాల్ని రాష్ట్రాల్ని ఏ కరువు పెట్టలేదు) - ఇవన్నీ జాతి పరంగా దాదాపుగా సంఘటితమే అయినా, మనకు మాదిరిగా పవిత్ర మాతృభూమి అనే విశిష్టవరానికి మాత్రం నోచుకోని వాళ్ళు; అదీగాక అవన్నీ భౌగోళికంగా, సాంస్కృతికంగా, చారిత్రకంగా, సంఖ్యాపరంగా మన దేశావికున్న సౌకర్యాలు ఉన్నవికావు. మిగిలిన రాష్ట్రాలలో, యూరోపియన్ రష్యా అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు భౌగోళికంగా మనలాగ అదృష్టవంతమైనా రాష్ట్రీయతకు కావాల్సిన తతిమ్మా లక్షణాలన్నిటోనూ తక్కువే. ఇప్పటి రాష్ట్రాలన్నిటోకీ చైనా ఒక్కటే మనతో అన్ని లక్షణాల్లో దీచినది. పక్షితమూ సంస్కృతమూ అయిన ఒక సంస్కృత భాషా విషయంలోనూ, పావన మాతృభూమి విషయంలోనూ మనం రాష్ట్రీయ సమైక్యతా లక్షణాలకు సంబంధించినంతదాకా, వాళ్లకంటే అదృష్టవంతులం అని చెప్పాలి.

ఈ విధంగా, ఈ వ్యాసం వ్యక్తీకరించినట్లు, హిందుత్వ లక్షణాలే రాష్ట్రీయతకు ఆదర్శ లక్షణాలు కూడా అవుతాయి. మనకు ఇచ్చే ఉంటే, మనకున్న అవకాశాలన్నీ ఉపయోగించు కుంటే, హిందుత్వం తాలూకు ఈ పునాదులమీద మన మునుపటి కాలం కన్నా ఉజ్వలతరమూ, ఇతరులెవ్వరూ కలలో కూడా పొంద రేని విశిష్టతతో కూడినదీ అయిన భవిష్యత్తుని నిర్మించుకోవచ్చు. ఈ రోజులు సంఘటిత శక్తుల, సహకార సంయోగాల రోజులు అని మన ప్రజలు గుర్తుంచుకోవాలి. నానాజాతి సమితి, రాష్ట్ర శక్తుల పొత్తులూ, పాక్ - ఇస్లామిజం, పాక్ - స్లావిజం, పాక్ - ఇథియోపిజం—ఇలాగ చిన్నచిన్నవన్నీ సంఘటితమై పెద్దపెద్ద విగా రూపొంది, అస్తిత్వానికి శక్తిపరంగా నిలదొక్కుకోడానికి తావత్రయ పడుతున్నాయి.

సహజంగానూ చారిత్రకంగానూ సంఖ్యాపరమూ భౌగోళికమూ జాతిపరమూ అయిన సౌకర్యాలు లేనివాళ్లు అవి ఉన్న వాళ్ళతో పంచుకోడానికి చూస్తున్నారు. అవన్నీ జన్మసిద్ధంగా ఉండి కూడా తెలియని వాళ్ళకు దుఃఖంకాక మరేముంటుంది? ఆలా తెలియని వాళ్ళను అసహ్యించుకోవాలి! ప్రపంచ రాష్ట్రాలు దురాక్రమణ చేయడం కోసం ఏదో ఒక సమితిలో చేరదామని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాయి. అటువంటి పరిస్థితుల్లో హిందువుల్లారా! మీలో ఎవరేనా, జైనులుకానీ, సమాజీయులు కానీ, సనాతనీలు కానీ, సిక్కులు కానీ, మరే ఇతర ఉపవర్గం కానీ, పక్కకు తప్పుకొని స్వతస్సిద్ధంగానే సనాతన కాలం నుంచీ ఉన్న జీవ సంసత్తును

నాశనం చేస్తారా ? నాశనం చేయడానికి మీకు మనసొప్పుతుందా ? మనలో ఎవరేనా అలా చేయడం మంచిదేనా ? ఈ జీవ సంసత్తు కాగితం ముక్కల మీద చేసుకున్న సంతకాలతో ఏర్పడ్డది కాదు, ఏవో అవసరాలబట్టి పుట్టినదీ కాదు. అది రక్తబంధం కారణంగా జన్మ కారణంగా, సంస్కృతి కారణంగా ప్రకృతి సిద్ధంగానే ఏర్పడినది. చేయగలిగితే ఆ బంధాలను గట్టి చేయండి : అవి చేయాల్సిన పని అయిపోయిం తర్వాత కూడా కొనసాగుతున్న కుల, ఆచార, వర్గ, ఉపవర్గాల అడ్డంకుల్ని కూలదోయండి. వట్టి సహపంక్తి ఖోజనారే కాదు, ప్రాంతాంతర, వర్ణాంతర వివాహాలను ప్రోత్సహించాలి. అవి జరగనిచోట్లల్లో వాటిని జరిగేలా చూడాలి. అవి జరిగేచోట్ల — సిక్కులకీ, సనాతనీలకీ మధ్య, జైనులకీ వైష్ణవులకీ మధ్య, లింగాయత్తులకీ లింగాయతులు కాని వాళ్ళకీ మధ్య — ఆ వివాహ బంధనాల్ని విచ్ఛిత్తి చేసేవాడిచెయ్యి పాపిష్టి చెయ్యిగా భావించాలి. అలా చేయడం తాము ఉన్న కొమ్మను తామే కొట్టుకోడం వంటిదని అల్పసంఖ్యాకవర్గాలు గుర్తించాలి. ప్రధాన జీవానికి ముడిపెట్టే రక్తబంధం కానీ, భాషాబంధం కానీ, మాతృభూమి బంధం కానీ ఇంకా గట్టిపడేలా చేయండి. ఈ సనాతన మహత్తర హిందూజాతి రక్తం అటకం నుంచి కటకందాకా ఉన్న అందరి నర నరాల్లో ప్రవహించనీ. దానితో హిందువులంతా అవినాభావంగా ఐక్యమై ఒక అయఃపిండంలా గట్టిగా అవారి.

ఒకపారి గడచిన కాలాన్ని పరికించి ఇప్పటి కాలాన్ని చూడండి. ఇప్పుడు ఆసియాలో ఏర్పడ్డ పాక్ - ఇస్లామిజం,

యూరోపులో ఏర్పడ్డ నానా రాజకీయ సమితులు, ఆఫ్రికాలోనూ
 ఆమెరికాలోనూ ఏర్పడ్డ పాక్ - ఇథియోపిజం - ఇవన్నీ పరిశీలిం
 చండి. అప్పుడు ఒకసారి ఆలోచించండి, హిందువుల్లారా! మీ
 భవిష్యత్తు ఇండియా భవిష్యత్తుతో పూర్తిగా ముడిపడి ఉందా లేదా
 అని ఆలోచించండి; ఇండియా భవిష్యత్తు చివరకి హిందూబలం
 మీదనే ఆధారపడి ఉందో లేదో చూడండి. మనలో అందరూ మన
 గొప్ప సంఘటిత శక్తిమీద అభిమానాన్ని పెంచుకునే చైతన్యాన్ని
 పెంపొందించుకోవాలి. ఆ ప్రయత్న సన్నాహం జరగాలి. అటు
 వంటి చైతన్యం కలిగినప్పుడే హిందువులూ, మహమ్మదీయులూ,
 పారసీలూ, క్రైస్తవులూ, యూదులూ అందరూ తాము ముందు
 ఇండియన్లమనీ ఆ మీదటనే ఇంకేమన్నా అని భావించగలుగుతారు.
 ఇండియా ఈ దిక్కులో ఎటువంటి పురోభివృద్ధి సాధించినప్పటికీ
 ఒకటి మాత్రం. (ఇక్కడేకాదు ప్రపంచంలో అన్నిచోట్లా) సూత్ర
 ప్రాయంగా నిజం; రాష్ట్రానికి ఒక ఘనమైన ఆధారం కచ్చితంగా
 కావాలి; రాష్ట్ర జీవనానికి ముఖ్యమైనది అక్కడి ప్రజల, పౌరుల
 జీవనం; ఆ పౌర ప్రజల ఆవశ్యకతలూ, చరిత్ర, అభిలాషలూ
 వాళ్లు నివసించే ఆ గడ్డకు ముడిపడి ఉంటాయి. కనకనే ఆ రాష్ట్ర
 సౌష్ఠవానికి వాళ్లే వాస్తవమైన పునాదిగా నిలుస్తారు- అని. టర్కీ
 విషయాన్ని గమనించండి. విప్లవానంతరం టర్కీ యువకులు
 ఆర్మేనియన్లకూ క్రైస్తవులకూ మత సంబంధంలేని, మతాతీత
 మైన పద్ధతిలో వాళ్ల పార్లమెంటులోకి, నైతిక వ్యవస్థల్లోకి

ప్రవేశం కల్పించవలసి వచ్చింది. కానీ నెర్వియాతో యుద్ధం సంభవించగానే, ముందు తటపటాయించినా క్రైస్తవులూ, ఆర్మేనియన్లు ఉన్న చాలా నైనిక సమూహాలు నెర్వియన్ల వేపుకు చేరిపోయాయి. దీనికి కారణం వాళ్లు రాజనైతికంగా, జాతిపరంగా, మతపరంగా నెర్వియన్లకే చుట్టాలు కావడమే. అమెరికా విషయం పరికించండి. జర్మన్ యుద్ధం రాగానే అక్కడున్న జర్మన్ పౌరులందరూ అమెరికాను వదిలివెళ్లిపోయే ప్రమాదం సంభవించింది: అక్కడి నీగ్రో పౌరులు తమ తోటి తెల్లవాళ్ల మీదకన్నా ఆఫ్రికాలో ఉన్న తమ జాతి సోదరులమీద ఎక్కువ సానుభూతి చూపిస్తారు. పర్యవసానంగా అమెరికా-రాష్ట్రం స్థిరంగా నిలవడం కానీ పతనంకాదం కానీ అక్కడున్న ఆంగ్లోసాక్షన్ల ఆదృష్టం మీదనే ఆధారపడి ఉండాలి వస్తుంది. అలాగే పితృభూమిగా పుణ్యభూమిగా హిందూస్థాన భూమికి, గడ్డకి తమ భూతవర్తమాన భవిష్యత్తులు ముడిపెట్టుకొని ఉన్న హిందూ ప్రజలు ఇండియా దేశం తాలూకు గట్టి రాతిపునాది లాంటివారు; వాళ్లు దేశం తాలూకు సంరక్షణ బలాలు. హిందువుల్లారా ! ఇండియాదేశ దృక్కోణంలో చూసినా, మీరందరూ ఒకటై హిందూ రాష్ట్రీయతను బలిష్ఠం చేయాలి. మన అప్రొచండవ దేశస్థుల్లో ఎవరికీ కావాలని అవమానాన్ని కలిగించకుండా ఉండాలి. ఆ సంగతికొనే ప్రపంచంలో ఎవ్వరికీ కావాలని అవమానాన్ని కలిగించకూడదు, మన జాతి పరిరక్షణకూ, భూమి పరిరక్షణకూ న్యాయ సమ్మతంగా అత్యంత

వశ్యకమైనప్పుడు తప్పించి, ఖండఖండాంతరాల్లో ఉద్వేగితంగా ప్రయత్నాలు కొనసాగిస్తున్న ఏ 'పాక్-ఇజా'ల దురాక్రమణ కుత్సితాలు మనని చెడగొట్టలేనట్టుగా బలిష్ఠం కావాలి మనం. ఇండియాలోనూ, లేక ప్రపంచంలోనూ ఉన్న ఇతర వర్గాలు 'ఇండియా ముందు' లేక 'మానవజాతి ముందు' అనే ఆరోగ్య దృక్పథానికి రాక సంకుచిత జాతీయ, రాష్ట్రీయ, మతసంబంధిత కూటములూ, రక్షణ భక్షణ సమితులూ సమాజాలూ వ్యవస్థీకరించడంలోనే నిమగ్నులై ఉన్నంతవరకూ, అంతవరకూనై నా, హిందువుల్లారా ! మిమ్మల్నిందర్పి జీవవత్తుగా నిలిపి ఉంచుతూన్న జీవనాడుల్లాటి సూక్ష్మనుబంధాల్ని బలిష్ఠం చేసుకోగలిగినంత వరకూ బలిష్ఠం చేసుకోవాలి. ఎవరైతే ఆత్మహత్యా సదృశమైన ఆవేశంతోనూ కావేషంతోనూ ఈ జీవవద్బంధాల్ని మూర్ఖంగా తెంచేసి హిందూత్వాన్నే కాదంటారో వాళ్లు తాము తీసిన గోతిలో తామే పడినవాళ్లై జాతీయ జీవనానికి బలానికి మూలకందం అయిన ముఖ్య సంపదకి వెలి అయిపోతారు.

రాష్ట్రీయతకు గట్టి చేయూతనిచ్చే హిందుత్వ లక్షణాలన్నిటో ఏవో కొన్నికొన్ని మాత్రమే ఉన్న స్పెయిన్, పోర్చుగల్ లాటి దేశాలు ప్రపంచంలో ఇప్పుడు సింహసదృశాలుగా తయారయ్యాయి. అటువంటప్పుడు, అన్ని లక్షణాలూ, అన్ని ఆదర్శ

పరిస్థితులూ ఉన్న హిందువులు ప్రపంచంలో సాధించలేనిదంటూ ఏముండగలదు ?

ఇండియా అంతటి విశాల భూమి కార్యక్షేత్రంగా పితృ భూమిగా పుణ్యభూమిగా ఉన్న ముప్పై*కోట్ల ప్రజలూ ఎంతో మహాచరిత్ర తాలూకు నేపథ్యంతో ఒకే రక్త సంబంధం ఒకే సంస్కృతీ అనే గాఢానుబంధాలతో మొత్తం ప్రపంచాన్నే శాసించగలరు. ఈ ప్రపంచం బలాన్ని భయ గౌరవాలతో గుర్తించవలసిన రోజు తప్పకుండా వచ్చి తీరుతుంది.

ప్రపంచం మొత్తాన్ని ప్రశాసించగలిగే పరిస్థితులు హిందువులకు కూడుకున్న పక్షంలో వాళ్లు తప్పకుండా గీతాప్రోక్త నియమాలనుగానీ బుద్ధప్రోక్త నియమావళినిగానీ పోలి ఉండే నియమాలకు కట్టుబడే శాసిస్తారన్నది కూడా ఘంటా పథంగా చెప్పవచ్చు. ఏ హిందువైనా హిందుత్వానికి అతీతుడైతే. అతను పరమ హిందువుగా పరిణమించి శంకరాచార్యుడి గొంతుతో గొంతు కలిపి మొత్తం భూతలాన్నే కాశీక్షేత్రంగా దర్శించి గానం చేస్తాడు.

“వరాణసీ మేదినీ” అని

లేకపోతే ఒక తుకారాం సహపాతిగా

* [ఇప్పుడు ఈ అంకెను మార్చాలనుకోండి. ఆయన రాసిన అంకెనే ఉంచడానికి కారణం ఈ పుస్తకం ఎన్నో టిటితో తెలుస్తూ ఉండాలనే.]

“అముచా స్వదేశ్, భువనత్రయామధ్యే(వాన్)”

‘అన్నలారా ! మూడు లోకాలూ నా స్వదేశం’ మూడు
లోకాలి ఎల్లరే నా స్వదేశ సీమలు అని భక్త్యావేశంతో అంతర్భూత
మైన విశ్వ చైతన్య ఏకత్వ సూత్రాన్ని అంతర్వేదంతో
సందర్శిస్తూ గానం చేస్తాడు.

హిందువుల : సావర్కర్ ఏకతాగేయం

నువ్వా నేనూ మనం అంతా హిందువులం

సన్నిహిత బంధువులం

పదండి మన తండ్రి పరమేశ్వరుడి పాదాలకు మొక్కుదాం

మనం అందరం—

బ్రాహ్మణులూ క్షత్రియులూ పంచములూ అందరూ

రూపం రంగూ ఎలాగున్నాపరే

మాలలూ మాదిగలూ అందరూ ఒకటే

రండి, మన జాతి తల్లి పాదాలకు మొక్కుదాం మనం

అందరం—

మనది ఒకటే దేశం, ప్రేమా ఒకచోటే,

ఒకే కవిత్వం ఒకే చందస్సు

ఒకే ధర్మం మన అందరిదీ

హిందూ జాతి గంగమ్మ నదీ బిందువులం మనం అందరం—

రఘుపతి రాముడి మీద భక్తి

గోవిందుడి పదాంబుజాల మీద అనురక్తి

భగవద్గీత మీద మక్కువా

రండి, ఈ హిందూధర్మ నావలో కూచాని భవసాగరాన్ని

దాటుదాం మనం అందరం—

మన దోషాలు మనం పోగొట్టుకోవారి
 ద్వేషాన్ని దుష్టవిశ్వాసాన్ని వదులుకోవారి
 మన తల్లికోసం మనం సఖ్యంగా ఉండాలి

శండి, శప్పుల్ని మళ్ళీ మళ్ళీ శమిస్తూ ప్రేమనే నింపుదాం

మనం అందరం—

మనం హిందుజాతి సంతానం
 హిందూ ధర్మాన్ని రక్షించడం కోసం
 కావలిస్తే అసువుల్ని కూడా అర్పిస్తాం

శండి, మన పూర్వజుల ధ్వజం నీడన ఒకటై ఖతుకుదాం

మనం అందరం—

హిందూ హృదయ సక్రమాట్

వినాయక్ దామోదర్ సావర్కర్

ఇ త ర ర చ న లు

మూ రా తీ తో....

- (1) జోసెఫ్ మయిసీ (జీవిత చరిత్ర)
- (2) 1857 చే స్వాతంత్ర్య సమర్
- (3) మాయీ జన్మతేష్
- (4) కమలా (కావ్యం)
- (5) గోమాంతక్ (కావ్యం)
- (6) అందమానచ్యా అందేరీతూన్
- (7) మలా కాయ్ త్యాచే? (నవల)
- (8) కాశే పాణీ (నవల)
- (9) ఉక్మాప్ (నాటకం)
- (10) సన్యస్త ఖద్గ్ (నాటకం)
- (11) ఉత్తరక్రియా (నాటకం)
- (12) భాషా శుద్ధి
- (13) విజ్ఞాన విష్ణ్ విబంధ్ (1, 2 భాగాలు)
- (14) సావర్కరాంచీ కవితా
- (15) సమాజ్ చిత్రే (కథ)
- (16) నాగరీ లిపీచే శుద్ధి కరణ్
- (17) ఆత్మ చరిత్ర

- (18) హిందుత్వాచే పంచప్రాణ్
- (19) తేజస్వీ తారే
- (20) జాత్యుచ్చేదక్ నిబంధ్
- (21) రణసింగ్
- (22) 'క్ష' కిరణ్
- (23) భారతీయ్ ఇతిహాసాతీల్ సహా సోనరీపానే
- (24) నేపాళీ ఆందోలనాచా ఇతిహాస్
- (25) మూర్తి దూజీతీ (కొన్ని పద్యాలు)
- (26) విజ్ఞాన్ ఆణి సమాజ్
- (27) శత్రుచ్య శిబిరాంత్ (ఆత్మచరిత్ర)

Ace No.
27375

ఇం గ్లీ షు లో....

- (28) War of Indian Independence 1857
- (29) Hindutva
- (30) Hindupad-padashahi
- (31) Hindu Rashtra Darshan
- (32) Historic Statements
- (33) Letters from the Andamans (Jail)

294.5
Ru-5-w. SAV

